

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดย

นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

โดย
นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ANALYSIS OF QUALITY EVALUATION INDICATORS IN SECONDARY
SCHOOL

By
MR. Sompong TECHARATANAWORAKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Doctor of Philosophy (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2018

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา
โดย	สมพงษ์ เตชรัตนวรกุล
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุณฐิบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาทีพันตรี ดร. นพดล เจนอักษร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วังถนอมศักดิ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ดร. จตุรงค์ อินทรรุ่ง)

57252916 : การบริหารการศึกษา แบบ 2.1 ปรัชญาคุชฎีบัณฑิต

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้, เกณฑ์การประเมิน, โรงเรียนมัธยมศึกษา

นาย สมพงษ์ เตชรัตนวรกุล: การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 16 โรงเรียน โดยแบ่งกลุ่มตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาจาก 4 ภูมิภาคของประเทศไทย กำหนดผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเชิงสำรวจ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัศึกษามีทั้งสิ้น จำนวน 472 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้ (1) การบริหารงานวิชาการ จำนวน 143 ตัวบ่งชี้ (2) การบริหารงานงบประมาณ จำนวน 41 ตัวบ่งชี้ (3) การบริหารงานบุคคล จำนวน 55 ตัวบ่งชี้ (4) การบริหารงานทั่วไป จำนวน 233 ตัวบ่งชี้

2. แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม จำแนกตาม โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้ (1) การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง (2) การบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 4 แนวทาง (3) การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 แนวทาง (4) การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 7 แนวทาง

57252916 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : INDICATORS, EVALUATION, SECONDARY SCHOOLS

MR. SOMPONG TECHARATANAWORAKUL : THE ANALYSIS OF QUALITY EVALUATION INDICATORS IN SECONDARY SCHOOL THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR VORAKARN SUKSODKITW, Ph.D.

The research aimed to determine: 1) co-indicators of educational quality evaluation in secondary school, 2) guidelines for developing secondary school. The population of this research were 16 secondary schools by dividing the group (sampling group) according to the size of the secondary school from 4 regions of Thailand. The respondents were directors of secondary schools. The research instruments were survey questionnaires and opinionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage and content analysis.

The findings of this study were as follows:

1. Co-indicator of educational quality evaluation in secondary schools are 472 indicators, classified by administration structure of the secondary schools, as follows: 1) 143 indicators of academic administration 2) 41 indicators of management budget, 3) 55 indicators of personnel management and 4) 233 indicators of general administration.

2. Guidelines of the development of educational administration of secondary schools were categorized by to the management structure as follows: 1) Academic affairs administration consisted of 8 aspects 2) Budget affairs administration consisted of 4 aspects 3) Personnel affairs administration consisted of 4 aspects and 4) General affairs administration consisted of 7 aspects.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ประธานกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา ว่างนอมศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.จตุรงค์ อินทรรุ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ในภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร รวมถึง อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์ ที่ได้ให้ความรู้ แนวคิด และข้อเสนอแนะแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามเชิงสำรวจ และเป็นกลุ่มตัวอย่างและผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ เพื่อนนักศึกษาปริญญาเอก รุ่น 12 ทุกท่านที่เป็นกัลยาณมิตรคอยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดจนเอื้ออำนวยความสะดวก ในการดำเนินการวิจัยด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมแต่พระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้อง ขอขอบคุณความรักและความเข้าใจอันอบอุ่นจากนางพองพรรณ เตชรัตนวรกุล นายอภิปรัชญ์ เตชรัตนวรกุล ภรรยาและบุตรอันเป็นที่รักและเป็นกำลังใจที่สำคัญ ทำนุนี้ขอกราบขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาจนสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลของงานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาทางด้านการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสืบต่อไป

สมพงษ์ เตชรัตนวรกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	10
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	13
คำถามของการวิจัย.....	13
สมมติฐานของการวิจัย.....	14
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	14
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	19
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	20
เกณฑ์การประเมินคุณภาพ.....	20
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	20
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	20
ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	21
การประกันคุณภาพการศึกษาในไทย.....	22
การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.....	24

การประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา	25
มาตรฐานการศึกษา	26
ความหมายของมาตรฐานการศึกษา	27
มาตรฐานการศึกษาชาติ	28
คุณภาพมาตรฐานสากล	30
การประเมินคุณภาพการศึกษา	36
ความหมายของการประเมิน	36
พัฒนาการของการประเมิน	37
ขั้นตอนการประเมินคุณภาพ	41
เกณฑ์การประเมิน	41
ตัวบ่งชี้	42
ความหมายตัวบ่งชี้	42
ลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดี	44
ประเภทของตัวบ่งชี้	46
ประโยชน์ของตัวบ่งชี้	48
โรงเรียนมัธยมศึกษา	50
การบริหารงานวิชาการ	51
การบริหารงานงบประมาณ	52
การบริหารงานบุคคล	53
การบริหารงานทั่วไป	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
งานวิจัยในประเทศ	56
วิจัยต่างประเทศ	76
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	85

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	85
ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย	85
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย	85
ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย	88
ระเบียบวิธีการวิจัย.....	88
แผนแบบการวิจัย	88
ประชากรและผู้ให้ข้อมูล.....	89
ตัวแปรที่ศึกษา.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย.....	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	92
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษา.....	94
ตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม	101
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	156
สรุปผลการวิจัย.....	157
อภิปรายผล	160
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	174
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	174
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ	175
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	175
รายการอ้างอิง.....	176

ภาคผนวก	185
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย รายชื่อสถานศึกษาในการ เก็บข้อมูลงานวิจัย แบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย.....	186
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	321
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	326
ประวัติผู้เขียน	332

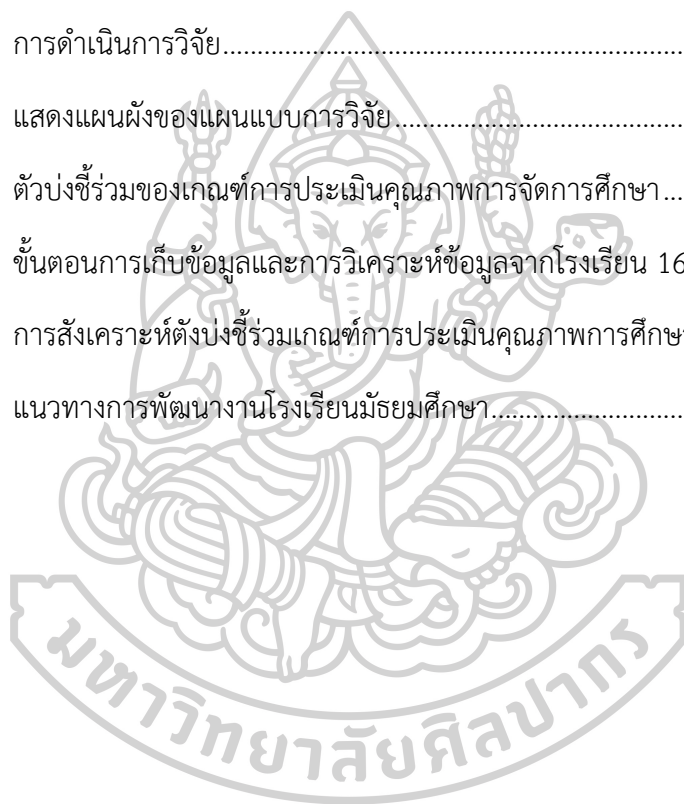

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสอง.....	8
ตารางที่ 2 ระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสอง	8
ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม.....	9
ตารางที่ 4 ระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม.....	9
ตารางที่ 5 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	96
ตารางที่ 6 การจำแนกตัวบ่งชี้ร่วมตามการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	98
ตารางที่ 7 การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมตามการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	100
ตารางที่ 8 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์.....	100
ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ.....	107
ตารางที่ 10 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ.....	121
ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล.....	125
ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป	131
ตารางที่ 13 แสดงค่าความถี่และร้อยละ ของแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียน มัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์	152

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 แนวโน้มผลการประเมินของนักเรียนไทยจาก PISA 2000 ถึง PISA 2015.....	6
แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	18
แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดของเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของโรงเรียน มุมมองเชิงระบบ	34
แผนภูมิที่ 4 การดำเนินการวิจัย.....	87
แผนภูมิที่ 5 แสดงแผนผังของแผนแบบการวิจัย.....	88
แผนภูมิที่ 6 ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา.....	96
แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลจากโรงเรียน 16 โรงเรียน.....	99
แผนภูมิที่ 8 การสังเคราะห์ตั้งบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา.....	101
แผนภูมิที่ 9 แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	155

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2545) ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ซึ่งมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยองค์รวม การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพ เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ คือ สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐาน ซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน และมาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด ดังนั้น หากมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือมีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานโดยองค์กรภายนอก สถานศึกษาก็สามารถเตรียมตัวให้พร้อมในการประเมินได้ แม้ว่าการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจะผ่านไปแล้วช่วงระยะหนึ่ง กระแสสังคมก็ยังมีกรวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง กลับให้ความสำคัญกับการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินงาน 8 ประการ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ 1) กำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผน 5) ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ประเมินคุณภาพภายใน

7) จัดทำรายงานประจำปีเสนอบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนถึง 8) มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าสู่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง¹ เมื่อมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแล้ว สถานศึกษายังต้องรับ การประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา 2553 ประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นข้อมูลหนึ่ง que แสดงว่า การบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษามีประสิทธิภาพ และคุณภาพมากขึ้นเพียงไร²

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ทำให้เกิดการสื่อสารไร้พรมแดน หรือ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร (Information Technology) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวส่งผลให้บุคคลต้องมีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับยุคและสมัย การที่บุคคลจะเรียนรู้และ ปรับตัวได้ดีอันเนื่องมาจากการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมี ระบบการศึกษาและการจัดการระบบที่ดี มีคุณภาพและประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้าน การบริหารจัดการหลักสูตรการเรียน การสอน การพัฒนาครู การพัฒนาสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือและการประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชน และ องค์กรต่าง ๆ ยุทธวิธีในการทำให้การจัดการศึกษามีคุณภาพได้ดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา และผลกระทบที่สำคัญจากการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ทำให้ประเทศไทย มีการรับรู้และตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมต่อประเทศตะวันตก ความคาดหวังของสังคม ความต้องการของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วม ทางด้านการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554), 1-2.

²กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127, ตอนที่ 23 ก (2 เมษายน 2553).

การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน 3 ส่วน

1. การประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งดำเนินการได้โดยสถานศึกษาเองหรือการประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการกิจกรรมงานเป็นระยะ มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานเพื่อการรวบรวมสารสนเทศ และผลการติดตามตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องนอกจากจะแสดงว่าสถานศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบแล้วยังเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด และการประเมินคุณภาพภายนอกอีกด้วย

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะกับสภาพของชุมชนได้ มาตรฐานจะเป็นกรอบควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้³

ปัจจัยสำคัญที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ คือ การบริหารจัดการภายในโรงเรียน มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา เปรียบเสมือนคู่มือการบริหารจัดการภายในโรงเรียน ซึ่งจะเป็นแนวทาง หรือเป็นปัจจัยส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนมีพัฒนาไปสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งความหวังว่า นักเรียนทุกคนจะผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศตามศักยภาพ ทุกห้องเรียนจะเป็นห้องเรียนคุณภาพ ครูทุกคนมีคุณภาพ มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู มีระบบเกื้อหนุน และเป็นสมาชิกของประชาคมแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารทุกคนมีคุณภาพบริหารอย่างเป็นระบบ และเป็นผู้นำทางวิชาการประชาชนมีส่วนร่วม มีความพึงพอใจและให้การสนับสนุนโรงเรียน⁴ และในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา การศึกษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงมาอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีระบบ

³สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554), 8-9.

⁴สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2552), 1.

การประกันคุณภาพ ความก้าวหน้าในวิชาชีพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครู ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลให้เกิดการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกันกับการศึกษาในต่างประเทศที่มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อย่างเข้มข้น ตัวอย่างเช่นองค์กร WORLD ECONOMIC FORUM ในปี 2014-2015 (พ.ศ.2556-2557) จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมให้ไทยอยู่ที่ 31 จาก 144 ประเทศ ซึ่งดูเหมือนจะอยู่ระดับปานกลาง พอใช้ได้ และเทียบกับ 4 ปีที่ผ่านมา อันดับดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าพิจารณาถ่วงไปถึงเฉพาะเรื่องที่สำคัญ ที่จะส่งผลต่อไปในอนาคต เช่น เรื่องการศึกษาและความสามารถการคิด ประดิษฐ์สร้างสรรค์ (นวัตกรรม) เฉพาะ 2 เรื่องนี้ ในรายงานปี 2013-2014 ไทยได้คะแนนอันดับที่ต่างไปทางซ้ายๆ เช่น คุณภาพการจัดการศึกษาระดับประถม อยู่อันดับที่ 86 ระดับมัธยมอันดับ 101 ความสามารถด้านนวัตกรรมอยู่อันดับที่ 70⁵ ซึ่งสอดคล้องกับสมามานานาชาติเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (TIMSS) ได้จัดทดสอบนักเรียนของประเทศต่าง ๆ ตามโครงการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (GRADE4) และมัธยมศึกษาปีที่ 2 (GRADE 8) โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างนักเรียนจากทุกภูมิภาคและมีการทดสอบทุก 4 ปี ประเทศไทยเคยเข้าร่วมในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาตั้งแต่ต้น การเข้าร่วมครั้งแรกในปี ค.ศ. 1995 นักเรียน ม.2 ของไทยได้คะแนนเฉลี่ยทั้งคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับนานาชาติ แต่การทดสอบครั้งต่อ ๆ มา คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยในทั้ง 2 วิชาลดลงมาตลอดในปี ค.ศ. 2011 นักเรียนชั้น ม.2 ของไทยได้คะแนนเฉลี่ยคณิตศาสตร์ 427 อยู่อันดับ 28 ของ 48 ประเทศที่เข้าร่วมโครงการและวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ย 451 อยู่อันดับที่ 25 จาก 48 ประเทศ และไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มอ่อนที่สุด ประเทศที่ได้คะแนนสูงลำดับ 1-5 ด้านคณิตศาสตร์ คือ เกาหลีใต้ (คะแนนเฉลี่ย 613) สิงคโปร์ ได้หวัน ฮองกงญี่ปุ่น ด้านวิทยาศาสตร์ คือ สิงคโปร์ (คะแนนเฉลี่ย 590 คะแนน) ได้หวัน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฟินแลนด์⁶ ขณะเดียวกัน ผลการวิจัยจากสหประชาชาติ รวมกับ SPI (Social Progress Index) ดัชนีวัดความก้าวหน้าทางสังคม ได้วิเคราะห์ระบบการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละประเทศทั่วโลกโดยวิเคราะห์จากคะแนนของนักเรียน อัตราการรู้หนังสือในผู้ใหญ่ การลงทะเบียนเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาและค่าเฉลี่ยกลางทางศึกษาในโรงเรียน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่แสดงให้เห็นถึงโอกาสทางด้านการศึกษาที่ดีในแต่ละประเทศ จากผลการวิจัย พบว่า 20 ประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ดีที่สุดในโลก “20 Best Education Systems In The World” ประจำปี 2015/2016 ดังนี้

⁵สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร** (กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559), 52.

⁶เรื่องเดียวกัน, 55.

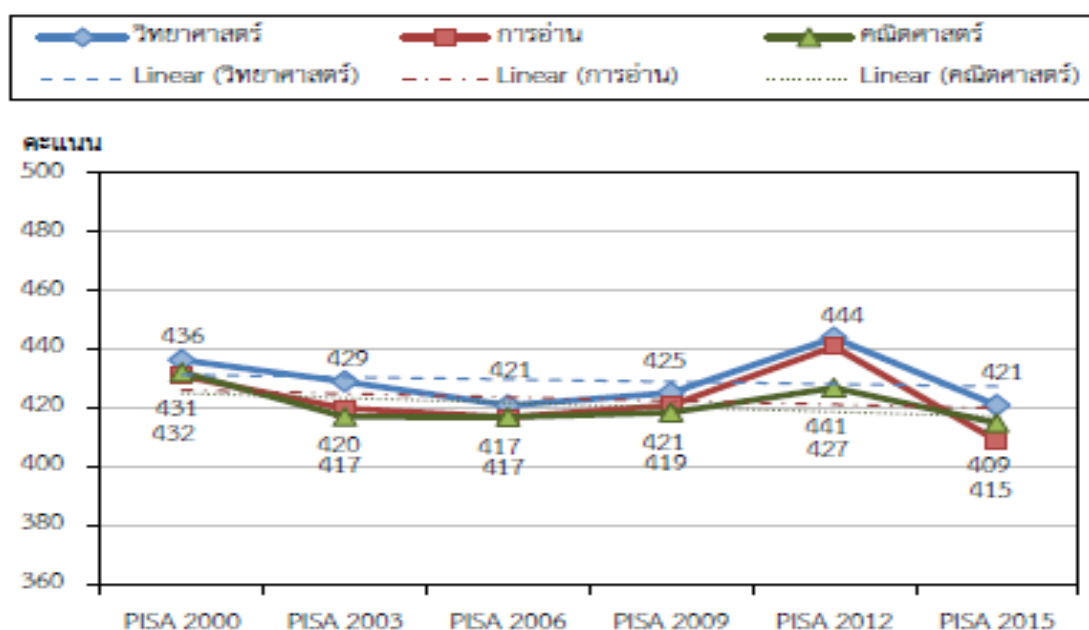
- อันดับที่ 1 : เกาหลีใต้ (South Korea)
- อันดับที่ 2 : ญี่ปุ่น (Japan)
- อันดับที่ 3 : สิงคโปร์ (Singapore)
- อันดับที่ 4 : ฮองกง (Hong Kong)
- อันดับที่ 5 : ฟินแลนด์ (Finland)
- อันดับที่ 6 : สหราชอาณาจักร (United Kingdom)
- อันดับที่ 7 : แคนาดา (Canada)
- อันดับที่ 8 : เนเธอร์แลนด์ (Netherlands)
- อันดับที่ 9 : ไอร์แลนด์ (Ireland)
- อันดับที่ 10 : โปแลนด์ (Poland)
- อันดับที่ 11 : เดนมาร์ก (Denmark)
- อันดับที่ 12 : เยอรมนี (Germany)
- อันดับที่ 13 : รัสเซีย (Russia)
- อันดับที่ 14 : สหรัฐอเมริกา (USA)
- อันดับที่ 15 : ออสเตรเลีย (Australia)
- อันดับที่ 17 : อิสราเอล (Israel)
- อันดับที่ 18 : เบลเยียม (Belgium)
- อันดับที่ 19 : สาธารณรัฐเช็ก (Czech republic)
- อันดับที่ 20 : สวิตเซอร์แลนด์ (Switzerland)⁷

นอกจากนี้การประเมินนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี ตามโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (Programed for International Student Assessment) หรือ PISA ริเริ่มโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีวัตถุประสงค์เพื่อหาตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาให้แก่ประเทศในโครงการซึ่งประกอบด้วยประเทศ สมาชิก OECD (OECD countries) และประเทศนอกกลุ่มสมาชิก OECD ซึ่งเรียกว่า ประเทศร่วมโครงการ (Partner countries) PISA ใช้ความร่วมมือและความเชี่ยวชาญจากนานาชาติในการวางกรอบโครงสร้างการประเมิน การสร้างเครื่องมือ และการศึกษาวิจัย เพื่อประกันคุณภาพของการศึกษาวิจัยให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ในระดับนานาชาติ และข้อมูลที่ได้สามารถ

---

⁷MBC Times, 20 Best Education Systems in the World, เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.mbctimes.com/english/20-best-education-systems-world>.

ชี้บอกถึงคุณภาพการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ได้ ปัจจุบันมีประเทศเข้าร่วมโครงการ PISA มากกว่า 70 ประเทศทั่วโลก ซึ่งนับเป็นประมาณร้อยละ 90 ของพื้นที่เศรษฐกิจโลกปี ค.ศ. 2015 ผลการประเมิน PISA 5 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เอสโตเนีย จีนไทเป และฟินแลนด์ตามลำดับ สำหรับประเทศไทยอยู่อันดับที่ 55 และประเทศเวียดนามอยู่อันดับที่ 8 หากพิจารณาผลการประเมินของประเทศไทย แนวโน้มจากการประเมิน PISA 2000 จนถึง PISA 2015 พบว่า ผลการประเมินทั้งสามด้านมีแนวโน้มลดลง แม้ว่าช่วง PISA 2009 ถึง PISA 2012 ผลการประเมินด้านวิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์จะมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ใน PISA 2015 ทั้งสามด้านกลับมีคะแนนลดลงจาก PISA 2012 โดยการอ่านเป็นด้านที่มีคะแนนลดลงมากที่สุด (ลดลง 32 คะแนน) รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์ (ลดลง 23 คะแนน) ซึ่งทั้งสองด้านลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านคณิตศาสตร์ (ลดลง 11 คะแนน) แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁸

แผนภูมิที่ 1 แนวโน้มผลการประเมินของนักเรียนไทยจาก PISA 2000 ถึง PISA 2015

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, **สรุปผลการวิจัย PISA 2015**, เข้าถึงเมื่อ 26 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/0BwqFSkq5b7zSZFU1YkhnWGlqWDQ/view>.

⁸กระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, **สรุปผลการวิจัย Pisa 2015**, เข้าถึงเมื่อ 26 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/0BwqFSkq5b7zSZFU1YkhnWGlqWDQ/view>.

จากการวิจัยโรงเรียนในประเทศไทยที่นักเรียนสอบ PISA ได้คะแนนสูง นักวิจัยของ OECD ได้สรุปว่า ลักษณะของระบบโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมี 3 ด้านที่สำคัญ คือ

1. ระบบโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จคือโรงเรียนที่จัดให้นักเรียนมีโอกาสทางการเรียนเท่าเทียมกัน ไม่ว่านักเรียนจะมีภูมิหลังทางเศรษฐกิจ-สังคมอย่างไร โรงเรียนที่มีคะแนนสูง เช่น ฟินแลนด์ เกาหลี เนเธอร์แลนด์ และประเทศร่วมโครงการ เช่น ฮองกง-จีน ส่วนมากไม่มีการแบ่งแยกการรับนักเรียนตาม ภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมของนักเรียน นักเรียนที่สถานะทางสังคมต่างกัน เข้าไปเรียนในโรงเรียนเดียวกันได้ โรงเรียนในประเทศไทยมีการแบ่งกลุ่มตามภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมปรากฏชัดเจน ค่าดัชนีเฉลี่ยของสถานะทางสังคมและวัฒนธรรมของโรงเรียนกลุ่มที่ได้คะแนนสูงและกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ แตกต่างกันถึงเกือบสองหน่วยดัชนี ซึ่ง ไม่มีประเทศใดที่โรงเรียนทั่วประเทศมีความแตกต่างสูงมากขนาดประเทศไทย

2. ระบบโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่แล้ว ให้อำนาจและอิสระแก่โรงเรียนในด้านการกำหนด การเรียนการสอน และการออกแบบการประเมินผลได้เอง แต่ไม่จำเป็นต้องให้โรงเรียนแข่งขันกันรับนักเรียน โรงเรียนที่มีอิสระในด้านการเป็นผู้กำหนดเนื้อหาที่จะสอนและวิธีการที่จะวัดประเมินผล จะมีอิสระในการตัดสินใจเรื่องการจัดหาทรัพยากรของโรงเรียนด้วย และโรงเรียนที่มีการบริหารที่สามารถตรวจสอบ (Accountable) มาตรฐานจากภายนอกได้ มีการประกาศผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างเปิดเผยต่อสาธารณะ นักเรียนในโรงเรียนเหล่านี้จะได้คะแนนการทดสอบ PISA สูงกว่าโรงเรียนที่ขาดปัจจัยเหล่านี้ประเทศที่สร้างบรรยากาศของการแข่งขันในการรับนักเรียนสูง ไม่ได้มีผลการประเมินเฉลี่ยทั้งประเทศสูง โรงเรียนดี ๆ ที่แข่งขันรับนักเรียนได้มาก แม้ผลการประเมินของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าวจะสูง เนื่องจากตัวแปรภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนที่มีพ่อแม่ผู้มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง แต่เนื่องจากโรงเรียนเหล่านี้มีเป็นเพียงส่วนน้อย ขณะที่โรงเรียนส่วนใหญ่มีทั้งครูและนักเรียนที่มีคุณภาพปานกลางและต่ำผลรวมเฉลี่ยทั้งประเทศจึงได้คะแนนต่ำนี้คือกรณีที่เราเห็นได้ชัดในประเทศไทย

3. ระบบโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมีการกระจายทรัพยากรอย่างเป็นธรรม มีงบประมาณทางการศึกษาที่สูง และให้ลำดับความสำคัญกับเงินเดือนครู ประเทศที่ประสบความสำเร็จบางประเทศกระจายทรัพยากรไปยังโรงเรียนและนักเรียนที่ด้อยทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่า เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่ด้อยมีโอกาสทางการเรียนที่ดีขึ้น หลายประเทศเลือกการทำชั้นเรียนให้มีขนาดเล็กลง เพื่อให้ครูสอนได้ทั่วถึง บางประเทศเลือกที่จะพัฒนาครูให้มีคุณภาพสูงและจ่ายเงินเดือนครูสูง⁹

⁹สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร** (กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559), 59-61.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้โดยผ่านการดำเนินงานของหน่วยงานส่วนกลาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาดังนั้นเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลผลิตตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำนักทดสอบทางการศึกษาจึงวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในรอบ 10 ปี ที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนผ่านผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) เพื่อดูพัฒนาการทั้งด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การประเมินคุณภาพภายนอก สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง (พ.ศ. 2549 – 2553)

สถานศึกษาเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง จำนวน 31,476 แห่ง (ข้อมูล สมศ. ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2554) มีผลการประเมินจำแนกได้ ดังนี้

1.1 ระดับการศึกษา

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสอง

ระดับการศึกษา	รับรอง	ร้อยละ	ไม่รับรอง	ร้อยละ	ผลการประเมิน ไม่สมบูรณ์	ร้อยละ
	มาตรฐาน		มาตรฐาน			
การศึกษาปฐมวัย	22,913	72.80	5,036	16.00	3,527	11.20
การศึกษาขั้น พื้นฐาน	25,940	82.41	5,535	17.58	1	0.01

(ข้อมูล สมศ. ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2554)

1.2 ระดับคุณภาพ

ตารางที่ 2 ระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสอง

ระดับ การศึกษา	ระดับคุณภาพ									
	ดีมาก	ร้อยละ	ดี	ร้อยละ	พอใช้	ร้อยละ	ปรับปรุง	ร้อยละ	ไม่สมบูรณ์	ร้อยละ
การศึกษา ปฐมวัย	4,717	14.99	20,320	64.56	2,861	9.09	51	0.16	3,527	11.20
การศึกษา ขั้นพื้นฐาน	4,175	13.26	24,599	78.15	2,683	8.52	18	0.06	1	0.01

(ข้อมูล สมศ. ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2554)

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2557)

สถานศึกษาเข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม จำนวน 28,055 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2557) มีผลการประเมินจำแนกได้ ดังนี้

2.1 ระดับการศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม

ระดับการศึกษา	รับรองมาตรฐาน	ร้อยละ	ไม่รับรองมาตรฐาน	ร้อยละ	ผลการประเมินไม่สมบูรณ์	ร้อยละ
การศึกษาปฐมวัย	23,289	83.01	697	2.49	4,069	14.50
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	21,181	75.50	6,850	24.42	24	0.08

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2557)

2.2 ระดับคุณภาพ

ตารางที่ 4 ระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม

ระดับการศึกษา	ระดับคุณภาพ									
	ดีมาก	ร้อยละ	ดี	ร้อยละ	พอใช้	ร้อยละ	ปรับปรุง	ร้อยละ	ไม่สมบูรณ์	ร้อยละ
การศึกษาปฐมวัย	9,415	33.56	14,276	50.89	266	0.95	29	0.10	4,069	14.50
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2,171	7.74	23,348	83.22	2,453	8.74	59	0.21	24	0.09

(ข้อมูล ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2557)¹⁰

จากการศึกษางานวิจัย บทความ บทสัมภาษณ์ผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารดีเด่นตลอดจน การแสดงความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั่วไป สามารถสรุปได้ว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ ระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็นผู้นำ

¹⁰สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา, **ผลการจัดการศึกษาในรอบ 1 ทศวรรษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก http://bet.obec.go.th/index/?page_id=2923.

ด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและผู้บริหารมีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และให้เวลา ผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการ จัดหลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายใช้กลวิธีการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอน ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ทางวิชาการ ขจัดสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำหรับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พัฒนา งานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัยใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อวิเคราะห์ลักษณะหรือกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว สามารถจัดแบ่งปัจจัยที่สะท้อนคุณภาพการศึกษาได้ เป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน
2. ด้านการจัดการศึกษา (มองที่ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชน)
3. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (มองที่การร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและชุมชน)
4. ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา (มองที่ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญาและอุดมการณ์ของ สถานศึกษา)
5. ด้านมาตรการส่งเสริม (มองที่การดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายตามอุดมการณ์ของ สถานศึกษาและนโยบายของรัฐในขณะปัจจุบัน) จากข้อสรุปดังกล่าวเมื่อนำมาประยุกต์กับแนวคิด การทำงานเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัย กระบวนการและผลผลิต สามารถ กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อความชัดเจนในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ¹¹

ปัญหาของการวิจัย

การศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีปริมาณงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้อันจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเตรียมรับการประเมินต่าง ๆ โรงเรียนต้องเตรียมกับการประเมินคุณภาพทั้งการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวง การประเมินโครงการที่เป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประเมินโครงการต่าง ๆ ที่สถานศึกษาประสงค์ขอรับการประเมิน ประกอบกับ สำนักงานเลขาธิการ ก.ค.ศ. ได้กำหนดเกณฑ์ให้ข้าราชการครูและ

¹¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554), 3-4.

บุคลากรทางการศึกษาสามารถขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศร 0206.3/ว13 ลว. 1 ส.ศ. 56 หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ มีหรือเลื่อน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษและวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนจำนวนมาก ประสงค์ส่งคำขอรับการประเมินโครงการต่าง ๆ เพื่อเตรียมรางวัล และผลงานไว้ขอมือหรือเลื่อน วิทยฐานะให้สูงขึ้น นอกจากนี้ นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ กล่าวว่า ตามที่ สมศ. จะทำการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (ปีงบประมาณ 2559-2563) ในรูปแบบประเมินออนไลน์ ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2559 แต่การประเมินรอบที่สี่ ยังไม่เป็นไป ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 47 ที่ระบุไว้ว่าให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และในหมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ที่กำหนดว่าต้องยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม และโปร่งใส สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยมีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษา ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานอกจากนี้ การประเมินที่ผ่านมาใช้วิธี ประเมินด้วยเอกสารจำนวนมาก และไม่มีเอกภาพเชิงนโยบาย กล่าวคือ กระทรวงศึกษาธิการต้องการ ที่จะลดภาระที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู และภาระงานที่จะต้องใช้เวลา มาก ๆ เช่น การกรอกเอกสาร จึงต้องการเลิกทาสกระดาษ¹² และจากการศึกษาเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอกของ สมศ. ตั้งแต่มีการประเมินในรอบที่ 1-3 (2549-2558) มีการเปลี่ยนแปลง เกณฑ์ตลอดเวลา โดยเฉพาะในการประเมินภายนอกรอบ 4 สมศ. ได้มีการปรับเกณฑ์การประเมิน อีกครั้ง ส่งผลให้มีการคัดค้านร้องเรียนถึงคุณภาพของเกณฑ์การประเมิน คุณภาพของผู้ประเมินและ ไม่ประสงค์ขอรับการประเมินอย่างกว้างขวางกระทรวงศึกษาธิการได้ชะลอการประเมินออกไปอย่าง ไม่มีกำหนด จากสาเหตุการดำเนินการในเรื่องของการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก และการประเมินผลการจัดการศึกษา ไม่เป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จึงออกคำสั่งที่ 23/2559 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2559 เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมิน คุณภาพการศึกษา(องค์กรมหาชน) โดยให้ระงับการปฏิบัติหน้าที่ของ ผอ.สมศ. เป็นการชั่วคราว

¹²ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, ปัญหาการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่, เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน 2559, เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=43316&Key=news_Teerakiat.

และให้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการประเมินแบบใหม่เพื่อลดภาระของครู และสถานศึกษาผู้รับการประเมิน โดย มีการประเมินที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง และบริบทของสถานศึกษา และระบบการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา สามารถวัดมาตรฐานได้จริงโดยไม่เป็นภาระกับครูและสถานศึกษา¹³ จากการศึกษาที่โรงเรียนรับการประเมินทำให้พบปัญหาของการประเมินนั้น มาได้จากหลายทาง ไม่ว่าจะเป็นที่ระบบการประเมิน ผู้ประเมิน และผู้ถูกประเมิน ในที่นี้ขอกกล่าวถึงผู้ถูกประเมินส่วนมาก ไม่รู้เลยว่าระบบการประเมินในองค์กรเป็นอย่างไร ประเมินผลงานไปเพื่ออะไร การไม่เตรียมการรับการประเมิน ของผู้ถูกประเมิน นี่คือปัญหาของการประเมินผลงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล¹⁴ และคุณภาพขององค์กร ในปัจจุบัน ระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทยมีการประเมินผลใน 3 ส่วนคือ การประเมินผลโรงเรียนโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) การประเมินผลครูโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) และ การประเมินผลนักเรียนโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) จากการศึกษาที่โรงเรียน ที่ผ่านมา มีการประเมินโรงเรียนในทุกสังกัดไปแล้ว 3 รอบ โดยรอบที่สาม ทำในช่วงปี 2554-2558 ผลพบว่า มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์ในรอบที่สามมากกว่าในรอบแรกและรอบสอง ซึ่งน่าจะหมายความว่า การประเมินทำให้โรงเรียนปรับปรุงคุณภาพ จนสามารถผ่านเกณฑ์ได้ และน่าจะจะเป็นเครื่องชี้ว่า ระบบการศึกษาไทยมีคุณภาพสูงขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ปัญหาก็คือ ในช่วงเวลาดังกล่าว คุณภาพการศึกษาของไทยเมื่อวัดจากผลสอบมาตรฐานต่าง ๆ กลับตกต่ำลง ทั้งการสอบมาตรฐานในประเทศเช่น O-NET และการสอบที่จัดโดยองค์กรในต่างประเทศเช่น TIMSS และ PISA ซึ่งล้วนชี้ชัดว่า คุณภาพของนักเรียนไทยตกต่ำลงอย่างต่อเนื่องความขัดแย้งกันระหว่างคุณภาพของโรงเรียนจากการประเมินของ สมศ. กับคะแนนสอบของนักเรียน โดยดูจากตัวชี้วัดที่ สมศ. ใช้ในการประเมินโรงเรียน ซึ่งประเมินผู้เรียน 7 ตัว พบว่า มีเพียงตัวชี้วัดที่ 5 (ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร) เพียงตัวเดียวเท่านั้น ที่เป็นการวัดสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนอย่างเป็นวัตถุวิสัย (objective) โดยไม่มีดุลพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากใช้จำนวนนักเรียนที่ผ่านการสอบมาตรฐานที่เหลือเป็นตัวชี้วัดที่แม้จะดูดี แต่ก็ต้องอาศัยดุลพินิจในการวัดสูงมาก นอกจากนี้การประเมินคุณภาพโรงเรียนที่ผ่านมายังสร้างภาระให้กับครูในการที่ต้องจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ มากมาย จึงเหลือเวลาในการเตรียมการสอนน้อยลง ดังที่โครงการ Teacher Watch เคยสำรวจพบว่า ร้อยละ 83 ของครูทำงานธุรการร้อยละ 20 ของเวลางาน และร้อยละ 10 ของครูทำงานธุรการร้อยละ 50 ของเวลางาน

¹³กระทรวงศึกษาธิการ, *ผลงานกระทรวงศึกษาธิการในรอบ 2 ปี (2558-2559)* (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2559), 116.

¹⁴ประคัยภ์ ปิณฑลึงกูร, *ปัญหาในการประเมินผลงาน ผลกระทบในการบริหารบุคคล*, เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <https://prakal.wordpress.com/5/27/>.

ในส่วนของการประเมินครูเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนปีละ 2 ครั้งนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะกรรมการที่ผู้อำนวยการแต่งตั้ง จะประเมินตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยแบ่งเป็น 4 ด้านคือ ผลงานต่อผู้เรียน ความประพฤติ คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยมีสัดส่วนคะแนน 60:10:10:20 ตามลำดับ แม้ดูเหมือนว่าผลงานต่อผู้เรียนจะมีน้ำหนักมากที่สุดถึงร้อยละ 60 ก็ตาม ในทางปฏิบัติ คะแนนสอบมาตรฐานของนักเรียนหรือสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอื่น ๆ กลับไม่ได้ถูกนำไปพิจารณาเลย ซึ่งทำให้การเลื่อนขั้นเงินเดือนของครูไม่เชื่อมโยงกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนอย่างที่ควรจะเป็นอีกเช่นกัน นอกจากนี้ ค่าตอบแทนครูยังขึ้นอยู่กับภาระงานตำแหน่งและเงินวิทยฐานะ ซึ่งประเมินจาก 3 ด้านคือ วินัยและคุณธรรม ความสามารถ เช่น ความสามารถในการจัดทำแผนการสอน และผลปฏิบัติการ โดยแต่ละด้านมีน้ำหนัก เท่ากัน ภายใต้แรงจูงใจเช่นนี้ ครูย่อมสนใจทำเอกสารเพื่อให้ผ่านการประเมินมากกว่ามุ่งพัฒนาการสอน¹⁵

จากปัญหาข้างต้น ของการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีแนวความคิดว่า หากโรงเรียนได้มีการศึกษาหลักเกณฑ์ วิเคราะห์ที่ตัวบ่งชี้ร่วมของการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกเกณฑ์ที่โรงเรียนต้องดำเนินการ และนำเสนอแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานบริหารทั่วไป น่าจะเป็นแนวทางให้โรงเรียนมัธยมศึกษาได้เป็นฐานคิด ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

คำถามของการวิจัย

1. ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีอะไรบ้าง
2. แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมเป็นอย่างไร

¹⁵สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และศุภณัฐ ศศิวิวัฒน์, สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <https://prachatai.com/journal/2012/02/39252>.

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ร่วมด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยพหุตัวบ่งชี้

2. แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งด้าน การบริหารงาน วิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป มีความสอดคล้อง กับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการทราบแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งในปัจจุบันนั้นโรงเรียนต้องพบเจอกับเกณฑ์การประเมินต่าง ๆ จำนวนมากทั้งเกณฑ์การประเมิน ที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดเป็นนโยบายซึ่งต้องปฏิบัติ และเกณฑ์การประเมินที่โรงเรียนมีความประสงค์จะขอรับการประเมินเพื่อที่จะพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนรองผู้อำนวยการโรงเรียน และข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการจัดระบบโครงสร้างการบริหารสถานศึกษา การมอบหมายภารกิจต่าง ๆ ให้กับรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ไว้ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา

1. การประกันคุณภาพภายใน

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพ ภายใน พ.ศ.2559 จำนวน 4 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย 1.1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 1.2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 2.1) การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2.2) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา 2.3) การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 2.4) การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 3.1) การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม 3.2) การจัดการเรียน การสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น 3.3) การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจ

ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย 4.1) การใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น¹⁶

2. การประกันคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) ประกาศตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพศิษย์ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนเป็นคนดี ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต 2) ด้านคุณภาพครู/อาจารย์ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครู/อาจารย์เป็นคนดี มีความสามารถ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/อาจารย์ 8 ครู/อาจารย์ได้รับการพัฒนาความรู้/ประสบการณ์ 3) ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษาประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 9 การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 10 การดำเนินงานของผู้อำนวยการ ตัวบ่งชี้ที่ 11 การบริหารความเสี่ยง ตัวบ่งชี้ที่ 12 การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน 4) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 13 การให้ความร่วมมือที่ส่งผลต่อชุมชน/สังคม ตัวบ่งชี้ที่ 14 การให้ความร่วมมือกับชุมชน/สังคมที่ส่งผลต่อสถานศึกษา 5) ด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 15 การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนาสุนทรียภาพ 6) ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 17 อัตลักษณ์ผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 18 เอกลักษณ์สถานศึกษา 7) ด้านมาตรการส่งเสริม ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 19 มาตรการส่งเสริม ตัวบ่งชี้ที่ 20 มาตรการส่งเสริม (ภายนอกสถานศึกษา)¹⁷

¹⁶สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2559), 22.

¹⁷สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), ร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ปี 2559-2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2557), 1.

มาตรฐานการศึกษา

1. มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้มาตรฐานที่ 1) คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานที่ 2) แนวการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3) แนวการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้¹⁸

2. มาตรฐานการศึกษาตามกฎกระทรวง

ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1) ผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 2) การบริหารจัดการ มาตรฐานที่ 3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 4) การประกันคุณภาพภายใน¹⁹

3. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1) ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มาตรฐานที่ 2) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ มาตรฐานที่ 3) ผู้เรียนมีทักษะ ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 4) ผู้เรียน มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล มาตรฐานที่ 5) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6) ผู้เรียนมีทักษะใน การทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มาตรฐานที่ 7) สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 8) สถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย มาตรฐานที่ 9) สถานศึกษามีการจัด สภาพแวดล้อมและบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ มาตรฐานที่ 10) สถานศึกษามีการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรฐานที่ 11) ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มาตรฐานที่ 12) สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้²⁰

¹⁸สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **คู่มือการประเมิน คุณภาพนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558)** (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมิน คุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2554), 74-75.

¹⁹เรื่องเดียวกัน, 74-75.

²⁰เรื่องเดียวกัน.

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

รางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป ที่ ก.ค.ศ.กำหนดให้การรับรอง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณสมบัติในการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.3/ว 13 ลงวันที่ 1 สิงหาคม 2556 และ หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ.ที่ ศธ 0206.3/ว 1 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559 จำนวน 203 รางวัล²¹

ผลงานดีเด่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่ามีความเทียบเคียงกับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณสมบัติในการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขอมีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะ จำนวน 205 รางวัล²²

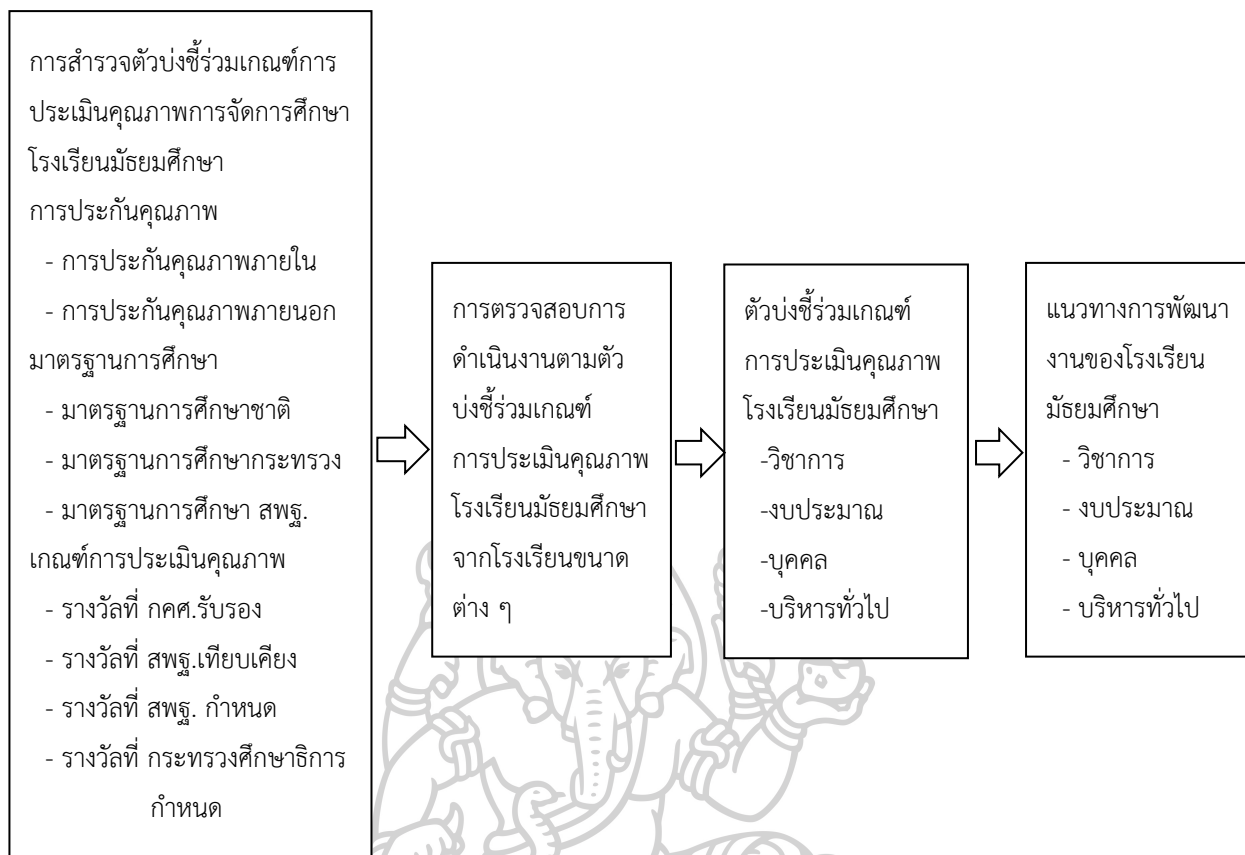
รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำแนวทางการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ มาใช้การเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อให้พี่เลี้ยงและโรงเรียนใช้เป็นเครื่องมือการพัฒนาคุณภาพ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือ สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ประกอบด้วย 7 หมวด ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ของโรงเรียน 5) การมุ่งเน้นครูและบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน และ 7) ผลลัพธ์²³

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมเกณฑ์การประเมินคุณภาพเพื่อขอรับรางวัลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ดังกรอบแนวคิดต่อไปนี้

²¹สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, "หนังสือที่ ศธ 0206.3/ว 1 เรื่อง การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง (9 กุมภาพันธ์ 2559)."

²²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ, "เรื่อง บัญชีรายชื่อผลงานดีเด่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่ามีความเทียบเคียงกับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป (ม ป ท.: ม.ป.ป.), 1-15.

²³กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, คู่มือการใช้เกณฑ์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพทั้งองค์กร ปีงบประมาณ 2558-2559 (กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558), 1-4.

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา, **คู่มือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2559), 22.

: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **ร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ปี 2559-2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน** (กรุงเทพฯ: 2557), 1.

: สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **คู่มือการประเมินคุณภาพนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558)** (กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2554), 74-75.

: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, “หนังสือที่ ศธ 0206.3/ว 1 เรื่อง การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง,” (9 กุมภาพันธ์ 2559).

: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ, “เรื่อง บัญชีรายชื่อผลงานดีเด่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่ามีความเทียบเคียงกับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป” (ม ป ท.: ม.ป.ป.), 1-15.

: กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, **คู่มือการใช้เกณฑ์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพทั้งองค์กร ปีงบประมาณ 2558-2559** (กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558), 1-4.

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะต่าง ๆ เพื่อให้มีความเข้าใจความหมายตรงกัน ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานะของคุณภาพหรือผลการปฏิบัติงานของระบบการศึกษา ในรูปของตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งชี้บอกสถานภาพ ของผลการดำเนินการในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยจะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจ

2. เกณฑ์การประเมินคุณภาพ หมายถึง เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชาติ เกณฑ์มาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ เกณฑ์การประเมินรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป ที่ กคศ.รับรอง เกณฑ์การประเมินผลงานดีเด่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เทียบเคียงรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป

3. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร วรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศเพื่อให้เกิดความรู้อย่างกว้างขวางซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์การประเมินคุณภาพ
2. โรงเรียนมัธยมศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษา

คุณภาพและการประกันคุณภาพการเป็นประเด็นที่สังคมปัจจุบันให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นวงการทางธุรกิจและรวมถึงวงการทางการศึกษา จากการเห็นความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ และปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ดังนั้นประเทศต่าง ๆ จึงเน้นคุณภาพของการศึกษาและมีกระบวนการในการประกันคุณภาพการศึกษา เกิดขึ้นรวมทั้งประเทศไทยทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพจึงควรเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคุณภาพและการประกันคุณภาพเป็นเบื้องต้น ดังนี้

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

อุทุมพร จามรมาน ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพภายในและโดยภายนอก แล้วตัดสินตามเกณฑ์²⁴ ส่วน สุวิมล ว่องวาณิช และนงราม เศรษฐพานิช ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนิน กิจกรรมตามภารกิจปกติขององค์กร/หน่วยงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

---

²⁴อุทุมพร จามรมาน, การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (กรุงเทพฯ: ฟีนีქซ์ ลิขซิ่ง, 2543), 2.

ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้บริการทางอ้อม²⁵

สุภัทรา เอื้อวงศ์ ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า การรับรองว่าจะดำเนินการตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดหรือรับรองว่าจะได้มาตรฐานคุณภาพตามที่ระบุ²⁶

ฟราเซียร์ (Frazier) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา ว่า เป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายที่ไม่ใช่การตรวจสอบหลังจากสิ้นสุดกระบวนการ แต่เป็นการให้ความสำคัญกับการป้องกัน ความผิดพลาด โดนใช้กระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อที่จะสามารถรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินและควบคุมปัญหาเพื่อการตัดสินใจและสามารถให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องได้²⁷

สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการควบคุม ตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาคุณภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และมีโอกาสพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล บรรลุวัตถุประสงค์ตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ยอมรับของสังคม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และเตรียมพร้อม ที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว คือ คุณภาพของคน ดังนั้น การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีศักยภาพสามารถเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข ดังนั้นระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะเป็นเครื่องมือให้การศึกษามีคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

²⁵สุวิมล ว่องวานิช และนงราม เศรษฐพานิช, **ประมวลสาระชุดวิชา การประเมินและการจัดการโครงการประเมิน หน่วยที่ 6-10** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551), 224.

²⁶สุภัทรา เอื้อวงศ์, **ประมวลสาระชุดวิชา การประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยที่ 10** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556), 7.

²⁷A. Frazier, **A Roadmap for Quality Transformation in Education** (Boca Raton: St. Lucie Press, 1997), 116-17.

1. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
2. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง²⁸

การประกันคุณภาพการศึกษาในไทย

ประเด็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในไทยมีปัญหากล่าวถึงกันมาอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยสำคัญ คือ ปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษาจึงทำให้มีการปฏิรูปการศึกษาและได้นำเอาระบบประกันคุณภาพการศึกษามาใช้เพื่อพัฒนาผลผลิตอันเกิดจากการศึกษาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคม ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศไทย เริ่มมีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2484 โดยสภาการศึกษาแห่งชาติได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพการศึกษาไทยโดยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ พบว่า การศึกษาไทยกำลังประสบภาวะวิกฤต (รุ่ง แก้วแดง, ม.ป.ป.: 33) และได้จัดทำรายงานเกี่ยวกับ “ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ” อีกทั้งได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพและมาตรฐานของภาคเอกชน โดยเริ่มจากโรงเรียนเอกชนซึ่งแต่เดิมมีความเชื่อว่าโรงเรียนเอกชนมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนรัฐบาล จึงได้มีการนำแนวคิดในเรื่องการรับรองมาตรฐานโรงเรียนเอกชน (accreditation) มาใช้อยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยกำหนดให้โรงเรียนมีการวางแผน มีการประเมินผลตนเอง และมีคณะกรรมการเข้าไปประเมินภายนอกเพื่อให้การรับรองคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาซึ่งถือเป็นการรับรองวิทยฐานะของสถานศึกษา การดำเนินการดังกล่าวใกล้เคียงกับระบบที่ใช้ในปัจจุบันแต่ต่อมาได้ยกเลิกแนวทางดังกล่าวไป การดำเนินการตาม พ.ร.บ.คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในมาตรา 10 ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยปัญหาและสภาพการณ์จัดการศึกษาของประเทศ เพื่อเสนอนโยบายและมาตรการในอันที่จะเสริมสร้างการพัฒนาการศึกษา จัดทำแผนการศึกษาและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาการศึกษา การเสนอผลการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว แม้ว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับการประเมินผลการจัดการศึกษาและการพัฒนาอยู่บ้าง แต่จะมีลักษณะของการรายงานการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการเป็นส่วนใหญ่

²⁸สุภัทรา เอื้องวงศ์, ประมวลสาระชุดวิชา การประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยที่ 10 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556), 16-17.

ยังมีได้มีการพิจารณาถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างแท้จริง ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้มีระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 และได้จัดตั้งสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สคม.) เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติขึ้น ทำหน้าที่เป็นหน่วยกลางในการส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ การดำเนินงานเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แม้จะได้มีการดำเนินการมาแล้วโดยสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายรับรองอย่างชัดเจนจนกระทั่ง ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้มีการระบุประเด็นการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน โดยกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้มีการออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ²⁹ กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 กำหนดให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาการประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับ ดูแลสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกนระบบ การประกันคุณภาพเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ต้องประกอบด้วย 1) การประเมินคุณภาพภายใน 2) การประเมินคุณภาพภายนอก³⁰

²⁹เรื่องเดียวกัน, 18-19.

³⁰“ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา,”

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ฉบับลงวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2559

มีจำนวน 4 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล แต่ละมาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1 ความสามารถในการอ่าน เขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น

1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา

1.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนารายได้จากผลการสอบวัดระดับชาติ

1.6 ความพร้อมในการศึกษาต่อ การฝึกงาน หรือการทำงาน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

2.4 สุขภาวะทางร่างกาย และลักษณะจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - 2.1 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านทุกกลุ่ม เป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม
  - 2.2 การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
  - 2.3 การวางแผนการบริหารและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ
  - 2.4 การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
3. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

4. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม
2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น
3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

การใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น³¹

การประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ประกาศ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน สมศ. รอบสี่ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 7 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพศิษย์ ประกอบด้วย
  - ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนเป็นคนดี
  - ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร
  - ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด
  - ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีทักษะชีวิต

³¹กระทรวงศึกษาธิการ, ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (11 ตุลาคม พ.ศ. 2559).

2. ด้านคุณภาพครู/อาจารย์ ประกอบด้วย
  - ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครู/อาจารย์เป็นคนดี มีความสามารถ
  - ตัวบ่งชี้ที่ 6 ครู/อาจารย์สร้างสรรค์ห้องเรียน/แหล่งเรียนรู้คุณภาพ
  - ตัวบ่งชี้ที่ 7 ครู/อาจารย์มีผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์
  - ตัวบ่งชี้ที่ 8 ครู/อาจารย์ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์
3. ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษาประกอบด้วย
  - ตัวบ่งชี้ที่ 9 การดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
  - ตัวบ่งชี้ที่ 10 การดำเนินงานของผู้อำนวยการ
  - ตัวบ่งชี้ที่ 11 การบริหารความเสี่ยง
  - ตัวบ่งชี้ที่ 12 การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน
4. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม ประกอบด้วย
  - ตัวบ่งชี้ที่ 13 การให้ความร่วมมือที่ส่งผลต่อชุมชน/สังคม
  - ตัวบ่งชี้ที่ 14 การให้ความร่วมมือกับชุมชน/สังคมที่ส่งผลต่อสถานศึกษา
5. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ประกอบด้วย
  - ตัวบ่งชี้ที่ 15 การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม
  - ตัวบ่งชี้ที่ 16 การพัฒนาสุนทรียภาพ
6. ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ ประกอบด้วย
  - ตัวบ่งชี้ที่ 17 อัตลักษณ์ผู้เรียน
  - ตัวบ่งชี้ที่ 18 เอกลักษณ์สถานศึกษา
7. ด้านมาตรการส่งเสริม ประกอบด้วย
  - ตัวบ่งชี้ที่ 19 มาตรการส่งเสริม
  - ตัวบ่งชี้ที่ 20 มาตรการส่งเสริม (ภายนอกสถานศึกษา)³²

มาตรฐานการศึกษา

ในการประกันคุณภาพการศึกษา สิ่งสำคัญที่จะระบุได้ถึงคุณภาพซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้ในการเทียบเคียงและเกณฑ์ในการวัดคุณภาพ คือ มาตรฐานการศึกษา ซึ่งมาตรฐานจะควบคู่ไปกับตัวบ่งชี้ มาตรฐานการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญต่อการวางรากฐานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุล ในคุณภาพของผู้เรียนและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

---

³²สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), ร่างตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ ปี 2559-2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพฯ: อัดสำเนา, 2557), 1.

ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของมาตรฐาน หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนด หรือมาตรฐาน คือ คุณลักษณะหรือระดับที่ถือเป็นคุณภาพ ความสำเร็จหรือความเหมาะสมอันเป็นที่ยอมรับกันทางวิชาชีพ³³ ขณะที่ ศิริชัย กาญจนวาสี กล่าวไว้ว่า มาตรฐานหมายถึงคุณลักษณะหรือระดับที่ถือเป็นคุณภาพ, ความสำเร็จหรือความเหมาะสมอันเป็นที่ยอมรับกันทางวิชาชีพทั่วไป ตัวอย่างเช่น มาตรฐาน ISO มาตรฐานวิชาชีพ ครู มาตรฐานบริการทางการแพทย์ มาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กไทย มาตรฐานในการสอบใบขับขี่ มาตรฐานของการปฏิบัติงานในวิชาชีพต่าง ๆ³⁴ ทั้งนี้ ความหมายของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดว่า มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและการกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา³⁵

สรุปว่า มาตรฐานการศึกษา หมายถึง เกณฑ์ที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทาง เป้าหมายในการปฏิบัติงานของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และสามารถเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา

³³ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, เข้าถึงเมื่อ 4 ตุลาคม 2559, เข้าถึงได้จาก www.royin.go.th/dictionary/.

³⁴ศิริชัย กาญจนวาสี, ทฤษฎีการประเมิน, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2554), 83-84.

³⁵สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา, คู่มือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2559), 16.

มาตรฐานการศึกษาชาติ

มาตรฐานการศึกษาของประเทศไทย มีการกำหนดเป็นระดับตั้งแต่มาตรฐานการศึกษาชาติ ซึ่งถือเป็นมาตรฐานระดับประเทศ ที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการศึกษาแต่ละระดับ และมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายใน เป็นมาตรฐานที่กำหนดในระดับกระทรวงศึกษาธิการ โดยมอบหมายให้หน่วยงานต้นสังกัดในแต่ละระดับเป็นผู้กำหนดขึ้น ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกกำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีฐานะเป็นองค์การมหาชน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดให้ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งนอกจากมาตรฐานดังกล่าวแล้ว ระดับสถานศึกษายังสามารถเลือกใช้หรือกำหนดมาตรฐานเฉพาะตามลักษณะหรืออัตลักษณ์ของสถาบันเพิ่มเติมได้³⁶

วัตถุประสงค์ของการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

1. เป็นเป้าหมายและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติ ระดับมหภาค ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญที่การพัฒนาผู้เรียน
2. เป็นหลักและเป็นแนวทาง สำหรับการกำหนดนโยบาย แผนการพัฒนาและจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา
3. เป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติในช่วงเวลาต่อไป
4. เป็นเครื่องมือกำกับการตรวจราชการ การนิเทศ การติดตามและประเมินผลและการประกันคุณภาพ เพื่อให้ทราบสถานภาพและความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาของชาติระดับมหภาค
5. เป็นมาตรฐานสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา³⁷

ประโยชน์จากการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ

1. หน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการและเอกชน ผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาแต่ละประเภทและแต่ละระดับ ใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นหลักในการกำหนดนโยบาย แผนการพัฒนาและจัดการศึกษา รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาแต่ละประเภทและแต่ละระดับ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างมีมาตรฐานในภาพรวม และมีการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพประสิทธิผล

³⁶สุภัทรา เอื้อวงศ์, **ประมวลสาระชุดวิชา การประกันคุณภาพการศึกษา หน้าที่ 10** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556), 37-40.

³⁷เรื่องเดียวกัน, 37-40.

2. กระทรวงศึกษาธิการมีประเด็นสาระสำคัญและตัวบ่งชี้ เป็นแนวทางสำหรับการกำกับดูแล การติดตามตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา

3. ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีความมั่นใจว่าจะได้รับการศึกษาตามสิทธิ และมีคุณภาพไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาของชาติ และมีแนวทางในการร่วมตรวจสอบการจัดการศึกษาของชาติ

4. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีข้อมูลเป็นฐานอย่างหนึ่งในการพิจารณากำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของชาติในช่วงเวลาต่อไป

5. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีข้อมูลเป็นฐานสำหรับการกำหนดวิธีการ การกำหนดเกณฑ์และการดำเนินงานการประเมินคุณภาพสถานศึกษา³⁸

การศึกษาไทยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาชาติเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้³⁹

มาตรฐานการศึกษาตามกฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการ

มาตรฐานที่ 3 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 การประกันคุณภาพภายใน⁴⁰

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

³⁸เรื่องเดียวกัน, 37-40.

³⁹สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ**, (ม.ป.ท.: ม.ป.ป.), 74-75.

⁴⁰เรื่องเดียวกัน, 74-75.

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 9 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาเต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้⁴¹

คุณภาพมาตรฐานสากล

ในการพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานสากลขององค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน จำเป็นต้อง วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพให้มีความสอดคล้องกันกับบริบทของภาระงาน การบริการที่เป็นเลิศ เพื่อให้เกณฑ์การประเมินสามารถวัดคุณค่าขององค์กรได้ถูกต้องแม่นยำสู่ความเป็นองค์กรคุณภาพ ซึ่งในประเทศต่าง ๆ ได้จัดทำเกณฑ์การประเมินเพื่อรับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ เพื่อมอบให้องค์กรเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ สร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กร ดังนี้

1. รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา MBNQA (Malcolm Baldrige National Quality Award) เป็นรางวัลแห่งชาติที่นำแนวคิดของการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Total Quality Management : TQM) มาใช้เพื่อประเมินองค์กรต่าง ๆ และมอบรางวัลซึ่งเป็นรางวัลคุณภาพแห่งชาติ โดยมีเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการ อันนำไปสู่การสร้าง ความพึงพอใจลูกค้า

⁴¹เรื่องเดียวกัน, 74-75.

บทบาทที่สำคัญของ MBNQA มีอยู่ 3 ประการคือ

1. ช่วยปรับปรุงวิธีการดำเนินการความสามารถและผลการดำเนินการให้เป็นที่ยอมรับ
2. กระตุ้นให้มีการสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติสู่ความเป็นเลิศระหว่างองค์กร
3. เป็นเครื่องมือที่สามารถนำมาใช้ในการจัดการผลการดำเนินการขององค์กรประเด็นสำคัญในการพิจารณาเกณฑ์ความเป็นเลิศ

สำหรับประเด็นสำคัญในการพิจารณาเกณฑ์ความเป็นเลิศหรือองค์ประกอบหลักในการตรวจสอบความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 7 ด้าน ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ (Leadership)
2. การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning)
3. การให้ความสำคัญกับลูกค้าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด (Student, Stakeholder and Market Focus)
4. สารสนเทศและการวิเคราะห์ (Information and Analysis)
5. การให้ความสำคัญแก่บุคคลและหน่วยงานย่อย (Faculty and Staff Focus)
6. การบริหารกระบวนการ (Process Management)
7. ผลการดำเนินงาน (Organizational Performance Result)⁴²

2. รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สิงคโปร์ SOA (Singapore Quality Award)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสิงคโปร์ (Singapore Quality Award) ซึ่งมีแนวทางเดียวกับ MBNQA ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยในประเทศสิงคโปร์นำเกณฑ์ SOA ไปใช้ว่า Business Excellence หรือ BE ซึ่งในภาครัฐของสิงคโปร์จะมีความเข้มข้นในการนำไปประยุกต์ใช้อย่างยิ่ง ซึ่งถือเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล ที่ต้องการพัฒนาองค์กร เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของสิงคโปร์ มี 3 ระดับ เรียกว่า Singapore Quality Class ดังนี้

1. I-Class คือ ด้านนวัตกรรม (Innovation)
2. P-Class คือด้านการบริหารบุคลากร (People)
3. S-Class คือด้านการบริการ (Service)

---

⁴²สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, รางวัลคุณภาพแห่งชาติ Malcolm Baldrige National Quality Award : Mbnqa, เข้าถึงเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก <http://mbnqa.blogspot.com>.

นอกจากนี้ สิงคโปร์ยังมีการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ เรียกว่า (Business Excellence Framework) ซึ่งถูกนำไปใช้วัดผลการปฏิบัติงานทั้งในหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน แนวทาง BE Framework จึงเป็นที่แพร่หลายในประเทศสิงคโปร์ เช่น ศุลกากรของสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านการขนส่งสินค้าทางทะเล คือเป็นหนึ่งในท่าเรือขนาดใหญ่ของโลก มีการขนส่งจำนวนมากแต่สิงคโปร์มีพื้นที่จำกัด BE Framework สามารถทำให้การบริการรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงมาก เช่นเดียวกับศาลสิงคโปร์ ที่นำ BE Framework ไปใช้เช่นกัน โดยเน้นการพัฒนากระบวนการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ได้รับบริการที่รวดเร็ว โดยความท้าทายของศาลคือการมีคดีความมากมายที่ค้างการพิจารณาของศาลอยู่ ทำอย่างไรจะให้มีการตัดสินที่รวดเร็ว ส่งผลให้การพิจารณาคดีสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว⁴³

3. รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ญี่ปุ่น JOA (Japan Quality Award)

รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่นใช้รูปแบบของประเทศสหรัฐอเมริกา (Self-Assessment Model of Malcolm Baldrige National Quality Award) ทั้งนี้ได้มีการปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับการบริหารงานของประเทศญี่ปุ่น และจัดทำเป็นกรอบแนวทางของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศญี่ปุ่น (Framework of JOA Criteria) ประกอบด้วยภาพรวมของธุรกิจ (Business Overview) ประกอบด้วย 8 หมวด ดังต่อไปนี้

1. วิสัยทัศน์การบริหารและการนำองค์กร (Management Vision and Leadership)
2. ความเข้าใจและปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าและตลาด (Understanding and Interaction with Customers and Markets)
3. การจัดทำและถ่ายทอดกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Mapping Out and Deploying Strategies)
4. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ (Human Resources and Learning Environment)
5. การจัดการกระบวนการ (Process Management)
6. การแบ่งปันและใช้ประโยชน์สารสนเทศ (Sharing and Utilizing Information)
7. ผลลัพธ์ของการดำเนินการองค์กร (Results of Enterprise Activities)
8. ผลลัพธ์ความพึงพอใจของลูกค้า (Results of Customer Satisfaction)⁴⁴

⁴³เชษฐพงษ์ สีนธารา, รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ Workshop on Expanding Business Excellence in the Asia-Pacific 2014 ประเทศสิงคโปร์, เข้าถึงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.ftpi.or.th/download/APO-Article/Industry-and-Service-Sector/General%20Management/e13IN09WSPBE-ChetthapongS26Mar14.pdf>.

⁴⁴เรื่องเดียวกัน.

4. รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สหภาพยุโรป EQA (European Quality Award)

สหภาพยุโรปได้นำแนวทางของรางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (MBNQA) มาใช้ในสหภาพยุโรป เริ่มต้นเมื่อ ปี 1989 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในองค์กรและมุ่งผลสำเร็จของการบริหารจัดการองค์กร โดยมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ดังนี้

1. การมุ่งไปที่ผลลัพธ์ (Results Orientation)
2. การให้ความสนใจลูกค้า (Customer Focus)
3. ความเป็นผู้นำและความสม่ำเสมอ (Leadership and Consistency of Purpose)
4. การจัดการโดยกระบวนการและข้อเท็จจริง (Management by Process and Facts)
5. การพัฒนาคนและการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (People Development and Involvement)
6. การพัฒนาผู้ที่เป็นหุ้นส่วน (Partnership Development)
7. ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ (Public Responsibility)⁴⁵

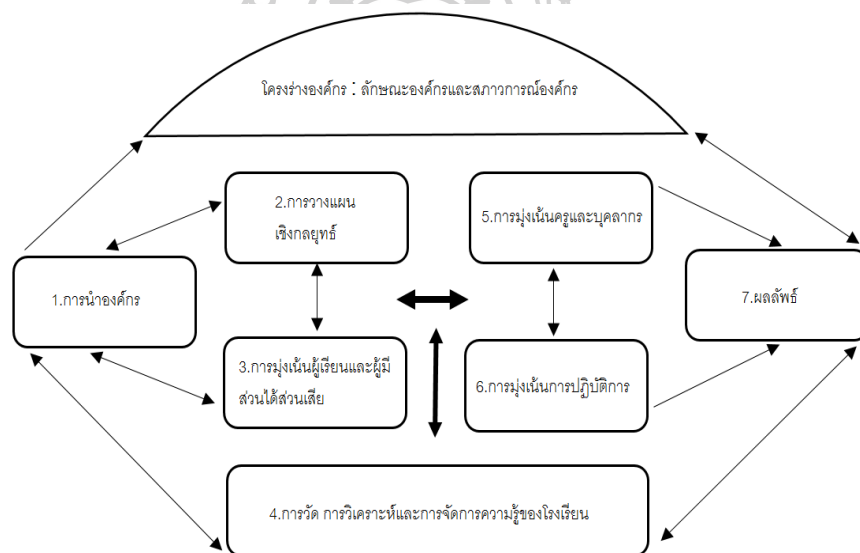
5. รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ประเทศไทย TQA (Thailand Quality Award)

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award) ซึ่งมีแนวทาง เดียวกับ MBNQA ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยประเทศไทยนำมาใช้ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็ได้นำมาใช้ด้วยเช่นกัน โดยมีแนวคิดว่าการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างยั่งยืน และมีคุณภาพทั้งองค์กร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำแนวทางการบริหารจัดการด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มาใช้การเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อให้พี่เลี้ยงและโรงเรียนใช้เป็นเครื่องมือการพัฒนาคุณภาพ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือ สนับสนุน และติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน ประกอบด้วย 7 หมวด ได้แก่

1. การนำองค์กร
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ของโรงเรียน
5. การมุ่งเน้นครูและบุคลากร
6. การมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน
7. ผลลัพธ์

⁴⁵สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สหภาพยุโรป (กรุงเทพฯ: วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด, 2558), 3.

กรอบแนวคิดของเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนมุมนองเชิงระบบ มีการจัดระบบไว้ 6 หมวด ได้แก่ การนำองค์กร (หมวด 1) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (หมวด 2) การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หมวด 3) หมวดต่าง ๆ เหล่านี้ถูกจัดไว้ด้วยกัน เพื่อเน้นความสำคัญของการนำองค์กรต้องมุ่งเน้นที่วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้นำระดับสูงต้องกำหนดทิศทางขององค์กร และแสวงหาโอกาสทางการศึกษาในอนาคต สำหรับการมุ่งเน้นครูและบุคลากร (หมวด 5) การกำหนดการปฏิบัติ (หมวด 6) และผลลัพธ์ (หมวด 7) ประกอบกันเป็นกลุ่มผลลัพธ์ โดยครูและบุคลากรและกระบวนการปฏิบัติที่สำคัญมีบทบาทให้การพัฒนาบรรลุผลสำเร็จ และนำไปสู่การพัฒนาโดยรวมขององค์กร ส่วนการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ของโรงเรียน (หมวด 4) มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการทำให้องค์กรมีการมีประสิทธิผล และมีการปรับปรุงผลการดำเนินการจัดการความรู้นี้เป็นพื้นฐานของระบบการบริหารจัดการผลการพัฒนาโดยรวม⁴⁶

แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดของเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนมุมนองเชิงระบบ ที่มา: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการใช้เกณฑ์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพทั้งองค์กร ปีงบประมาณ 2558-2559 (กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558), 1-4.

⁴⁶สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการใช้เกณฑ์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพทั้งองค์กร ปีงบประมาณ 2558-2559 (กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558), 1-4.

6. รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA (Public Sector Management Quality Award) สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ศึกษาและจัดทำเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้ชื่อว่า รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ PMQA (Public Sector Management Quality Award) เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่อง และมีผลดำเนินการ ปรับปรุงองค์การตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐอย่างโดดเด่น เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ส่วนต่าง ๆ สามารถนำไปปรับใช้ได้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ทำให้การส่งมอบผลผลิตและการบริการดีขึ้น ปรับปรุงผลการดำเนินการด้านอื่น ๆ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยทำให้เกิดความสอดคล้องกันของแผน กระบวนการตัดสินใจ บุคลากร การปฏิบัติการ และผลลัพธ์การนำเกณฑ์นี้ไปใช้จะช่วยให้อำนาจบริหารสามารถประเมินองค์การตนเองได้อย่างรอบด้านว่าขณะนี้ สภาพแวดล้อมเป็นอย่างไร และต้องการมุ่งไปทางใด เกณฑ์นี้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบทุกภาคส่วนของระบบ บริหารงาน การพัฒนาปรับปรุงกระบวนการและผลลัพธ์ โดยตระหนักถึงคุณค่าที่ส่งมอบแก่ผู้รับบริการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เกณฑ์ PMQA เป็นชุดของคำถามเกี่ยวกับเรื่องสำคัญ 7 ด้านในการบริหาร ได้แก่

1. การนำองค์การ
2. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
3. การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้
5. การมุ่งเน้นบุคลากร
6. การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ
7. ผลลัพธ์การดำเนินการ

คำถามเหล่านี้ผูกโยงกันเป็นกรอบการบริหารผลการดำเนินการที่มีการบูรณาการเป็นหนึ่งเดียว การตอบคำถามเหล่านี้จะช่วยให้อำนาจบริหารจัดการเรื่องทรัพยากรให้สอดคล้องกัน ค้นหาจุดแข็งและโอกาส ในการพัฒนา การปรับปรุงการสื่อสาร การเพิ่มประสิทธิภาพและความมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบรรลุเป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์ทำที่สุดแล้ว ส่วนราชการจะก้าวหน้าสู่ความเป็นเลิศโดย ส่งมอบคุณค่าที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งส่งผลให้เกิดประโยชน์สุข แก่ประชาชน และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการและขีดความสามารถของส่วนราชการ มีการปรับปรุงและเกิดการเรียนรู้ของส่วนราชการ และบุคลากรทุกระดับในส่วนราชการมีการเรียนรู้และพัฒนา⁴⁷

⁴⁷สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (กรุงเทพฯ: วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด, 2558), 5-9.

การประเมินคุณภาพการศึกษา

การประเมินคุณภาพการศึกษา ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการประเมินทั้งประเมินผลการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมของโรงเรียน ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รวมไปถึงการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความหมายของการประเมิน

มีนักการศึกษาให้ความหมายการประเมินคุณภาพการศึกษาไว้อย่างหลากหลาย ผู้วิจัยนำเสนอพอสังเขป ดังนี้ มหาวิทยาลัยมหิดล ให้ความหมาย การประเมินคุณภาพการศึกษา ไว้ว่า กระบวนการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสถาบันว่า ส่งผลต่อคุณภาพตามดัชนีตัวบ่งชี้⁴⁸ สำหรับธนชพร ตั้งธรรมกุล ให้ความหมายของการประเมิน หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูลตีความบันทึก และใช้ข้อมูลเกี่ยวกับของผู้เรียนที่ทำในภาระงาน/ชิ้นงาน ว่าผู้เรียนรู้อะไรสามารถทำอะไรได้และจะทำต่อไปอย่างไรด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย⁴⁹ ส่วน ศิริชัย กาญจนวาสี ได้กล่าวถึง การประเมินไว้อย่างหลากหลาย โดยให้เหตุผลว่า ยังไม่มีผู้ใดที่สามารถกำหนดความหมายการประเมินได้ชัดเจน ได้เทียบเคียงกับพฤติกรรม เช่นการประเมินโดยการสังเกต การสอบปากเปล่า การใช้แบบทดสอบ ซึ่งใช้ในโรงเรียนอย่างกว้างขวาง การประเมินจะคู่กับการวัด จึงมีนักการศึกษาใช้คำคู่กัน หรือมีความหมายเดียวกัน สังเกตได้จากงานเขียนของผู้เชี่ยวชาญทางวัดผลเช่น ธอร์นไดค์ และฮาเกบ (Thorndike and Hageb) สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam et.al.) ที่ใช้คำทั้งสองในความหมายเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ตัวอย่างเช่น “การประเมินเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการวัด เพียงแต่การประเมินมีความเฉพาะเจาะจงมากกว่า และต้องอาศัยการวินิจฉัยว่าเหมาะสมไหม”⁵⁰ ซึ่งสอดคล้องกับอีเบล (Ebel) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับ

⁴⁸มหาวิทยาลัยมหิดล, สำนักงานประกันคุณภาพ, **การประกันคุณภาพการศึกษา**, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก https://www.eg.mahidol.ac.th/qa/index.php?option=com_content&view=article&id=70&Itemid=102.

⁴⁹ธนชพร ตั้งธรรมกุล, **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก <http://sorp16.blogspot.com/2013/07/measurement-assessment-evaluation.html>.

⁵⁰ศิริชัย กาญจนวาสี, **ทฤษฎีการประเมิน**, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2554), 13-14.

คุณภาพหรือคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งอาจพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดเท่านั้นแต่ส่วนมากจะตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยพิจารณาจากผลที่ได้จากการวัดด้านต่าง ๆ ประกอบกับหลักฐานด้านอื่น ที่เกี่ยวข้องและรวมถึงการใช้วิจารณ์ญาณและความรู้สึกนึกคิดของผู้ประเมินมาประกอบในการตัดสินใจด้วย⁵¹ ส่วนสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) กล่าวถึงการประเมินว่า การประเมินเป็นการระบุปัญหาการจัดการ และการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสม⁵² และ อัลคิน (Alkin) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการของการทำให้เกิดความมั่นใจในการตัดสินใจ ด้วยการคัดเลือกข้อมูลที่เหมาะสม⁵³

จากความหมายของการประเมิน สรุปได้ว่า การประเมิน คือ กระบวนการในการตัดสินคุณภาพหรือคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรว่าบรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้หรือไม่ การพิจารณาตัดสิน ต้องอาศัยการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์และทางเลือกที่เหมาะสม

พัฒนาการของการประเมิน

การประเมินเป็นกิจกรรมที่สืบเนื่องกันมาเป็นเวลานาน จากหลักฐานย้อนไปเมื่อสี่พันปีมาแล้ว จักรพรรดิของจีนได้มีการตรวจสอบสภาพของทหารทุก ๆ 3 ปี และเป็นหลักฐานการเลื่อนตำแหน่ง นอกจากนี้ชาวกรีก เช่น โสกราตีส ได้ใช้การประเมินด้วยวาจาเป็นสื่อในการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน สำหรับการประเมินในรูปแบบปัจจุบันเพิ่งจะเกิดขึ้นไม่ถึงศตวรรษ กูบ่าและลินคอล์น (Guba and Lincoln) กล่าวว่าช่วงเวลาการประเมินครั้งโบราณจนถึงปัจจุบัน การประเมินผ่านขั้นตอนพัฒนาอย่างมีระบบแบบแผนมากขึ้นตลอดเวลา โดยแบ่งยุคของการพัฒนาการประเมิน ดังนี้

1. ยุครุ่งอรุณแห่งความเรื่องปัญญา (ค.ศ.1600-1800)

ยุคนี้เป็นช่วงที่วิทยาศาสตร์ เริ่มเข้ามามีบทบาทปล้ำความเชื่อทางไสยศาสตร์ ความคิดเชิงเหตุผลเข้ามาแทนที่ความคิดตามประเพณีนิยม นักวิเคราะห์ที่สำคัญในช่วงนี้ได้แก่ William Petty และ Thomas Hobbes ได้พัฒนาแนวคิด “คณิตศาสตร์การเมือง” โดยนำตัวเลขมาเป็นมาตรฐาน เช่น ตารางประชากร การคำนวณการเกิดการตายของประชากร เป็นต้นและเริ่มใช้คำว่า “Statistics” หรือ “สถิติ” มาประมวลผลในการเก็บข้อมูลเพื่อใช้บริหารรัฐ

⁵¹R. L. Ebel, **Measuring Education Achievement** (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1965).

⁵²D. L. Stufflebeam, **Educational Evaluation and Decision Making** (Illinois: Peacock Publishing, 1971).

⁵³M. C. Alkin, **Evaluation Theory Development**, Evaluation Decision 2 (n.p., 1969), 2-9.

2. ยุคการสร้างแนวคิดการวัดและประเมินผล (ค.ศ.1801-1900)

ศตวรรษที่ 19 เป็นยุคแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรม มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี สหราชอาณาจักรอังกฤษ ได้มีความพยายามปฏิรูประบบการศึกษา การประเมินได้ถูกนำมาใช้อย่างไม่เป็นทางการเพื่อ “ตรวจสอบ” เช่นการแต่งตั้งคณะกรรมการประถมศึกษาเพื่อติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีการพิจารณาเงินเดือนครูจากผลการสอบปลายปี มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการประจำปี ยุคนี้อุบัติการณ์สำคัญได้ 2 ประการของ วิวัฒนาการทางการประเมินที่มีคุณค่าควรแก่การบันทึกไว้เป็นประวัติศาสตร์ ประการแรก ตอนกลางศตวรรษได้มีการรวมกลุ่มของประชาชนติดตามวิเคราะห์สภาพปัญหาของสังคม ซึ่งเป็นวิวัฒนาการของการ “ประเมินโครงการ” สำหรับสหรัฐอเมริกา ได้มีการว่าจ้าง ผู้ตรวจสอบภายนอก ทั้งในระดับรัฐบาลกลาง และท้องถิ่น เพื่อติดตาม ตรวจสอบ ควบคุมการดำเนินโครงการ ในปี ค.ศ.1845 เมืองบอสตัน Horace Mann และ Samuel G. Howe ได้เริ่มใช้คะแนนสอบของนักเรียนเป็นข้อมูล การประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียน ค.ศ. 1887-1898 Joseph M. Rise เป็นผู้นำใน การเคลื่อนไหว เพื่อปฏิรูปทางการศึกษา และได้รับการยกย่องว่า “บิดาแห่งการวิจัยทางการศึกษา” (Guba and Lincoln) แนวคิดของ Rise ได้สร้างประวัติศาสตร์การประเมิน ที่ว่า Rise ชักชวนให้นักการศึกษาหัน มาสนใจการวิจัยเชิงทดลอง สร้างแนวคิดการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (Rise)

3. ยุคการวัด และการประเมินประสิทธิภาพ (ค.ศ.1901-1930)

ยุคต้นศตวรรษที่ 20 การวัดประสิทธิภาพของการศึกษา เน้นการวัดประสิทธิภาพของ ครูและโรงเรียน มีการตั้งหน่วยพัฒนาข้อสอบ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพของ โรงเรียน มีการประเมินผลแบบอิงกลุ่ม ในเมืองบอสตัน โดยใช้เปอร์เซ็นต์การสอบผ่านของนักเรียน เป็นมาตรฐาน ในยุคนี้เองทำให้เกิดนักทดสอบที่มีชื่อเสียง เช่น Courtis, Ayres, Thorndike เป็นต้น สำหรับ Robert Thorndike ได้รับการยกย่องให้เป็น “บิดาแห่งการทดสอบ” (Worthen and Sanders) พัฒนาการของการประเมินในช่วงนี้สะท้อนให้เห็นถึงปรากฏการณ์ตามธรรมชาติของการประเมินต่อ การตอบสนองความต้องการในระดับท้องถิ่น การประเมินเริ่มกลายเป็นกิจกรรมระดับชาติ และ เทคนิคการประเมิน เริ่มมีการพัฒนาเป็นหลักการสากลเพื่อยกระดับการศึกษาราวต้นปี ค.ศ.1970 (Madaus, Scriven and Stufflebeam)

4. ยุคการประเมินอิงวัตถุประสงค์ (ค.ศ.1931-1945)

บุคคลสำคัญทางการศึกษาในยุคนี้ได้แก่ John Dewey, Ralph W. Tyler ได้เข้าไปมีส่วน เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ระบบการศึกษาใหม่ Tyler ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการการวิจัยทาง การศึกษา ตามโครงการ 8 ปี ซึ่งนับว่าเป็นโครงการใหญ่ Tyler ได้วางรากฐานเกี่ยวกับหลักสูตร การประเมินโดยออกแบบให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย “วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม”

ซึ่ง Tyler ได้ใช้คำว่า “การประเมินทางการศึกษา” ซึ่งหมายถึง กระบวนการวัดคุณค่าของผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อันเกิดจากการเรียนการสอน แนวทางของ Tyler ถือเป็นแนวทางที่เข้าใจง่าย ชัดเจน สมเหตุสมผล จึงได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง Tyler จึงได้รับขนานนามว่า “บิดาแห่งการประเมิน” (Joint Committee; Madaus, Scriven and Stufflebeam)

5. ยุคการประเมินโดยใช้แบบสอบมาตรฐาน (ค.ศ.1946-1957)

เป็นยุคแห่งการฟื้นฟูประเทศจากพิษสงครามโลกครั้งที่ 2 หลายประเทศพัฒนาการศึกษา เปิดโรงเรียนเพิ่มขึ้น สร้างตึกอาคารเรียนอย่างมาก ยุคนี้ทำให้มีนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น นอกจากพัฒนาด้านอาคารสถานที่แล้ว พัฒนาการที่สำคัญในช่วงนี้คือ แบบสอบมาตรฐาน ซึ่งมีการพัฒนากันอย่างกว้างขวาง Tyler และคณะได้รวมตัวกันก่อตั้งสถาบันบริหารการทดสอบทางการศึกษา (Education Testing Service) หรือ ETS ซึ่งต่อมาเป็นสถาบันทรงอิทธิพลทางการศึกษาและการทดสอบ แนวคิดของ Tyler ได้รับการพัฒนา เป็นที่ทราบกันดีว่า ขั้นตอนสำคัญของอาศัยการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แต่ยังคงขาดเทคนิคในการระบุขั้นตอนของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน Bloom และคณะ ได้สร้างระบบการจำแนกวัตถุประสงค์ทางการศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมสมองและอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งช่วยให้นักประเมินสามารถระบุลำดับขั้นตอนพฤติกรรมนักเรียนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น แนวคิดของ Tyler ได้รับความนิยมน้อยอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงการฝึกหัดครู

6. ยุคการขยายตัวของทฤษฎีการประเมิน (ค.ศ.1958-1972)

สหรัฐอเมริกา ได้พัฒนาหลักสูตรครั้งใหญ่หลังจากทราบว่า สหภาพโซเวียตได้ส่งจรวดสปุทนิกขึ้นสำรวจอวกาศเป็นครั้งแรก และรู้ว่าตกเป็นรองทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการประเมินหลักสูตร ใน 4 รูปแบบ ได้แก่

1. ประเมินผลสำเร็จของหลักสูตร ตามแนวทางของ Tyler
2. ใช้แบบทดสอบมาตรฐานในการวัดผลการเรียนเพื่อวิเคราะห์หลักสูตร
3. ใช้ผู้เชี่ยวชาญระดับความสำคัญของโครงการ ติดตาม ตรวจสอบโครงการ
4. ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการพัฒนา

หลักสูตร

นอกจากนี้ยังให้โรงเรียนรายงานผลการดำเนินการที่ได้รับงบประมาณไป จึงเกิดมโนทัศน์ใหม่ของการประเมิน เช่น การรับผิดชอบต่อผลการกระทำ (account ability) การประกันคุณภาพ (Quality assurance) (Mclaughlin) เนื่องจากการประเมินยังไม่เป็นที่น่าพอใจโดยทั่วไป Cronbach ได้เขียนบทความเกี่ยวกับ “การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรและรายวิชา” ซึ่งเป็นผลงานชิ้นสำคัญในประวัติศาสตร์ของการประเมิน Cronbach แนะนำว่า นักประเมินต้องให้โอกาสเปรียบเทียบของกลุ่มทดลอง ควรเน้นกระบวนการ การเก็บข้อมูลและรายงานข่าวสารที่ช่วยในการตัดสินใจ เกี่ยวกับ

การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลง การวางแผน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตร Guba ได้วิเคราะห์ ลักษณะการประเมินว่าขาดความเหมาะสมความหมายของการประเมิน ทฤษฎี การประเมิน ความเข้าใจ การประเมิน Cook เสนอการใช้วิธีวิเคราะห์ระบบในการประเมินโครงการทำการสืบค้นความสัมพันธ์เชิงปริมาณระหว่างเหตุและผล Scriven ได้เขียนบทความเรื่อง “วิทยาการทางการประเมิน” เป็นบทความที่ทรงอิทธิพลมาก สรุปว่า แนวคิดการประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลสรุป การตรวจสอบคุณภาพของวัตถุประสงค์ของการประเมิน การประเมินผลกระทบโครงการ Stufflebeam เสนอรูปแบบการประเมิน CIPP โดยทำการประเมิน สภาพการณ์และวัตถุประสงค์ ปัจจัยการดำเนินการ กระบวนการทำงาน และผลของโครงการ

7. ยุคพัฒนาสู่การเป็นวิชาชีพ (ค.ศ.1973-ปัจจุบัน)

วิทยาการประเมินเริ่มเป็นปึกแผ่นมั่นคงและแยกตัวออกเป็นวิชาชีพที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน เช่น เทคนิคการประเมิน Meta Evaluation (Scriven; Stufflebeam) เพื่อเป็นเครื่องมือในการประกันและตรวจสอบคุณภาพของการประเมิน มาตรฐานของการประเมิน (Joint Committee on Standards for Education Evaluation) เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการประเมิน เช่น

1. การประเมินแบบไม่อิงวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. การประเมินแบบตอบสนองความต้องการสารสนเทศ
3. การประเมินแบบการประชันกันของคู่แข่ง
4. การประเมินแบบพิจารณาคดี
5. การประเมินแบบศิลปะวิพากษ์
6. การประเมินแบบประชาธิปไตย
7. การประเมินแบบเน้นการนำผลไปใช้
8. การประเมินแบบประสิทธิผลด้วยวิธีคุณภาพ
9. การประเมินผลแบบเน้นความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง
10. การประเมินแบบสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย
11. การประเมินแบบอิงทฤษฎี
12. การประเมินการปฏิบัติงานตามสภาพจริง
13. การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์ที่เป็นมูลค่า⁵⁴

⁵⁴ศิริชัย กาญจนวาสี, **ทฤษฎีการประเมิน**, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2554), 21-41.

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพ

1. กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมิน ต้องสอดคล้องกับภารกิจ
2. กำหนดขอบเขตในการประเมิน ต้องพิจารณาเป้าหมาย ที่ต้องการให้เกิดกับองค์กร
3. กำหนดผู้ประเมิน โดยพิจารณาผู้ประเมินว่าจะมีใครบ้าง
4. เลือกใช้เทคนิค และเครื่องมือในการประเมิน ควรมีความหลากหลายและมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ วิธีการประเมิน เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกพฤติกรรมแบบสำรวจความคิดเห็น บันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง แฟ้มสะสมงาน ฯลฯ
5. กำหนดเวลา และสถานที่ที่จะประเมิน
6. วิเคราะห์ผลและวิธีการจัดการข้อมูลการประเมิน เป็นการนำข้อมูลจากการประเมิน มาวิเคราะห์ โดยกำหนดสิ่งที่จะวิเคราะห์ เช่น กระบวนการทำงาน เอกสารจากแฟ้มสะสมงาน รวมทั้งระบุวิธีการบันทึกข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
7. กำหนดเกณฑ์ในการประเมิน เป็นการกำหนดรายละเอียดในการให้ค่าคะแนนผลงาน ว่ามีระดับความสำเร็จในระดับใด⁵⁵

เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์ หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานที่ถือว่าเป็นความสำเร็จของการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน เกณฑ์จึงเป็นตัวตัดสินคุณภาพของการปฏิบัติหรือผลที่ได้รับ เกณฑ์อาจได้มาจากมาตรฐานทางวิชาชีพ มาตรฐานการกระทำ หรือระดับความคาดหวังที่พึงประสงค์ของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น มาตรฐานที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ ความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการค่านิยมของสังคม เป็นต้น เราสามารถแยกเกณฑ์ออกเป็น 2 ประเภท คือ เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criterion) และเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criterion) โดยเกณฑ์สัมพัทธ์เป็นเกณฑ์ที่พัฒนามาจากประสบการณ์ในการเปรียบเทียบผลระหว่างโครงการ หรือเปรียบเทียบกับผลที่เคยทำมาแล้ว หรือเปรียบเทียบกับปกติวิธี (Norm) ของการจัดโครงการโดยทั่ว ๆ ไป สำหรับเกณฑ์สัมบูรณ์เป็นเกณฑ์ที่พัฒนามาจากหลักเหตุผลที่เกี่ยวกับมาตรฐานของสิ่งนั้น ๆ หรือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับกันทางวิชาชีพ หรือคุณภาพของสิ่งนั้นอันเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ การประเมินตามขั้นตอนของการดำเนินโครงการและการเลือกใช้เกณฑ์ เราสามารถแบ่งระยะของการประเมินให้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนของการดำเนินโครงการได้เป็น 3 ขั้นตอน กล่าวคือ

⁵⁵ส.วาสนา ประवालพฤกษ์, **หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา**, เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก <https://mathpwk.wordpress.com/evaluate/authen/order/>.

1) **ขั้นวางแผนก่อนดำเนินโครงการ (Pre-implementation stage)** การประเมินในขั้นนี้ควรเน้นการประเมินบริบทและการวางแผนโครงการว่าเป็นไปอย่างเหมาะสมเพียงใด โดยอาศัยตัวชี้วัดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาโครงการ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ และความเป็นไปได้ของ การดำเนินงานและผลของโครงการ 2) **ขั้นดำเนินงาน (Implementation stage)** การประเมินขั้นนี้ควรเน้นการปฏิบัติงานตามโครงการว่าเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยอาศัยตัวชี้วัดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานทั้งทางด้านการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานอย่างเหมาะสม และการดำเนินงานตามแผน 3) **ขั้นสรุปผลหลังการดำเนินโครงการ (Post-implementation stage)** การประเมินในขั้นนี้ควรเน้นที่ผลของการดำเนินโครงการว่ามีคุณค่า ความเหมาะสมเพียงใด โดยอาศัยตัวชี้วัดเกี่ยวกับประสิทธิผล และประสิทธิภาพของผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง สำหรับ “เกณฑ์” ที่ใช้ในการตัดสินผลสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัดที่เสนอนี้ ขึ้นอยู่กับเหตุผลของนักประเมินว่าจะเลือกใช้เกณฑ์สัมพัทธ์หรือเกณฑ์สัมบูรณ์จึงจะเหมาะสมกับเรื่องที่ทำ การประเมิน สอดคล้องกับ สคริฟเวน (Scriven) ได้สนับสนุนเรื่องดังกล่าวว่า ในการดำเนินงานโครงการใด ๆ ก็ตาม ผู้บริหารโครงการมี ความจำเป็นที่จะต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ได้ทางเลือกที่เหมาะสมต่อความสำเร็จของโครงการ ดังนั้นธรรมชาติของการประเมินจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการเปรียบเทียบระหว่างทางเลือกต่าง ๆ การเปรียบเทียบการดำเนินงานและผลการดำเนินงานโดยใช้เกณฑ์สัมพัทธ์จึงมีความเหมาะสม⁵⁶

ตัวบ่งชี้

ความหมายตัวบ่งชี้

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “ตัวบ่งชี้” ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสิ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ตัวบ่งชี้หรือตัวชี้วัด (indicators) หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งชี้บอกสถานภาพ หรือสะท้อนลักษณะของทรัพยากร การดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน⁵⁷

อุทุมพร จามรมาร ได้ให้ความหมาย ตัวบ่งชี้ ไว้ว่า สิ่งที่บอกข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อให้เห็นอะไรบางอย่าง เช่นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการตัวบ่งชี้คุณภาพผลผลิต ตัวบ่งชี้

⁵⁶ศิริชัย กาญจนวาสิ, **ทฤษฎีการประเมิน**, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2554), 95-96.

⁵⁷เรื่องเดียวกัน, 82.

ประสิทธิภาพของโครงการ ตัวบ่งชี้ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ความชัดเจนของแนวคิด หรือตัวบ่งชี้ความคุ้มค่าของการลงทุน⁵⁸

นงลักษณ์ วิรัชชัย ได้ให้ความหมาย ตัวบ่งชี้ หมายถึง เป็นสิ่งที่บอกถึงข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อชี้ให้เห็นอะไรบางอย่าง มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ดัชนี หรือคำว่า index ซึ่ง index หมายถึง สัดส่วนหรืออัตราส่วนระหว่างปริมาณสองจำนวนหรือการเปรียบเทียบปริมาณระหว่างเวลาหนึ่งกับอีกเวลาหนึ่ง อันเป็นความหมายของเลขดัชนี (index number) แต่ตัวบ่งชี้ (indicator) มีความหมายกว้างกว่าดัชนี ดัชนีจัดว่าเป็นตัวบ่งชี้ชนิดหนึ่ง โดยที่ลักษณะของดัชนีต้องอยู่ในรูปของอัตราส่วนระหว่างปริมาณสองจำนวนแต่ตัวบ่งชี้ไม่มีข้อจำกัดว่าจะต้องอยู่ในรูปอัตราส่วน⁵⁹

จอห์นสโตน (Johnstone) ได้ให้ความหมาย ตัวบ่งชี้ หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกถึงปริมาณเชิงสัมพันธ์ หรือสถานะของสิ่งที่มุ่งวัด ซึ่งจะบ่งบอกให้เห็นถึงวิธีการหรือแนวทางที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น และเป็นการบ่งชี้อย่างกว้างถึงสถานะหรือเหตุการณ์ที่เราสนใจ⁶⁰

บอร์สเตน โอ๊คส์และกุกตัน (Burstein, Oakes and Guiton) ได้ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ไว้ว่า ตัวบ่งชี้เป็นค่าสถิติให้สารสนเทศเกี่ยวกับสถานะ คุณภาพ หรือผลการปฏิบัติของระบบการศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นค่าสถิติรวมก็ได้ โดยจะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจ⁶¹

ฮอปกินส์และลีคส์ (Hopkins and Leask) ให้ความหมาย ตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งชี้บอกสถานภาพ ซึ่งตัวบ่งชี้สามารถนำมาวัดและตรวจสอบได้ ตัวบ่งชี้ยังมีประโยชน์ต่อการตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทำให้เข้าใจวัตถุประสงค์ได้ง่ายขึ้น การสร้างตัวบ่งชี้ควรทำให้แคบลง ทั้งนี้ตัวบ่งชี้จะต้องเป็นทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ⁶²

⁵⁸อุทุมพร จามรมาร, *ดัชนีเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก สำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย* (ม.ป.ท., 2554), 5.

⁵⁹นงลักษณ์ วิรัชชัย, *การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการเขตพื้นที่การศึกษา* (กรุงเทพฯ: ธารอักษร, 2545), ก.

⁶⁰James N. Johnstone, *Indicator of Education System* (London Kogan, 1981), 10.

⁶¹Leigh Burstein, Jeannie Oakes, and Gial Quiton, “Education Indicator” *Encyclopedia of Educational Research*, 6th ed. (New York: Macmillan, 1992).

⁶²David Hopkins, Marilyn Leask, and Kath Aspinwall, *Managing Evaluation: A Developmental Approach* (New York: Routledge, 1992), 140.

โมล กลันเวลและชม็อก (Moed, Glanzel and Schmoch) ได้ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ไว้ว่า เป็นการวัดที่แสดงให้เห็นภายนอกโดยอาศัยการคาดการณ์⁶³

เดวิช (Davic) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ไว้ว่า ข้อความที่บ่งบอกหรือเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามการดำเนินการหรือสภาวะการณ์ของระบบ⁶⁴

จากความหมายของตัวบ่งชี้ สรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง ค่าสถิติที่เกี่ยวกับสถานะของคุณภาพหรือผลการปฏิบัติงานของระบบการศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงวิธีการหรือแนวทางที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ ในรูปของตัวประกอบ ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ที่ใช้การติดตามผลการดำเนินการ โดยจะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจ

ลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ดีต้องสามารถชี้วัดคุณภาพการจัดการศึกษาได้ ในการนี้มีนักการศึกษาได้วิเคราะห์ตัวชี้วัดที่ดี พอสรุปได้ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสิ สรุปลักษณะตัวบ่งชี้ที่ดี ควรมี ดังนี้

1. ความตรง (Validity) ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องชี้วัดได้ตามคุณลักษณะที่ต้องการวัดอย่างถูกต้องแม่นยำ ตัวชี้วัดที่สามารถชี้ได้แม่นยำตรงตามคุณลักษณะที่มุ่งวัดนั้นมีลักษณะดังนี้

1.1 มีความตรงประเด็น (Relevance) ตัวชี้วัดที่บ่งชี้ได้ตรงประเด็น มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องโดยตรงกับลักษณะที่มุ่งวัด เช่น กระดาษลิทมัส เป็นตัวชี้วัดสภาพความเป็นกรด/ด่างของสารละลาย GPA เป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไป เป็นต้น

1.2 ความเป็นตัวแทน (Representative) ตัวชี้วัดต้องมีความเป็นตัวแทนคุณลักษณะที่มุ่งวัด หรือมีมุมมองที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะที่มุ่งวัดอย่างครบถ้วน เช่น อุณหภูมิในร่างกาย เป็นตัวชี้วัดสภาวะการมีไข้ของผู้ป่วย คุณภาพของผู้ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สามารถชี้วัดด้วยการให้สารสนเทศ ความรวดเร็วในการตอบสนองความต้องการ ลักษณะการพูดจา สีนหน้าท่าทางของการให้บริการ เป็นต้น

2. ความเที่ยง (Reliability) ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องบ่งชี้คุณลักษณะที่มุ่งวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ คงเส้นคงวา หรือบ่งชี้ได้คงที่เมื่อทำการวัดซ้ำในช่วงเวลาเดียวกัน ตัวชี้วัดที่สามารถชี้ได้อย่างคงเส้นคงวาเมื่อทำการวัดซ้ำนั้น มีลักษณะ

⁶³Moed, Wolfgang Glanzel and Ulrich Schmoch, **Handbook of Quantitative Science and Technology Research : The Use of Publication and Patent Statistics in Studies of S & T Systems** (New York: Springer, 2004), 22.

⁶⁴P. Davis, **The American Heritage Dictionary of the English Language** (New York: American Heritage Publishing, 1972).

2.1 ความเป็นปรนัย (Objectivity) ตัวชี้วัดต้องบ่งชี้ได้อย่างเป็นปรนัย การตัดสินใจเกี่ยวกับค่าของตัวชี้วัด ควรขึ้นอยู่กับสถานะที่เป็นอยู่หรือคุณสมบัติของสิ่งนั้นมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับความรู้สึกตามอัตวิสัย เช่น การรับรู้ประสิทธิภาพของหลักสูตรกับอัตราการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร ต่างเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของคุณภาพหลักสูตร แต่อัตราการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตรจะเป็นตัวชี้วัดได้อย่างมีความเป็นปรนัยมากกว่าการรับรู้ประสิทธิภาพของหลักสูตร

2.2 มีความคลาดเคลื่อนต่ำ (Minimum Error) ตัวชี้วัดต้องบ่งชี้ได้อย่างมีความคลาดเคลื่อนต่ำ ค่าที่ได้รับจะต้องมาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น คะแนนผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบกับคะแนนผลสัมฤทธิ์จากการตอบตามปฏิกริยาหรือสังเกตอย่างไม่เป็นทางการต่างเป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งของความสำเร็จของการฝึกอบรม แต่คะแนนผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบจะเป็นตัวชี้วัดที่น่าเชื่อถือ หรือมีความคลาดเคลื่อนจากการวัดต่ำกว่า

3. ความเป็นกลาง (Neutrality) ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องบ่งชี้ด้วยความเป็นกลางปราศจากความลำเอียง (Bias) ไม่น้อมเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่นำมาโดยการเน้นการชี้วัดเฉพาะลักษณะความสำเร็จ หรือความล้มเหลว หรือความไม่ยุติธรรม

4. ความไว (Sensitivity) ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องมีความไวต่อคุณลักษณะที่มุ่งวัด สามารถแสดงความผันแปร หรือความแตกต่างระหว่างหน่วยวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจน โดยตัวชี้วัดจะต้องมีมาตรฐานและหน่วยวัดที่มีความละเอียดเพียงพอ เช่น ตัวชี้วัดระดับการปฏิบัติไม่ควรมีความผันแปรที่แคบ เช่น ไม่เคยปฏิบัติ (0) และปฏิบัติ (1) แต่ควรมีระดับของการปฏิบัติที่มีการระบุนความแตกต่างของคุณภาพอย่างกว้างขวางและชัดเจน เช่น ระดับ 0 ถึง 10 เป็นต้น

5. สะดวกในการนำไปใช้ (Practicality) ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องสะดวกในการนำไปใช้ ใช้ได้ดี และได้ผลโดยมีลักษณะดังนี้ คือ

5.1 เก็บข้อมูลง่าย (Availability) ตัวชี้วัดที่ดีจะต้องสามารถนำไปใช้วัดหรือเก็บข้อมูลได้สะดวก สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตรวจ นับ วัด หรือสังเกตได้ง่าย

5.2 แปลความหมายง่าย (Interpretability) ตัวชี้วัดที่ดีควรให้ค่าการวัดที่มีจุดสูงสุดและต่ำสุด เข้าใจง่ายและสามารถสร้างเกณฑ์ตัดสินคุณภาพได้ง่าย⁶⁵

จอห์นสโตน (Johnstone) ได้สรุปลักษณะตัวบ่งชี้ได้ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ทำให้เกิดข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาอย่างกว้าง ๆ ทั่ว ๆ ไป

⁶⁵ศิริชัย กาญจนวาสี, **ทฤษฎีการประเมิน**, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2554), 84-85.

2. ตัวบ่งชี้ถูกสร้างมาจากตัวแปรหลายๆ ตัวที่แตกต่างกัน
3. ค่าของตัวบ่งชี้แสดงให้เห็นถึงปริมาณ สามารถไปแปลผลทางสถิติได้
4. ตัวบ่งชี้สามารถให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง
5. ตัวบ่งชี้คือจุดเริ่มของการพัฒนาทฤษฎีและตัวบ่งชี้ที่น่าเชื่อถือควรพัฒนามาจากการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบ⁶⁶

เมห์ตา (Mehta, n.d.) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. มีประโยชน์ให้สารสนเทศเพียงพอต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจในนโยบาย
2. มีความสามารถที่จะให้บทสรุปสารสนเทศที่ปราศจากการบิดเบือน
3. มีความตรงและความสามารถในการเปรียบเทียบได้
4. มีความเชื่อมั่นและมีการปรับให้ทันสมัยอยู่เสมอ
5. มีความสัมพันธ์กับตัวบ่งชี้อื่นเพื่อการวิเคราะห์ที่โดยภาพรวม
6. ใช้วัดความมากน้อยในการบรรลุวัตถุประสงค์ได้
7. ใช้ระบุปัญหาหรือสภาพการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้
8. สอดคล้องกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง
9. ช่วยเปรียบเทียบค่าที่คำนวณกับค่าที่อ้างอิง เช่น ปทัสถานหรือมาตรฐานหรือกับตัวของตัวบ่งชี้เอง ในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน⁶⁷

ประเภทของตัวบ่งชี้

นงลักษณ์ วิรัชชัย แบ่งประเภทของตัวบ่งชี้ได้เป็น 7 แบบ ดังนี้

1. การจัดประเภทตามทฤษฎีระบบ แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่
  - 1.1 ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัย (Input Indicators)
  - 1.2 ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ (Process Indicators)
  - 1.3 ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต (Output Indicators)

⁶⁶James N. Johnstone, *Indicator of Education System* (London: Kogan, 1981), 10.

⁶⁷A. C. Mehta, *Indicators of Educational Development with Focus on Elementary Education: Concept and Definitions*, เข้าถึงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก <http://www.educationforallindia.com/New%20Modules/module%0on%20indicators%20of%20educational%20development.pdf>.

2. การจัดประเภทตามลักษณะนิยามของตัวบ่งชี้ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่
  - 2.1 ตัวบ่งชี้แบบอัตนัย (Subjective Indicators)
  - 2.2 ตัวบ่งชี้แบบปรนัย (Objective Indicators)
3. การจัดประเภทตามวิธีการสร้าง แบ่งได้ 3 ประเภท ได้แก่
  - 3.1 ตัวบ่งชี้ตัวแทน (Representative Indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นจากตัวแปรเพียงตัวเดียวให้เป็นตัวแทนตัวแปรอื่น ๆ
  - 3.2 ตัวบ่งชี้แยก (Disaggregative Indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีสถานะเป็นตัวบ่งชี้ย่อย โดยที่ตัวบ่งชี้ย่อยแต่ละตัวเป็นอิสระต่อกัน และบ่งชี้ลักษณะ หรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษา เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว การที่จะบ่งชี้สภาพองค์รวมจะต้องใช้ตัวบ่งชี้ย่อยทุกตัวรวมกัน ทั้งสุด
  - 3.3 ตัวบ่งชี้ประกอบ (Composite Indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่เกิดจากการรวมตัวแปรหลาย ๆ ตัวเข้าด้วยกัน โดยให้น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรตามที่เป็นจริง ตัวบ่งชี้ชนิดนี้ ให้สารสนเทศที่มีคุณค่า กับความเที่ยง และความตรงสูงกว่าตัวบ่งชี้สองประเภทแรก จึงเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การกำกับ ติดตาม การประเมิน ซึ่งเป็นที่นิยมใช้ในปัจจุบัน
4. การจัดประเภทตามลักษณะตัวแปรที่ใช้สร้างตัวบ่งชี้ แบ่งได้ 3 วิธี ได้แก่
  - 4.1 ตัวบ่งชี้ตามระดับการวัดของตัวแปร วิธีนี้จัดแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้นามบัญญัติ (Nominal Indicators) ตัวบ่งชี้อัตราส่วน (Ratio Indicators)
  - 4.2 ตัวบ่งชี้ตามประเภทของตัวแปร วิธีนี้จัดแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้สต็อก (Stock Indicators) และตัวบ่งชี้การเคลื่อนไหว (Flows Indicators)
  - 4.3 ตัวบ่งชี้ตามคุณสมบัติทางสถิติของตัวแปร จัดแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการแจกแจง (Distributive Indicators) เช่น สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation) และตัวบ่งชี้ไม่เกี่ยวกับการแจกแจง (Non – Distributive Indicators) เช่น ค่าเฉลี่ยมัธยฐานของตัวแปร
5. การจัดประเภทตามลักษณะค่าของตัวบ่งชี้ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่
  - 5.1 ตัวบ่งชี้สัมบูรณ์ (Absolute Indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ค่าของตัวบ่งชี้บอกปริมาณที่แท้จริง และมีความหมายในตัวเอง คือ ตัวบ่งชี้สัมพัทธ์
  - 5.2 ตัวบ่งชี้อัตราส่วน (Relative or Ratio Indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ค่าของตัวบ่งชี้เป็นปริมาณเทียบเคียงกับค่าอื่น ๆ เช่น จำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน สัดส่วนของครูวุฒิปริญญาโท
  - 5.3 ตัวบ่งชี้อิงกลุ่ม (Norm-Referenced Indicators) หมายถึงตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับกลุ่ม

5.4 ตัวบ่งชี้เชิงเกณฑ์ (Criterion- Referenced Indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และตัวบ่งชี้อิงตน (Self- Referenced Indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับสภาพเดิม ณ จุด หรือช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

6. การจัดประเภทตามลักษณะตัวบ่งชี้ที่กำกับโครงการ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

6.1 ตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติ (Performance Indicators)

6.2 ตัวบ่งชี้ตามข้อกำหนด (Compliance Indicators)

7. การจัดประเภทตามลักษณะการใช้ตัวบ่งชี้ในการวิจัย แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

7.1 ตัวบ่งชี้แสดงความหมาย (Expressive Indicators)

7.2 ตัวบ่งชี้ทำนาย(Predictive Indicators)⁶⁸

จอห์นสโตน (Johnstone) ได้จำแนกตัวบ่งชี้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทน (representative indicators) เป็นการเลือกเอาตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาเป็นตัวแทน เพื่อช่วยชี้หรือสะท้อนให้เห็นแง่มุมของระบบ

2. ตัวบ่งชี้เดี่ยว (disaggregative indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่ต้องอาศัยความหมายของแต่ละตัวแปรเพื่ออธิบายแต่ละส่วนหรือแต่ละองค์ประกอบของระบบ ตัวแปรที่กำหนดแต่ละตัวในแต่ละส่วนต้องเป็นอิสระจากตัวแปรอื่น ๆ ทำให้ไม่สามารถนำไปใช้ได้ เพราะอาจแปลความหมายคลาดเคลื่อนได้

3. ตัวบ่งชี้อรวม (composite indicators) เป็นการรวมตัวแปรจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกัน กลายเป็นค่าออกมาตัวหนึ่ง สำหรับบอกคุณลักษณะหรือสภาพการณ์นั้น ๆ มีการถ่วงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัว เพราะตัวแปรแต่ละตัวอาจมีค่าน้ำหนักความสำคัญไม่เท่ากัน ตัวบ่งชี้นี้อธิบายลักษณะหรือสภาพการณ์ของระบบได้ดีกว่าตัวแปรเพียงตัวเดียว⁶⁹

ประโยชน์ของตัวบ่งชี้

เบอร์สโตน โอกส์ และกุยตัน ได้กล่าวถึงประโยชน์ของตัวบ่งชี้ทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. เป็นข้อความกำหนดนโยบาย ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการวางแผน คือ ขาดความชัดเจนในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย มักจะระบุในลักษณะที่กว้างมากเกินไปการนำ ตัวบ่งชี้มาใช้ในข้อความกำหนดนโยบายจะช่วยให้ทราบสิ่งที่ต้องการในการให้บรรลุผลตามนโยบายได้ชัดเจนขึ้น

⁶⁸นงลักษณ์ วิรัชชัย, การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการเขตพื้นที่การศึกษา (กรุงเทพฯ: ธารอักษร, 2545).

⁶⁹James N. Johnstone, Indicator of Education System (London: Kogan, 1981), 15-17.

2. ติดตามผลในระบบการศึกษา การใช้ตัวบ่งชี้ทางการศึกษาในการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงมีความสำคัญมาก เพราะช่วยตรวจสอบว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ หรือพึงประสงค์หรือไม่ ซึ่งจะต้องมีการใช้วัดอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงสามารถใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาได้

3. พัฒนาการวิจัยเกี่ยวกับระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการวิจัย โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ที่สามารถใช้แทนลักษณะของระบบการศึกษาในงานวิจัย โดยนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อศึกษาวิจัยในแง่มุมต่าง ๆ ความต้องการได้ถูกต้องและน่าเชื่อถือ ดีกว่าการใช้ตัวแปรเดียวหรือตัวแปรร้อยละแต่ละตัว ซึ่งถือว่าเป็นพื้นฐานของการวิเคราะห์เท่านั้น

4. จัดกลุ่มระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้ช่วยให้การจัดแบ่งกลุ่มในระบบการศึกษา มีความตรงและความเที่ยงทำให้ประเทศที่มีระบบการศึกษาในกลุ่มเดียวกันสามารถใช้ข้อมูลอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ นอกจากนี้การจัดแบ่งกลุ่มยังช่วยให้เห็นถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกันในการศึกษา ใช้ในการเปรียบเทียบในการศึกษาระหว่างจังหวัดภายในประเทศหรือระหว่างประเทศได้ ซึ่งดีกว่าการใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง หรือใช้ตัวแปรและชนิดหลาย ๆ ตัว การสร้างตัวบ่งชี้รวมจะช่วยลดความผิดพลาดได้⁷⁰

เกณฑ์การประเมินคุณภาพเพื่อรับรางวัลตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด และรางวัลที่ สพฐ. เทียบเคียง

1. รางวัลที่สำนักงาน ก.ค.ศ.พิจารณารับรองรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่น ให้มีวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โดย ก.ค.ศ.พิจารณาแล้วมีมติรับรองรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป จำนวน 203 รางวัล โดยให้ข้าราชการครูที่มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ยื่นคำขอ ตามหนังสือ สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว.1 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2559 โดย ก.ค.ศ.รับรองส่วนราชการ จำนวน 3 หน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	จำนวน	160	รางวัล
2. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	จำนวน	147	รางวัล
3. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	จำนวน	88	รางวัล

⁷⁰Leigh Burstein, Jeannie Oakes, and Gial Quiton, "Education Indicator," *Encyclopedia of Educational Research*, 6th ed (New York: Macmillan, 1992), 407.

นอกจากนี้ยังกำหนดคุณสมบัติผู้ขอรับการประเมินไว้ 4 สายงาน ดังนี้

1. สายงานการสอน	จำนวน	183	รางวัล
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	109	รางวัล
3. ผู้บริหารการศึกษา	จำนวน	19	รางวัล
4. ศึกษานิเทศก์	จำนวน	21	รางวัล ⁷¹

2. รางวัลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเทียบเคียงรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เห็นว่ามีคุณภาพเทียบเคียงกับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไปตามที่ สำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนดอีกจำนวน 205 รางวัล โดยให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นคำขอเพื่อเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โดยจำแนกประเภทของรางวัลตามคุณลักษณะที่เข้าประกวดแข่งขัน ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. รางวัลสำหรับสถานศึกษา	จำนวน	51	รางวัล
2. รางวัลสำหรับข้าราชการครูและผู้บริหาร	จำนวน	67	รางวัล
3. รางวัลสำหรับนักเรียน	จำนวน	76	รางวัล
4. รางวัลสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	จำนวน	11	รางวัล ⁷²

โรงเรียนมัธยมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดสาระสำคัญให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนา

⁷¹สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, "หนังสือที่ ศธ 0206.3/ว 1 เรื่อง การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง (9 กุมภาพันธ์ 2559)."

⁷²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ, "เรื่อง บัญชีรายชื่อผลงานดีเด่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่ามีคุณภาพเทียบเคียงกับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป (ม ป ท.: ม.ป.ป.), 1-15.

คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2553 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสถานะเป็น “นิติบุคคล” เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระ ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดขอบข่ายการจัดการศึกษาออกเป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษาให้ได้คุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดหลักการและแนวคิดในการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

1. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดระบบการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้ให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้นปี

5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ สถานประกอบการ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การบริหารงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) เพื่อให้จัดสรรงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรม และมีความโปร่งใส โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์และมุ่งเน้นผลงาน โดยยึดหลักความคล่องตัว อีสุระ โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีหลักการและแนวคิดดังนี้

1. ยึดหลักความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษา
2. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินเพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
3. ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารงบประมาณโดยจัดสรรงบประมาณไปให้ในลักษณะเงินรวมแก่สถานศึกษา
4. มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณของสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

ขอข่ายการบริหารงานงบประมาณ

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การอนุมัติงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
4. การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
5. การรายงานผลการเบิกจ่ายเงิน
6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
14. การจัดหาพัสดุ
15. การควบคุมดูแล บำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายการทางการเงินและงบประมาณ
22. การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานด้านการบริหารบุคคลที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารจัดการในรูปแบบของสถานศึกษานิเทศก์ได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีหลักการและแนวคิด ดังนี้

1. ยึดหลักความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมาย และหลักการที่กำหนด

2. ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามนโยบาย กฎหมาย และหลักการที่กำหนด

3. ยึดหลักธรรมาภิบาล

ขอช่วยการบริหารงานบุคคล

1. การวางแผนอัตรากำลัง

2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

6. การลาทุกประเภท

7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

12. การออกจากราชการ

13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราช

อิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับ

การบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกรนั้น

การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไปเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยอำนวยความสะดวกให้ภารกิจ
หลักขององค์กรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุนการจัดการ

เรียนการสอนของข้าราชการครูให้ลงสู่ผู้เรียนอย่างแท้จริง ทั้งนี้การบริหารทั่วไปของสถานศึกษาดำเนิน ตามหลักการและแนวคิด ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเอง ให้มากที่สุดโดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

2. มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎหมาย

3. มุ่งพัฒนาองค์กรระดับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ขอช่วยการบริหารงานทั่วไป

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินการธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานงานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. งานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

19. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
21. การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการลงโทษนักเรียน⁷³

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ไพรัช มณีโชติ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากการวิจัยพบว่า ตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 14 องค์ประกอบย่อย และ 76 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านหลักสูตร ได้แก่ มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพภูมิสังคมของท้องถิ่น จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการ สอดคล้องกับสภาพจริง จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ พัฒนาทักษะผู้เรียน จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของครู ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวแบบคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ 4) องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ มีความสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ มีความรู้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ มีคุณธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ และมีทักษะในการดำรงชีวิต จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ 5) องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การมีส่วนร่วม จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ การพึ่งตนเอง จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ และการติดตามประเมินผล จำนวน 4 ตัวบ่งชี้⁷⁴

สมชัย พุทธิธา ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัดการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ เพื่อนำเสนอตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบการบริหารโดยใช้

⁷³เรื่องเดียวกัน, 1-93.

⁷⁴ไพรัช มณีโชติ, "การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี" (ปริญญาานิพนธ์ การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551), บทคัดย่อ.

โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ ด้านความมั่นคงยั่งยืนและพัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียน ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ด้านความรู้และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านสมรรถวิสัย การบริหารแบบองค์คณะบุคคล ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ด้านความเป็นครูมืออาชีพ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านการปรับโครงสร้างทางสถาบันหน่วยงานต้นสังกัด 2. ตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 77 ตัว จำแนกเป็น ด้านการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้บริหาร 11 ตัวชี้วัด ด้านความมั่นคงยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียน 17 ตัวชี้วัด ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน 7 ตัวชี้วัด ด้านความรู้และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 9 ตัวชี้วัด ด้านสมรรถวิสัยแบบองค์คณะบุคคล 8 ตัวชี้วัด ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน 10 ตัวชี้วัด ด้านความเป็นครูมืออาชีพ 5 ตัวชี้วัด ด้านวัฒนธรรม 5 ตัวชี้วัด และด้านการปรับโครงสร้างทางสถาบันหน่วยงานต้นสังกัด 5 ตัวชี้วัด⁷⁵

ปริญญา จิตอร่าง ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านสุขภาพในชุมชนของสถานีนามัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านสุขภาพในชุมชนของสถานีนามัยและวัดสภาพการจัดการความรู้ด้านสุขภาพในชุมชนของสถานีนามัย ประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย สถานีนามัยทั่วประเทศ จำนวน 9,759 แห่ง ตัวอย่างการวิจัยได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านสุขภาพในชุมชนของสถานีนามัย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านบุคคล ได้แก่ ภาวะผู้นำ การเสริมพลังอำนาจ การจูงใจ 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการในการจัดการความรู้ด้านสุขภาพในชุมชน ได้แก่ การกำหนดความรู้การค้นหาความรู้ การเลือกวิธีการในการจัดการความรู้ การได้ความรู้ใหม่ การดำเนินการใช้ความรู้ใหม่ และการประเมินผลการใช้ความรู้ 3) องค์ประกอบด้านองค์กร ได้แก่ โครงสร้างของสถานีนามัย วิสัยทัศน์/พันธกิจ/กลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์กร บรรยากาศการทำงาน และ 4) องค์ประกอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. สถานีนามัยทั่วประเทศ มีการจัดการความรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า

⁷⁵สมชัย พุทธา, "การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน" (ดุชนินิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552), ง.

ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ องค์ประกอบด้านบุคลากรมีการจัดการความรู้ อยู่ในระดับสูงสุด เมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ⁷⁶

ฉรินี แยมสกุล บุญยง เกี่ยวการค้า และนางพิมล นิมิตรอนันท์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา ตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขของ ประเทศไทยเนื่องจากประสิทธิภาพ เป็นมิติหนึ่งของการประเมินผลในระบบบริการสุขภาพ การพัฒนา การประเมินประสิทธิภาพของงานบริการสุขภาพอย่างเป็นระบบ และง่ายต่อการนำไปใช้ จึงเป็นสิ่งที่ มีความจำเป็น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ประสิทธิภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทย การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 สร้างองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและเกณฑ์ประสิทธิภาพ จากการทบทวนวรรณกรรมตามทฤษฎี และข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญระดับสูง ระยะที่ 2 คัดสรร ตัวชี้วัดโดยเทคนิคเดลฟาย ระยะที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบยืนยัน โครงสร้างองค์ประกอบและตัวชี้วัด ตามข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เครื่องมือสำหรับการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับผู้เชี่ยวชาญระดับสูง 2) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการคัดสรรตัวชี้วัดโดยเทคนิคเดลฟาย 3) แบบสอบถามประเมินความเป็นไปได้ในการเก็บ ข้อมูลจากหัวหน้าหรือตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน หน่วยบริการปฐมภูมิ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันผลการวิจัย พบว่า ตัวชี้วัดที่ได้จากการทบทวน เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพหน่วยบริการ ปฐมภูมิทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 218 ตัวชี้วัด จากการคัดสรรตัวชี้วัดตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ระดับสูง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 260 เรื่อง ได้ตัวชี้วัด 63 ตัวชี้วัด ภายหลังจากคัดสรรตัวชี้วัดโดย เทคนิคเดลฟาย 3 รอบ ได้ตัวชี้วัดที่ผ่านการคัดสรร 58 ตัวชี้วัด และเมื่อใช้ การวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยัน ได้ตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิ 56 ตัวชี้วัดที่มีความเป็นไปได้ ในการเก็บข้อมูล เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิ⁷⁷

จิรัชญา พัดศรีเรื่อง ได้ศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้สากลของการนิเทศโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบ ของตัวบ่งชี้สากลของการนิเทศโรงเรียน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตร

⁷⁶ปริญญา จิตอร่าง, "การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านสุขภาพในชุมชนของสถานีนานามัย" (ดุซงึนินพนธ์ ปริญญาปริญญาดุซงึนินพนธ์ สาขาวิชาการศึกษาดลลลลชีวิตและการพัฒนา มนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553), ง.

⁷⁷ฉรินี แยมสกุล, บุญยง เกี่ยวการค้า, และนางพิมล นิมิตรอนันท์, "การพัฒนาตัวชี้วัดการประเมิน ประสิทธิภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทย" *สาธารณสุขและการพัฒนา มหาวิทยาลัยมหิดล* 9, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2554): 154.

และการจัดการเรียน 2) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา 4) การบริหารจัดการระบบงาน 5) การพัฒนาระบบการนิเทศภายใน 6) การบริหารการเงินและงบประมาณ และ 7) การบริหารบุคคลแบบมีส่วนร่วม⁷⁸

นุสินธุ์ รุ่งเดช ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานมีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการกระจายอำนาจ มีตัวบ่งชี้ 35 ตัวบ่งชี้ 2) หลัก บริหารตนเอง มีตัวบ่งชี้ 16 ตัวบ่งชี้ 3) หลักการมีส่วนร่วม มีตัวบ่งชี้ 30 ตัวบ่งชี้ 4) หลักการคืน อำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชนมี ตัวบ่งชี้ 10 ตัวบ่งชี้ 5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล มีตัว บ่งชี้ 10 ตัวบ่งชี้⁷⁹

ปรีชา จันทรมณี ได้ศึกษา เรื่อง ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของ ศูนย์การศึกษาอนุรักษและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบ 1) ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอนุรักษและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ 2) องค์ประกอบความสำเร็จในการบริหารบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอนุรักษและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และ 3) ยืนยันตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบความสำเร็จในการบริหารงาน วิชาการของศูนย์การศึกษาอนุรักษและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอนุรักษและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ องค์ประกอบ ความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้ มี 10 ตัวบ่งชี้ ความเป็น มืออาชีพของบุคลากร มี 9 ตัวบ่งชี้ งานวิจัยในองค์กร มี 8 ตัวบ่งชี้ การให้ความสำคัญกับผู้เรียน มี 10 ตัวบ่งชี้ การให้ความสำคัญกับบุคลากร มี 6 ตัวบ่งชี้ ผลการดำเนินการ มี 9 ตัวบ่งชี้คุณภาพของ องค์กร มี 5 ตัวบ่งชี้ การนิเทศ มี 3 ตัวบ่งชี้และเทคโนโลยีทางการศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้

2. องค์ประกอบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอนุรักษและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ มี 9 องค์ประกอบ คือ 1) ความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้ 2) ความเป็น มืออาชีพของบุคลากร 3) งานวิจัยในองค์กร 4) การให้ความสำคัญกับผู้เรียน 5) การให้ความสำคัญกับ บุคลากร 6) ผลการดำเนินการ 7) คุณภาพขององค์กร 8) การนิเทศ 9) เทคโนโลยีทางการศึกษา

⁷⁸จรัสญา พัดศรีเรือง, "ตัวบ่งชี้สากลของการนิเทศโรงเรียน" (ดุชนิพนธ์ ปริญญาปริญญา ดุชนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2555), ง.

⁷⁹นุสินธุ์ รุ่งเดช, "การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน" (ดุชนิพนธ์ ปริญญาดุชนิพนธ์ บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), บทคัดย่อ.

3. การยืนยันตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็น ว่ามีความเหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ และถูกต้องครอบคลุม⁸⁰

จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์ ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ตัวบ่งชี้ปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2.รูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3. ผลการยืนยันรูปแบบความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามี 8 ตัวบ่งชี้ กล่าวคือ 1) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน 2) การเป็นสมาชิกที่ดี 3) การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน 4) การสื่อสารและการประสานงาน 5) การใช้อำนาจอย่างถูกต้อง 6) ความเชื่อมั่นและไว้วางใจ 7) การสร้างชื่อเสียงที่ดีและเป็นที่ยอมรับ และ 8) ระบบการทำงานที่ดี โดยที่การสร้างแรงจูงใจการทำงานเป็นตัวบ่งชี้แรก สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 50.481 รองลงมาคือตัวบ่งชี้การเป็นสมาชิกที่ดี และการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.976 และ 4.158 ตามลำดับ และในภาพรวมสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 74.842

2. รูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสัมพันธ์แบบคาโนนิคัล โดยมีความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 คู่ โดยที่ปัจจัยด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงานและการเป็นสมาชิกที่ดี มีความสัมพันธ์ต่อความเชื่อมั่นและไว้วางใจกัน และระบบการทำงานที่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการยืนยันรูปแบบตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้การสนับสนุนยืนยันว่าตัวบ่งชี้ของปัจจัย 8 ด้าน ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การเป็นสมาชิกที่ดี การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การสื่อสารและการประสานงาน การใช้อำนาจอย่างถูกต้อง ความเชื่อมั่นและไว้วางใจกัน การสร้างชื่อเสียงที่ดีและเป็นที่ยอมรับ และระบบการทำงานที่ดี มีความสัมพันธ์กับความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 100 อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญยังได้เสนอแนะว่า ปัจจัยด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงานต้องควบคู่ไปกับด้านความเต็มใจในการเป็นสมาชิกที่ดี และด้านระบบการทำงานที่ดี ส่วนด้านความเชื่อมั่นและ

⁸⁰ปรีชา จันทรมณี, "ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ" (ดุชนิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), ง.

ไว้วางใจกันนั้น ต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของสมาชิกทุกคน การสร้างแรงจูงใจและผู้บริหารควรเป็นตัวอย่าง ในด้านการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาลที่⁸¹

อนุวัติ คุณแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน ผลการวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน ได้จำนวนองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษา ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ และด้านการพัฒนาหลักสูตร ส่วนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ของตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของสถาบันอุดม ศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน พบว่า โมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอนและ การพัฒนานักศึกษา ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ และด้านการพัฒนาหลักสูตร⁸²

เสมอมาศ ลิ้มจำเริญ ได้ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานสากล และยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สามารถสรุปผลการวิจัยตามมาตรการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบัน ดังนี้

1. มาตรการเชิงรุกเพื่อการขับเคลื่อนหลักสูตรของคณะ หรือสถาบัน สู่การรับรองมาตรฐานสากล สรุปได้ว่า เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาทั้ง 8 เกณฑ์ที่คณะหรือวิทยาลัยเลือกใช้ มีลักษณะเฉพาะตัวที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละคณะหรือวิทยาลัย ดังนี้

1.1 เกณฑ์มาตรฐาน AUN-OA เป็นเกณฑ์มาตรฐานระดับหลักหลักสูตรสามารถให้การรับรองแก่หลักสูตรในทุกสาขาวิชา โดยมุ่งเน้นความสอดคล้องในการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1.2 เกณฑ์มาตรฐาน NASPAA เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตรวจประเมินหลักสูตรด้านรัฐประศาสนศาสตร์ โดยมุ่งเน้นด้านนโยบายและกิจการสาธารณะ รวมทั้งความหลากหลายของอาจารย์ และนักศึกษา

⁸¹จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์, "การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษา" (ดุสิตนิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), ง.

⁸²อนุวัติ คุณแก้ว, "การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน" (สาขาวิชาทดสอบ และวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2556), บทคัดย่อ.

1.3 เกณฑ์มาตรฐาน AACSB เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตรวจประเมินหลักสูตรด้านบริหารธุรกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องโดยการสร้างนวัตกรรม ความผูกพันและผลกระทบต่อสังคม

1.4 เกณฑ์มาตรฐาน EQUIS เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตรวจประเมินคณะที่มีการเรียนการสอนด้านการจัดการมากกว่าร้อยละ 50.0 โดยมุ่งเน้นความเป็นนานาชาติ ความมีจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม ความยั่งยืน และการสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอกในการบริหารจัดการคณะในทุก ๆ ด้าน

1.5 เกณฑ์มาตรฐาน EPAS เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตรวจประเมินหลักสูตรด้านบริหารธุรกิจ โดยมุ่งเน้นความเป็นนานาชาติ ความมีจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม ความยั่งยืนและการสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรภายนอกของหลักสูตร

1.6 เกณฑ์มาตรฐาน AMBA เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตรวจประเมินหลักสูตรด้านบริหารธุรกิจ โดยมุ่งเน้นการจัดการหลักสูตรตามมาตรฐานสูงสุด โดยสะท้อนถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมในระดับบัณฑิตศึกษา

1.7 เกณฑ์มาตรฐาน TedQual เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตรวจประเมินหลักสูตรด้านการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นความเท่าเทียมกันของบุคคล การสร้างโอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาส

1.8 เกณฑ์มาตรฐาน EdPEx เป็นเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตรวจประเมินคณะ/สถาบัน โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ของกระบวนการดำเนินงาน เพื่อความเป็นเลิศขององค์การ

2. มาตรการสนับสนุนเชิงรุกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความเป็นสากลในทุกยุทธศาสตร์ของสถาบัน สามารถสรุปผลการวิจัยแยกตามพันธกิจของสถาบัน ได้แก่

2.1 การเรียนการสอน

2.2 การวิจัย

2.3 การบริการวิชาการ

2.4 การบริหารจัดการ⁸³

อัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ และคณะ ได้ศึกษา การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบ

⁸³เสมอมาศ ลิ้มจำเริญ, การวิเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานสากลเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์เชิงรุกของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2558), 267-68.

ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัด การศึกษาระดับดุขภูมึบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมมี 3 องค์กรประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก และ 171 ตัวบ่งชี้ย่อย องค์กรประกอบหลักทั้งสามมีดังนี้ องค์กรประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก 114 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ คุณภาพของอาจารย์ 23 ตัว คุณภาพนิสิตนักศึกษา 18 ตัว คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร 12 ตัว คุณภาพของหลักสูตร 19 ตัว และคุณภาพของทรัพยากร สนับสนุนการเรียนรู้อ 42 ตัว องค์กรประกอบด้านกระบวนการ มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก 32 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้อ 17 ตัว และคุณภาพของการบริหารจัดการ 15 ตัว ส่วนองค์กรประกอบด้านผลผลิต มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก 25 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ คุณภาพของดุขภูมึบัณฑิต 18 ตัว และคุณภาพของปริญญาานิพนธ์ 7 ตัว ซึ่งตัวบ่งชี้ย่อย จำนวน 170 ตัว จาก 171 ตัว คิดเป็น ร้อยละ 99.41 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ยกเว้น 1 ตัวคือ การมีระบบการให้บริการ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ ซึ่งอยู่ในตัวบ่งชี้คุณภาพ ของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้อ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับที่ไม่สูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนด 2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่มีวิธีจัดการหลักสูตรต่างกัน มีความเห็นต่อตัวบ่งชี้คุณภาพ การจัดการศึกษาระดับดุขภูมึบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 9 ตัวบ่งชี้หลัก ไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ⁸⁴

กัลยารัตน์ เมธิวิรวงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียน มาตรฐานสากลโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. สร้าง และพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียน มาตรฐานสากล 2. ทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำ ของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 3. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของ ครูโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการวิจัยพบว่า 1. ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 68 ตัวบ่งชี้ จาก 3 องค์กรประกอบหลัก 11 องค์กรประกอบย่อย ได้แก่ องค์กรประกอบหลัก ด้านคุณลักษณะของครู มี 3 องค์กรประกอบย่อย 22 ตัวบ่งชี้ องค์กรประกอบหลักด้าน พฤติกรรมของครูมี 5 องค์กรประกอบย่อย 27 ตัวบ่งชี้ และองค์กรประกอบหลักด้านความเป็นผู้นำของครู มี 3 องค์กรประกอบ ย่อย 19 ตัวบ่งชี้ 2. ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตัวบ่งชี้ ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ 3. ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียน

⁸⁴อัมพัลย์ วิศวธีรานนท์ และคณะ, "การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับ ดุขภูมึบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม" วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 41, 3 (กรกฎาคม - กันยายน 2556): 115-132.

มาตรฐานสากล พบว่าตัวบ่งชี้ ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สามารถจำแนกกลุ่มครูที่มีภาวะผู้นำสูงจากกลุ่มครูที่มีภาวะผู้นำ ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁸⁵

จักรพงษ์ พร่องพรมราช สรุปผลการวิจัยว่า 1. การปฏิบัติการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ลักษณะดังกล่าวนี้แตกต่างกันปานกลาง 2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับดี ลักษณะดังกล่าวนี้ของแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกันน้อย 3. ตัวแปร ที่มีอิทธิพลต่อระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ระดับเจตคติของผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับเจตคติของครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาและระดับแรงจูงใจใฝ่รู้อของครู ตัวแปรทั้ง 4 ตัวนี้ อธิบายความแปรปรวนของระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 68.00 4. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับความรับผิดชอบของครู ระดับความร่วมมือของผู้อำนวยการและบุคลากรในโรงเรียน และระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแปรทั้ง 5 ตัวนี้ อธิบายความแปรปรวนของระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ร้อยละ 60.00⁸⁶

สุริยา ห้าวหาญ สรุปผลการวิจัยว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ผู้บริหาร ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ตัวชี้วัด คือ

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์
2. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 ครู ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด คือ

1. ครูต้องมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและใช้วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

⁸⁵กัลยารัตน์ เมธิ์วิรวงศ์, "การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2558), บทคัดย่อ.

⁸⁶จักรพงษ์ พร่องพรมราช, "ตัวแปรที่ส่งผลระดับการปฏิบัติและคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา" วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 10, 1 (มกราคม - มีนาคม 2559): 41-55.

3. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
4. รู้จักใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้
5. ให้นักเรียนได้รู้จักการสืบค้นข้อมูลจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

องค์ประกอบที่ 3 นักเรียน ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด คือ

1. นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้านหรือมีความสามารถพิเศษและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยผ่านการประเมินระดับชาติ

2. สามารถใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสารได้ดี

3. มีคุณธรรม จริยธรรม

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จอย่างเหมาะสม

5. มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีทั้งของไทยและนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 4 แหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด คือ

1. บริเวณอาคารสถานที่ รวมถึงห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย บรรยากาศอบอุ่นและส่งเสริมให้นักเรียนอยากมาเรียน รักโรงเรียน

2. ห้องสมุดมีสภาพแวดล้อม บรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการ มีปริมาณหนังสือ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอเหมาะสมและมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

3. มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย

4. เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นได้อย่างรวดเร็ว

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัวชี้วัด คือ

1. ดำเนินการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

2. ประสานความช่วยเหลือและหรือได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากบุคลากร สถาบัน หน่วยงาน ด้านการศึกษา

3. สามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา

4. นำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมาใช้ในการบริหารจัดการครอบคลุมภารกิจทุกด้านของโรงเรียน

องค์ประกอบที่ 6 เครือข่ายร่วมพัฒนา ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัวชี้วัด คือ

1. มีเครือข่ายสนับสนุนจากสมาคม ชมรม สถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

2. มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนา
3. สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการให้ความรู้และบริการชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 7 การพัฒนาระบบสารสนเทศ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ตัวชี้วัด คือ

1. มีการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุมและสมบูรณ์
2. จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัย ทันต่อการใช้งาน
3. นำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน
4. เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับกิจกรรมในสถานศึกษาและผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา⁸⁷

เดือนใจ รักษาพงศ์ ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ

- 1) ด้าน การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้และการนิเทศการสอน
- 2) ด้านกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุนความรู้ การพัฒนาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้
- 3) ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำกลยุทธ์วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยี โครงสร้างและการวัดผล⁸⁸

ทรงพล เจริญคำ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึง การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดดำเนินการให้อาคารเรียนและสถานที่ทุกแห่ง เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ สะอาดถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง และจัดสถานที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเหมาะสมทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร เช่น ชั้นวางหนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ ป้ายนิเทศ อุปกรณ์ไฟฟ้า ฯลฯ รอบบริเวณสนามที่พักผ่อน สวนหย่อม หรือมุมกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในสภาพดี

⁸⁷สุริยา ห้าวหาญ, "รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา" *ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม* 10, 3 (เดือนกรกฎาคม - กันยายน 2559): 202-220.

⁸⁸เดือนใจ รักษาพงศ์, "การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม" (ดุชนิพนธ์ปรัชญา ดุชนิพนธ์จิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551), บทคัดย่อ.

ปลอดภัย และมีความเพียงพอ มีระบบการซ่อมบำรุงที่เหมาะสม ทันต่อเหตุการณ์ มีระบบสาธารณสุขโรค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา อยู่ในสภาพใช้การได้ปลอดภัย มีระบบป้องกันอันตรายที่เตรียมพร้อมใช้ตลอดเวลา⁸⁹

ธนิก คุณเมธีกุล ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษา จำนวน 44 ตัวชี้วัดครอบคลุมองค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 7 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 6 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 6 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านการบริหารความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ 5 ตัวบ่งชี้ 5) ด้านการจัดการสารสนเทศ 3 ตัวบ่งชี้ 6) ด้านการบริหารงานวิชาการ 9 ตัวบ่งชี้ 7) ด้านการจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ภายนอก 4 ตัวบ่งชี้ 8) ด้านการจัดการทางการเงิน 2 ตัวบ่งชี้⁹⁰

พิมพา ไชยตา ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกสูงสุดต่อความสำเร็จของการบริหารมากที่สุดคือ ปัจจัยสภาพแวดล้อม รองลงมาเป็นอิทธิพลปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรตามลำดับ โดยเฉพาะปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร ส่งผลสำเร็จในการบริหารทั้งทางตรงและทางอ้อม⁹¹

คำแสง ทะลิ่งสี ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว พบว่า องค์ประกอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณาคุณภาพด้านวิชาการมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ด้านปัจจัยนำเข้าประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 18 ตัวบ่งชี้ 94 เกณฑ์พิจารณา ดังนี้ องค์ประกอบ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ แก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการและการประกันคุณภาพด้านวิชาการ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านวิชาการดังกล่าว สามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง

⁸⁹ ทรงพล เจริญคำ, “รูปแบบความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552), 146.

⁹⁰ ธนิก คุณเมธีกุล, “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552), บทคัดย่อ.

⁹¹ พิมพา ไชยตา, “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” (ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552), บทคัดย่อ.

ประกันคุณภาพภายในและใช้ในการควบคุมการประเมินคุณภาพด้านวิชาการตามกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาสมควรถูกที่รัฐบาลลาวและมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ได้นำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาของลาวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ต่อไป⁹²

ทิวัตต์ ศรีดำรง ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : การศึกษาทฤษฎีฐานราก พบว่า 1) ลักษณะของโรงเรียนคุณภาพ คือ โรงเรียนที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน โรงเรียนและผู้ปกครอง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 2) เงื่อนไขการเป็นโรงเรียนคุณภาพ แยกเป็นเงื่อนไขภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเด็ดขาด และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูมีความรักความสามัคคี รับผิดชอบและตระหนักในหน้าที่ 3) กระบวนการเกิดโรงเรียนคุณภาพ เกิดจากกระบวนการบริหารของผู้บริหาร การสร้างแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม 4) การดำรงอยู่ของการเป็นโรงเรียนคุณภาพ เกิดจากความตระหนักในหน้าที่และความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ ความผูกพันกับโรงเรียน การเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่การตรวจสอบและการพัฒนากระบวนการทำงาน 5) ผลที่ตามมาจากการเป็นโรงเรียนคุณภาพ คือ เป็นแหล่งศึกษาดูงาน นักเรียนได้รับการพัฒนาบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี⁹³

บุญยกุล หัตถกิจ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า 1) ด้านภาวะผู้นำ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ และการใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) ด้านการจัดการกระบวนการ ประกอบด้วย การจัดการกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน มีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาชัดเจน และใช้กระบวนการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามวงจรเดมมิง PDCA 3) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย การใช้หลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนและกำหนดวิสัยทัศน์ 4) ด้านการสร้างทีมงาน ประกอบด้วย การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสร้างบรรยากาศในการทำงาน และการส่งเสริมการพัฒนาครู 5) ด้านการประเมินตนเอง ประกอบด้วย การประเมินผลสัมฤทธิ์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การประกันคุณภาพทางการศึกษา และ

⁹²คำแสง ทะลังสี, “การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554), บทคัดย่อ.

⁹³ทิวัตต์ ศรีดำรง, “การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : การศึกษาทฤษฎีฐานราก” (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2556), บทคัดย่อ.

ความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนในการจัดการศึกษา 6) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ประกอบด้วยการจัดการความรู้ คุณธรรม และทักษะชีวิต การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และการสร้างความผูกพัน 7) ด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน และการนำเทคโนโลยีมาให้บริการชุมชน⁹⁴

เบญจา ศิริผล ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ประเทศไทยใช้ระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามยุทธศาสตร์กระบวนการงบประมาณที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหาร งบประมาณและสินทรัพย์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กระบวนการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงานตามยุทธศาสตร์ มีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนและจัดทำงบประมาณ พบแนวทางปฏิบัติ 23 ข้อ 2) การอนุมัติงบประมาณ พบแนวทางปฏิบัติ 7 ข้อ 3) การบริหารงบประมาณ พบแนวทางปฏิบัติ 43 ข้อ 4) การติดตามประเมินผล พบแนวทาง 14 ข้อ รูปแบบที่ได้มีคุณสมบัติสู่ความเป็นเลิศ แนวทางที่สำคัญคือ จะต้องมีการบริหารรายได้คิดคำนวณต้นทุนทุกขั้นตอน สร้าง ความหลากหลายในการเข้าถึงสินค้าหรือบริการ เพื่อลดการผูกขาด แยกภารกิจประจำกับ ภารกิจตามนโยบายหลักของต้นสังกัดให้ชัดเจน และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกัน ลดการระดมทุน ลดการใช้ดุลยพินิจ บริหารด้วยความโปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้และมีเหตุผล นอกจากนี้การปฏิบัติ ต้องยึดระเบียบที่ราชการกำหนดอย่างเคร่งครัด⁹⁵

พระวิเชียร สีหาบุตร ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของ มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัยในสังคมอนาคต ได้ข้อค้นพบด้านการบริหารวิชาการ ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสังคมอนาคต 1) ควรพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการ ของผู้ใช้บัณฑิตโดยเน้นในภูมิภาคอาเซียน และระดับนานาชาติ 2) ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ เน้นตาม ขั้นตอน Remembering Understanding Applying Analyzing Evaluating Creating 3) ด้านการวัดผลประเมินผล ต้องเน้นศักยภาพหรือ Learning Outcomes 4) การเทียบโอนสามารถ เทียบโอนสหวิชา และประสบการณ์ 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ต้องยึดติด Model หรือ Formats แต่ให้ยึด Contents โดยใช้รูปแบบ R&D หรือ PAR 6) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม

⁹⁴บุญยกุล หัตถกิจ, “รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก” (ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556), บทคัดย่อ.

⁹⁵เบญจา ศิริผล, “รูปแบบการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ” *การศึกษาและการพัฒนาสังคม* 10, 1 (2557): 223-234.

และเทคโนโลยี 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ต้องผ่าน Social network 8) การนิเทศ แนะนำ ต้องมี พี่เลี้ยงที่ปรึกษา 9) ระบบประกันคุณภาพต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ ทางวิชาการ

ด้านที่ 2 ด้านการเรียนการสอน ต้องเน้น Learning Outcomes ครูต้องลดบทบาทตัวเอง และทำหน้าที่เป็น Advisor , Co-Learner , Guide โดยเน้นการเรียนรู้แบบใหม่ ให้ทันยุค Digital Nature เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ให้มาก และครูต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยพัฒนาครูและ นักศึกษาในการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี และสามารถจัดทำหรือจัดหาสื่อเทคโนโลยี มาใช้ใน กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ และสามารถ เทียบโอนผลการเรียนในมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ⁹⁶

พิณสุดา สิริธรรังกร ได้ ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในส่วนของการบริหารจัดการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พบว่า 1) การบริหารวิชาการ จำแนกเป็นด้านหลักสูตร จำนวน 8 สาขา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงาน อาชีพและเทคโนโลยี และ ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนขนาดใหญ่ สามารถพัฒนาหลักสูตรได้เอง แต่โรงเรียนขนาดเล็กยังต้องอาศัยความร่วมมือจากต้นสังกัดหรือเครือข่าย การจัดการเรียนการสอน ข้าราชการครูจัดการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติจริง มีนวัตกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะ การใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ที่มีอยู่ในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้มากขึ้น และการประเมินผล ครูมีหน้าที่ประเมินผลการเรียน ภายใต้การอนุมัติของสถานศึกษา โดย สามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน และการใช้แบบทดสอบ 2) การบริหารงบประมาณ งบประมาณเพื่อการศึกษา ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ได้มาจากงบประมาณ และการบริจาคบางส่วนจากการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามบริบทและความสามารถ ของสถานศึกษางบประมาณรายหัว ที่ได้รับจัดสรรสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ได้อย่างคล่องตัว ทั้งด้าน การวางแผนการใช้งบประมาณ การควบคุมกำกับติดตาม การรายงานผลการใช้งบประมาณ รวมถึง ความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 3) การบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษา

⁹⁶พระวิเชียร สีหาบุตร, “การพัฒนา รูปแบบการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัย มหามงกุฎราชวิทยาลัยในสังคมอนาคต” (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), 173-174.

ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ในส่วนที่กฎหมายกำหนด อำนาจการบริหารบุคคลของสถานศึกษาส่วนใหญ่ เช่น การพัฒนาครูและบุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจ การพิจารณาความดีความชอบ การโยกย้าย การเลื่อนและแต่งตั้ง การดำเนินงานทางวินัย การควบคุม กำกับ ติดตาม ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู การส่งเสริมด้าน วิทยฐานะเพื่อความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ

4) การบริหารทั่วไป มีการกำกับดูแล การวางแผน การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่พร้อมใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการศึกษา การประสานงานกับชุมชน⁹⁷

วรกาญจน์ สุขสดเขียว ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ

1) การบริหารงบประมาณสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 2) แนวการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจาก มากไปน้อยดังนี้ การตรวจสอบภายใน การบริหารสินทรัพย์ การกำหนดผลผลิตและการคำนวณ ต้นทุนและการวางแผนงบประมาณ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ 2. แนวทางการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล พบว่า สถานศึกษาควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทำหน้าที่โดยตรงด้านการจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ และด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง กรณีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดระบบโดยกำหนดเครือข่ายการให้บริการความรู้ด้าน การจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุม งบประมาณ ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง หรือจัดทำเป็นโรงเรียนคู่พัฒนา กับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขนาดใหญ่ เพื่อให้การช่วยเหลือ หรือจัดทำกลุ่มเครือข่าย ระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคลขนาดเล็ก

⁹⁷พิณสุตา สิริธรรังศรี, รายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561, เข้าถึงได้จาก www.dpu.ac.th/ces/download.php?filename=1392026465.pdf.

ด้วยกันเอง และมีศูนย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาการ บริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็น นิติบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น⁹⁸

สมรัฐ แก้วสังข์ ได้ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) บริหารทรัพยากรบุคคล มี 12 ตัวบ่งชี้ 2) บริหารงานวิชาการ มี 9 ตัวบ่งชี้ 3) บริหารแบบมีอาชีพ มี 8 ตัวบ่งชี้ 4) บริหารควบคุมคุณภาพ มี 7 ตัวบ่งชี้ 5) การบริหารเทคโนโลยี และนวัตกรรม มี 5 ตัวบ่งชี้ 6) การบริหารขวัญและกำลังใจ มี 5 ตัวบ่งชี้ 7) การบริหารการสื่อสาร มี 5 ตัวบ่งชี้⁹⁹

สุทธธัญญ์ โอบอ้อม ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น คือ 1) ด้านการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ตามความแตกต่าง ของแต่ละบุคคล การฝึกอบรมขั้นศีล คือ ปรับแก้การแสดงออกของพฤติกรรมกาย วาจา ชั้นสมาธิ คือ พัฒนาจิตใจให้มีสภาวะอดทน ชั้นปัญญา คือ ชี้แนะให้เห็นพฤติกรรมที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ 2) ด้านการศึกษา ได้ส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ชั้นศีลคือ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วย ระบบการศึกษา ชั้นสมาธิ คือ พัฒนาพฤติกรรม จิตใจให้มี EQ ชั้นปัญญา คือ ให้มีการศึกษาเพิ่มเติม 3) ด้านการพัฒนา ชั้นศีล คือ ให้การบ่มเพาะ พฤติกรรมนิสัยที่ดีงาม ชั้นสมาธิ คือ ฝึกจิตใจให้เป็นไป ในทิศทางที่ควร ชั้นปัญญา คือ ส่งเสริมพัฒนา ให้มีการศึกษาเพิ่มเติม ส่วนการพัฒนาศักยภาพ คือ ด้านของความรู้ (knowledge) ด้านทักษะ (skills) และด้านคุณลักษณะ (attributes) ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน เป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา¹⁰⁰

⁹⁸วรกาญจน สุขสดเขียว, “การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9” (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556, บทคัดย่อ).

⁹⁹สมรัฐ แก้วสังข์, “องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้” (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), บทคัดย่อ.

¹⁰⁰สุทธธัญญ์ โอบอ้อม, “การพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวพระพุทธศาสนา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสน ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557), บทคัดย่อ.

โกวิทย์ หน่อศรีตา ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของ คณะกรรมการและหน่วยงานทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในเขตพื้นที่การศึกษาสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ 1) การปรับวิสัยทัศน์ การบริหารของผู้บริหารให้มีทิศทางที่ชัดเจนและเปิดกว้าง 2) การจัดโครงสร้างการบริหารงาน ในเขตพื้นที่การศึกษาเป็นแนวราบเพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 3) กระบวนการสรรหาคณะบุคคลที่จะเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารงานในเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ 4) การกำหนด บทบาทหน้าที่ ภารกิจขององค์กรอย่างชัดเจน โดยมีกฎหมายรองรับ 5) การกระจายอำนาจสู่ สถานศึกษา โดยใช้หลักกระบวนการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน 6) การจัดให้มีการอบรมสัมมนา เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง 7) การให้ความสำคัญ เรื่องค่าตอบแทนและสวัสดิการอื่น ๆ ของคณะกรรมการ¹⁰¹

ชำนาญ ทুমทุมา ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้านวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า รูปแบบการจัดการด้านวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1) การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ 4) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้¹⁰²

อุดม ชูสิ่ววรรณ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียน มัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล พบว่า องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียน มัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ หลัก ดังนี้ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัดการวิเคราะห์และ การจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การมุ่งเน้นการปฏิบัติ 7) ผลลัพธ์ด้านผู้เรียน นำรูปแบบ การพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากลได้ 6 ระบบดังนี้ ระบบที่ 1 การนำองค์กรโดยต้องรู้และเข้าใจบริบทของโรงเรียนที่มีความท้าทาย เพื่อเป็นข้อมูลใน การกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 2 การวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนจะต้องนำวิสัยทัศน์มาดำเนินการ ในการวางแผนกลยุทธ์ไปสู่ความเป็นเลิศ ระบบที่ 3 การบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรตามความสามารถของผู้เรียนโดยรับฟัง

¹⁰¹โกวิทย์ หน่อศรีตา, “การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการ และหน่วยงานทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา” (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2558).

¹⁰²ชำนาญ ทুমทุมา, “การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้านวิชาการของโรงเรียน ขนาดเล็ก” (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุขุภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558), บทคัดย่อ.

ความคิดเห็นของผู้เรียน ระบบที่ 4 การวัด สารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จและวิธีการวัดผลการปฏิบัติงานทุกระบบ ระบบที่ 5 การพัฒนาบุคลากรเป็นฐานในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ระบบที่ 6 ระบบการเรียนการสอนเชื่อมโยงกับระบบพัฒนาบุคลากร ให้มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ¹⁰³

เกษม อุ๋นมนิรัตน์ ได้ศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อยกระดับมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 6 ด้าน 70 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านจัดการเรียนรู้ 2) ด้านบริหารและจัดการศึกษา 3) ด้านพัฒนาชุมชนและสร้างเครือข่ายพัฒนาการศึกษา 4) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 5) ด้านขวัญและกำลังใจ 6) ผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับแนวปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา มีแนวปฏิบัติทั้งหมด 150 แนวทาง ได้แก่ ด้านจัดการเรียนรู้ 65 แนวทาง ด้านบริหารและจัดการศึกษา 27 แนวทาง ด้านพัฒนาชุมชนและสร้างเครือข่ายพัฒนาการศึกษา 18 แนวทาง ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 22 แนวทาง ด้านขวัญและกำลังใจ 5 แนวทาง ผู้บริหารสถานศึกษา 13 แนวทาง¹⁰⁴

สุภาวดี ดวงจันทร์ และคณะ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การบริหารหลักสูตร มี 4 ตัวแปร คือ 1) ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3) การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และ 4) การประเมินผลและการพัฒนา หลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอน มี 4 ตัวแปร คือ 1) ความรู้ความสามารถของครูในการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้สื่อการสอน และ 4) การนิเทศการสอน และ องค์ประกอบที่ 3 งานวัดและประเมินผล มี 3 ตัวแปร คือ 1) การวางแผนการวัดผล และประเมินผลระดับสถานศึกษา 2) การดำเนินการวัดผลและประเมินผลและ 3) การสรุปรายงานผล โดยทั้ง 3 องค์ประกอบมีการ

¹⁰³อุดม ชูสิวรรณ, “รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล” (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2558), บทคัดย่อ.

¹⁰⁴เกษม อุ๋นมนิรัตน์, “แนวปฏิบัติเพื่อยกระดับมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา” (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559), บทคัดย่อ.

บริหารความเสี่ยงด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) ระบุความเสี่ยง 2) ประเมินความเสี่ยง 3) การจัดการความเสี่ยง และ 4) การสรุปและรายงานผล¹⁰⁵

ณัจฉริยาร์ พลสุลจริต ได้ศึกษาเรื่อง สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบ สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) สมรรถนะผู้บริหาร 2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา 3) สมรรถนะของครู 4) คุณภาพของนักเรียน 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน 6) รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน¹⁰⁶

ต่วนปาตีฮะ หัวเมือง ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 พบว่า องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ 1) การพัฒนาผู้นำในการบริหารจัดการโรงเรียน 2) การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมจิตวิญญาณความเป็นครู 4) การพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพองค์กร 6) การจัดการเครือข่ายและการประชาสัมพันธ์ 7) การพัฒนาคุณภาพนักเรียน 8) การพัฒนาทักษะทางภาษาและอาชีพ 9) การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ 10) ส่วนแนวทางและยุทธศาสตร์ การพัฒนากิจการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ 351 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนากิจการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 110 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย 21 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ประกอบด้วย 54 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู ประกอบด้วย 76 แนวทาง ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ประกอบด้วย 90 แนวทาง¹⁰⁷

¹⁰⁵สุภาวดี ดวงจันทร์, เรชา ชูสุวรรณ, ขวลิต เกิดทิพย์ และนิเลาะ แวอุเซ็ง, “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้” **เครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้** 3, 3 (กันยายน - ธันวาคม 2559): 35-51.

¹⁰⁶ณัจฉริยาร์ พลสุลจริต, “สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา” (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), บทคัดย่อ.

¹⁰⁷ต่วนปาตีฮะ หัวเมือง, “ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16” (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560), บทคัดย่อ.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 กำหนดให้ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ในการปกครองดูแล บำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจหลักของสถานศึกษา ตลอดทั้งให้มีระบบ ติดตาม ตรวจสอบและประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลัก การศึกษา แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและ หน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอกการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้ 1) ตรงตาม วัตถุประสงค์ กล่าวคือ ต้องบริหารงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามจุดหมายของหลักสูตร 2) ตรงตามเงื่อนไขและ หลักเกณฑ์ที่กำหนด มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ นักเรียน 3) ใช้งบประมาณได้ทันตามเวลาในแต่ละงานโครงการ โดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงาน 4) ใช้งบประมาณถูกต้องตามระเบียบ การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา¹⁰⁸

วิจัยต่างประเทศ

คาเลฟ และ รีด (Kalef and Reid) ได้ศึกษา เรื่อง กิจกรรมที่เป็นเลิศ : การวิเคราะห์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อนในโรงเรียนความพิการทางกายภาพ โดยมี วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพของการศึกษา การสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน ในโรงเรียนความพิการทางกายภาพ เพื่อตรวจสอบระหว่างเพื่อนกับเพื่อนของนักเรียนที่มีความพิการทางกายภาพ โดยออกแบบการทดลองผลกระทบของการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อนในนักเรียนที่มีความพิการทางร่างกาย ออกเป็น 2 ประเภท คือ เก็บข้อมูลเป็นกลุ่ม 5 กลุ่มและเก็บข้อมูลรายบุคคล 10 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การประเมินแบบกลุ่มและการประเมินแบบรายบุคคลได้ผล เชิงบวก สำหรับการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน ผู้วิจัยเสนอแนะว่าควรจัดการเรียนการสอนรูปแบบเพื่อนสอน เพื่อน ให้เร็วขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สำหรับตั้งบ่งชี้คุณภาพของมีคำนิยามที่ชัดเจน และ

¹⁰⁸กระทรวงศึกษาธิการ, “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 120, ตอนที่ 62 ก. (6 กรกฎาคม 2546): 30.

มีความหมายที่แน่นอน ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดบางอย่าง เช่น การทำความเข้าใจของตัวบ่งชี้คุณภาพของเกณฑ์การประเมิน ความต่อเนื่องในการประเมินและการแก้ไขปัญหาของตัวบ่งชี้คุณภาพ¹⁰⁹

เจียนนินี (Giannini) ได้ศึกษาเรื่องการจัดระเบียบองค์กรและคุณภาพทางการศึกษา ในโรงเรียน พบว่า วิธีการที่แตกต่างกันในการวิเคราะห์ห้องค์การทางการศึกษา หรือสถาบันทางการศึกษา โดยตั้งคำถามเบื้องต้นว่าด้วยเรื่องจุดแข็งของโรงเรียนคืออะไร และโรงเรียนมีวิธีการนำเสนอจุดแข็งจุดอ่อนให้ตอบสนองความต้องการด้านเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชนในเขตบริการ วิธีการทำงานร่วมกับระหว่างสถาบันการศึกษา แนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารกันระหว่างสถานบันทางการศึกษา การจัดทำแผนการพัฒนา โดยการฝึกอบรมตามบริบทของสถาบันทางการศึกษา¹¹⁰

ไลลา (Laila) ได้ศึกษาเรื่อง โรงเรียนที่มีประสิทธิผล : บทบาทของผู้นำด้านประสิทธิผลของโรงเรียน การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่การตรวจสอบปัญหาที่กำลังก่อให้เกิดความกังวลอย่างรุนแรงในระบบการศึกษาในซาอุดีอาระเบียเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียนของรัฐ เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ช่วยป้องกันประสิทธิผลและเพื่อให้คำแนะนำด้านนโยบายที่เชื่อถือได้เพื่อยกระดับคุณภาพของการศึกษาของซาอุดีอาระเบีย และทำให้มั่นใจได้ว่ามีประสิทธิผลมากขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยนี้เกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียนด้วยการสร้างกรอบงานที่ครอบคลุมซึ่งจะช่วยอธิบายได้ว่าเหตุใดความพยายามที่จะเพิ่มประสิทธิผลให้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวและสิ่งที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการปรับปรุงโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสำรวจโดยมีตัวอย่างครู 179 คนและผู้นำโรงเรียน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม(ข้อมูลเชิงปริมาณ) และการสัมภาษณ์ (ข้อมูลเชิงคุณภาพ) ผู้นำโรงเรียนได้รับการสัมภาษณ์ การสำรวจครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญบางอย่างที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในโรงเรียนของรัฐซาอุดีอาระเบีย ปรากฏว่าปัญหาหลักที่โรงเรียนของรัฐต้องเผชิญคือการขาดหลักปัจจัยที่ทำให้ประสิทธิผลคือ ผู้นำที่มีประสิทธิผลครูที่มีประสิทธิภาพและสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือการหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่าโรงเรียนเหล่านี้สามารถปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ผลการวิจัยมีผลต่อการวิจัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งความรู้และประสบการณ์ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในสาขานี้ นอกจากนี้การตระหนักถึง

¹⁰⁹Laura Kalef and Greg Reid, "Evidence-Based Practice: A Quality Indicator Analysis of Peer-Tutoring in Adapted Physical Education" **ELSEVIER. Research in Developmental Disabilities** 34 (2013): 2514.

¹¹⁰Marco Giannini, "Organization and Quality in School Education" **ELSEVIER. Procedia-Social Behaviorol Sciences** 174 (2015): 1735.

ปัจจัยหลักที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างมากและให้ผลสะท้อนแก่ผู้ที่สนใจในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงเรียน การสำรวจครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญบางอย่างที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในโรงเรียนของรัฐฯ ปรากฏว่าปัญหาหลักที่โรงเรียนของรัฐต้องเผชิญคือการขาดหลักปัจจัยที่ทำให้ประสิทธิผลคือผู้นำที่มีประสิทธิผลครูที่มีประสิทธิภาพและสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือการหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่าโรงเรียนเหล่านี้สามารถปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ผลการวิจัยมีผลต่อการวิจัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งความรู้และประสบการณ์ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในสาขานี้ นอกจากนี้การตระหนักถึงปัจจัยหลักที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างมากและให้ผลสะท้อนแก่ผู้ที่สนใจในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงเรียน การสำรวจครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญบางอย่างที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในโรงเรียนของรัฐฯ ปรากฏว่าปัญหาหลักที่โรงเรียนของรัฐต้องเผชิญคือการขาดหลักปัจจัยที่ทำให้ประสิทธิผลคือผู้นำที่มีประสิทธิผลครูที่มีประสิทธิภาพและสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือการหาคำตอบสำหรับคำถามที่ว่าโรงเรียนเหล่านี้สามารถปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ผลการวิจัยมีผลต่อการวิจัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งความรู้และประสบการณ์ด้านประสิทธิผลของโรงเรียนและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในสาขานี้ นอกจากนี้การตระหนักถึงปัจจัยหลักที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างมากและให้ผลสะท้อนแก่ผู้ที่สนใจในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงเรียน¹¹¹

บิจ (Bij) ได้ศึกษา เรื่อง การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาผ่านระบบ การประเมินตนเองระดับมัธยมศึกษาใน เนเธอร์แลนด์ ในประเทศที่มีโครงสร้างและหลักธรรมาภิบาลที่ดี จะเป็นการร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลและการตอบรับนโยบายที่ดีของทีมบริหารในโรงเรียนในหลายทศวรรษที่ผ่านมา โรงเรียนที่ใช้ระบบการประเมินตนเองจะมีส่วนกระตุ้นให้การศึกษาที่มีคุณภาพที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตามการจะทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมั่นใจนั้นมีความเชื่อมโยงกับการประเมินตนเองเป็นสำคัญ อาทิเช่น เราสามารถทำวิจัยหรือวางแผนงานควบคู่ไปกับการบอกเนื้อหาและกระบวนการต่าง ๆ ของ SSE การประเมินเพื่อให้มีคุณภาพในโรงเรียน ซึ่งพวกเราสามารถดูต้นแบบ SSE ที่เป็นโครงการและมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เนเธอร์แลนด์ กำลังโปรโมตแนวคิดนี้ว่าจะทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น ซึ่งขณะนี้โรงเรียน 79 แห่ง ในเนเธอร์แลนด์ ได้เข้าร่วมโครงการ อย่างไรก็ตามการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น ต้องอาศัยความสมดุลทั้งปัจจัยภายในและภายนอกในการใช้กระบวนการ SSE ในอนาคตอาจมีงานวิจัยเพิ่มเติมในด้านกระบวนการและเนื้อหาของ SSE ว่าสามารถใช้ได้จริงหรือมีผลกระทบด้านใดบ้างของการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา นับตั้งแต่ปี 1980

¹¹¹Alammar Laila, "The Effective School : The Role of the Leaders in School Effectiveness" *Educational Research and Reviews* 10, 6 (2015): 695.

นโยบายทางการศึกษาของประเทศในฝั่งตะวันตกมีจุดประสงค์ที่จะผลักดันระบบการศึกษาให้ดีขึ้น และมีความอิสระในการพัฒนาโรงเรียนในด้านคุณภาพ ทีมบริหารของโรงเรียนสามารถจัดรูปแบบ การเรียนการสอนให้เหมาะกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา และในการพัฒนานั้น ยังต้องอาศัยความร่วมมือของ นักเรียน ครู และผู้ปกครอง สามารถจำแนกแนวทางสู่ความสำเร็จได้คือ จะต้องมีโอกาสและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลและต้องเตรียมความพร้อมให้นักเรียนในการ ประเมินตนเองเพื่อพัฒนาตนเองจึงค่อยประเมินในแง่ของการตัดสินใจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เมื่อมองย้อนไป พวกเราสามารถรวมระบบ SSC เพื่อใช้ในการดูแลนักเรียนก่อนจะถูกประเมินต่อในระบบ SSE เพื่อให้ มีประสิทธิภาพสูงสุด SSC นั้นได้ถูกออกแบบและศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษารวมทั้ง การปรึกษากับคณะครูและผู้ทรงคุณวุฒิในโรงเรียนได้มีการยอมรับกันอย่างแพร่หลายเป็นเวลานาน ในระบบนี้ในการแนะนำให้กับนักเรียน เช่น การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะกับสภาพแวดล้อม เรียนเพื่อ บรรลุจุดมุ่งหมาย การให้นักเรียนมีส่วนร่วมประยุกต์ใช้หลักสูตร และมีความพอเพียง สามารถยืดหยุ่น และปรับใช้ตามความเหมาะสมในโรงเรียน ผลักดันให้ SSC เป็นระบบพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา SSC ควรถูกผลักดันเข้าไปเพื่อเพิ่มคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งอาจมีผลกระทบในด้านใดบ้าง นั้นก็ต้องทำงานวิจัยกันต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจ มีนักวิทยาศาสตร์และนักการศึกษาเข้ามา ดูและระบบ SSC อย่างรัดกุม แต่ในงานวิจัยนี้ก็คาดว่าจะประสบปัญหาในเรื่องขนาดของโรงเรียน ที่แตกต่างกัน รวมทั้งระบบที่หลาย ๆ คน ยังมองว่ายากและซับซ้อน จึงต้องเปิดโอกาสให้ทุก ๆ ฝ่าย ได้เข้ามาหารือและช่วยกันพัฒนาระบบนี้

ท้ายที่สุด นโยบายนี้จะป็นนโยบายที่ทางรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกัน ก็ยังมีข้อโต้แย้งว่าในการปฏิบัติจริงจะทำได้ดีเพียงใด เพราะจะเจอปัญหาหลัก ๆ คือ ขนาดของโรงเรียน สิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์ต่าง ๆ ความเชื่อมั่นในการปฏิบัติยังคงถูกคาดหวัง ในโรงเรียนระดับชั้นนำเพราะพร้อมลงทุนในการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มี คุณภาพที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

SSC = การแนะนำและประเมินนักเรียนเพื่อพัฒนา

SSE = การประเมินเพื่อตัดสินใจจากตัวนักเรียน¹¹²

ทอท (Taut) ได้ศึกษา เรื่อง การสังเกตคุณภาพการเรียนการสอนในบริบทของการประเมิน สถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือในการสังเกตคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ คือ การวิจัย และการประเมินบริบทของโรงเรียน หลักของการประเมินคือใช้ผลจากการสังเกต มาพัฒนา การจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต ไม่สอดคล้องกับรูปแบบ

¹¹²T. van der Bij, "Improving the Quality of Education through Self-Evaluation in Dutch Secondary Schools" *ELSEVIER. studies in Educational Evaluation* 49 (2016): 42.

ตามกฎเกณฑ์เดิมที่เคยปฏิบัติมา แต่พบว่า สามารถสะท้อนให้เห็นเกี่ยวกับรูปแบบปัจจัย 5 อย่าง ที่มีความแตกต่างกัน คือ การจัดการปฐมนิเทศนักเรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ในชั้นเรียนของครูผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวชี้วัด และตัวแทนผู้สังเกต เป็นปัจจัยที่จะทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ ซึ่งความเหมาะสมระหว่างผู้สังเกตกับตัวชี้ อยู่ที่ ผู้สังเกต 2-3 คน ต่อการประเมิน 5-10 ตัวชี้วัด ผลลัพธ์ที่สำคัญและเกิดประโยชน์สูงสุดคือตัวชี้วัดที่มีประสิทธิภาพของการประเมินนั้น¹¹³

เบอร์ซามิน (Bersamin) ได้ศึกษา เรื่อง การวัดความสำเร็จ: การออกแบบการประเมิน และแนวทางการประเมินผลกระทบโรงเรียนจากศูนย์สุขภาพ พบว่า นับตั้งแต่การก่อตั้งโรงเรียนตามศูนย์สุขภาพ (SBHCs) 45 ปี ที่ผ่านมา ผู้วิจัยได้พยายามวัดผลกระทบที่เกี่ยวกับสุขภาพกายและผลกระทบต่อการศึกษา และการประเมินผล คือ การเจริญเติบโตของคนในชุมชน การเลือกการตัดสินใจด้วยตนเอง ความมั่นใจในตนเอง การย้ายถิ่นฐาน การใช้วิธีการแปลกใหม่ เช่น การดำเนินการที่ให้เด็กช่วยสุขภาพจิตในเด็กและผู้ใหญ่ที่อาจส่งผลกระทบต่อผลทางวิชาการ จากการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมพบว่า การศึกษาการประเมินผล SBHC มีการสรุปผลหลากหลายด้าน ได้ข้อสรุปว่าผลกระทบนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างของประชากรหรือกลุ่มเป้าหมาย, ระยะเวลาการศึกษา, ระเบียบวิธีการและเกณฑ์การวัด ในภาพรวม ปรากฏผลกระทบของ SBHCs ด้านสุขภาพของเด็กและผู้ใหญ่ จากการตรวจสอบความต้องการด้านสุขภาพของชุมชนและโรงเรียนที่เฉพาะเจาะจง เป็นลักษณะของบุคคลของ SBHC ปัจจัยที่ส่งผลออกความคิดเห็นเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียน, วิธีการให้คะแนน, การเชื่อมโยงข้อมูล, และการทำงานร่วมกันนี้จะทำให้การประเมินผล SBHC ที่ไม่ขัดแย้งกันและสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนในศูนย์สุขภาพชุมชน¹¹⁴

อัลลัน และ โรเจอร์ (Allan and Roger) ได้นำเสนอแนวคิดซึ่งได้จากการศึกษาการวิจัย กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็น ต้องอาศัยองค์ประกอบ ด้านปัจจัยตัวป้อนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ได้แก่ 1) ด้านคณาจารย์ 2) สิ่งเอื้ออำนวยความสะดวก 3) วัสดุอุปกรณ์ 4) การสอน 5) ผลสัมฤทธิ์ 6) การจัดการและการควบคุมคุณภาพ 7) นิสิต/นักศึกษา แต่ละองค์ประกอบ มีตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา ในส่วนของด้านสิ่งเอื้ออำนวย ความสะดวก และ วัสดุอุปกรณ์ ในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องอาศัยวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาที่มีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา การสร้างบรรยากาศที่กระตุ้น การเรียนรู้ ห้องสมุดและการบริการ

¹¹³Sandy Taut, "Observing Instructional Quality in the Context of School Evaluation" *ELSEVIER. Learning and Instruction* 46 (2016): 45.

¹¹⁴Melina Bersamin, "Measuring Success : Evaluation Designs and Approaches to Assessing the Impact of School-Based Health Centers," *ELSEVIER. Journal of Adolescent* 58 (2016): 3.

จำนวนหนังสือ วารสาร ขนาดห้องสมุด และจำนวนที่นั่งเพื่อการศึกษาค้นคว้า ห้องปฏิบัติการ วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาอยู่ในสภาพที่ดีพอเพียงต่อจำนวนนักเรียนและใช้ได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ด้วย¹¹⁵

เฟร็ด และ อันลัน (Fred and Allan) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล มี 7 ลักษณะ ดังนี้ 1) มีสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบและปลอดภัย 2) พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน 3) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 4) มีบรรยากาศความคาดหวังที่สูง 5) ทุมนเวลาในการทำงาน 6) มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ 7) ผู้ปกครองช่วยเหลือสนับสนุนพันธกิจของโรงเรียนจนเกิดความสำเร็จ¹¹⁶

บราวน์ (Brown) ได้ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานกับการรับรู้ พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานกับภาวะผู้นำแบบมุ่งคนของผู้บริหาร พบว่า การให้รางวัลตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้นำแบบมุ่งงาน มีความสัมพันธ์กันกับผู้นำแบบมุ่งคน ส่วนภาวะผู้นำแบบไม่ใช่ผู้นำ มีความสัมพันธ์กับผู้นำแบบมุ่งงาน และพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งคนมีความแปรปรวนมากที่สุดต่อความผูกพันต่อองค์กรด้านจิตใจ แปรปรวนในระดับน้อยต่อความผูกพันต่อองค์กรด้านบรรทัดฐาน และไม่แปรปรวนต่อองค์การด้านการคงอยู่ ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานมีความสัมพันธ์น้อยกับความผูกพันต่อองค์การทุกองค์ประกอบ¹¹⁷

วากเนอร์ (Wagner) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจและความก้าวหน้าทางอาชีพของครูบรรจุใหม่ พบว่า แรงจูงใจภายในของครูมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงในการสอน ส่วนตัวแปรในด้านแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร ธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ปฏิกริยาระหว่างแรงจูงใจ และกิจกรรมพัฒนาอาชีพกับบรรยากาศการทำงาน มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบ¹¹⁸

¹¹⁵Allan Ashworth and Roger C. Harvey, **Assessing Quality in Further and Higher Education** (London: Jessica Kingsley Publishers, 1994), 4-7.

¹¹⁶Lunenburg Fred and Ornstein Allan C., **Education Administration: Concepts and Practice**, 2nd ed. (New York: Wadsworth Publishing Company, 1996), 348.

¹¹⁷Barbara B. Brown, “Employees’ Organizational Commitment and Their Perceptions of Supervisors’ Relations-Oriented and Task-Oriented Leadership Behaviors.” (Ph.D. dissertation, Virginia Polytechnic Institute and State University, 2003), abstract.

¹¹⁸Brigid Dary Wagner, “Motivation and professional growth in early childhood teachers” (Ph.D. dissertation, University of Rochester, 2006), abstract.

ฟรอสท์และคณะ (Frost and Others) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา ด้วยความสัมพันธ์กันของฝ่ายวิชาการและกิจกรรมนักเรียน พบว่า ผลจากการร่วมมือกันของ ฝ่ายวิชาการและกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดหลักสูตรที่อ้างอิงประสบการณ์ การเรียนรู้แบบกลุ่ม การบริการทางการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จมากขึ้น¹¹⁹

ซานเตียโก วาร์กัส (Santiago-Vargas) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของรูปแบบการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กันของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า ผู้บริหารงาน วิชาการและผู้บริหารงานกิจกรรมนักเรียน มีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย แต่ปัญหาของการทำงานร่วมกันคือการขาดความร่วมมือกันและขาดการประสานงานกันในการ ตัดสินใจหรือการวางนโยบายต่าง ๆ ซึ่งส่งผลเสียต่อการพัฒนานักเรียน ดังนั้น ในการปฏิบัติงาน ทั้งสองฝ่ายจึงควรร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน¹²⁰

มูดาสเซอร์ (Mudassir) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่อผล การปฏิบัติงานทางการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ของประเทศมาเลเซีย พบว่า นักเรียน ในโรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ มีครูและสภาพแวดล้อมที่ดี มีประสิทธิภาพดีกว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยกว่า และครูและสิ่งแวดลอมไม่เหมาะสมที่เอื้อต่อ การจัดการศึกษา¹²¹

ซาเล และอัลคาร์นี (Saleh and Alqarni) ได้ศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงสุขภาพองค์การ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเมือง Jeddah กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า โรงเรียน เอกชนมีบรรยากาศที่ดีว่าโรงเรียนของรัฐ โรงเรียนสามารถช่วยปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของ นักเรียนและสร้างความสำเร็จทางวิชาการให้เกิดขึ้นได้ด้วยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมขององค์การ ให้ดีขึ้น¹²²

¹¹⁹Robert A. Frost and Others, “Enhancing Student Learning with Academic and Student Affairs Collaboration” **Community College Enterprise** 16, 1 (2010): 37-51.

¹²⁰Mayra E. Santiago-Vargas, “The Relationship of Mental Models to Learning and Partnerships between Academic and Student Affairs Deans in Puerto Rican Undergraduate Education” (Ph.D. Dissertation, Walden University, 2010), 45.

¹²¹I. B. Mudassir, “The Influence of School Environment on Academic Performance of Secondary School to Students in Kuala Terengganu” **The American Journal of Innovative Research and Applied Sciences** 1, 6 (2015): 203-209.

¹²²Y. Saleh Ali Alqarni, “Linking Organizational Health in Jeddah Secondary School to Students’ Academic Achievement” **Educational Research and Reviews** 11, 7 (2016): 328-338.

สเปนเลอร์ (Spengler) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านการเงินของโรงเรียน (โรงเรียนในแถบแอฟริกาใต้) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจในการบริหารการศึกษาและการบริหารด้านการเงินควบคู่กันไป เพราะการบริหารงานทั้งสองส่วนนี้ ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ผู้บริหารไม่ได้ใช้แค่ทักษะด้านการบริหารงานเท่านั้น แต่มีความจำเป็นต้องบริหารทรัพยากรด้วย ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ได้รับการคาดหวังว่า ผู้บริหารงานของโรงเรียนในอนาคตจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารการเงิน สำหรับแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องเอาใจใส่กับทุกองค์ประกอบ รวมทั้งองค์ประกอบย่อย การจัดสรรงบประมาณนับเป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ นับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมาย school act of 1996 การบริหารด้านการเงินของโรงเรียนได้กลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของระบบการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน ¹²³

ลอร์เลอร์ (Lawler) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและองค์กรที่พวกเขาทำงานอยู่นั้นเปลี่ยนไป องค์กร ไม่สามารถให้ความมั่นคงในการทำงาน และเส้นทางอาชีพที่พวกเขาเคยทำได้ ดังนั้นบุคลากรในองค์กรต้องสร้างความสัมพันธ์ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การให้รางวัล เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานและทักษะในรูปแบบต่าง ๆ จะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ¹²⁴

¹²³Spengler, Josephus Johannes, **Guidelines for the financial management of schools (Afrikaans text, South Africa)**, เข้าถึงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก [http://www.education.gov.uk/schools/adminandfinance/financail management](http://www.education.gov.uk/schools/adminandfinance/financail%20management).

¹²⁴Edward E. Lawler, III, **Creating high performance organization**, เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2559, เข้าถึงได้จาก <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1038411105050304>.

สรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า แนวคิดทฤษฎีซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการนำแนวทางของงานประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้โรงเรียนจะต้องประเมินคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด และประเมินคุณภาพภายนอก จากบุคคลภายนอก ขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับกระทรวงศึกษาธิการ และมาตรฐานการศึกษาระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายที่คุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกันทั่วประเทศ นอกจากนี้โรงเรียนมัธยมศึกษายังต้องรับการประเมินโครงการต่าง ๆ ที่เป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดออกมาในแต่ละปี ประกอบกับ สำนักงาน ก.ค.ศ. กำหนดหลักเกณฑ์ในการขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น โดยให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ขอมิวิทยฐานะหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ส่งผลให้โรงเรียนมัธยมศึกษา ส่งผลงานเข้าประกวดเพื่อขอรับรางวัลจำนวนมาก จากการประมวผลของการประเมินคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาต้องพบเจอกันในการบริหารจัดการศึกษา ได้แก่ เกณฑ์การประกันคุณภาพภายใน เกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอก เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติตามมาตรฐานสากล เกณฑ์การประเมินคุณภาพเพื่อรับรางวัลตามที่ ก.ค.ศ.กำหนด และเกณฑ์การประเมินผลงานดีเด่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่ามีคุณภาพเทียบเคียงรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาวิเคราะห์ และจำแนกว่าตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ เกณฑ์ใดที่มีความสอดคล้องกัน และเกณฑ์ใดที่มีความแตกต่างกัน และหาแนวทางพัฒนางานในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประเภทงานวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยมีกระบวนการและวิธีการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย

ผู้วิจัยเตรียมโครงการวิจัยโดยเริ่มต้นจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความจำเป็นของการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพ งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดทางทฤษฎีสำหรับการวิจัย เสนอโครงการวิจัยตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะแก้ไข เพื่อขออนุมัติโครงการวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์ เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา และนำผลการวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา(content analysis)

ที่เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.2 นำแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เตรียมไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ โดยการได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันที่หน่วยงานทางการศึกษาจัดขึ้น เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันด้านการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

ขั้นที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชากร (Population) คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยกำหนดให้ภาคเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างจาก 4 ภาค และสุ่มตัวอย่างขั้นที่ 2 เลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดโรงเรียนละ 4 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 โรงเรียน จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย

2.2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่ (frequency) เพื่อหาตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีความสอดคล้องกัน และที่มีความแตกต่างกัน

2.3 สังเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วม เพื่อจำแนกตัวบ่งชี้ร่วมตามภาระงานการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2.4 นำข้อมูลที่สังเคราะห์ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ยืนยันผลการจำแนกตัวบ่งชี้ร่วมตามภาระงานการบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป

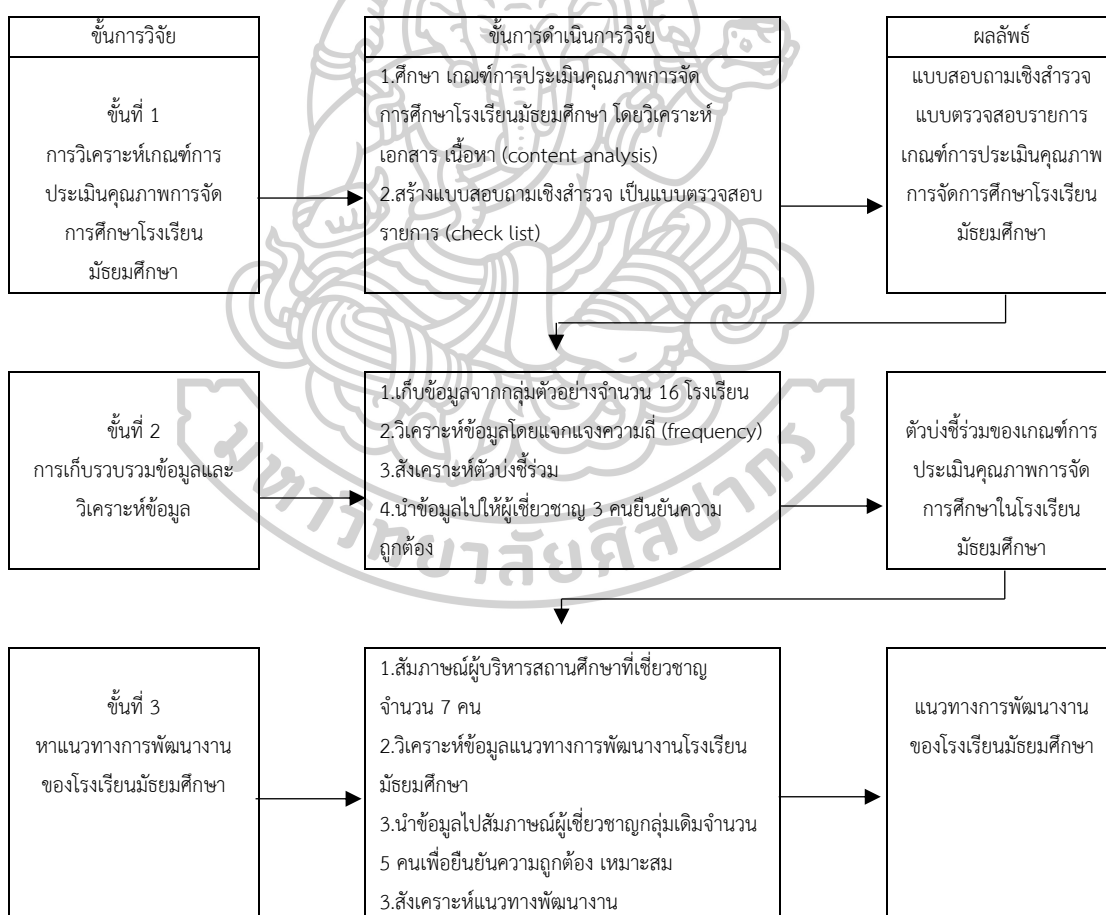
ขั้นที่ 3 หาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม โดยนำตัวบ่งชี้ที่ได้จากขั้นที่ 2 มาตรวจสอบและหาแนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้วยวิธีดังต่อไปนี้

3.1 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน พิจารณาถึงแนวทางการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การแจกแจงความถี่ (frequency) เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีความสอดคล้องกัน และที่มีความแตกต่างกัน ส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญท่านเดิม จำนวน 5 ท่าน เพื่อยืนยันถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ ของแนวทางการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.3 สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา และมีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

จากรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย

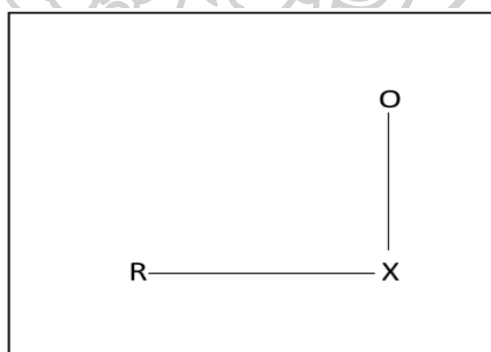
ผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ สรุบบข้อค้นพบและข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย มาจัดทำรายงานร่างการวิจัยแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ส่งต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประเภทงานวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ในลักษณะการวิเคราะห์เอกสารและรวบรวมข้อมูลด้วยพหุวิธีการ ซึ่งมีแผนแบบการวิจัยดังนี้

- เมื่อ R หมายถึง ประชากรที่ได้จากการสุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา
 X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

แผนภูมิที่ 5 แสดงแผนผังของแผนแบบการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

การคัดเลือกประชากรและผู้ให้ข้อมูลของการวิจัย ผู้วิจัย มีการคัดเลือก 2 วิธี คือ ผู้วิจัย กำหนดผู้ให้ข้อมูลโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยกำหนดให้ภาคเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 1 ได้ผู้ให้ข้อมูลจาก 4 ภาค และสุ่มตัวอย่างขั้นที่ 2 เลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดโรงเรียนละ 4 โรงเรียน ได้กลุ่มประชากร จำนวน 16 โรงเรียน จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ โดยการได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันที่หน่วยงานทางการศึกษาจัดขึ้น เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันด้านการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือ จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย

ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ใช้เก็บโดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ (frequency)

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน

แบบสอบถามเพื่อยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ของตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

เครื่องมือฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือฉบับที่ 4 แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน

แบบสอบถามเพื่อยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ของแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้วนำผลการศึกษามาวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)
2. กำหนดขอบเขตตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนเฉพาะเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) ตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน สำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ของตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามฉบับที่ 1
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อยืนยันตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย สำหรับสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในการหาแนวทางการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามฉบับที่ 2

2. สร้างแบบสัมภาษณ์หรือแบบบันทึกแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาตามขอบข่ายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน สำหรับสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ตามแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามฉบับที่ 3

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อยืนยันแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามคำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา และขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

2. เก็บข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสอบถามเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. เก็บข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเพื่อการยืนยัน จากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ดังนี้

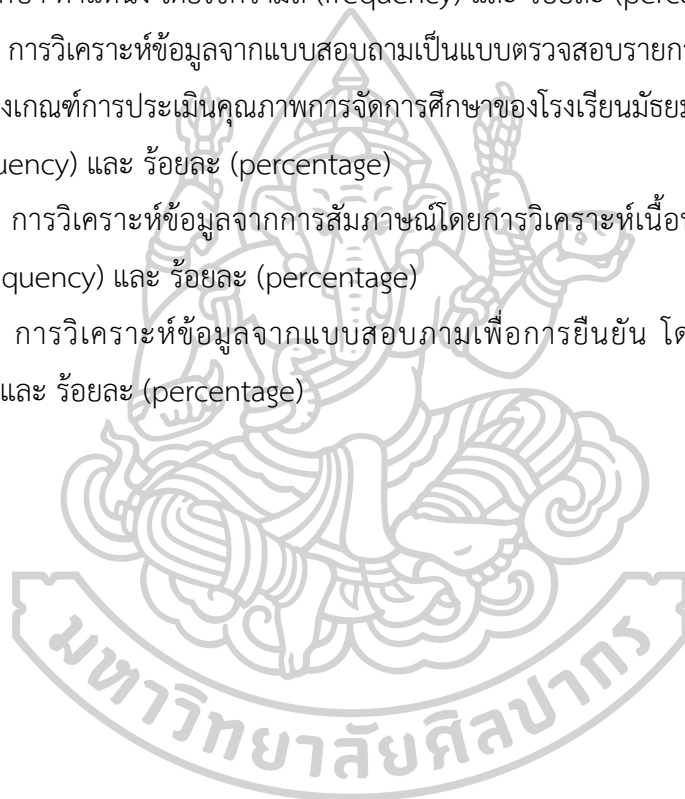
1. การวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้ความถี่ (frequency)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจาก สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยใช้ความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ใช้ความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการยืนยัน โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage)

สรุป

การวิจัยครั้งนี้จัดทำเพื่อหาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา และเพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม โดยกำหนดการวิจัยออกเป็น 3 ตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ตัวบ่งชี้ร่วม ขั้นตอนที่ 3 การหาแนวทางพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประชากร และผู้ให้ข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน กำหนดกลุ่มประชากรโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) โดยกำหนดให้ภาค เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างจาก 4 ภาค และ สุ่มตัวอย่างขั้นที่ 2 เลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดโรงเรียนละ 4 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 โรงเรียน จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยผู้ให้ข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) สำหรับเครื่องในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถามเชิงสำรวจเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบสอบถามเพื่อการยืนยันถึงความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน การหาแนวทางพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย สำหรับสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 7 ท่าน และยืนยันข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านเดิม จำนวน 5 ท่าน สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ความถี่ (frequency distribution) ร้อยละ (percentage) การวิเคราะห์เอกสาร (document analysis) การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) ทราบแนวทางการพัฒนาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้
ร่วม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับ
ตัวบ่งชี้ร่วม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษา

ขั้นที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษา

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมิน
คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยนำตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประกันคุณภาพภายใน
การประกันคุณภาพภายนอก มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ
มาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกณฑ์การประเมินเพื่อขอรับรางวัล
ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และที่สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยจำแนกตามภาระงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 งาน ได้แก่
1) การบริหารงานวิชาการ จำนวน 720 ตัวบ่งชี้ 2) การบริหารงานงบประมาณ จำนวน 152 ตัวบ่งชี้
3) การบริหารงานบุคคล จำนวน 249 ตัวบ่งชี้ 4) การบริหารงานทั่วไป จำนวน 937 ตัวบ่งชี้ รวมทั้งสิ้น
จำนวน 2,058 ตัวบ่งชี้ มาจัดทำแบบสอบถามเชิงสำรวจเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)
นำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling)
โดยกำหนดให้ภาคเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 1 ได้กลุ่มประชากรจาก 4 ภาค และสุ่มตัวอย่างขั้นที่ 2
เลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดโรงเรียนละ 4 โรงเรียน ได้กลุ่มประชากร จำนวน 16 โรงเรียน จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย ที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยผู้ให้ข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามภูมิภาคและขนาดโรงเรียน ดังนี้

ภาคเหนือ

1. โรงเรียนสรรพวิทยาคม จังหวัดตาก โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
2. โรงเรียนแม่จันวิทยาคม จังหวัดเชียงราย โรงเรียนขนาดใหญ่
3. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า จังหวัดอุดรดิตถ์ โรงเรียนขนาดกลาง
4. โรงเรียนวังไทรวิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร โรงเรียนขนาดเล็ก

ภาคกลาง

1. โรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
2. โรงเรียนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โรงเรียนขนาดใหญ่
3. โรงเรียนประชาวมงคล จังหวัดกาญจนบุรี โรงเรียนขนาดกลาง
4. โรงเรียนท่ามะขามวิทยา จังหวัดราชบุรี โรงเรียนขนาดเล็ก

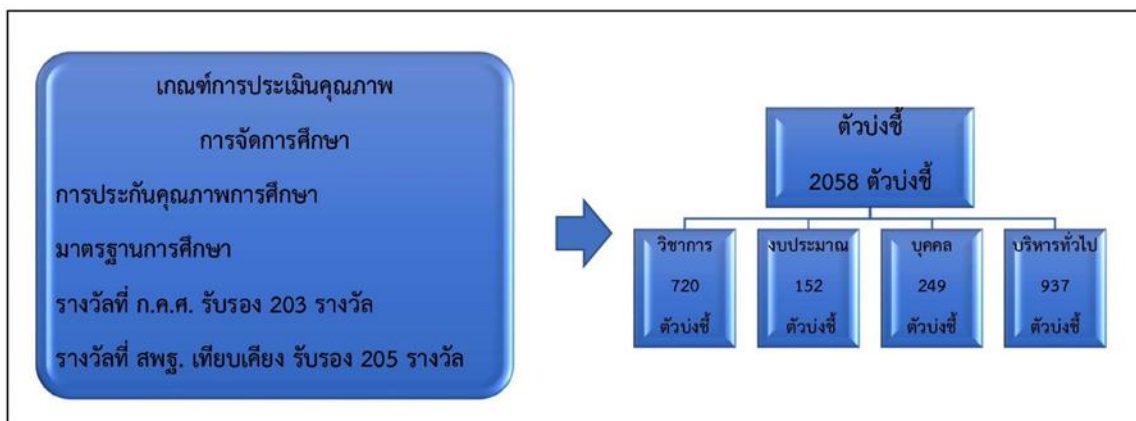
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
2. โรงเรียนศรีเมืองวิทยาคาร จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนขนาดใหญ่
3. โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม จังหวัดนครพนม โรงเรียนขนาดกลาง
4. โรงเรียนดงเย็นวิทยาคม จังหวัดมุกดาหาร โรงเรียนขนาดเล็ก

ภาคใต้

1. โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย จังหวัดสงขลา โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
2. โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล โรงเรียนขนาดใหญ่
3. โรงเรียนเบตง จังหวัดยะลา โรงเรียนขนาดกลาง
4. โรงเรียนราชมนูร์รังษฤษฎ์ จังหวัดปัตตานี โรงเรียนขนาดเล็ก

จากรายละเอียดตามขั้นที่ 1 นั้น สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 6 ดังนี้

แผนภูมิที่ 6 ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล และการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.1 การวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ลงเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 โรงเรียน โดยจำแนกตามที่อยู่ของโรงเรียน ใน 4 ภูมิภาคและจำแนกตามขนาดโรงเรียน และได้วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 16 คน เมื่อแยกพิจารณาตาม เพศ อายุ อายุราชการในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน และที่อยู่ของโรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	13	81.25
2. หญิง	3	18.75
รวม	16	100.00
อายุ		
1. 30 - 40 ปี	0	0.00
2. 41 - 50 ปี	3	18.75
3. 51 - 60 ปี	13	81.25
รวม	16	100.00

ตารางที่ 5 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
อายุราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา		
1. 1 – 5 ปี	2	12.50
2. 6 – 10 ปี	2	12.50
3. 11 – 15 ปี	6	37.50
4. 16 – 20 ปี	2	12.50
5. 21 ปีขึ้นไป	4	25.00
รวม	16	100.00
วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	0	0.00
2. ปริญญาโท	12	75.00
3. ปริญญาเอก	4	25.00
รวม	16	100.00
ขนาดโรงเรียน		
1. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4	25.00
2. โรงเรียนขนาดใหญ่	4	25.00
3. โรงเรียนขนาดกลาง	4	25.00
4. โรงเรียนขนาดเล็ก	4	25.00
รวม	16	100.00
ที่อยู่โรงเรียน		
1. ภาคเหนือ	4	25.00
2. ภาคกลาง	4	25.00
3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4	25.00
4. ภาคใต้	4	25.00
รวม	16	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 เป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 51 – 60 ปี จำนวน จำนวน 13 คน คิดเป็น ร้อยละ 81.25 อายุ 41– 50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามใน ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาอายุ ต่ำกว่า 40 ปี ในด้านอายุราชการในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สถานศึกษา ส่วนใหญ่อายุราชการในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมาอายุราชการในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนอายุราชการในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 – 5 ปี , 6 – 10 ปี และ 16 – 20 ปี จำนวน ช่วงอายุละ 2 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.00 และวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ด้านขนาด โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดละ 4 โรงเรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ด้านที่ อยู่ของสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่อยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ภาคละ 4 โรงเรียน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.00

2.2 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษาเพื่อจำแนกตัวบ่งชี้ร่วมตามภาระงานการบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังรายละเอียดในตารางที่ 6 ดังนี้

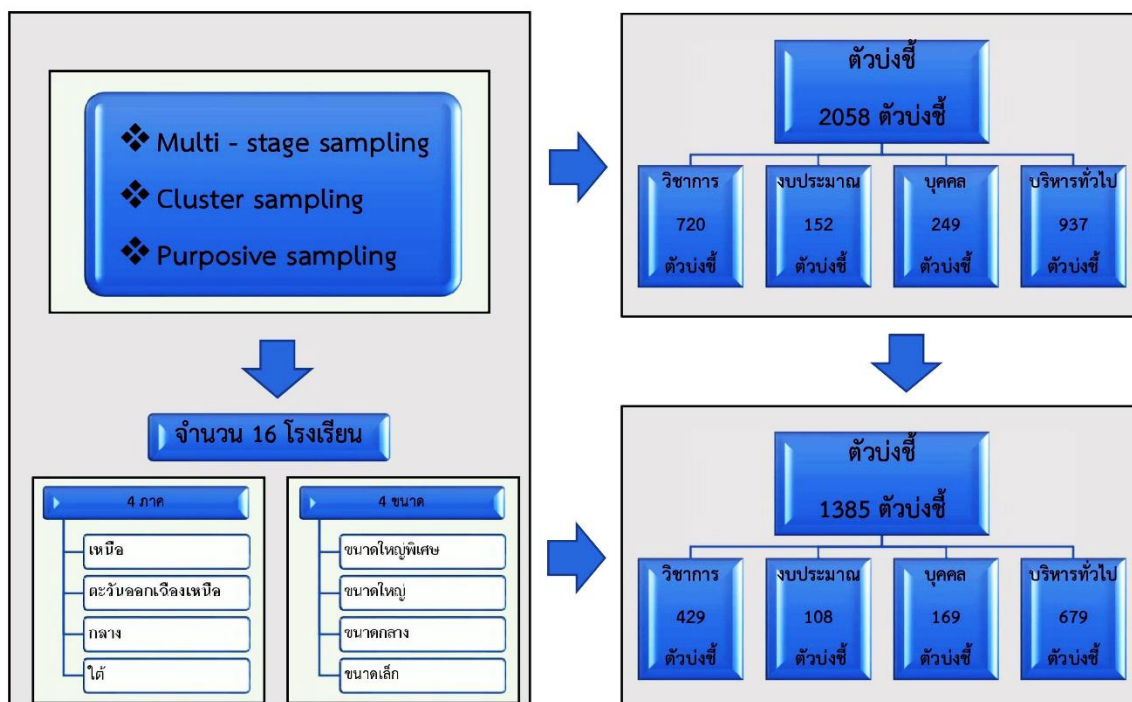
ตารางที่ 6 การจำแนกตัวบ่งชี้ร่วมตามการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่	โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา	ตัวบ่งชี้	ร้อยละ
1	การบริหารงานวิชาการ	429	30.97
2	การบริหารงานงบประมาณ	108	7.80
3	การบริหารงานบุคคล	169	12.20
4	การบริหารงานทั่วไป	679	49.03
	รวม	1,385	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด จำนวน 1,385 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานทั่วไป มีตัวบ่งชี้มากที่สุด จำนวน 679 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 49.03 รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการมีตัวบ่งชี้ จำนวน

429 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 30.97 อันดับที่ 3 ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล มีตัวบ่งชี้ จำนวน 169 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 12.20 และการบริหารงานงบประมาณมีตัวบ่งชี้ น้อยที่สุด จำนวน 108 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 7.80

จากรายละเอียดตามชั้นที่ 2.1 และ ชั้นที่ 2.2 สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 7 ดังนี้

แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลจากโรงเรียน 16 โรงเรียน

2.3 การสังเคราะห์ข้อมูลจากการยืนยันผลการจำแนกตัวบ่งชี้ร่วมตามภาระงานการบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ผู้วิจัยได้นำร่างการจำแนกตัวบ่งชี้ร่วม มาสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมที่มีความสอดคล้องกัน และนำมายืนยันเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ผลการยืนยันตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังรายละเอียดในตารางที่ 7 และ 8 ดังนี้

ตารางที่ 7 การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมตามการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่	โครงสร้างการบริหารสถานศึกษา	ตัวบ่งชี้	ร้อยละ
1	การบริหารงานวิชาการ	143	30.30
2	การบริหารงานงบประมาณ	41	8.69
3	การบริหารงานบุคคล	55	11.65
4	การบริหารงานทั่วไป	233	49.36
	รวม	472	100.00

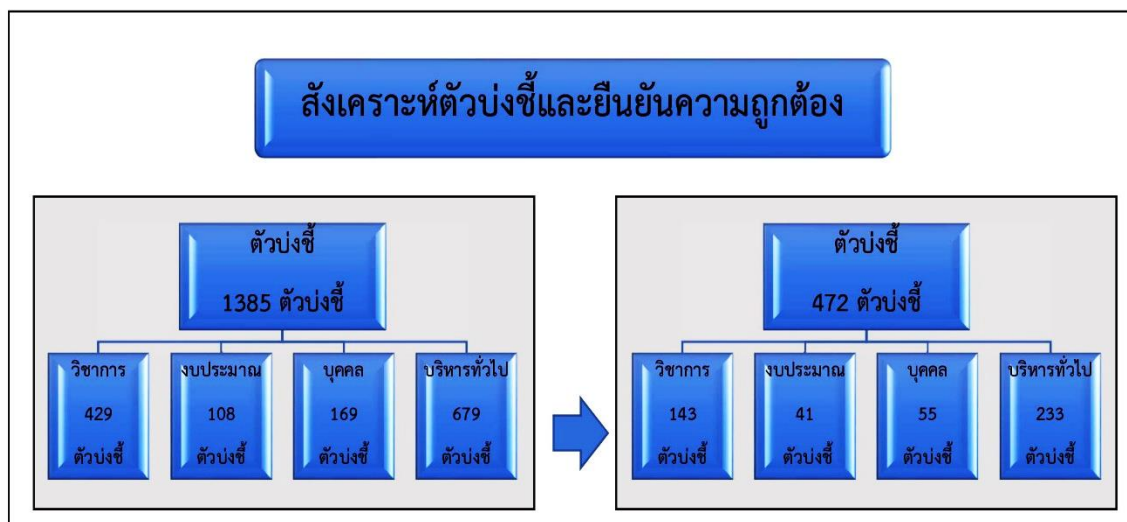
จากตารางที่ 7 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีความสอดคล้องกัน และมีความแตกต่างกัน สรุปได้ว่า คงเหลือตัวบ่งชี้ทั้งหมด จำนวน 472 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็นด้านการบริหารงานทั่วไป มีตัวบ่งชี้มากที่สุดจำนวน 233 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 49.36 รองลงมา ได้แก่ การบริหารวิชาการ มีตัวบ่งชี้จำนวน 142 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 30.30 อันดับที่ 3 ได้แก่ การบริหารงานบุคคล มีตัวบ่งชี้จำนวน 55 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 11.65 และการบริหารงานงบประมาณ มีตัวบ่งชี้น้อยที่สุด จำนวน 41 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 8.69

ตารางที่ 8 แสดงค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์

โครงสร้าง การบริหารสถานศึกษา	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารงานวิชาการ	3	100	3	100	3	100	3	100
การบริหารงานงบประมาณ	3	100	3	100	3	100	3	100
การบริหารงานบุคคล	3	100	3	100	3	100	3	100
การบริหารงานทั่วไป	3	100	3	100	3	100	3	100
รวม	3	100	3	100	3	100	3	100

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามภาระงานการบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป ทุกตัวบ่งชี้ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสมมีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ จำนวน 3 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100

จากรายละเอียดตามขั้นที่ 2.3 สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 8 ดังนี้

แผนภูมิที่ 8 การสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

ขั้นที่ 1 การหาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 7 คน โดยนำตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา จำนวน 472 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็นตัวบ่งชี้ด้านการบริหารวิชาการ จำนวน 143 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 41 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 55 ตัวบ่งชี้ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 233 ตัวบ่งชี้ มาตรวจสอบ และหาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ผลดังนี้

การบริหารงานวิชาการ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน นอกจากนี้หลักสูตรสถานศึกษา ต้องมีความสอดคล้อง และตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เทคนิคการสอนที่หลากหลายที่เป็นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งแหล่งเรียนภายในโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้

ภายนอกโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ที่สามารถบูรณาการได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการผลิต การจัดหาการใช้ การพัฒนาปรับปรุงสื่อการสอนและ สื่อการสอนเทคโนโลยี นอกจากนี้สถานศึกษาต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่นมีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วนเพียงพอกับการใช้งานของนักเรียน เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องเรียนพระพุทธศาสนา ห้องสมุด ห้องสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น มีการนำนักเรียนไปหาประสบการณ์จริง ตามแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งแหล่งเรียนรู้ ภายในท้องถิ่น และแหล่งเรียนภายนอกพื้นที่ มีการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย และภูมิใจในความเป็นไทย การแนะนำ ให้นักเรียนมีทักษะด้านอาชีพ และทักษะชีวิต สามารถนำความรู้ความสามารถไปพัฒนาตนเอง หรือ การศึกษาต่อที่ตรงกับความสามารถ ความต้องการของนักเรียน นอกจากนี้สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดผลประเมินผลด้วยเครื่องมืออย่างหลากหลาย และมีการปรับปรุงเครื่องวัดและประเมินผล ให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบ และประเมินผลการบวกรจัดการ เรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษา และภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนทั้งกิจกรรมในหลักสูตรและนอกหลักสูตร เพื่อที่ส่งผลต่อ ศักยภาพของนักเรียนให้สูงขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ถึงแนวทางการพัฒนางานโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี 4) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก สถานศึกษา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6) ปรับปรุง ประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล 7) จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ 8) ส่งเสริมการจัด กิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน

การบริหารงานงบประมาณ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานงบประมาณนั้น หากสถานศึกษาใดมีพร้อมในเรื่องดังกล่าว จะทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความเจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาสูง แต่ถ้าหากสถานศึกษาใดมีความพร้อมน้อยกว่าหรือไม่มีเลย จะทำให้การบริหารงานมีปัญหาอุปสรรค ส่งผลเสียต่อภาพรวมของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาต้องสถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการ ความจำเป็นในการ

พัฒนาสถานศึกษา การจัดทำคำขอด้านงบประมาณจากต้นสังกัด รวมไปถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ระดับสถานศึกษา มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงาน ประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายในการจัดการศึกษา จัดทำโครงการ กิจกรรม ที่มีการ กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินการและการจัดสรรงบประมาณอย่างพอเพียง และมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องชี้แจงให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษารับทราบถึง ข้อตกลงร่วมกัน เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ การบริหารงานงบประมาณ การเงิน การจัดทำบัญชี พัสดุ ที่มีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีนโยบาย น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และ บูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี การตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนตรวจสอบ ติดตาม การใช้เงิน งบประมาณทั้งในและนอกงบประมาณให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินและแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยการจัดทำปฏิทินการกำกับติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน และมีการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยใช้เครื่องมือการประเมิน การตรวจสอบที่มีคุณภาพ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการต้องมีการสรุปและการรายงานผลการดำเนินงานถึงภาพความสำเร็จ ความพึงพอใจ ต่อรายละเอียดของโครงการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการครั้งต่อไป ตามเวลา ที่กำหนด

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ถึงแนวทางการพัฒนางานโรงเรียน มัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ สรุปได้ 4 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดระบบการวางแผน งบประมาณ 2) การดำเนินงานใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี 3) จัดให้มีระบบ การตรวจสอบกำกับติดตามงบประมาณ และ 4) การสรุปผลการใช้งบประมาณ

การบริหารงานบุคคล

จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาต้องกำหนดโครงการสร้างบริหารงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน สำหรับผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ในการในการนำองค์กร มีภาวะผู้นำด้านการบริหารงานบุคคล มีความเป็นประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาแสดงความคิดเห็น และยึดหลักการ บริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีการมอบหมายบทบาทหน้าที่ และสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และ ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ข้าราชการครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจมีทักษะและ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีมี มนุษย์สัมพันธ์ มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นและกระตือรือร้นให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา และพัฒนา

ตนเองอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องส่งเสริมความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพครู เช่นการมีหรือได้รับการเลื่อนวิทยฐานะ การเปลี่ยนตำแหน่งที่สูงขึ้น ผู้บริหารต้องจัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน อย่างมีส่วนร่วม ทั้งผู้บริหารนิเทศ และการนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรให้เท่าเทียมกัน เช่นส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะที่สูงขึ้น การพิจารณาความดีความชอบด้วยความเป็นธรรม โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร อย่างเป็นระบบโดยมีเครื่องมือการประเมินที่มีคุณภาพ นอกจากนี้สถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในผลการปฏิบัติงาน เกิดความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ถึงแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารบุคคล สรุปได้ 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) กำกับติดตามการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การบริหารงานทั่วไป

จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่าแนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาต้องศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านการบริหารทั่วไป ความต้องการพัฒนา ความขาดแคลน ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และจัดทำมาตรฐานการบริหารงานทั่วไป การบริหารจัดการอาคารสถานที่ สถานศึกษามีการกำหนดมาตรการระเบียบ ข้อตกลงในการให้บริการ และมีมาตรการในการดูแลบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีประสิทธิภาพที่ดี การใช้อาคารสถานที่อย่างชัดเจน รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนสะอาด เขียวสด สวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใ้ใช้ได้ดี ถูกสุขลักษณะ มีความมั่นคงแข็งแรงทั้งระบบไฟฟ้า ประปา หอ้งน้ำห้องส้วมทั้งของคณะครูและนักเรียน ด้านงานธุรการ มีการจัดทำข้อมูลและระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามระบบขั้นตอน ที่ถูกต้องทันสมัย และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษากำหนดนโยบายการดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนอย่างชัดเจนส่งเสริมงานด้านกิจการนักเรียน เช่น งานปกครองนักเรียน โครงการสถานศึกษาสีขาว โครงการโรงเรียนปลอดภัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการสถานศึกษาพอเพียง โครงการโรงเรียนสุจริต โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการเกี่ยวกับศักยภาพนักเรียน และอื่น ๆ เป็นการเพิ่มพื้นที่กิจกรรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพและค้นหาตัวตนของนักเรียน มีการสรุปผลการดำเนินงาน และมีการประเมินผลโครงการ กิจกรรม อย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมิน

มาปรับปรุงพัฒนาต่อไป นอกจากนี้โรงเรียนเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนางานของโรงเรียน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมรับผิดชอบ มีการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้งหน่วยงาน ภายในและหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา เช่น โครงการ 1 ตำรวจ 1 โรงเรียน กิจกรรมเข้าวัดวันพระ โครงการค่ายอาสาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการประชาสัมพันธ์ จัดให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เผยแพร่ผลงานโรงเรียน ผลงานข้าราชการครู และผลงานนักเรียน ทั้งภายในภายนอกโรงเรียนผ่านสื่ออย่างหลากหลาย เช่นการจัดนิทรรศการ วิชาการ การออกร้านในงานต่าง ๆ การจัดทำวารสารโรงเรียน เว็บไซต์โรงเรียน เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ถึงแนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ 7 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ 2) จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ 3) สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน 6) การสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน และ 7) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

สรุป

แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

จากขั้นตอนการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน ถึงแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน คือ การบริหารงาน วิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์และจัดกลุ่มแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน ได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้
  - 1.1 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้
  - 1.2 ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้
  - 1.3 ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี
  - 1.4 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา
  - 1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - 1.6 ปรับปรุงประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล

- 1.7 จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม
- 1.8 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน
2. การบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้
  - 2.1 จัดระบบการวางแผนงบประมาณ
  - 2.2 การดำเนินงานใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี
  - 2.3 จัดให้มีระบบการตรวจสอบกำกับติดตามงบประมาณ
  - 2.4 การสรุปผลการใช้งบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้
  - 3.1 ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา
  - 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.3 กำกับติดตามการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - 3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 7 แนวทาง ดังนี้
  - 4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่
  - 4.2 จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ
  - 4.3 สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก
  - 4.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป
  - 4.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน
  - 4.6 การสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน
  - 4.7 ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้จากข้อสรุปของการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ตามภาระงานของโรงเรียน 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป ดังรายละเอียดในตารางที่ 9-12 ดังนี้

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
1. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้	1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การวางแผนงานด้านวิชาการ 3. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	1. สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน 2. มีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและบริบทของสถานศึกษา 3. มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4. มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ 5. มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 6. มีแผนการจัดการเรียนรู้ของแหล่ง ฐาน กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน 7. มีหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการพุทธธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8. มีหลักฐานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดโครงสร้างรายวิชาออกแบบหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการมาตรฐาน มอก. 9. การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการวิเคราะห์ผู้เรียนที่สอดคล้องกับบูรณาการคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
2. ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้	1. การวางแผนงานด้านวิชาการ 2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	1. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น ป้ายนิเทศ เสียงตามสาย นิทรรศการ ในวันสำคัญ แนะนำการใช้ห้องสมุด กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมวิชาการของโรงเรียน

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
	3. การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ 4. การพัฒนาและส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ 5. การประสานความ ร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับ สถานศึกษาและ องค์กรอื่น 6. การส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	2. การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 3. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ 4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน 5. การบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนวิถี พุทธ การบริหารจัดการจิตเจริญปัญญา การออมและหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอน 6. ทุกกิจกรรมครูผู้สอนได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม การมีส่วนร่วมและสนับสนุนการปลูกฝังแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง 7. การนำคนในชุมชน วิทยากร พระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน ผู้รู้ศาสนามาบรรยาย และให้ความรู้ อย่างสม่ำเสมอ 8. การบูรณาการความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 9. การบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 10. การศึกษาพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ก.7 - 003) ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้ 11. การศึกษาคุณและสุนทรียภาพพรรณไม้ที่ปลูก คุณที่เกิดแก่สรรพสัตว์ คุณที่เกิดแก่คน คุณที่เกิดแก่ สถานที่ศึกษา 12. มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมี ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>13. มีวิทยากรรับผิดชอบฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถอธิบายความได้อย่างถูกต้องชัดเจน</p> <p>14. รูปแบบวิธีดำเนินการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันภัยของโครงการสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน</p> <p>15. บูรณาการงานกิจกรรมสถานักเรียน ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>16. บูรณาการกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันภัยในแผนการเรียนรู้</p> <p>17. ส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมมาเป็นฐานในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>18. จัดกิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาทั้งในการเรียนการสอนและในกิจกรรมการดำรงชีวิตประจำวัน</p> <p>19. นิมนต์พระสงฆ์ หรือเชิญวิทยากรภูมิปัญญาทางพุทธศาสนา สอนนักเรียนสม่ำเสมอ</p> <p>20. จัดให้นักเรียนไปเรียนรู้ที่วัด หรือที่ศาสนาสถานที่ใช้แหล่งเรียนรู้ประจำของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>21. มีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>22. มีการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยใช้กระบวนการลูกเสือ</p> <p>23. มีการการเรียนการสอนดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง</p> <p>24. การบูรณาการโครงการธนาคารขยะ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>25. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>26. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เรื่อง การใช้พลังงานอย่างประหยัด</p> <p>27. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องยานพาหนะที่มีความปลอดภัยแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง</p> <p>28. มีครูภูมิปัญญาด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม</p> <p>29. มีการฝึกสอนการปฐมพยาบาลผู้ประสบอุบัติเหตุแก่นักเรียนของสถานศึกษา</p> <p>30. ครูมีการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>31. ผู้บริหาร ครู นักเรียนจัดทำโครงการวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต</p> <p>32. ครูจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต</p> <p>33. การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย</p> <p>34. โรงเรียนมีการบูรณาการความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พัฒนาต่อยอดเป็นแนวคิดที่จะพัฒนาผลงานใหม่</p> <p>35. โครงการครู D.A.R.E. สถานีตำรวจจำลอง</p> <p>36. มีกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้ด้านการดูแลสุขภาพอนามัย สู่บ้านและชุมชน</p> <p>37. ผู้ดูแลและรับผิดชอบ ห้องหรืองานพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจ การพยาบาลเบื้องต้นหรืองานอนามัยโรงเรียนเป็นอย่างดีและจัดให้มีการเรียนรู้ด้านสุขภาพ</p>

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี	1. การวางแผนงานด้านวิชาการ 2. การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา 3. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 5. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการผลิต การจัดหา การใช้ การพัฒนา ปรับปรุงสื่อการสอน 2. การทำทะเบียนพรรณไม้ตามแบบ อพ.สธ. 3. การจัดทำระบบการจัดเก็บและสืบค้นตัวอย่างพรรณไม้ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้ 4. การทำป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์ 5. สถานศึกษาสนับสนุนและให้ความสำคัญในการใช้สื่อการเรียนการสอนในการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ 6. สถานศึกษาสนับสนุนในเรื่องผลงานทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ 7. การส่งเสริมพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ 8. การมีผลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์และสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ 9. นวัตกรรมใช้แก้ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้เรียนหรือข้อจำกัดของสถานศึกษา 10. กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างปัญหา แนวคิด หลักการและทฤษฎีที่ใช้วิธีการพัฒนาและผลสำเร็จที่พึงประสงค์ 11. รายละเอียดที่แสดงถึงจุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของผลงานหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม 12. มีการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย 13. บริการสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้และให้คำปรึกษา และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริตทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		14. นำ Computer และระบบ ICT มาใช้เพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนและหรือการบริหารจัดการ 15. ระบบ ICT มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ 16. มีสื่อสนับสนุนการสืบค้นข้อมูลอย่างหลากหลาย เพียงพอทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ ICT 17. การจัดข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัยและพัฒนาต่อเนื่องสามารถใช้ในการ บริหารจัดการและการเรียนการสอน
4. ส่งเสริมการ ใช้แหล่งเรียนรู้ ภายในและ ภายนอก สถานศึกษา	1 การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา 2. การประสานความ ร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับ สถานศึกษาและ องค์กรอื่น 3. การส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา 4. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา	1. ห้องสมุดมีหนังสือและสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ครบถ้วน สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการ ของผู้ใช้บริการได้แก่ หนังสือตำรา หนังสือ อังอิง หนังสือส่งเสริมการอ่าน นวนิยาย วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อดิจิทัลโสตทัศนวัสดุ 2. กระบวนการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ โครงการธนาคารขยะภายในและภายนอก สถานศึกษา 3. สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4. จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน 5. บันทึกข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น พื้นที่ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ห้องสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน 6. สถานศึกษามีการจัดบริหารการเรียนรู้และแหล่ง การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้าน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ 7. สถานศึกษาจัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการ เรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
	5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	<p>8. มีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาและมีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>9. มีแหล่งเรียนรู้ หรือฐานเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง</p> <p>10. การจัดแหล่งเรียนรู้กิจกรรมเกี่ยวกับการประกันภัย</p> <p>11. การจัดหาหนังสือ เอกสาร ตำรา สื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยไว้ในห้องสมุดหรือมุมการเรียนรู้ของโรงเรียน ให้เหมาะสม สวยงาม มีบรรยากาศ หรือ กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้</p> <p>12. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ในโครงการห้องเรียนสีขาว</p> <p>13. สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้โครงการธนาคารขยะสู่ชุมชน</p> <p>14. จัดให้มีสหกรณ์ร้านค้าเพื่อเป็นแหล่งเรียนในโรงเรียน</p> <p>15. โรงเรียนมีการใช้ห้องเรียนสีเขียวในการเรียนการสอนและเป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายและชุมชน</p> <p>16. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน</p> <p>17. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านพุทธศาสนา เช่น พระพุทธประจำโรงเรียน</p>

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนงาน แนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา 3. การแนะแนว 4. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 5. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงานสถานประกอบการ และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนา นักเรียน 2. นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และใกล้ชิด ส่งผลคุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาในภาพรวมสูงขึ้น นักเรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตปลอดจาก การออกกลางคันระหว่างเรียนและปลอดสารเสพติด รวมทั้งอบายมุขทั้งปวง 3. ภาพความสำเร็จของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนได้รับการพิทักษ์คุ้มครองและดูแลนักเรียน ได้รับ การส่งเสริมให้เกิดภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต และการปรับตัว นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองสังคม อย่างรอบด้าน 4. มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาช่วยเหลือและ แก้ปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง 5. มีการจัดการสอนซ่อมเสริมที่มีความบกพร่องทางการ เรียนรู้มีการจัดกิจกรรมแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหา และพัฒนาตนเองได้ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 7. จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง 8. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม ชมรม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง 9. การเฝ้าระวังสุขภาพนักเรียนประเมินสุขภาพตนเอง และบันทึก 10. การตรวจสุขภาพนักเรียนโดยบุคลากรสาธารณสุข

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		11. โรงเรียนมีกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะรายที่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อน โดยการประสานงานขอคำปรึกษาจากเครือข่าย บุคลากรสาธารณสุขหรือผู้เกี่ยวข้อง 12. มีการสร้างสรรค์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน 13. การบริการจัดการแนะแนวอาชีพและผลงาน การแนะแนวอาชีพดีเด่น 14. การจัดการสารสนเทศ ความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการแนะแนว 15. สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปีสภาวะหยาเสพติดอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 16. สถานศึกษามีระบบการคั่นหานักเรียนส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู 17. มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีแนวคิด แนวปฏิบัติสะท้อนวินัยเชิงบวกรวมถึงจัดอย่างเป็นระบบส่งผลต่อการดูแลที่มีประสิทธิภาพ
6. ปรับปรุง ประสิทธิภาพ การวัดและ ประเมินผล	1. การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา 2. การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบ โอนผลการเรียน 3. การนิเทศการศึกษา	1. สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย และการนำผลการเรียนไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาหลักสูตร 2. การสรุปรวบรวมผลการเรียนรู้ คัดแยกสาระสำคัญ และจัดเป็นหมวดหมู่เรียงเรียง สาระเป็นภาษาที่สื่อ กระชับได้ใจความ 3. มีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของ สถานศึกษาอย่างชัดเจน

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		4. มีการจัดทำระบบรายงานผลการวัดและประเมินผล ต่อนักเรียนผู้ปกครองที่ถูกต้อง 5. มีการประเมินผลการใช้แหล่ง ฐาน กิจกรรมการ เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างเป็น รูปธรรมและมีการพัฒนาแหล่ง ฐาน กิจกรรมการ เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง ต่อเนื่อง 6. มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของ การส่งเสริมประชาธิปไตยของสถานศึกษา 7. ครูใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลนักเรียนตาม คุณลักษณะ 5 ประการ ของโรงเรียนสุจริต อย่างเป็นธรรม 8. มีการประเมินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและนำ ผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาต่อไป 9. มีการประเมินโครงการ กิจกรรม และประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้นำแก่นำนักเรียน 10. มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข 11. ประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต
7. จัดระบบการ นิเทศ กำกับ ติดตาม	1. การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา 2. การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบ โอนผลการเรียน 3. การนิเทศการศึกษา	1. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา นำผลไปปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา 2. การประเมินและนิเทศภายใน ที่เกี่ยวกับการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		3. จัดทำแผนการนิเทศภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริต 4. ดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินโดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ เพื่อร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต
8. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน	1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 4. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 5. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	1. นักเรียนมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดและเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้นสม่ำเสมอ 2. นักเรียนมีทักษะในการค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือและสื่ออื่น ๆ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ 3. นักเรียนมีความรู้ความสามารถเขียนรายงาน บรรณานุกรม สรุปสาระสำคัญ และบันทึก การอ่าน 4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย และภูมิใจในความเป็นไทย 5. นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของสถานศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ 6. นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านภาษา เทคโนโลยี คิดวิเคราะห์ค้นคว้าหาข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 7. นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอข่วยการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>8. นักเรียนเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุขทั้งปวง</p> <p>9. นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวได้ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข</p> <p>10. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์</p> <p>11. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง</p> <p>12. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>13. ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในการแข่งขันได้รับรางวัลดีเด่นในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ในระดับต่าง ๆ</p> <p>14. นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย การหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติดรวมทั้งบุหรี่ การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย การหลีกเลี่ยง การพนัน การเที่ยว กลางคืน กิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่อง เพศศึกษาและทักษะชีวิตของนักเรียน</p> <p>15. ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม</p> <p>16. นักเรียนแกนนำที่มีความรู้ความเข้าใจ และอธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง</p> <p>17. นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับ อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์</p> <p>18. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะการทำงาน สอดคล้องกับอุดมการณ์สหกรณ์</p>

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>19. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง มอก. ที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>20. นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาไทย การใช้ภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์</p> <p>21. นักเรียนมีทักษะการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการแสวงหา วิธีการแก้ปัญหา หรือ แสวงหาคำตอบ</p> <p>22. นักเรียนสามารถสรุปผลการปฏิบัติการทำโครงการ หรือการทดลองได้ และนำไปใช้หรือพัฒนาต่อยอด เป็นแนวคิด ที่จะพัฒนาผลงานใหม่</p> <p>23. ผลงานการดำเนินกิจกรรมก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสามารถสร้างองค์ความรู้ ด้านประกันภัย</p> <p>24. มีการอบรม พัฒนาคณะกรรมการสถานักเรียน และการถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานจากสภารุ่นพี่</p> <p>25. มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่</p> <p>26. การดูแลร่างกาย และการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ดำรงชีวิตอย่างเกื้อกูลสิ่งแวดล้อม</p> <p>27. มีศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีวินัย มีความรับผิดชอบ อดทน ขยัน หมั่นเพียรซื่อสัตย์ มีจิตใจเมตตา กรุณา กตัญญูรู้คุณ</p> <p>28. รู้เท่าทัน มีสุขภาพจิตดี แจ่มใส ร่างแข็งแรงเบิกบาน สามารถพึ่งตนเองแก้ไขปัญหาชีวิตและการทำงาน ได้ด้วยสติปัญญา</p> <p>29. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง</p>

ตารางที่ 9 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารวิชาการ (ต่อ)

การบริหารงาน วิชาการ	ขอบข่ายการบริหาร งานวิชาการ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
		30. ผู้เรียนมีผลงานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ที่มี คุณภาพและได้รับการเผยแพร่ในระดับชุมชน/ ระดับชาติ/ระดับนานาชาติ 31. เคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ ทางด้านดนตรีไทย และดนตรีพื้นบ้านในภาครัฐและเอกชน

จากตารางที่ 9 พบว่า การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 2) ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 31 ตัวบ่งชี้ 3) ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 6) ปรับปรุงประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ 7) จัดระบบการนิเทศ กำกับติดตาม มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 8) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 31 ตัวบ่งชี้

ตารางที่ 10 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงาน
งบประมาณ

การบริหารงาน งบประมาณ	ขอบข่ายการบริหาร งานงบประมาณ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
1. จัดระบบ การวางแผน งบประมาณ	1. การจัดทำแผน งบประมาณและคำขอ ตั้งงบประมาณเพื่อ เสนอต่อเลขาธิการ คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. การทำแผนปฏิบัติการ ใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณจาก สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. การอนุมัติงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร 4. การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้ งบประมาณ 5. การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อ การศึกษา 6. การบริหารจัดการ ทรัพยากรเพื่อ การศึกษา 7. การจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สิน	1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ขอบเขตการ ดำเนินงานและมีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน มีการจัดทำแผนงาน 2. โครงสร้างพัฒนาโครงการ กิจกรรม ที่มีการกำหนด เป้าหมายวัตถุประสงค์ แผนการดำเนินการ และ การจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจนโดยจะต้องสอดคล้อง กับแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน 3. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงาน ประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบาย ในการจัดการศึกษาตลอดจนสภาพของท้องถิ่น และ สถานศึกษา 4. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม 5. มีแผนและปฏิทินการใช้จ่ายเงินงบประมาณการ ปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียนอย่าง ประหยัดและคุ้มค่า 6. มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา และบูรณาการใน แผนปฏิบัติงานประจำปี 7. มีการจัดหางบประมาณได้อย่างเพียงพอ 8. มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง 9. การจัดทำแผนต้องกำหนดหัวข้อของกิจกรรมที่จะ ดำเนินการ โดยในแต่ละกิจกรรมต้องระบุ ผู้รับผิดชอบ/คณะทำงานของกิจกรรมนั้น งบประมาณที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการวิธีการวัดผล

ตารางที่ 10 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงาน
งบประมาณ (ต่อ)

การบริหารงาน งบประมาณ	ขอข่ายการบริหาร งานงบประมาณ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		10. การจัดหาทุนและการบริหารจัดการเงินทุนในการ ดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ 11. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและความช่วยเหลือ บุคคล ชุมชน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน 12. มีการวางแผนงานการดำเนินงานโครงการ กิจกรรม ในอนาคต 13. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ จำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณ ตามแผนงาน/โครงการของโรงเรียน 14. โรงเรียนมีนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานและ สิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษร 15. โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำ กิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
2. การ ดำเนินงานใช้ งบประมาณ เป็นไปตาม แผนปฏิบัติการ ประจำปี	1. การอนุมัติงบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร 2. การรายงานผลการเบิก จ่ายเงิน 3. การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้ งบประมาณ 4. การบริหารจัดการ ทรัพยากรเพื่อ การศึกษา	1. การดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง 2. การบริหารงานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ 3. ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษา 4. ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5. มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานการใช้จ่าย งบประมาณที่ชัดเจนและเปิดเผยข้อมูลต่อ สาธารณชนได้ 6. บริหารงานอย่างมีส่วนร่วม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด โปร่งใสตรวจสอบได้

ตารางที่ 10 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงาน
งบประมาณ (ต่อ)

การบริหารงาน งบประมาณ	ขอบข่ายการบริหาร งานงบประมาณ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		7. มีการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่าย งบประมาณของโรงเรียน เป็นไปตามระเบียบของ ทางราชการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ 8. สถานศึกษาสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานไฟฟ้า ได้ตามเป้าหมาย 9. มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่าและ เกิดประโยชน์สูงสุด 10. ประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม คุ่มค่า สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน
3. จัดให้มี ระบบการ ตรวจสอบ กำกับติดตาม งบประมาณ	1. การทำแผนปฏิบัติการ ใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ จากสำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. การรายงานผลการ เบิกจ่ายเงิน 3. การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้ งบประมาณ 4. การบริหารจัดการ ทรัพยากรเพื่อ การศึกษา 5. การวางแผนพัสดุ 6. การกำหนดรูปแบบ รายการ หรือลักษณะ	1. มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนโดยใช้เครื่องมือการตรวจสอบที่มี คุณภาพ 2. มีการจัดทำบัญชีการใช้งบอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบัน และตรวจสอบได้ตลอดเวลา 3. มีแผนติดตามควบคุมการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน 4. ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและ แผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา 5. ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของ สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6. มีการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่สมัครใจและมีความ เหมาะสมเพื่อแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานการเงิน การบัญชีและพัสดุของโรงเรียน 7. มีการประชุมชี้แจงแนวทางการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนทราบ

ตารางที่ 10 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงาน
งบประมาณ (ต่อ)

การบริหารงาน งบประมาณ	ขอบข่ายการบริหาร งานงบประมาณ	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
	<p>เฉพาะของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้าง ที่ใช้เงิน งบประมาณเพื่อเสนอ ต่อเลขาธิการ คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>7. การพัฒนาระบบข้อมูล และสารสนเทศ เพื่อ การจัดทำและจัดหา พัสดุ</p> <p>8. การจัดทำรายการ ทางการเงินและ งบประมาณ</p>	<p>8. มีการจัดทำปฏิทินการกำกับ ติดตามและตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน</p> <p>9. คณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม และ ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน อย่างถูกต้องและ เป็นธรรม พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ตามความเป็นจริง</p> <p>10. โรงเรียนมีมาตรการหรือระเบียบการเกี่ยวกับ การตรวจสอบและทบทวนความต้องการวัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้มีการจัดซื้อเท่าที่จำเป็น</p>
4. การสรุปผล การใช้ งบประมาณ	<p>1. การรายงานผล การเบิกจ่ายเงิน</p> <p>2. การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้ งบประมาณ</p> <p>3. การบริหารจัดการ ทรัพยากรเพื่อ การศึกษา</p>	<p>1. การรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ</p> <p>2. มีการรายงานสรุปผลค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3. นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย แผนงาน โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา</p> <p>4. มีการประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการ ประเมินมาใช้ เพื่อการวางแผนในการพัฒนาต่อไป</p> <p>5. นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหาร จัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง</p> <p>6. ผลลัพธ์ด้านการเงิน และสมรรถนะการให้บริการ</p>

จากตารางที่ 10 พบว่า การบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

- 1) จัดระบบการวางแผนงบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 15 ตัวบ่งชี้
- 2) การดำเนินงานใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 4 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้
- 3) จัดให้มีระบบการตรวจสอบกำกับติดตามงบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้
- 4) การสรุปผลการใช้งบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคล	ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
1. ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา	1. การวางแผนอัตรากำลัง 2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4. การประเมินผลการปฏิบัติงาน 5. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 6. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ	1. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา 2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ 3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยและยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา 5. โครงสร้างการบริหารงานและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจน 6. การจัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินและพัฒนางานดำเนินอย่างสม่ำเสมอ 7. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจจัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม 8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน

ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
	<p>7. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ</p> <p>8. การส่งเสริมวินัยคุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>9. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น</p>	<p>9. ผู้บริหารต้องถ่ายทอดนโยบาย แนวทาง กลยุทธ์ เป้าหมายของโครงการและกิจกรรมไปยังผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>10. ผู้บริหารต้องกำหนดอำนาจ หน้าที่ บทบาท และความรับผิดชอบของบุคลากร</p> <p>11. ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินงานและนำไปพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง</p> <p>12. ผู้บริหารมีการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>13. ผู้บริหารประสานความช่วยเหลือและหรือได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากบุคลากร สถาบันหน่วยงานด้านการศึกษา</p> <p>14. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการภายใต้ข้อจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>2. ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p>	<p>1. การประเมินผลการปฏิบัติงาน</p> <p>2. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา</p> <p>3. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ</p> <p>4. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ</p>	<p>1. การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรดำเนินอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและทั่วถึง</p> <p>2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3. ติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>4. นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
	5. การส่งเสริมวินัยคุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 6. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา 7. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น	5. ส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน 6. สถานศึกษามีหลักฐานชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม 7. ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอและใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน 8. ครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะหรือสวัสดิการอย่างทั่วถึง 9. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสามารถได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติและได้รับรางวัลดีเด่นระดับต่าง ๆ
3. กำกับติดตามการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1. การประเมินผลการปฏิบัติงาน 2. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ	1. มีครูผู้สอนมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการ/กิจกรรม 2. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการแลกกิจกรรม 3. ครูผู้สอนบูรณาการโครงการและกิจกรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 4. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร จิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน 5. ครูผู้สอนมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี

ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
	<p>4. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและ จรรยาบรรณสำหรับ ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา</p> <p>5. การพัฒนาข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา การดำเนินการที่ เกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยกรนั้น</p>	<p>6. บุคลากรสนับสนุนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และ ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา</p> <p>7. บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา</p> <p>8. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบโดยตรงอดทน สามัคคี ความเพียรเอื้ออาทร เมตตากรุณาและเกื้อหนุนกัน</p> <p>9. ครูผู้สอนมีผลงานด้านการวิจัยและนำผลของการวิจัย ไปพัฒนาผู้เรียนอย่างได้ผล</p> <p>10. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทราบ นโยบายเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรม</p> <p>11. ครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>12. ครูและบุคลากรทางการศึกษารู้จักใช้และจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล</p> <p>13. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการ สถานศึกษา</p> <p>14. มีครูแกนนำสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ที่ประสบ ความสำเร็จ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล</p> <p>15. บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบาย การใช้ประโยชน์จากแหล่งฐานกิจกรรมการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเสริมสร้าง อุบนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน</p>

ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>16. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิถีชีวิตสอดคล้องหลักพุทธธรรม (มีศีล 5) มีพรหมวิหารธรรมประจำใจ</p> <p>17. คณะกรรมการดำเนินโครงการและกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจในบทบาท และทำหน้าที่ตามบทบาทอย่างครบถ้วน</p> <p>18. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพ</p> <p>19. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และเต็มความสามารถอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของทางราชการและส่วนรวม</p> <p>20. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างหลากหลาย</p> <p>21. ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน</p> <p>22. บุคลากรสนับสนุนเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ</p> <p>23. บุคลากรสนับสนุนมีคุณธรรมจริยธรรม ตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>24. ครูผู้สอนมีทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน</p> <p>25. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลาย</p> <p>26. ครูผู้สอนมีการพัฒนาสื่อนวัตกรรมนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้</p>

ตารางที่ 11 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล (ต่อ)

การบริหารงานบุคคล	ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		27. ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	1. การประเมินผลการปฏิบัติงาน 2. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 3. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น	1. การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการและกิจกรรม 2. ครูและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มเสี่ยงและกลุ่มพบโรคได้รับการปรึกษาแนะนำ ด้านสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุข 3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาสุขภาพ 4. ผู้บริหารประสานความช่วยเหลือและได้รับการดูแลจากผู้อุปถัมภ์ (ในชุมชน หรือหน่วยงานหรือบุคคลหรือองค์กรภายนอกชุมชน ฯลฯ) 5. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพ

จากตารางที่ 11 พบว่า การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ 2) ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 3) กำกับติดตามการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 27 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
1. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่	1. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 2. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	1. จัดห้องสมุดขนาด 2-4 ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศและตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้ 2. มีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน สะอาด สดชื่นไม่มีมุมอับมีแสงสว่างเพียงพอต่อการอ่านหนังสือสะดวกต่อการใช้บริการใช้ครุภัณฑ์ห้องสมุดที่เหมาะสมกับผู้ใช้บริการ 3. มีการออกแบบ ตกแต่งห้องสวยงาม ทันสมัย ดึงดูดการเข้าใช้บริการ มีการจัดแบ่งพื้นที่โดยคำนึงถึงการให้บริการการจัดกิจกรรมและการปฏิบัติงานมารตรองรับ การเพิ่มขึ้นของทรัพยากรห้องสมุด และการขยายบริการในอนาคต 4. อาคารสถานที่ทุกแห่ง มีความสะอาดปลอดภัย ถูกสุขลักษณะมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมแก่การทำกิจกรรม 5. การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนสงบ สะอาด สวยงาม ร่มรื่นปลอดภัย 6. การจัดสถานที่ มุมกิจกรรมหรือมุมประสบการณ์ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในห้องเรียนและจัดจุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและสามารถให้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างสูงสุด 7. จัดบรรยากาศให้โรงเรียนมีความอบอุ่น น่าอยู่น่าเรียนเหมือนบ้าน 8. การกำหนดพื้นที่และการสำรวจพรรณไม้ การกำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษา 9. การจัดทำผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้เฉพาะพื้นที่ การจัดทำผังพรรณไม้รวมทั้งโรงเรียน

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>10. การดูแล และรักษาห้องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน พิพิธภัณฑ์เฉพาะเรื่อง พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยามีความสะอาดมีความเป็นระเบียบ</p> <p>11. มีห้องสถานที่ปฏิบัติกิจกรรมของสภานักเรียน</p> <p>12. สถานศึกษามีมาตรฐานในการใช้ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์</p> <p>13. จำนวนอาคารเรียนและอาคารประกอบเพียงพอเหมาะสมกับการใช้งาน</p> <p>14. จัดสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ที่ร่มรื่น สวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้</p> <p>15. มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและปลอดภัย</p> <p>16. บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>17. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาคาร สถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>18. จัดประดิษฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียนและประจำห้องเรียนเหมาะสม</p> <p>19. มีป้ายนิเทศ ป้ายคติธรรม คำขวัญคุณธรรมจริยธรรมโดยทั่วไปในบริเวณโรงเรียน</p> <p>20. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา</p> <p>21. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่เสี่ยง จัดเวทีกิจกรรมกิจกรรมจิตอาสา ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และลานกีฬาต้านยาเสพติด</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>22. สถานศึกษาจัดห้องแนะแนวเป็นสัดส่วน และห้องที่ปรึกษาชัดเจน</p> <p>23. มีการบำรุงรักษาสภาพถนนให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ</p> <p>24. จัดสถานที่จอดรถที่เป็นระเบียบและปลอดภัย</p> <p>25. สำรวจและวางแผนการพัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>26. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>27. โรงเรียนมีอาคารที่มีการออกแบบและอุปกรณ์ที่เอื้อตามหลักของการประหยัดพลังงาน</p> <p>28. การติดตั้งเครื่องปรับอากาศในตำแหน่งและขนาดของห้องที่เหมาะสม</p> <p>29. มีร่มเงาของพรรณไม้ หรือมีวัสดุป้องกันความร้อน เช่น ม่าน ระเบียงชายคา ฯลฯ เพื่อช่วยลดการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่ตัวอาคารห้องที่มีการปรับอากาศ</p> <p>30. มีการดูแลบำรุงรักษา เครื่องปรับอากาศให้อยู่ในสภาพ ที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>31. มีการดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>32. โรงเรียนมีระบบตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำ</p> <p>33. มีการติดตั้งถังดักไขมัน เพื่อดักไขมันของน้ำทิ้งจากโรงครัว โรงอาหาร</p> <p>34. มีการปลูกพันธุ์ไม้ เพื่อช่วยดูดซับสารพิษ และเป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>35. โรงเรียนมีพื้นที่หรืออาคารจัดเก็บวัสดุครุภัณฑ์ที่รอใช้หรือไม่ได้ใช้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>36. ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ประกอบเหมาะสมปลอดภัยสะอาด อบอุ่น รวมถึงยาเพียงพอไม่หมดอายุมีความเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย</p> <p>37. ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอเหมาะสมสอดคล้องกับระดับของนักเรียนถูกสุขลักษณะสะอาดปราศจากกลิ่นและปลอดภัย</p> <p>38. พื้นผนัง เพดาน อ่างล้างมือก๊อกน้ำ กระจก ถังรองรับมูลฝอยโถส้วม ที่กดโถส้วม โถปัสสาวะ ที่กดโถปัสสาวะ สะอาดไม่มีคราบสกปรกอยู่ในสภาพดีใช้งานได้</p> <p>39. สภาพที่ระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั่วแตกหรือชำรุดมีการระบายอากาศดีและไม่มีการเหม็น</p> <p>40. จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการผู้สูงอายุหญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อยหนึ่งที</p> <p>41. ประตูที่จับเปิด ปิดและที่ล็อกด้านในสะอาด อยู่ในสภาพดีใช้งานได้</p> <p>42. แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ</p> <p>43. สถานศึกษาการดำเนินงานห้องเรียนสีขาวให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน</p> <p>44. สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วนเพียงพอ และใช้ประโยชน์คุ้มค่า</p> <p>45. มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การใช้อาคารสถานที่และรายงานผลต่อเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>46. สถานศึกษาการดำเนินงานห้องเรียนสีขาวให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
<p>2. จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไข ความสำเร็จ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 2. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 3. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 4. การพัฒนามาตรการปฏิบัติงาน 5. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 6. งานกิจการนักเรียน 7. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 8. การรายงานผลการปฏิบัติงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษาต้องกำหนดแนวทาง กลยุทธ์การดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้อง และเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบาย 2. มีข้อตกลง และแนวปฏิบัติร่วมกันในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3. กำหนดชนิดพรรณไม้ที่จะปลูกวัสดุปลูกการหาตำแหน่งต้นไม้ การตัดป้ายรหัสประจำต้น 4. มีระเบียบข้อบังคับธรรมนูญว่าด้วยสภานักเรียนของโรงเรียน 5. มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสภานักเรียน 6. มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานสภานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมนูญว่าด้วยสภานักเรียนของโรงเรียน 7. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสภานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมนูญว่าด้วยสภานักเรียนของโรงเรียน 8. มีคู่มือการดำเนินงานสภานักเรียนของโรงเรียนตามแนวทางการดำเนินงาน สพฐ. 9. มีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลนำผลที่ได้รับมาวางแผนพัฒนากิจกรรม 10. มีข้อกำหนด/มาตรการในการประหยัดพลังงาน 11. โรงเรียนมีมาตรการและการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยในโรงเรียน 12. งดการจัดจำหน่าย หรือบริการอาหาร อาหารว่าง ขนม ที่มีผลเสียต่อสุขภาพ 23. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุในสถานศึกษา

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>13. นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคมสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>14. มีบันทึกการประชุมคณะกรรมการชัดเจน</p> <p>15. ระบุสภาพปัญหาความต้องการหรือเหตุผลความจำเป็นของสิ่งที่จะพัฒนาได้ชัดเจน มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา</p> <p>16. เสนอนวัตกรรมการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาโดยใช้หลักการในการออกแบบผลงานที่สัมพันธ์กับปัญหาหรือสิ่งที่จะพัฒนาและสอดคล้องกับความต้องการของ สถานศึกษาและชุมชน</p> <p>17. กำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงาน ได้ชัดเจน เป็นรูปธรรมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา และชุมชน</p> <p>18. ออกแบบนวัตกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมาย ทุกกิจกรรมมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน และมีความคิดสร้างสรรค์</p> <p>19. สถานศึกษาต้องกำหนดนโยบายในการดำเนินงานสอดแทรกในสถานศึกษาชัดเจน</p> <p>20. การบริหารจัดการทุกระบบมีประสิทธิภาพโดยสามารถแสดงผลเชิงคุณภาพด้านต่าง ๆ อย่างสอดคล้องกับการสนับสนุนด้านปัจจัย</p> <p>21. สถานศึกษาจะต้องกำหนดโครงสร้างองค์กรเพื่อการดำเนินงานสอดแทรก</p> <p>22. มีการประชุมผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ และบันทึกผลการดำเนินงานและการวัดผลที่ชัดเจน</p> <p>24. กำกับดูแลให้นักเรียนและผู้ใช้อิฐินนที่เข้ามาในสถานศึกษาถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		24. กำกับดูแลให้นักเรียนและผู้ใช้อาคารที่เข้ามาในสถานศึกษาถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด 25. ตรวจสอบและวางแผนการพัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต 26. วิเคราะห์สภาพชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต 27. กำหนดแผนงาน โครงการ ที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต 28. โรงเรียนมีมาตรการในการกำหนดเวลา เปิด-ปิด เครื่องปรับอากาศ 29. มีการใช้แสงสว่างจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้ไฟฟ้า 30. โรงเรียนมีมาตรการการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด 31. โรงเรียนมีมาตรการหรือกำหนดเวลาในการบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ 32. โรงเรียนมีมาตรการการดูแลและป้องกันการแพร่ระบาดของสัตว์ที่เป็นพาหนะนำโรค 33. โรงเรียนมีมาตรการและควบคุมดูแลไม่ให้มีสุนัขจรจัดเข้ามาอาศัยในโรงเรียน
3. สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก	1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3. การพัฒนามาตรการปฏิบัติงาน	1. ใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานและปฏิบัติงานห้องสมุด 2. ใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการจัดการฐานข้อมูลและสืบค้นสารสนเทศ 3. ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีเว็บไซต์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
	4. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5. การดำเนินการธุรการ 6. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 7. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 8. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น	4. เปิดบริการทั้งวันในวันที่มีการเรียนการสอนทั้งก่อนเรียนและหลังเลิกเรียน ขยายเวลาเปิดบริการในช่วงเย็น หรือวันหยุด 5. วิเคราะห์และจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือตามเนื้อหาวิชา ด้วยระบบมาตรฐานสากล 6. อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารมีปริมาณเพียงพอรอบบริเวณอยู่ในสภาพดี สะอาด และปลอดภัย 7. ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดีปลอดภัย และมีระบบป้องกันอันตราย 8. สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน 9. การดูแล วัสดุ อุปกรณ์และรักษาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มีความร่มรื่นน่าอยู่ 10. การให้บริการอาคาร สถานที่แหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ 11. มีข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างครอบคลุมถูกต้องเป็นปัจจุบัน 12. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพ 13. ห้องเรียนปกติแหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการมีสื่อ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้มีความเหมาะสมตรงตามจุดประสงค์ของห้องหรือแหล่งเรียนรู้นั้น ๆ 14. ห้องปฏิบัติการแหล่งเรียนรู้สื่ออุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้รวมถึงมีร่องรอยการใช้และใช้อย่างคุ้มค่า

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>15. ระบบการให้บริการ การใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ มีประสิทธิภาพโดยส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพภายใต้ข้อจำกัดด้านปัจจัยสนับสนุน</p> <p>16. มีมาตรการในการดูแลซ่อมบำรุงและมีแนวทางเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการ</p> <p>17. กระจายชำระสบู่ล้างมือเพียงพอต่อการใช้งาน ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการหรือสายฉีดน้ำชำระที่สะอาดอยู่ในสภาพดีใช้งานได้</p> <p>18. การส่งเสริมให้มีการใช้ระบบการขนส่งสาธารณะหรือยานพาหนะชนิดอื่น ๆ ที่มีความปลอดภัย</p> <p>19. น้ำใช้สะอาดเพียงพอ และไม่มีลูกน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำขังตักน้ำสะอาดอยู่ในสภาพดี</p> <p>20. จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตราเป็นประจำ</p> <p>21. มีการวางผังถนนจัดเส้นทางการจราจรทางข้ามถนนที่สะดวกและปลอดภัยภายในสถานศึกษา</p> <p>22. การส่งเสริมสุขภาพจิต ฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ</p> <p>23. โรงเรียนได้กำหนดและสร้างระบบการคัดแยกเศษอาหารออกจากภาชนะที่จะล้างทุกครั้ง</p> <p>24. การจัดข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบทันสมัยและพัฒนาต่อเนื่องสามารถใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน</p>
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป	1. การพัฒนามาตรการปฏิบัติงาน 2. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	1. การสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 2. ผู้ปกครอง ชุมชน สมาคม ชมรม หรือองค์กรที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษา 3. สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ กิจกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
	<p>3. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิก สถานศึกษา</p> <p>4. การประสานงาน การจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย</p> <p>5. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา</p> <p>6. งานกิจการนักเรียน</p> <p>7. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา</p> <p>8. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น</p>	<p>4. การดำเนินโครงการ กิจกรรมใช้หลักการบริหารการจัดการแบบมีส่วนร่วม และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง</p> <p>5. การบริหารภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนและคุ้มครองเด็ก อย่างเป็นระบบและมีความยั่งยืน</p> <p>6. มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชน มาร่วมคิดร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน</p> <p>7. มีการสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมสู่สถานศึกษาอื่น ๆ</p> <p>8. มีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแล สอดส่องและส่งเสริมบุตรหลานเยาวชนให้เป็น คนดี มีคุณธรรม</p> <p>9. จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการอื่น ๆ เกี่ยวกับงานสวนพฤษศาสตร์ โรงเรียน</p> <p>10. กิจกรรมที่ปฏิบัติมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยนักเรียนครูผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วม</p> <p>11. ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมประจำปีโดยกับชุมชนองค์กรภาครัฐและเอกชน</p> <p>12. มีเครือข่ายและข้อตกลงการทำงานร่วมกันระหว่างสถานักเรียนชุมชนองค์กรภาครัฐ และเอกชน</p> <p>13. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนในการพัฒนาต่าง ๆ ของสถานศึกษา</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>14. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน</p> <p>15. ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน</p> <p>16. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา พัฒนาสถานศึกษา ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>17. ขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา</p> <p>18. ชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกเห็นคุณค่า ยอมรับ และให้ความร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา</p> <p>19. ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการดูแลรักษาและพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>20. สามารถบริหารจัดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย 1 แห่ง</p> <p>21. ชุมชนเสียสละกำลังกายในการจัดสถานที่ร่วมบริจาคสิ่งของเงินสมทบการจัดกิจกรรม</p> <p>22. ชุมชนมีตัวแทนร่วมจัดกิจกรรมและมีข้อเสนอแนะความคิดเห็นหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ</p> <p>23. โรงเรียนได้รับความไว้วางใจ เชื้อมนั้น ศรัทธา และได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (บ้าน วัด ราชการ)</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		24. โครงการสำรวจประสานโรงเรียน 1 ดำรวจ 1 โรงเรียน 25. สถานศึกษาร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นอกสถานศึกษา 26. เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ ดนตรีพื้นบ้านกับหน่วยงานอื่น ๆ ภาครัฐและ เอกชน 27. สถานศึกษามีเครือข่ายภายใน ภายนอกสถานศึกษา 28. สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายภายในหรือภายนอก สถานศึกษา 29. โรงเรียนและชุมชนร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ โครงการโรงเรียนสุจริตด้วยความสมัครใจ 30. มีการประสานงานและบูรณาการ การทำงานการ อนุรักษ์มรดกไทยร่วมกัน 31. ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านพุทธศาสนาของ โรงเรียน 32. โรงเรียนส่งเสริมการประกวดแข่งขัน กิจกรรมด้าน พุทธศาสนาทั้งภายในและภายนอก 33. สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายภายในหรือภายนอก สถานศึกษา 34. การมีส่วนร่วมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการ ใช้รถใช้ถนนของนักเรียน 35. จัดการประชุมกรรมการสถานศึกษาและผู้แทน ชุมชนอย่างต่อเนื่อง 36. บริหารงานอย่างมีส่วนร่วม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดโปร่งใสตรวจสอบได้

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน	1. การพัฒนามาตรการปฏิบัติงาน 2. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 3. งานกิจการนักเรียน 4. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 5. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 6. การรายงานผลการปฏิบัติงาน 7. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การลงโทษนักเรียน	1. จัดโครงการกิจกรรมค่ายคุณธรรมทำบุญวันพระ กิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา 2. โครงการ กิจกรรมที่เป็นนวัตกรรม ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ริเริ่มด้วยการนำหลักประชาธิปไตยมาประยุกต์ใช้ในเชิงสร้างสรรค์ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมีความยั่งยืน 3. มีการเลือกตั้งตัวแทนนักเรียน ทุกคนมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการประชาธิปไตยและประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ 4. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน 5. สถานักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยตามวิถีประชาธิปไตย 3 ประการ คารวะธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม 6. กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหากระบวนการที่แสดงถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคุณลักษณะอันพึงประสงค์การส่งเสริมสิทธิเด็กการส่งเสริมความเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลกการส่งเสริมสนับสนุนการเลือกตั้งระดับโรงเรียนท้องถิ่นหรือระดับชาติ หลักธรรมาภิบาลมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน 7. โครงการส่งเสริมสุขภาพมีการนิเทศ ติดตามโดยระบบของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องมีสรุปผลการนิเทศ และมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>8. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>9. กิจกรรมการลด การใช้ซ้ำและคัดแยกนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>10. กิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์ขยะรีไซเคิลขยะทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่โรงเรียน</p> <p>11. ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบไว้ทุกขั้นตอน มีกิจกรรมการปฏิบัติปรากฏชัดเจน มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>12. วัตถุประสงค์เป้าหมายสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนาสามารถตรวจสอบได้</p> <p>13. ประโยชน์และการเป็นแบบอย่างของโครงการพระราชดำริ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p> <p>14. การส่งเสริมสุขภาพและคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน</p> <p>15. จัดกิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกายภาพ การออกกำลังกาย กีฬา สำหรับนักเรียน</p> <p>16. มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE</p> <p>17. มีการจัดกิจกรรมภายใต้แนวคิด “ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ”</p> <p>18. โครงการรณรงค์วันสำคัญต่อต้านยาเสพติด</p> <p>19. กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด</p> <p>20. สถานศึกษาเน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาป้องกัน และแก้ไขตนเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติด</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>21. สถานศึกษาดำเนินงานด้านการให้คำปรึกษาและจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษา</p> <p>22. สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม</p> <p>23. โครงการสารวัตรนักเรียน นักศึกษา ป.ป.ส.</p> <p>24. สถานศึกษามีการจัดตั้ง “ชมรมที่มีกิจกรรมสอดคล้องกับการต่อต้านสิ่งเสพติด”</p> <p>25. กิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเอื้อต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>26. สถานศึกษามีการจัดตั้งชมรมดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน</p> <p>27. กิจกรรมบ้านหลังเรียน เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา</p> <p>28. สถานศึกษาจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล</p> <p>29. การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกกับสมาชิกด้านสาธารณประโยชน์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>30. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนา และสร้างความยั่งยืนให้กับธนาคารขยะรีไซเคิล</p> <p>31. สถานศึกษาสร้างจิตสำนึก และพฤติกรรมของนักเรียนในการคัดแยกขยะ การรักษาสิ่งแวดล้อม และการรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบของโรงเรียน</p> <p>32. สถานศึกษามีนักเรียนแกนนำด้านพลังงาน</p> <p>33. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีรายได้ระหว่างเรียนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน</p> <p>34. สถานศึกษามีกระบวนการคัดเลือกยานพาหนะที่ปลอดภัยเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนใช้พาหนะที่ปลอดภัย</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>35. สถานศึกษามีโครงการด้านอนุรักษ์พลังงานทดแทนหรือด้านสิ่งแวดล้อมที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์</p> <p>36. สถานศึกษาจัดตั้งชมรมด้านความปลอดภัย การใช้รถใช้ถนนภายในสถานศึกษา</p> <p>37. ดำเนินงานโครงการพระราชดำริ กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี การทำนุบำรุงด้านศาสนกิจ และการร่วมมือร่วมใจ เพื่อความมั่นคงของประเทศ</p> <p>38. ดำเนินโครงการดนตรีไทย หรือการแสดงและกิจกรรม อย่างต่อเนื่อง</p> <p>39. การดำเนินงานโครงการดนตรีไทยหรือการแสดง และกิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเป็นที่ประจักษ์</p> <p>40. โรงเรียนดำเนินกิจกรรมด้านพุทธศาสนาประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำภาคเรียน ประจำปีอย่างต่อเนื่อง</p> <p>41. โรงเรียนส่งเสริมการประกวดแข่งขัน กิจกรรมด้านพุทธศาสนาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จนประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์</p> <p>42. โรงเรียนจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>43. จัดโครงการ กิจกรรมนักเรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม การออม และการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>44. จัดกิจกรรมสหกรณ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน และสาธารณะประโยชน์</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>45. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของครู บุคลากรอื่น ๆ และนักเรียน ในด้านการจัดการขยะตามแนวคิด 1A 3Rs ได้แก่ หลีกเลี่ยงหรือ (Avoid) ลด (Reduce) การใช้วัสดุสิ้นเปลือง และการใช้ซ้ำ (Reuse) วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดการขยะแปรสภาพโดยผ่านกระบวนการและนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)</p> <p>46. โรงเรียนจัดโครงการเรียนและสอบธรรมศึกษาเป็นประจำทุกปี</p> <p>47. จัดกิจกรรม นิทรรศการ ป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยและมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขและลดอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนน</p> <p>48. สร้างเครือข่ายการบริการด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>49. มีการอบรม/พัฒนาคณะกรรมการสถานักเรียน และการถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานจากสภารุ่นพี่</p> <p>50. กระบวนการส่งเสริมและการสร้างวินัยในการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>51. ส่งเสริมปฏิบัติกิจกรรมพระพุทธศาสนาอย่างเห็นคุณค่ารู้เข้าใจเหตุผลในโอกาสสำคัญอย่างต่อเนื่อง เป็นวิถีชีวิต</p>
6. การสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	<p>1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>2. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน</p>	<p>1. รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. ทราบอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง</p> <p>2. รายงานสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ตามผังพรรณไม้</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
	3. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 4. การรายงานผลการปฏิบัติงาน	3. ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ออกแบบครอบคลุมและเป็นไปตามจุดประสงค์ทุกจุดประสงค์โดยมีหลักฐานหรือข้อมูลประกอบ 4. ผลสำเร็จความยั่งยืนการดำเนินโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับขยะ 5. สถานศึกษารายงานผลการแนะนำการประกอบอาชีพ 6. มีการเก็บข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดกับนักเรียนของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ 7. มีการแสดงสถิติหน่วยการใช้ไฟฟ้า และค่าไฟฟ้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในแต่ละอาคารห้อง 8. มีการแสดงสถิติหรือปริมาณการใช้น้ำรายเดือน รายปี เพื่อสร้างความตื่นตัวในการประหยัดน้ำ 9. มีผลงานโครงการพระราชดำริและผลงานที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี ทำนุบำรุงศาสนาและเสียสละเพื่อความมั่นคงของประเทศ 10. ผลงานเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการของนักเรียน ได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชน 11. ได้รับการยกย่องชมเชยจากองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ 12. มีจำนวนผู้เรียนที่ออกกลางคันน้อยไม่เกินร้อยละ 3 13. สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต 14. การสรุปรวบรวมผลการเรียนรู้ คัดแยกสาระสำคัญ จัดเป็นหมวดหมู่เรียบเรียงสาระเป็นภาษาที่สื่อ กระชับได้ใจความ 15. สรุปผลการเรียนรู้งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ประโยชน์แท้แก่มหาชน

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		16. มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของการส่งเสริมประชาธิปไตยของสถานศึกษา
7. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์	1. งานกิจการนักเรียน 2. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 3. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบัน สังกัดอื่นที่จัดการศึกษา 4. การประสานราชการ กับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 5. การรายงานผลการปฏิบัติงาน	16. มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของการส่งเสริมประชาธิปไตยของสถานศึกษา 1. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในสถานศึกษา และ ผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา 2. รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. ทราบอย่างน้อย ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง 3. การจัดแสดงผลงานนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพวาด นิทรรศการ ป้ายนิเทศและ แสดงทางเว็บไซต์ 4. ผู้เรียนมีผลงานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ที่มีคุณภาพและได้รับการเผยแพร่ในระดับชุมชน/ระดับชาติ/ระดับนานาชาติ 5. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสถานักเรียน 6. มีกระบวนการรับสมัครตัวแทนนักเรียน มีการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร 7. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานผ่านสื่อที่หลากหลาย 8. จัดแสดงเผยแพร่ประกวดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 9. มีเครือข่ายการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 10. เป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11. มีการถ่ายทอดความรู้และจัดแสดงเผยแพร่ดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านสู่ชุมชน

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		<p>12. กระบวนการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจโครงการรณรงค์การขยายภายในและภายนอกสถานศึกษา</p> <p>13. สถานศึกษาขยายผลด้านความรู้ เรื่อง การประหยัดพลังงานสู่ชุมชน</p> <p>14. มีการเผยแพร่ความรู้เรื่อง มอก. ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย</p> <p>15. มีร่องรอยหลักฐานการเผยแพร่มีการนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียน /หน่วยงาน</p> <p>16. สร้างเครือข่ายบริการด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>17. โรงเรียนมีการจัดทำโครงการกิจกรรมสื่อสารรณรงค์ เพื่อให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์และครูบุคลากรอื่น ๆ และนักเรียนในโรงเรียน</p> <p>18. โรงเรียนจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานดีเด่นของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย เช่น ป้ายนิเทศภายในโรงเรียน นิทรรศการทางพระพุทธศาสนา เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต</p> <p>19. มีการถ่ายทอดกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน สู่ชุมชนและมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กลุ่มหรือชมรมทางสื่อต่าง ๆ</p> <p>20. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ การแนะนำอาชีพ</p> <p>21. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต</p> <p>22. ดำเนินโครงการดนตรีไทย หรือการแสดงและกิจกรรมอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเกิดประโยชน์ต่อประชากร ในวัยศึกษาชุมชน สังคมและประเทศ</p>

ตารางที่ 12 แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป (ต่อ)

การบริหารงานทั่วไป	ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป	ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
		23. ผลงานโครงการพระราชดำริกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้รับเผยแพร่ เป็นที่ยอมรับ 24. การถ่ายทอดความรู้โดยการบรรยาย เช่น การสนทนาเสวนา สัมมนา อภิปราย 25. จัดกิจกรรม / นิทรรศการ / ป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยและมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขและลดอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนน 26. โรงเรียนจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานดีเด่นของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย เช่น ป้ายนิเทศภายในโรงเรียน นิทรรศการทางพระพุทธศาสนา เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต 27. ดำเนินงานดนตรีไทยหรือการแสดงและการอนุรักษ์มรดกไทย เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน เครือข่ายและบุคคลทั่วไป

จากตารางที่ 12 พบว่า การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 7 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 2 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 46 ตัวบ่งชี้ 2) จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 33 ตัวบ่งชี้ 3) สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 36 ตัวบ่งชี้ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน

7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 51 ตัวบ่งชี้

6) การสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 4 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 16 ตัวบ่งชี้

7) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 27 ตัวบ่งชี้

ขั้นที่ 3 การยืนยันผลการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมตามภาระงานการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป ผู้วิจัยได้นำร่าง การสังเคราะห์ ตัวบ่งชี้ร่วมที่มีความสอดคล้องกัน และนำมายืนยันเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัย ได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ท่านเดิมโดยจำนวน 5 ท่าน ผลการยืนยันตัวบ่งชี้ร่วมของ เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามภาระงานการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดังรายละเอียดในตาราง ที่ 13 ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงค่าความถี่และร้อยละ ของแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์

แนวทางการพัฒนางาน การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การบริหารงานวิชาการ								
1.1 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้	5	100	5	100	5	100	5	100
1.2 ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	100	5	100	5	100	5	100
1.3 ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี	5	100	5	100	5	100	5	100
1.4 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา	5	100	5	100	5	100	5	100

ตารางที่ 13 แสดงค่าความถี่และร้อยละ ของแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ (ต่อ)

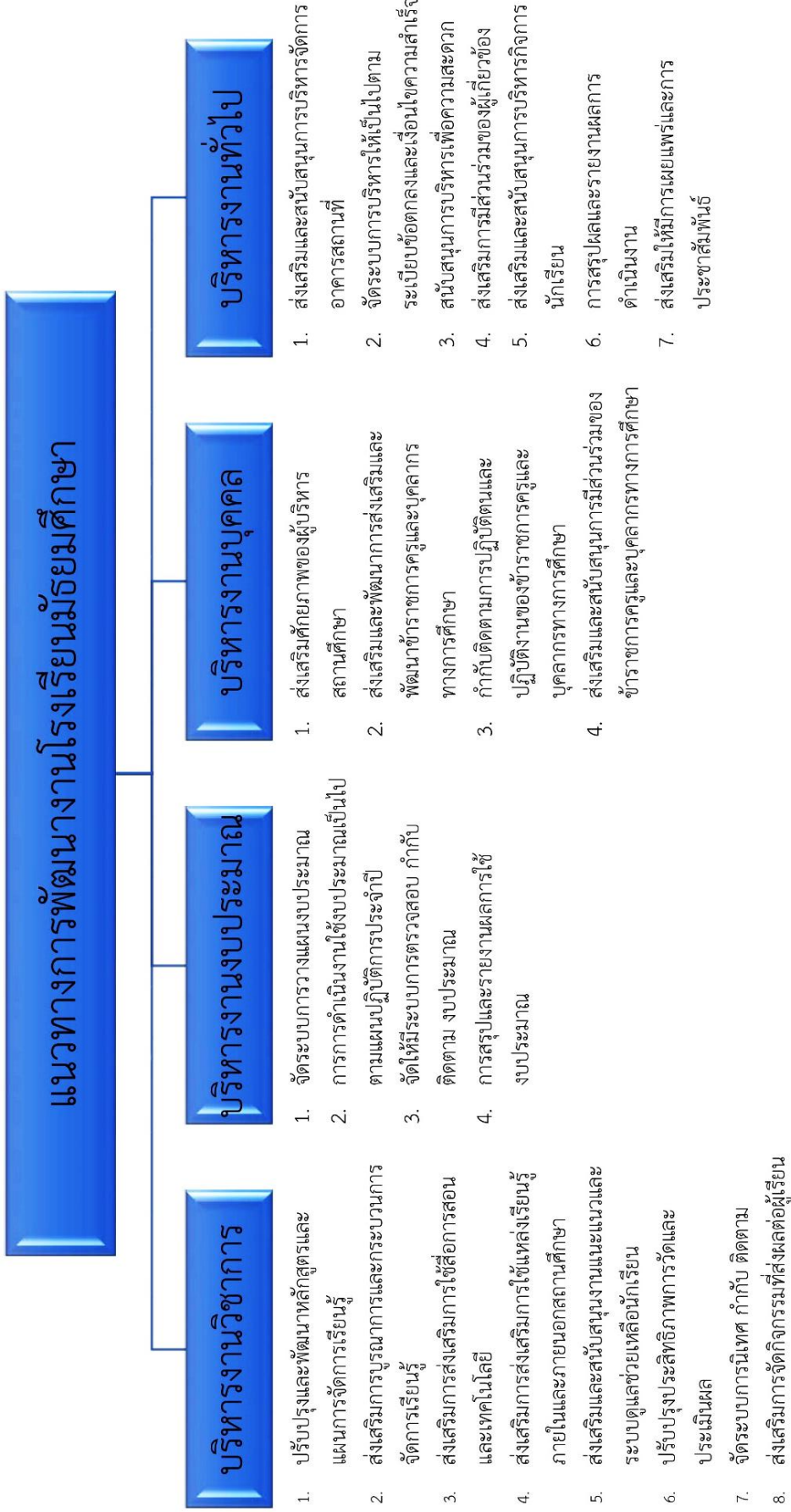
แนวทางการพัฒนางาน การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	5	100	5	100	5	100	5	100
1.6 ปรับปรุงประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล	5	100	5	100	5	100	5	100
1.7 จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม	5	100	5	100	5	100	5	100
1.8 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน	5	100	5	100	5	100	5	100
2. การบริหารงานงบประมาณ								
2.1 จัดระบบการวางแผนงบประมาณ	5	100	5	100	5	100	5	100
2.2 การดำเนินงานใช้งบประมาณเป็นไปตาม แผนปฏิบัติการประจำปี	5	100	5	100	5	100	5	100
2.3 จัดให้มีระบบการตรวจสอบกำกับติดตาม งบประมาณ	5	100	5	100	5	100	5	100
2.4 การสรุปผลการใช้งบประมาณ	5	100	5	100	5	100	5	100
3. การบริหารงานบุคคล								
3.1 ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา	5	100	5	100	5	100	5	100
3.2 ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา	5	100	5	100	5	100	5	100
3.3 กำกับติดตามการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	5	100	5	100	5	100	5	100
3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	5	100	5	100	5	100	5	100
4. การบริหารงานทั่วไป								
4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการ อาคารสถานที่	5	100	5	100	5	100	5	100

ตารางที่ 13 แสดงค่าความถี่และร้อยละ ของแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ (ต่อ)

แนวทางการพัฒนางาน การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							
	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้		มีประโยชน์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4.2 จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ	5	100	5	100	5	100	5	100
4.3 สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก	5	100	5	100	5	100	5	100
4.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการ บริหารงานทั่วไป	5	100	5	100	5	100	5	100
4.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการ นักเรียน	5	100	5	100	5	100	5	100
4.6 การสรุปผลการดำเนินงาน	5	100	5	100	5	100	5	100
4.7 ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการ ประชาสัมพันธ์	5	100	5	100	5	100	5	100
รวม	5	100	5	100	5	100	5	100

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมขอเกณฑ์การประเมิน คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามภาระงานการบริหารงานวิชาการ จำนวน 8 แนวทาง การบริหารงานงบประมาณ จำนวน 4 แนวทาง การบริหารงานบุคคล จำนวน 4 แนวทาง และการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 แนวทางทุกแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ จำนวน 5 ท่าน คิดเป็น ร้อยละ 100

จากผลการยืนยันแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับ ตัวบ่งชี้ร่วม โดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถสรุปได้ดังแผนภูมิที่ 9

แผนภูมิที่ 9 แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประเภทงานวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ สังเคราะห์ เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 หาแนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ขั้นตอนนี้เป็นการนำข้อมูลจากการศึกษาทั้ง 3 ส่วน มาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม มีรายละเอียดดังนี้ ข้อมูลส่วนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้อมูลส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนาม โดย การสัมภาษณ์ การสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนทั่วประเทศ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยกำหนดให้ภาคเป็นหน่วยตัวอย่าง ขั้นที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างจาก 4 ภาค และ สุ่มตัวอย่าง ขั้นที่ 2 เลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 16 โรงเรียน จากทุกภูมิภาคของประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ และนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อจำแนกตัวบ่งชี้ร่วมตามขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป จากนั้นนำข้อมูลไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อยืนยันความถูกต้องความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ของตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ข้อมูลส่วนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ถึงแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา

ทั้ง 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป จากนั้นนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม จำนวน 5 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น เพื่อยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ ของแนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ทำให้ได้ข้อค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยสรุปสรุปผลการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

1. ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการศึกษาตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทั้งสิ้น จำนวน 2,058 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 720 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 152 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 249 ตัวบ่งชี้ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 937 ตัวบ่งชี้ ผลจากการสำรวจตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญ ทั้งสิ้น จำนวน 1,385 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 429 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 108 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 169 ตัวบ่งชี้ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 679 ตัวบ่งชี้ จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีความเหมือนกัน และที่มีความสอดคล้องกันกับขอบข่ายการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา คงเหลือตัวบ่งชี้ จำนวน 472 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 143 ตัวบ่งชี้
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 41 ตัวบ่งชี้
3. ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 55 ตัวบ่งชี้
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 233 ตัวบ่งชี้

ผู้วิจัย นำตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์

พบว่า ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขอบข่าย การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป ทุกตัวบ่งชี้มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ เข้าใจได้ง่ายและง่ายต่อการปฏิบัติ นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญ ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษา บริบทของโรงเรียนทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานในโรงเรียน มัธยมศึกษาตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล นอกจากนี้ในการบริหารโรงเรียนสู่ ความเป็นเลิศ ผู้บริหารต้องศึกษารายละเอียดตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีความประสงค์จะพัฒนาโรงเรียนไปในทิศทางใด ต้องศึกษาตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์ กันหรือสอดคล้องกันอย่างถ่องแท้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

2. แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

ผลการศึกษาการหาแนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ พบว่า แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม จำแนกออกตามโครงสร้าง การบริหารงาน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 2) ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหาร วิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 31 ตัวบ่งชี้ 3) ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหาร วิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับ ขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 6) ปรับปรุงประสิทธิภาพ การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ 7) จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้อง

กับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 8) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 31 ตัวบ่งชี้

2. การบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดระบบการวางแผนงบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ 2) การดำเนินงานใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 4 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ 3) จัดให้มีระบบการตรวจสอบกำกับติดตามงบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ 4) การสรุปผลการใช้งบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

3. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ 2) ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 3) กำกับติดตามการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 27 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

4. การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 7 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 2 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 46 ตัวบ่งชี้ 2) จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 33 ตัวบ่งชี้ 3) สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป

มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 36 ตัวบ่งชี้ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่าย การบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 51 ตัวบ่งชี้ 6) การสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 4 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ 7) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 27 ตัวบ่งชี้

ผู้วิจัย นำแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์พบว่า แนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป ทุกแนวทางการพัฒนามีความถูกต้อง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ เข้าใจได้ง่ายและง่ายต่อการปฏิบัติ นอกจากนี้ ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีเป้าหมายความสำเร็จในการนำพาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การศึกษาบริบทของโรงเรียน ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา แนวคิดทฤษฎีการบริหารการศึกษา ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จเพื่อเทียบเคียงประสบการณ์ การหาเวทีสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และปรับปรุงซ่อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ควบคู่ไปด้วยกัน ดังนั้นในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เป็นโรงเรียนดีมีคุณภาพ จึงเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ค้นพบแนวทางการพัฒนาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี

4) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6) ปรับปรุงประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล 7) จัดระบบ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และ 8) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน ซึ่งแนวทางการพัฒนางาน ด้านการบริหารงานวิชาการ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหาร สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น มีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนด ภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็น ผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างโอกาสในการ เรียนรู้และให้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายใช้กลวิธีการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ จัดบรรยากาศ ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ขจัดสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำหรับการสร้างความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชน พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัยใช้ แหล่งเรียนรู้ ที่มีอยู่อย่างเต็มที่ และ วางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความสำคัญ มากที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ทั้งด้านหลักสูตรและแผนการจัดการ เรียนรู้ ด้านการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านส่งเสริมการใช้ สื่อ การสอนและ เทคโนโลยี ด้านส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ด้านแนะแนว และระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผล ด้าน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และด้านการจัด กิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ไพรัช มณีโชติ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พบว่า ตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านหลักสูตร ได้แก่ มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยน ได้ตามสภาพภูมิสังคมของท้องถิ่น องค์ประกอบด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการและสอดคล้องกับสภาพจริง การพัฒนาทักษะผู้เรียน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของครู ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ เป็นตัวแบบคุณธรรม จริยธรรม องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ มีความสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ มีความรู้ มีคุณธรรม มีทักษะในการ ดำรงชีวิต องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การมีส่วนร่วม การพึ่งตนเอง และการติดตาม ประเมินผล สอดคล้องกับ ชำนาญ ทุมพุกมา ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ ด้านวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า รูปแบบการจัดการด้านวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอน

ผลการเรียน การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขณะเดียวกัน เตือนใจ รักษาพงศ์ ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการ 3 รูปแบบ คือ ด้านการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรม การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้และการนิเทศการสอน ด้านกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุนวัตกรรม การพัฒนาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ และ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำกลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยี โครงสร้าง และการวัดผล สำหรับ อัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุสิตบัณฑิตสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พบว่า องค์ประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาด้านปัจจัยนำเข้า ที่สำคัญประกอบด้วย คุณภาพของหลักสูตร และคุณภาพด้านนิสิต นักศึกษา ด้านกระบวนการ ได้แก่ คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ สุริยา หัวหาญ ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า ตัวชี้วัดของการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการ ด้านครูต้องมีทักษะในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพรู้จักใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนรู้ ด้านนักเรียน นักเรียนต้องมีความรู้ความสามารถรอบด้านหรือมีความสามารถพิเศษ เช่น การสื่อสารทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถด้านเทคโนโลยีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการให้สำเร็จเหมาะสมนอกจากนี้ยังมีความรู้ความเข้าใจในคุณค่าของภูมิปัญญาไทย ความหลากหลายด้านวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีทั้งของไทย และนานาชาติ ด้านแหล่งเรียนรู้ มีห้องสมุดที่มีชีวิต มีปริมาณหนังสือ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอ และหลากหลาย มีห้องสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีลิตมีเดีย ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย หากสถานศึกษามีความพร้อมทุกด้าน จะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาด้านวิชาการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาวดี ดวงจันทร์ และคณะ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร คือ ผู้บริหารและครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และ การประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ความรู้ความสามารถของครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อการสอน และการนิเทศการสอน และ ด้านงานวัดและประเมินผล คือ การวางแผนการวัดผล และประเมินผลระดับ

สถานศึกษา การดำเนินการวัดผลและประเมินผลและ การสรุปรายงานผลรายภาคเรียนและรายปี ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญยกุล หัตถกิจ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารต้อง มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ครุต้องการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน มีมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาชัดเจน นอกจากนี้ครูดำเนินการประเมินตนเอง การประเมินผลสัมฤทธิ์ กระบวนการจัดการ เรียนการสอน การประกันคุณภาพทางการศึกษา ตระหนักถึงความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนในการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนนั้น สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน การจัด การความรู้คู่คุณธรรมและทักษะชีวิต การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและการสร้างความผูกพัน ในด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี ผู้บริหาร โรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูล สารสนเทศของโรงเรียน และการนำเทคโนโลยีมาให้บริการชุมชน สอดคล้องกับ พิณสุตา สิริรังสรรค์ ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเสนอต่อสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา ในส่วนของการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหาร วิชาการ จำแนกเป็นด้านหลักสูตร จำนวน 8 สาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนขนาดใหญ่ สามารถพัฒนาหลักสูตรได้เอง แต่โรงเรียนขนาดเล็กยังต้อง อาศัยความร่วมมือจากต้นสังกัดหรือเครือข่าย การจัดการเรียนการสอน ข้าราชการครูจัดการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติจริง มีนวัตกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอก สถานศึกษาที่มีอยู่ในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้มากขึ้น และการประเมินผล ครูมีหน้าที่ประเมินผล การเรียน ภายใต้การอนุมัติของสถานศึกษา สามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน และการใช้แบบทดสอบ ปรีชา จันทรมณี ได้ศึกษา เรื่อง ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการ บริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ได้แก่ ความมุ่งมั่น ในการจัดการเรียนรู้ งานวิจัยในองค์กร การให้ความสำคัญกับผู้เรียน และการนิเทศกำกับติดตาม สอดคล้องกับ อนุวัติ คุณแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน พบว่า ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จของการจัด การศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน ได้แก่ ด้านการจัดการ เรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษา ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ และด้านการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ คำแสง ทะลั่งสี ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ การประเมิน คุณภาพด้านวิชาการมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว พบว่า ตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณาคุณภาพด้านวิชาการ

มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการ และการประกันคุณภาพด้านวิชาการ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านวิชาการดังกล่าว สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางประกันคุณภาพ ภายในและใช้ในการควบคุมการประเมินคุณภาพด้านวิชาการตามกระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาสมควรที่รัฐบาลลาวและมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ได้นำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อ พัฒนาระบบการศึกษาของลาวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อไป สอดคล้องกับ พระวิเชียร สีหาบุตร ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามงกุฎ ราชวิทยาลัยในสังคมอนาคต ได้ข้อค้นพบด้านการบริหารวิชาการ ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรใน สังคมอนาคต ควรพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตโดยเน้นในภูมิภาคอาเซียน และระดับนานาชาติ ด้านการพัฒนาการเรียนรู้นั้นเน้นตามขั้นตอน Remembering Understanding Applying Analyzing Evaluating Creating ด้านการวัดผลประเมินผล ให้เน้นศักยภาพ การเทียบโอน สามารถเทียบโอนสหวิชา และประสบการณ์ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ต้องยึดติด Model หรือ Formats แต่ให้ยึด Contents โดยใช้รูปแบบ R&D หรือ PAR ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ต้องผ่าน Social network การนิเทศ แนะนำ ต้องมีพี่เลี้ยงที่ปรึกษา ระบบประกันคุณภาพต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้านการส่งเสริมความรู้ ทางวิชาการ ด้านการเรียนการสอน ต้องเน้น Learning Outcomes ครูต้องลดบทบาทตัวเอง และ ทำหน้าที่เป็น Advisor, Co-Learner, Guide โดยเน้นการเรียนรู้นี้แบบใหม่ ให้ทันยุค Digital Nature เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าถึงข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ ให้มาก และครูต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยให้ครูและนักศึกษาเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี และสามารถจัดทำหรือจัดหาสื่อเทคโนโลยี มาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนใน มหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ มาลินา เบอ์สامين (Melina Bersamin) ได้ศึกษา เรื่อง การวัดความสำเร็จ: การออกแบบการประเมินและแนวทางประเมินผลกระทบโรงเรียนจากศูนย์สุขภาพ พบว่า ระยะเวลาในการศึกษา การออกแบบการเรียนการสอน ระเบียบวิธีการและเกณฑ์การวัดผล ประเมินผล วิธีการให้คะแนนของครูผู้สอน และการทำงานร่วมกันจะส่งผลต่อการประเมินผลที่ สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนในศูนย์สุขภาพชุมชน สอดคล้องกับ ฟรอสท์ และคณะ (Frost and Others) ได้ศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วยความสัมพันธ์กันของฝ่ายวิชาการ และกิจการนักเรียน พบว่า ผลจากการร่วมมือกันของฝ่ายวิชาการและกิจการนักเรียน ด้านการจัด หลักสูตรที่อ้างอิงประสบการณ์ การเรียนรู้แบบกลุ่ม การบริการทางการเรียนการสอน ส่งผลให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จมากขึ้น สำหรับ ลอรา คาลเฟ และ เกรก รีด (Laura Kalef, Greg Reid) ได้ศึกษา เรื่อง กิจกรรมที่เป็นเลิศ: การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพของการสอน

แบบเพื่อนสอนเพื่อนในโรงเรียนความพิการทางกายภาพ พบว่า การสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน ในโรงเรียนความพิการทางกายภาพ ประสบความสำเร็จ ทั้งแบบกลุ่ม และรายบุคคล ลอรา คาเลฟ และเกรก รีด เสนอแนะว่า ความจัดการเรียนการสอนแบบ เพื่อนสอนเพื่อน ให้เสร็จสิ้นกว่าในปัจจุบัน ขณะเดียวกัน แวนเดอร์บิจ (T.van der Bij) ได้ศึกษา เรื่อง การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาผ่านระบบ การประเมินตนเองระดับมัธยมศึกษา ในประเทศ เนเธอร์แลนด์ โรงเรียนที่ใช้ระบบการประเมินตนเอง จะมีส่วนกระตุ้นให้การศึกษามีคุณภาพที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การจะทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่าง มั่นใจนั้นมีความเชื่อมโยงกับการประเมินตนเองเป็นสำคัญ ซึ่งได้นำแนวทางการประเมิน สองแนวทาง คือ การแนะแนวและประเมินนักเรียนเพื่อพัฒนา และการประเมินเพื่อตัดสินจากตัวนักเรียน และ ในการประเมินนั้นยังต้องอาศัยความร่วมมือของ นักเรียน ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนสามารถจำแนก แนวทางสู่ความสำเร็จได้คือ จะต้องมีโอกาสและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลและต้องเตรียม ความพร้อมให้นักเรียนในการประเมินตนเองเพื่อพัฒนา ก่อนจึงค่อยประเมินในแง่ของการตัดสินตาม เกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ แซนดี ทอท (Sandy Taut) ได้ศึกษา เรื่อง การสังเกตคุณภาพการเรียน การสอนในบริบทของการประเมินสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือในการสังเกตคุณภาพในการจัดการ เรียนการสอน 2 รูปแบบ คือ การวิจัย และการประเมินบริบทของโรงเรียน หลักของการประเมิน คือ ใช้ผลจากการสังเกต มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือที่ใช้ ในการสังเกต ไม่สอดคล้องกับรูปแบบตามกฎเกณฑ์เดิมที่เคยปฏิบัติมา ทั้งนี้เนื่องจาก ความเหมาะสมระหว่าง ผู้สังเกตกับตัวชี้ ไม่สามารถสะท้อนให้เห็นผลลัพธ์ได้ นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ตัวชี้วัด ที่มีประสิทธิภาพของการประเมิน จะทำให้ผลลัพธ์ที่สำคัญเกิดประโยชน์สูงสุด

2. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงาน งบประมาณ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) จัดระบบการวางแผนงบประมาณ 2) การดำเนินงาน ใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี 3) จัดให้มีระบบการตรวจสอบกำกับติดตาม งบประมาณ และ 4) การสรุปผลการใช้งบประมาณ ซึ่งแนวทางการพัฒนางานด้านการบริหาร งบประมาณมีความสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษา ด้าน การบริหารงบประมาณของส่วนราชการมีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน และได้นำเทคโนโลยี มาใช้เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้มากขึ้น สำหรับสถานศึกษามีการกระจายอำนาจมากขึ้น ดังนั้น การบริหารจัดการควรยึดแนวทางของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด การวางแผน งบประมาณ เริ่มต้นจากการวางแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ผลผลิตหลัก กลยุทธ์ โครงสร้างแผนงาน ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของผลงาน การกำหนด ผลผลิตและการคำนวณต้นทุน เป็นการกำหนดต้นทุนในแต่ละผลผลิต ซึ่งมีการคำนวณต้นทุนทางตรง

และต้นทุนทางอ้อม เพื่อได้ทราบถึงการใช้ต้นทุนต่อหน่วยของผลผลิต การจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง เป็นการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างให้มีประสิทธิภาพ การจัดซื้อจัดจ้างต้องเน้นความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงิน การบริหารการเงินและการควบคุมงบประมาณ สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดรายการและโครงสร้างบัญชี เอกสารหลักฐานที่จำเป็น การปรับระบบบัญชีจากเกณฑ์เงินสดไปสู่ระบบเกณฑ์คงค้าง มีระบบควบคุมการเบิกจ่าย และบริหารจัดการงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ การรายงานทางการเงินและผลดำเนินงาน ในกระบวนการรายงานต้องมีการกำหนดดัชนีชี้วัด กรอบและโครงสร้างการประเมิน การรายงานผลที่ชัดเจนทั้งรายงานทางการเงินและการดำเนินงาน การบริหารสินทรัพย์ สถานศึกษาต้องมีระบบบริหารสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงการบริหารสินทรัพย์ ที่เกิดประโยชน์สูงสุด การตรวจสอบภายใน สถานศึกษาต้องมีฝ่ายรับผิดชอบในการตรวจสอบภายใน มีอิสระในการดำเนินงาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน เน้นการตรวจสอบทางการเงิน และผลดำเนินงาน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ ในการปกครองดูแล บำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย และภารกิจหลักของสถานศึกษา ตลอดทั้งให้มีระบบ ติดตาม ตรวจสอบและประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่ายงบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลัก การศึกษา แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในและ หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอกการบริหารงบประมาณ ของสถานศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้ 1) ตรงตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ ต้องบริหารงบประมาณเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) ตรงตามเงื่อนไขและ หลักเกณฑ์ที่กำหนดมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด แก่นักเรียน 3) ใช้งบประมาณได้ทันตามเวลาในแต่ละงานโครงการ โดยใช้หลักการบริหารแบบ มุ่งเน้นผลงาน 4) ใช้งบประมาณถูกต้องตามระเบียบการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สอดคล้องกับ พิณสุตา สิริรังสรรค์ ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในส่วนของการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ เพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ได้มาจากงบประมาณ และการบริจาคบางส่วนจากการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามบริบทและความสามารถ ของสถานศึกษา งบประมาณรายหัว ที่ได้รับจัดสรร สถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ได้อย่างคล่องตัว ทั้งด้านการวางแผนการใช้งบประมาณ การควบคุมกำกับติดตาม การรายงานผล การใช้งบประมาณ รวมถึงความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ เบญจา ศิริผล ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า ประเทศไทยใช้ระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น

ผลงานตามยุทธศาสตร์กระบวนการงบประมาณที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กระบวนการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ การวางแผน และจัดการทำงานงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการติดตามประเมินผล ส่วนรูปแบบที่ได้มีคุณสมบัติสู่ความเป็นเลิศ มีแนวทางที่สำคัญคือ จะต้องมีการบริหารรายได้คิดคำนวณต้นทุนทุกขั้นตอน สร้างความหลากหลายในการเข้าถึงสินค้าหรือบริการ เพื่อลดการผูกขาด แยกภารกิจประจำกับภารกิจตามนโยบายหลักของต้นสังกัดให้ชัดเจน และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกัน ลดการระดมทุน ลดการใช้ดุลยพินิจ บริหารด้วยความโปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้และมีเหตุผล นอกจากนี้การปฏิบัติต้องยึดระเบียบที่ราชการกำหนดอย่างเคร่งครัด สำหรับ จิรัชญา พัดศรีเรือง ได้ศึกษาเรื่อง ตัวบ่งชี้สากลของการนิเทศโรงเรียน ในส่วนของการบริหารงบประมาณ พบว่า ในการนิเทศโรงเรียนนั้น การกำกับติดตามด้านการบริหารการเงินและงบประมาณเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากว่าระบบราชการมีการกระจายอำนาจด้านงบประมาณให้กับโรงเรียนมากขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องมีการนิเทศติดตามด้านงบประมาณให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับด้านการเงินและงบประมาณ สอดคล้องกับ วรกาญจน์ สุขสดเขียว ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 แนวทางการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล นั้นสถานศึกษาควรมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำหน้าที่โดยตรงด้านการจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ และ ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้างกรณีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดระบบโดยกำหนดเครือข่ายการให้บริการความรู้ด้าน การจัดทำบัญชี การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหารการเงินและควบคุม งบประมาณ ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง หรือจัดทำเป็นโรงเรียนคู่พัฒนากับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขนาดใหญ่เพื่อให้การช่วยเหลือ หรือจัดทำกลุ่มเครือข่าย ระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคลขนาดเล็กด้วยตนเอง และมีศูนย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาการ บริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สเปนเลอร์ (Spengler) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานด้านการเงินของโรงเรียน (โรงเรียนในแถบแอฟริกาใต้) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจในการบริหารการศึกษาและการบริหารด้านการเงินควบคู่กันไป เพราะการบริหารงานทั้งสองส่วนนี้ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ผู้บริหารไม่ได้ใช้แค่ทักษะด้านการบริหารงานเท่านั้น แต่มีความจำเป็นต้องบริหารทรัพยากรด้วย ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ได้รับการคาดหวังว่า ผู้บริหารงานของโรงเรียนในอนาคตจะต้องมีความรู้ ความสามารถในด้านการบริหารการเงิน สำหรับแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องเอาใจใส่ทุกองค์ประกอบ รวมทั้งองค์ประกอบย่อย การจัดสรร

งบประมาณนับเป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ นับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมาย school act of 1996 การบริหารด้านการเงินของโรงเรียนได้กลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของระบบการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน

3. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) กำกับติดตามการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งแนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานบุคคล มีความสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษา หลักการบริหารโดยทั่วไปนั้น แบ่งออกเป็น สองส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่ การบริหารงาน และการบริหารคน สำหรับขั้นตอนในการบริหารไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานหรือบริหารคน ก็จะต้องเจอทั้งงานและคนควบคู่กันไปเสมอผู้บริหารที่ดีมีความสามารถถึงต้องทำหน้าที่พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยใช้กระบวนการบริหารงานบุคคลที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ต้องการ สำหรับแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การให้รางวัลพนักงานที่ทำผลงานดีเด่น การสร้างระบบการประเมินผลงานที่เป็นธรรมแก่พนักงาน การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในองค์กร การให้พนักงานมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น การประกาศชมเชยพนักงานดีเด่นอย่างให้รู้กันอย่างทั่วถึง การให้พนักงานมีส่วนร่วมรับรู้ในธุรกิจขององค์กร การส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสุขและมอบสวัสดิการด้านสุขภาพให้พนักงาน การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะนำองค์กร ให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ โดยเริ่ม ตั้งแต่การสรรหาและคัดเลือก (Recruitment and Selection) การปลูกฝัง การฝึกอบรมและพัฒนา (Training and Development) และระบบการจูงใจ (Motivation) ดังนั้น เมื่อมีการคัดเลือกบุคคล ที่เหมาะสม เข้าร่วม ปฏิบัติงานในองค์กรแล้วจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลนั้นอย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบ นอกจากนี้ ควรให้บุคลากรมีกิจกรรมร่วมกัน เช่น การขับเคลื่อนค่านิยมไปทำงานจิตอาสา การทำบุญในเดือนเกิดของบุคลากร การทำกิจกรรมร่วมกัน การพัฒนาระบบบริหารงานทรัพยากรบุคคลเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ และพันธกิจของหน่วยงาน การพัฒนาบุคลากรมีอาชีพเพื่อสนับสนุนการบริการ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานให้น่าอยู่ ดูแลขวัญ นำทำงานสอดคล้องกับ สมชาย พุทธา ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลพบว่า ความรู้และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สมรรถวิสัย และการบริหาร

แบบองค์คณะบุคคล รวมถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และความเป็นครูมืออาชีพ มีความสำคัญอย่างมากทั้งนี้ สอดคล้องกับ ปริญญา จิตอร่าม ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ ด้านสุขภาพในชุมชนของสถานีนอนามัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีส่วนทำให้องค์กรดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ มีการเสริมพลังอำนาจ การจูงใจ ให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับ จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์ ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของปัจจัย ความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษา พบว่า ตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์กรของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน การเป็นสมาชิกที่ดี การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การสื่อสารและการประสานงาน การใช้อำนาจอย่างถูกต้อง ความเชื่อมั่นและไว้วางใจ การสร้างชื่อเสียงที่ดีและเป็นที่รู้จัก และ ระบบการทำงานที่ดี สอดคล้องกับ กัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล จะสำเร็จได้ ต้องคำนึงถึง คุณลักษณะของครู พฤติกรรมของครู และความเป็นผู้นำของครู ในการนำพาโรงเรียนไปสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับ พิณสุดา สิริธรรังศรี ได้ ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในส่วนของการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ในส่วนที่กฎหมายกำหนด อำนาจการบริหารบุคคลของสถานศึกษาส่วนใหญ่ เช่น การพัฒนาครูและบุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจ การพิจารณาความดี ความชอบ การโยกย้าย การเลื่อนและแต่งตั้ง การดำเนินงานทางวินัย การควบคุม กำกับ ติดตาม ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู การส่งเสริมด้านวิทยฐานะ เพื่อความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับ บุญยกุล หัตถกิจ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ด้านภาวะผู้นำมีความสำคัญในการนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ และการใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม นอกจากนี้ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนและกำหนดวิสัยทัศน์ รวมถึงการสร้างทีมงาน การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสร้างบรรยากาศในการทำงาน และการส่งเสริมการพัฒนาครู สอดคล้องกับ สุทธญาณ โอโบอ้อม ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ

- 1) ด้านการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะ ตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล
- 2) ด้านการศึกษา ได้ส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ
- 3) ด้านการพัฒนา ส่งเสริมพัฒนาให้มีการศึกษาเพิ่มเติม ส่วนการพัฒนาศักยภาพ คือ ด้านของความรู้ (knowledge) ด้านทักษะ (skills) และด้านคุณลักษณะ (attributes) ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน เป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้ โดยผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนา สอดคล้องกับ โกวิทย์ หน่อศรีตา

ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการและหน่วยงานทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานในเขตพื้นที่การศึกษาสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ การปรับวิสัยทัศน์การบริหารของผู้บริหารให้มีทิศทางที่ชัดเจนและเปิดกว้างมากขึ้น ในการจัดโครงสร้างการบริหารงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม กระบวนการสรรหาคณะบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานในเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ การกำหนดบทบาทหน้าที่ ภารกิจขององค์กรอย่างชัดเจน โดยมีกฎหมายรองรับ และควรการจัดให้มีการอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ธนิก คุณเมธิกุล ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลครอบคลุมองค์ประกอบ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ศักยภาพของผู้บริหารในด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรในการปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ สมรัฐ แก้วสังข์ ได้ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ได้แก่ บริหารทรัพยากรบุคคล บริหารแบบมีอาชีพ การบริหารขวัญและกำลังใจ ดังนั้นผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในการการบริหารบุคคล ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ ณิชฉริยาร์ พลสุลจริต ได้ศึกษาเรื่อง สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบ สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สมรรถนะผู้บริหาร สมรรถนะของครู การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพ สอดคล้องกับ ทิวต์ล ศรีดำรง ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก พบว่า ลักษณะของโรงเรียนคุณภาพ คือ โรงเรียนที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน โรงเรียนและผู้ปกครอง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน เงื่อนไขการเป็นโรงเรียนคุณภาพ แยกเป็นเงื่อนไขภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ มีความเด็ดขาด และเป็นผู้นำทางวิชาการ ครูมีความรักความสามัคคี รับผิดชอบและตระหนักในหน้าที่ กระบวนการเกิดโรงเรียนคุณภาพ เกิดจากกระบวนการบริหารของผู้บริหาร การสร้างแรงจูงใจ การมีส่วนร่วมการทำงานเป็นทีม การดำรงอยู่ของการเป็นโรงเรียนคุณภาพ เกิดจากความตระหนักในหน้าที่และความชัดเจนในการปฏิบัติหน้าที่ ความผูกพันกับโรงเรียน การเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่การตรวจสอบ

และการพัฒนากระบวนการทำงาน ผลที่ตามมาจากการเป็นโรงเรียนคุณภาพ คือ เป็นแหล่งศึกษา
 คูงาน นักเรียนได้รับการพัฒนาบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี สอดคล้อง
 กับ ต่วนปาตีอะ หัวเมือง ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการโรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการ
 โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สำคัญได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้นำในการบริหารจัดการโรงเรียน
 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมจิตวิญญาณความเป็นครู ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูให้เป็นยุคครูมืออาชีพ
 สอดคล้องกับ บราวน์ (Brown) ได้ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานกับการรับรู้
 พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานกับภาวะผู้นำแบบมุ่งคนของผู้บริหาร พบว่า การให้รางวัลตาม
 สถานการณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้นำแบบมุ่งงาน สัมพันธ์กันกับผู้นำแบบมุ่งคน ส่วนภาวะผู้นำ
 แบบไม่ใช่ผู้นำ มีความสัมพันธ์กับผู้นำแบบมุ่งงาน และพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งคนมีความ
 แปรปรวนมากที่สุดต่อความผูกพันต่อองค์การด้านจิตใจ แปรปรวนในระดับน้อยต่อความผูกพันต่อองค์การ
 ด้านบรรทัดฐาน และไม่แปรปรวนต่อองค์การด้านการคงอยู่ ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน
 มีความสัมพันธ์น้อยกับความผูกพันต่อองค์การทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับ วากเนอร์ (Wagner)
 ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจและความก้าวหน้าทางอาชีพของครูบรรจุใหม่ พบว่า แรงจูงใจภายในของครู
 มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงในการสอน ส่วนตัวแปรในด้านแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่
 การสนับสนุนของผู้บริหาร ธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน จากผลการวิเคราะห์
 พบว่า ปฏิภานระหว่างแรงจูงใจและกิจกรรมพัฒนาอาชีพ กับบรรยากาศการทำงาน มีผลกระทบต่อ
 การเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบ สอดคล้องกับ ซานเตียโก วาร์กัส (Santiago-Vargas)
 ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของรูปแบบการเรียนรู้และความสัมพันธ์กันของผู้บริหารงานวิชาการและ
 ผู้บริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า ผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารงานกิจการนักเรียน มีส่วนช่วย
 ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย แต่ปัญหาของการทำงานร่วมกันคือการขาดความร่วมมือ
 กันและขาดการประสานงานกันในการตัดสินใจหรือการวางนโยบายต่าง ๆ ซึ่งส่งผลเสียต่อการพัฒนา
 นักเรียน ดังนั้น ในการปฏิบัติงานทั้งสองฝ่ายจึงควรร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน
 สอดคล้องกับ ลอว์เลอร์ (Lawler) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง พบว่า
 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและองค์กรที่พวกเขาทำงานอยู่นั้นเปลี่ยนไป องค์กร ไม่สามารถให้ความ
 มั่นคงในงานและเส้นทางอาชีพที่พวกเขาเคยทำได้ ดังนั้นบุคลากรในองค์กรต้องสร้างความสัมพันธ์
 ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นและจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การให้รางวัล เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานและ
 ทักษะในรูปแบบต่าง ๆ จะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อลัมมาร์ (Alammar)
 ได้ศึกษาเรื่อง โรงเรียนที่มีประสิทธิผล: บทบาทของผู้นำด้านประสิทธิผลของโรงเรียน ในชาติอาระเบีย
 พบว่า ประสิทธิภาพของผู้นำ ครู และสภาพแวดล้อม ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

4. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ 2) จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ 3) สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน 6) การสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน และ 7) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งแนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานทั่วไป มีความสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญของโรงเรียนในการสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติ งานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ เพราะงานบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร เป็นการให้บริการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การบริการแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาตาม หลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบ ได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ พิณสุดา สิริรังสรรค์ ได้ ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในส่วนของการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการกำกับดูแล การวางแผน การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ การพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่พร้อมใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการศึกษา การประสานงานกับชุมชน สอดคล้องกับ สุริยา หัวหาญ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา ในส่วนของการบริหารงานทั่วไป เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการ เช่น บริเวณอาคารสถานที่ รวมถึงห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ สะอาด รมรื่น ปลอดภัย บรรยากาศอบอุ่นและส่งเสริมให้นักเรียนอยากมาเรียน รักโรงเรียน ห้องสมุดมีสภาพแวดล้อม บรรยากาศเอื้อต่อการใช้บริการ มีปริมาณหนังสือ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอเหมาะสมและมีกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ด้านแหล่งเรียนรู้แล้ว ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ก็มีความสำคัญด้วย โรงเรียนควรมีเครือข่ายสนับสนุนจากสมาคม ชมรม สถาบันอุดมศึกษาและ องค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือ สถานศึกษาจัดเครือข่ายร่วมพัฒนาการศึกษา

โรงเรียนในระดับเดียวกัน เป็นแหล่งองค์ความรู้ เป็นวิทยากรให้ความรู้และบริการชุมชน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับด้านระบบสารสนเทศ ควรมีการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุมและสมบูรณ์ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัย ทันต่อ การใช้งาน การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน และการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับกิจกรรมในสถานศึกษาและผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ พินพา ไชยตา ได้ศึกษา เรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกสูงสุด ต่อความสำเร็จของการบริหารมากที่สุดคือ ปัจจัยสภาพแวดล้อม รองลงมาเป็นอิทธิพลปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร และปัจจัยความผูกพันต่อองค์กรตามลำดับ โดยเฉพาะปัจจัยพฤติกรรมของผู้บริหาร ส่งผลสำเร็จในการบริหารทั้งทางตรงและทางอ้อม จะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านกายภาพ อาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ที่มีความพร้อมสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา รวมถึงห้องปฏิบัติการ หรือแหล่งเรียนต่าง ๆ ที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ ทรงพล เจริญคำ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึง การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การที่สถานศึกษา จัดดำเนินการให้อาคารเรียนและสถานที่ทุกแห่ง เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ สะอาดถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง และจัดสถานที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเหมาะสมทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร เช่น ชั้นวางหนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ ป้ายนิเทศ อุปกรณ์ไฟฟ้า ฯลฯ รอบบริเวณสนามที่พักผ่อน สวนหย่อม หรือมุมกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในสภาพดี ปลอดภัย และมีความเพียงพอ มีระบบการซ่อมบำรุงที่เหมาะสม ทันต่อเหตุการณ์ มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา อยู่ในสภาพใช้การได้ปลอดภัย มีระบบป้องกันอันตราย ที่เตรียมพร้อมใช้ตลอดเวลา สอดคล้องกับ เกษม อุ๋นมนิรัตน์ ได้ศึกษาเรื่อง แนวปฏิบัติเพื่อยกระดับมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารทั่วไป ได้แก่ ด้านพัฒนาชุมชนและสร้างเครือข่ายพัฒนาการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนของครู และนักเรียน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ ต่วนปาตีฮะ หัวเมือง ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารทั่วไป ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพองค์กร ยุทธศาสตร์การจัดการเครือข่ายและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะส่งผลให้โรงเรียนมีคุณภาพ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ แอสเวิร์ท และ ฮาร์วีย์ (Ashworth and Harvey) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยสิ่งอำนวยความสะดวกต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งครอบคลุมสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน อาคารสถานที่

ห้องสมุดและการบริการ จำนวนหนังสือ วารสาร ขนาดห้องสมุด และจำนวนที่นั่งเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษามีความทันสมัย อยู่ในสภาพที่ดีพอเพียงต่อจำนวนนักเรียนและใช้ได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ ลูเนนเบิร์ก และ ออสเตน (Lunenborg and Ornstein) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ลักษณะของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล มี 7 ลักษณะ ดังนี้ 1) มีสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบและปลอดภัย 2) พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน 3) มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 4) มีบรรยากาศความคาดหวังที่สูง 5) ทุ่หมดเวลาในการทำงาน 6) มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ 7) ผู้ปกครองช่วยเหลือสนับสนุนพันธกิจของโรงเรียนจนเกิดความสำเร็จ สอดคล้องกับ มูดาสเซอร์ (Mudassir) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่อผลการปฏิบัติงานทางการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาของประเทศมาเลเซีย พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนสมบูรณ์ มีสภาพแวดล้อมที่ดี และมีครูเพียงพอ นักเรียนจะมีประสิทธิภาพดีกว่านักเรียน ในโรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยกว่า สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาและมีครูไม่เพียงพอ สอดคล้องกับ ซาเล และ อัลการ์นี (Saleh and Alqarni) ได้ศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตเมือง Jeddah กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า โรงเรียนเอกชนมีบรรยากาศที่ดีว่าโรงเรียนของรัฐ โรงเรียนสามารถช่วยปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน และสร้างความสำเร็จทางวิชาการให้เกิดขึ้นได้ด้วยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมขององค์การให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 2) ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ 3) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรนำแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติงานระดับสถานศึกษา ควรจัดทำคู่มือ เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาและมอบให้โรงเรียนไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง โดยเฉพาะผู้บริหารที่เข้าสู่ตำแหน่งใหม่ ยังไม่มีประสบการณ์ในการบริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้ หรือปฐมนิเทศผู้บริหารใหม่เพื่อสร้างความเข้าใจก่อนปฏิบัติหน้าที่ ขณะเดียวกันอาจมีการประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกคน เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน

รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูผู้รับผิดชอบงาน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป จะทำให้การบริหารโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงนโยบายของโรงเรียน รวมถึงการวิเคราะห์ตัวชี้วัดของเกณฑ์การประเมินของรางวัลต่าง ๆ ที่ต้องกับความต้องการ และมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน หลังจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายความรับผิดชอบ ตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดำเนินการให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินนั้น ๆ โดยให้รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือข้าราชการครูผู้รับผิดชอบภาระงานปฏิบัติให้เป็นกิจวัตรประจำวัน ดังนั้นในการส่งผลงานเข้าประกวดแข่งขัน หรือการเตรียมรับการเพื่อรองรับการประเมินเพื่อขอรับรางวัลต่าง ๆ จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ขณะเดียวกันในการเตรียมรับการประเมินต่าง ๆ จะไม่เพิ่มภาระให้กับคณะครู เนื่องจากได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้เรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ โรงเรียนยังสามารถศึกษาเกณฑ์การประเมินที่จัดการประกวดแข่งขันใหม่ ๆ และจัดส่งผลงานของโรงเรียนเข้าประกวดแข่งขันได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างองค์กรตามสมรรถนะของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- “กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 127, ตอนที่ 23 ก (2 เมษายน 2553): 22-23
- กระทรวงศึกษาธิการ. “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา” (11 ตุลาคม พ.ศ. 2559).
- กระทรวงศึกษาธิการ. **ผลงานกระทรวงศึกษาธิการในรอบ 2 ปี (2558-2559)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2559.
- กระทรวงศึกษาธิการ. “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ.” **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 120, ตอนที่ 62 ก. (6 กรกฎาคม 2546): 30.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. **สรุปผลการวิจัย Pisa 2015**. เข้าถึงเมื่อ 26 ธันวาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <https://drive.google.com/file/d/0BwqFSkq5b7zSZFU1YkhnWGlqWDQ/view>.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. **คู่มือการใช้เกณฑ์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพทั้งองค์กร ปีงบประมาณ 2558-2559**. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558.
- กัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์. “การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำของครูโรงเรียนมาตรฐานสากล.” **ปริญญาานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 2558.
- เกษม อุ๋นมนิรัตน์. “แนวปฏิบัติเพื่อยกระดับมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา.” **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 2559.
- โกวิทย์ หน่อศรีดา. “การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการและหน่วยงานทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา.” **วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 2558.
- คำแสง ทะลั่งสี. “การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านวิชาการมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว” **วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนากการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 2554.

- จักรพงษ์ พร่องพรมราช. “ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อผลระดับการปฏิบัติและคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.” *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม* 10, 1 (มกราคม-มีนาคม 2559): 41-55.
- จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์. “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของปัจจัยความภักดีต่อองค์การของบุคลากรในสถานศึกษา” *ดุสิตนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2556.
- จิรัชญา พัดศรีเรือง. “ตัวบ่งชี้สากลของการนิเทศโรงเรียน.” *ดุสิตนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2555, ง.
- เชษฐพงศ์ สีนธรา. *รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ Workshop on Expanding Business Excellence in the Asia-Pacific 2014 ประเทศสิงคโปร์*. เข้าถึงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.ftpi.or.th/download/APO-Article/Industry-and-Service-Sector/General%20Management/e13IN09WSPBE-ChetthapongS26Mar14.pdf>.
- ชำนาญ ทุมทума. “การพัฒนาแบบการจัดการความรู้ด้านวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก.” *วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 2558.
- ณรินี แยมสกุล, บุญยง เกี่ยวการค้า, และนงพิมพ์ นิมิตอนันท์. “การพัฒนาตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทย.” *สาธารณสุขและการพัฒนา มหาวิทยาลัยมหิดล* 9, 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2554): 154.
- ณัจฉริยาร์ พลสุลจริต. “สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา.” *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2560.
- ต่วนปาตีฮะ หัวเมือง. “ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16.” *วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2560.
- เตือนใจ รักษาพงศ์. “การพัฒนาแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.” *ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 2551.
- ทรงพล เจริญคำ. “รูปแบบความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 2552.

- ทิวัตต์ ศรีดำรง. “การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก.”
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุดรธานี, 2556.
- ธนพร ตั้งธรรมกุล. **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2559. เข้าถึงได้จาก
<http://sorp16.blogspot.com/2013/07/measurement-assessment-evaluation.html>.
- ธนิก คุณเมธิกุล. “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา
เอกชน.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- ธีรเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. **ปัญหาการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่**. เข้าถึงเมื่อ 4 กันยายน 2559.
เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=43316&Key=news_Teerakiat.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. **การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพการบริหารและการจัดการเขตพื้นที่
การศึกษา**. กรุงเทพฯ: ธารอักษร, 2545.
- นุสินธุ์ รุ่งเดชะ. “การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.”
ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา, 2555.
- บุญยกกุล หัตถกิจ. “รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก.”
ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- เบญจา ศิริผล. “รูปแบบการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสู่ความ
เป็นเลิศ.” **การศึกษาและการพัฒนาสังคม** 10, 1 (2557): 223-234.
- ประคัยภักดิ์ ปิณฑลังกูร. **ปัญหาในการประเมินผลงาน ผลกระทบในการบริหารบุคคล**. เข้าถึงเมื่อ
25 สิงหาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <https://prakal.wordpress.com/5/27/>.
- ปริญญา จิตอร่าง. “การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการความรู้ด้านสุขภาพในชุมชนของสถานีอนามัย.”
ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาด้านชีวิตและการพัฒนามนุษย์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- ปรีชา จันทรมณี. “ตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ.” ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2556.

- พระวิเชียร สี่หาบุตร. “การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย ในสังคมนาคต.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557.
- พิณสุดา สิริธรรงศ. **รายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561. เข้าถึงได้จาก www.dpu.ac.th/ces/download.php?filename=1392026465.pdf.
- พิมพา ไชยดา. “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2552.
- ไพรัช มณีโชติ. “การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.” วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.
- มหาวิทยาลัยมหิดล, สำนักงานประกันคุณภาพ. การประกันคุณภาพการศึกษา. เข้าถึงเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2559. เข้าถึงได้จาก https://www.eg.mahidol.ac.th/qa/index.php?option=com_content&view=article&id=70&Itemid=102.
- ราชบัณฑิตสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554.** เข้าถึงเมื่อ 4 ตุลาคม 2559. เข้าถึงได้จาก www.royin.go.th/dictionary/.
- วรกาญจน สุขสดเขียว. “การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. **ทฤษฎีการประเมิน.** พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. **หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา.** เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2559. เข้าถึงได้จาก <https://mathpwk.wordpress.com/evaluate/authen/order/>.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. **รางวัลคุณภาพแห่งชาติ Malcolm Baldrige National Quality Award: Mbnqa.** เข้าถึงเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2559. เข้าถึงได้จาก <http://mbnqa.blogspot.com>.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และสุภณัฐ ศศิวิวัฒน์. **สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.** เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <https://prachatai.com/journal/2012/02/39252>.

สมชัย พุทธา. “การวิเคราะห์องค์ประกอบและการพัฒนาตัวชี้วัดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

สมรัฐ แก้วสังข์. “องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ. **เรื่อง บัญชีรายชื่อผลงานดีเด่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่ามีคุณภาพเทียบเคียงกับรางวัลสูงสุดระดับชาติขึ้นไป.** ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา. **คู่มือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2559.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา. **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักทดสอบทางการศึกษา. **ผลการจัดการศึกษาในรอบ 1 ทศวรรษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** เข้าถึงเมื่อ 25 สิงหาคม 2559. เข้าถึงได้จาก http://bet.obec.go.th/index?page_id=2923.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. **มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2552.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. **รางวัลคุณภาพแห่งชาติ สหภาพยุโรป.** กรุงเทพฯ: วิชั่น พรินท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด, 2558.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **คู่มือการประเมินคุณภาพนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558).** กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ.** ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **ร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ ปี 2559-2563 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2557.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. “หนังสือที่ ศธ 0206.3/ว 1 เรื่อง การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้มีผลงานดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์มีวิทยฐานะหรือเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ ทุกตำแหน่ง.” 9 กุมภาพันธ์ 2559.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559.

สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือการใช้เกณฑ์และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพทั้งองค์กร ปีงบประมาณ 2558-2559.** กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558.

สุทธธัญญา โอบอ้อม. “การพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวพระพุทธศาสนา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2557.

สุภัทรา เอื้อวงศ์. **ประมวลสาระชุดวิชา การประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยที่ 10.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556.

สุภาวดี ดวงจันทร์, रेखा ชูสุวรรณ, ชวลิต เกิดทิพย์ และนิเลาะ แวอูเซ็ง. “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้.” **เครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้ 3, 3** (กันยายน - ธันวาคม 2559): 35-51.

สุรียา หัวหาญ. “รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.” **ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 10, 3** (กรกฎาคม-กันยายน 2559): 202-220.

สุวิมล ว่องวานิช และนงราม เศรษฐพานิช. **ประมวลสาระชุดวิชา การประเมินและการจัดการโครงการประเมิน หน่วยที่ 6-10.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2551.

เสมอมาศ ลี้มจำเริญ. **การวิเคราะห์เกณฑ์มาตรฐานสากลเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์เชิงรุกของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.** กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2558.

อนุวัติ คุณแก้ว. “การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการเป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียน.” สาขาวิชาทดสอบ และวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2556.

- อัมพวัลย์ วิชาธีรานนท์ และคณะ. “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม.” **วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** 41, 3
(กรกฎาคม-กันยายน 2556): 115-132.
- อุดม ชูสิวรรณ. “รูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
ระดับสากล.” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2558.
- อุทุมพร จามรมาน. **การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ฟีนิกซ์พับลิชชิง, 2543.
- _____. **ดัชนีเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย**.
ม.ป.ท., 2554.

ภาษาอังกฤษ

- Alkin, M. C. **Evaluation Theory Development**. Evaluation Decision 2, 1969.
- Alqarni, Y. Saleh Ali. “Linking Organizational Health in Jeddah Secondary School to
Students’ Academic Achievement.” **Educational Research and Reviews** 11, 7
(2016): 328-338.
- Ashworth, A. and Harvey, R. C. **Assessing Quality in Further and Higher Education**.
London: Jessica Kingsley Publishers, 1994.
- Bersamin, M. “Measuring Success: Evaluation Designs and Approaches to Assessing the
Impact of School-Based Health Centers.” **ELSEVIER. Journal of Adolescent**
58 (2016): 3.
- Brown, B. B., “Employees’ Organizational Commitment and Their Perceptions of
Supervisors’ Relations-Oriented and Task-Oriented Leadership Behaviors.”
Ph.D. dissertation, Virginia Polytechnic Institute and State University, 2003.
- Burstein, L. Oakes, J. and Quiton, G. “Education Indicator” **Encyclopedia of Educational**
Research 6th Ed (New York: Macmillan, 1992).
- Davis, P. **The American Heritage Dictionary of the English Language**. New York:
American Heritage Publishing, 1972.
- Ebel, R. L. **Measuring Education Achievement**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1965.
- Frazier, A. **A Roadmap for Quality Transformation in Education**. Boca Raton: St. Lucie
Press, 1997.

- Frost, R. A. and Others. "Enhancing Student Learning with Academic and Student Affairs Collaboration." **Community College Enterprise** 16, 1 (2010): 37-51.
- Giannini, M. "Organization and Quality in School Education" **ELSEVIER. Procedia-Social Behaviorol Sciences** 174 (2015): 1735.
- Hopkins, D. Leask, M. and Aspinwall, K. **Managing Evaluation: A Developmental Approach**. New York: Routledge, 1992.
- Johnstone, J. N. **Indicator of Education System**. London: Kogan, 1981.
- Kalef, L. and Reid, G. "Evidence-Based Practice: A Quality Indicator Analysis of Peer-Tutoring in Adapted Physical Education." **ELSEVIER. Research in Developmental Disabilities** 34 (2013): 2514.
- Lawler, E. E., III. **Creating high performance organization**. เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/>.
- Lunenburg, F. and Ornstein, A. C. **Education Administration: Concepts and Practice**. 2nd ed. New York: Wadsworth Publishing Company, 1996.
- MBC Times. **20 Best Education Systems in the World**. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.mbctimes.com/english/20-best-education-systems-world>.
- Mehta, A. C. **Indicators of Educational Development with Focus on Elementary Education: Concept and Definitions**. เข้าถึงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.educationforallindia.com/New%20Modules/module%0on%20indicators%20of%20educational%20development.pdf>.
- Mudassir, I. B. "The Influence of School Environment on Academic Performance of Secondary School to Students in Kuala Terengganu." **The American Journal of Innovative Research and Applied Sciences** 1, 6 (2015): 203-209.
- Santiago-Vargas, M. E. "The Relationship of Mental Models to Learning and Partnerships between Academic and Student Affairs Deans in Puerto Rican Undergraduate Education" Ph.D. Dissertation, Walden University, 2010.
- Science and Technology Research. **The Use of Publication and Patent Statistics in Studies of S & T Systems**. New York: Springer, 2004.
- Spengler, J. J. **Guidelines for the financial management of schools (Afrikaans text, South Africa)**. เข้าถึงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.education.gov.uk/schools/adminandfinance/financailmanagement>.

Stuffle beam, D. L. **Educational Evaluation and Decision Making**. Illinois: Peacock Publishing, 1971.

T.van der Bij. "Improving the Quality of Education through Self-Evaluation in Dutch Secondary Schools." **ELSEVIER. studies in Educational Evaluation** 49 (2016): 42.

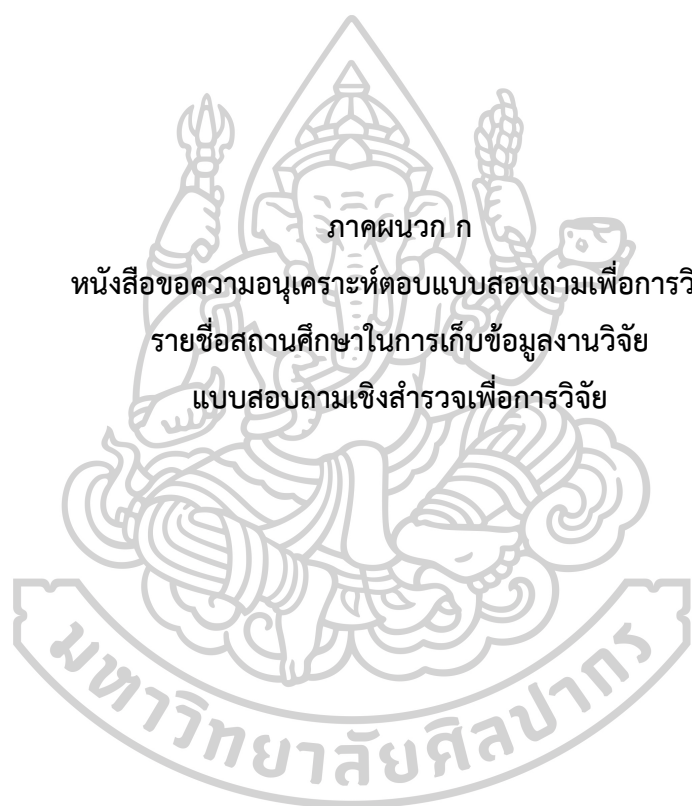
Taut, S. "Observing Instructional Quality in the Context of School Evaluation." **ELSEVIER. Learning and Instruction** 46 (2016): 45.

Wagner, B. D. "Motivation and professional growth in early childhood teachers." Ph.D. dissertation, University of Rochester, 2006.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รายชื่อสถานศึกษาในการเก็บข้อมูลงานวิจัย

แบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 6812.2/1248

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

31 กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล รหัสนักศึกษา 57252916 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษา” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป้าหมายในการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

“องค์กรแห่งการสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

รายชื่อสถานศึกษาในการเก็บข้อมูลงานวิจัย
ในการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิจัย
เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่	โรงเรียน	จังหวัด	ขนาด
ภาคเหนือ			
1	โรงเรียนสรรพพิทยาคม	ตาก	ขนาดใหญ่พิเศษ
2	โรงเรียนแม่จันพิทยาคม	เชียงราย	ขนาดใหญ่
3	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า	อุตรดิตถ์	ขนาดกลาง
4	โรงเรียนวังไทรพิทยาคม	กำแพงเพชร	ขนาดเล็ก
ภาคกลาง			
5	โรงเรียนสตรีวิทยา	กรุงเทพมหานคร	ขนาดใหญ่พิเศษ
6	โรงเรียนอรุณประเทศ	สระแก้ว	ขนาดใหญ่
7	โรงเรียนประชามงคล	กาญจนบุรี	ขนาดกลาง
8	โรงเรียนท่ามะขามวิทยา	ราชบุรี	ขนาดเล็ก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
9	โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร	หนองคาย	ขนาดใหญ่พิเศษ
10	โรงเรียนศรีเมืองวิทยาคาร	อุบลราชธานี	ขนาดใหญ่
11	โรงเรียนบ้านแพ่งพิทยาคม	นครพนม	ขนาดกลาง
12	โรงเรียนดงเย็นพิทยาคม	มุกดาหาร	ขนาดเล็ก
ภาคใต้			
13	โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย	สงขลา	ขนาดใหญ่พิเศษ
14	โรงเรียนสตูลวิทยา	สตูล	ขนาดใหญ่
15	โรงเรียนเบตง (วีระราษฎร์ประสาน)	ยะลา	ขนาดกลาง
16	โรงเรียนราชมนูราษฎร์	ปัตตานี	ขนาดเล็ก

แบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับนี้สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน
  2. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา และแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพจริงของโรงเรียนของท่าน คำตอบเหล่านี้จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่ประการใด
  3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ
    - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
    - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
  4. เมื่อท่านให้ข้อมูลครบทุกข้อ ขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืนให้เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานในโรงเรียนของท่าน เพื่อรวบรวมส่งคืนให้ผู้วิจัย
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างสูง สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

เลขที่แบบสอบถาม

(สำหรับผู้เรียน)

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเชิงสำรวจ

เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	☐ 4
2	อายุ ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี	☐ 5
3	อายุราชการในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ 1 – 5 ปี ☐ 6 – 10 ปี ☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 – 20 ปี ☐ 21 ปี ขึ้นไป	☐ 6
4	วุฒิการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	☐ 7
5	ขนาดของโรงเรียน ☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่ ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ	☐ 8
6	ที่อยู่สถานศึกษา ☐ ภาคเหนือ ☐ ภาคกลาง ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ☐ ภาคใต้	☐ 9

ตอนที่ 2 เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปรากฏในช่องซ้ายมือตามความคิดเห็นของท่านว่า ตัวบ่งชี้มีความสำคัญในการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานห้องสมุด และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานห้องสมุดที่ชัดเจน		
2	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ขอบเขตการดำเนินงาน และมีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน		
3	กำหนดนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าที่ชัดเจน		
4	กำหนดนโยบายส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่เป็นรูปธรรม		
5	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือและสื่อสารสนเทศเฉลี่ย 10 – 15 รายการ ต่อนักเรียน 1 คน		
6	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือและสื่อสารสนเทศเฉลี่ย 20 – 25 รายการ ต่อนักเรียน 1 คน		
7	มีหนังสือและสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ครบถ้วน ได้แก่ หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง (พจนานุกรม สารานุกรม ฯลฯ) หนังสือส่งเสริมการอ่าน นวนิยาย วารสาร หนังสือพิมพ์สื่อดิจิทัล สื่อทัศนวิสัย เป็นต้น		
8	มีหนังสือและสื่อสารสนเทศที่ทันสมัยสอดคล้องกับหลักสูตร และความต้องการของผู้ใช้บริการ		
9	เปิดบริการเฉพาะเวลาที่ไม่มีการเรียนการสอน		
10	เปิดบริการตลอดทั้งวันในวันที่มีการเรียนการสอน เป็นเวลาไม่ต่ำกว่าวันละ 6 ชั่วโมง		
11	เปิดบริการทั้งวันในวันที่มีการเรียนการสอน ทั้งก่อนเรียนและหลังเลิกเรียน เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า วันละ 8 ชั่วโมง		
12	ขยายเวลาเปิดบริการในช่วงเย็น หรือวันหยุด		
13	มีบริการการอ่าน และบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด		
14	มีบริการ ยืม – คืนหนังสือ		
15	ส่งเสริมการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนการสอน		
16	มีการบริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต และสื่ออื่น ๆ		
17	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น ป้ายนิเทศ เสียงตามสาย นิทรรศการในวันสำคัญ แนะนำการใช้ห้องสมุด		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
18	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เฉพาะโอกาส เช่น กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมวิชาการของโรงเรียน		
19	จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านร่วมกับครูผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ		
20	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาต่อไป		
21	นักเรียนมีทักษะในการค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ และสื่อ อื่น ๆ ได้		
22	นักเรียนสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์		
23	นักเรียนมีทักษะในการประเมินคุณค่า และความน่าเชื่อถือของข้อมูล และนำไปใช้ได้ อย่างถูกต้อง		
24	นักเรียนสามารถเขียนรายการบรรณานุกรมของข้อมูลที่นำไปใช้ในรายงานการศึกษา ค้นคว้าได้อย่างถูกต้อง		
25	นักเรียนร้อยละ 80 มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้น สม่าเสมอ		
26	มีจำนวนนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเฉลี่ยวันละร้อยละ 20 ของจำนวนนักเรียน ทั้งโรงเรียน		
27	มีสถิติการยืมหนังสือและสื่อสารสนเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหนังสือ และ สื่อในห้องสมุด		
28	นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญและบันทึกการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
29	นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ		
30	นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		
31	นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในความเป็นไทย		
32	นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม		
33	นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของสถานศึกษาสูงกว่าเกณฑ์		
34	นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์และสื่อความได้อย่างมีเหตุผล		
35	นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
36	นักเรียนสามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์		
37	การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนานักเรียน		
38	การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้ กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย		
39	การบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่น ๆ และหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น		
40	การจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
41	การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย		
42	การกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนที่ช่วยยกระดับคุณภาพนักเรียน		
43	ระบบการรายงานผลการเรียนต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน		
44	การนำผลการเรียนไปพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอน และพัฒนาหลักสูตร		
45	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับครูผู้สอนและผู้ปกครองหรือชุมชน		
46	การใช้ และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน		
47	ระบบการให้บริการ การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้		
48	การขยายผลการใช้สื่อที่มีคุณภาพและเผยแพร่แก่ผู้สนใจ		
49	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้		
50	การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน		
51	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียน		
52	การจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียน		
53	ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอ และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนรักการอ่าน		
54	ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วน เพียงพอ และใช้ประโยชน์คุ้มค่า		
55	การจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน		
56	การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีภายในบริเวณสถานศึกษา		
57	นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ		
58	นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้ดี และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		
59	นักเรียนตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในความเป็นไทย		
60	นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
61	นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของสถานศึกษาสูงกว่าเกณฑ์		
62	นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์และสื่อความได้อย่างมีเหตุผล		
63	นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
64	นักเรียนสามารถนำความรู้และเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์		
65	การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชนและการนำผลมาวางแผนพัฒนาหลักสูตร		
66	หลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดเป้าหมาย		
67	การกำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตร		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
68	การนำผลประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร		
69	การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนานักเรียน		
70	การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย		
71	การบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่น ๆ และหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น		
72	การจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน		
73	การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย		
74	การกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนที่ช่วยยกระดับคุณภาพนักเรียน		
75	ระบบการรายงานผลการเรียนต่อนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน		
76	การนำผลการเรียนไปพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอน และพัฒนาหลักสูตร		
77	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดหาและผลิตสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษากับครูผู้สอนและผู้ปกครองหรือชุมชน		
78	การใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน		
79	ระบบการให้บริการ การใช้ และการบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้		
80	การขยายผลการใช้สื่อที่มีคุณภาพและเผยแพร่แก่ผู้สนใจ		
81	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระฯ		
82	การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน		
83	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียน		
84	การจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียน		
85	ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอ และมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน		
86	ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วน เพียงพอ และใช้ประโยชน์คุ้มค่า		
87	การจัดมุม/แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน		
88	การจัดสภาพแวดล้อมที่ดีภายในบริเวณสถานศึกษา		
89	การบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ การบริหารจัดการเจริญปัญญา การออม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนใช้สื่อ และการปฏิบัติจริงหลากหลายเป็นประจำ		
90	การประเมินและนิเทศภายในที่เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
91	โครงการกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมธรรมะ กิจกรรมส่งเสริมการออม โครงการคุณธรรม และชมรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม การออม และการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
92	การนำคนในชุมชน วิทยากร พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผู้รู้ศาสนามาบรรยายและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ		
93	การบูรณาการหลักสูตรทางศาสนาที่ครู นักเรียนนับถือสอดแทรกในชีวิตของนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		
94	ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน เข้าใจหลักสูตร และยกย่องส่งเสริมความดี คนดี		
95	ครูมีความสามัคคี ทุ่มเทอุทิศร่างกาย แรงใจ กำลังทรัพย์ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค		
96	ส่งเสริมให้นักเรียนน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในวิถีชีวิต		
97	จัดบรรยากาศให้โรงเรียนมีความอบอุ่น น่าอยู่ น่าเรียนเหมือนบ้าน		
98	ทำบุญวันพระ		
99	กิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา		
100	โครงการ/กิจกรรมด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาส่งเสริมนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย ความรับผิดชอบต่อสังคม ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมและจิตสำนึกประชาธิปไตย (วัฒนธรรมประชาธิปไตย)		
101	แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเขียนแผนบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน แสดงให้เห็นวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจนในทุกระดับชั้น และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลาง		
102	การศึกษาพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ก.7-003) ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้		
103	การถ่ายภาพพรรณไม้		
104	การนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเอกสารเพื่อรู้ชื่อวิทยาศาสตร์		
105	การจัดทำตัวอย่างพรรณไม้ ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้		
106	การถ่ายภาพพรรณไม้แห้ง ดอก เฉพาะส่วน		
107	ระบบการจัดเก็บ และสืบค้นได้ วิธีการจัดเก็บเอกสาร		
108	การทำทะเบียนพรรณไม้ ตามแบบ อพ.สธ.		
109	ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้		
110	การร่างป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
111	การทำป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
112	การติดแสดงป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
113	การบันทึกการดูแลรักษา (การให้น้ำ ปุ๋ย ตัดแต่ง)		
114	การบันทึกการเปลี่ยนแปลง		
115	การบันทึกความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
116	การศึกษาคุณและสุนทรียภาพพรรณไม้ที่ปลูก คุณที่เกิดแก่สรรพสัตว์ คุณที่เกิดแก่คน คุณที่เกิดแก่สถานที่ศึกษา		
117	การมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา		
118	การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน		
119	การศึกษาข้อมูลพรรณไม้		
120	การสรุปลักษณะและข้อมูลพรรณไม้		
121	การสืบค้นข้อมูลพฤกษศาสตร์		
122	การบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม		
123	การตรวจสอบผลงานเป็นระยะ		
124	ความเป็นระเบียบ ความตั้งใจ		
125	การศึกษาลักษณะภายนอก ภายในของพืชแต่ละส่วนโดยละเอียด		
126	การกำหนดเรื่องที่จะเรียนรู้ในแต่ละส่วนของพืช		
127	การเรียนรู้แต่ละเรื่อง แต่ละส่วนขององค์ประกอบย่อย		
128	การนำข้อมูลมาเปรียบเทียบความต่างในแต่ละเรื่อง ในชนิดเดียวกัน		
129	การสรุป		
130	การเรียบเรียงสาระเป็นภาษาที่สื่อ กระชับ ได้ใจความ		
131	รูปแบบและความเรียบร้อยของรายงาน		
132	แบบเอกสาร เช่น หนังสือ แผ่นพับ ซีดี		
133	แบบบรรยาย เช่น การเล่านิทาน อภิปราย สัมมนา		
134	แบบศิลปะ เช่น การแสดงศิลปะพื้นบ้านละคร ร้องเพลง การวาดภาพทางพฤกษศาสตร์ การถ่ายภาพทางพฤกษศาสตร์		
135	แบบนิทรรศการ		
136	แผนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้		
137	ผลงาน จำนวนชิ้นงานของนักเรียน ตามแผนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้		
138	การบรรยาย เช่น การสนทนา เสวนา สัมมนา อภิปราย		
139	การจัดแสดง เช่น นิทรรศการ นิทรรศการประกอบบรรยายสรุป นิทรรศการเฉพาะเรื่อง เฉพาะประเภท และเว็บไซต์		
140	บันทึกข้อมูลการใช้พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
141	บันทึกข้อมูลการใช้ห้องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน พิพิธภัณฑ์เฉพาะเรื่องพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา		
142	บันทึกข้อมูลการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
143	มีความเบิกบาน มีชีวิตชีวา		
144	มีบรรยากาศของการเรียนรู้		
145	มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม		
146	พิจารณาศักยภาพของรูปลักษณ์		
147	วิเคราะห์ศักยภาพของคุณสมบัติ		
148	จินตนาการศักยภาพของพฤติกรรม		
149	จินตนาการจากการวิเคราะห์ศักยภาพ		
150	สรุปคุณของศักยภาพ ที่ได้จากจินตนาการ		
151	พิจารณาคุณที่เกิดจากจินตนาการ		
152	สร้างแนวคิด แนวทาง วิธีการ		
153	สรุปผลการเรียนรู้ ประโยชน์แท้แก่มหาชน		
154	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับสูง		
155	ผู้เรียนมีผลงานทางวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพและได้รับการเผยแพร่ในระดับชุมชน/ ระดับชาติ/ระดับนานาชาติ		
156	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์		
157	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง		
158	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		
159	ครูมีความกระตือรือร้น สนใจเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่เกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง		
160	สถานศึกษาการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียน		
161	สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น		
162	สถานศึกษาสนับสนุนและให้ความสำคัญในการใช้สื่อการเรียนการสอน ในการเรียนรู้ ด้านวิทยาศาสตร์		
163	สถานศึกษาสนับสนุนในเรื่องผลงานทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์		
164	สถานศึกษามีการจัดบริหารการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์		
165	สถานศึกษามีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง		
166	สถานศึกษานำผลการประเมินมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน		
167	สถานศึกษามีมาตรฐานในการใช้ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์		
168	ผู้เรียนมีผลการทดสอบระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์อยู่ในระดับดี		
169	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระคณิตศาสตร์อยู่ในระดับสูง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
170	ผู้เรียนมีผลงานทางคณิตศาสตร์ที่มีคุณภาพและได้รับการเผยแพร่ในระดับชุมชน/ระดับชาติ/ระดับนานาชาติ		
171	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์		
172	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		
173	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		
174	สถานศึกษาการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียน		
175	สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น		
176	สถานศึกษาสนับสนุนและให้ความสำคัญในการใช้สื่อการเรียนการสอนในการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์		
177	สถานศึกษาสนับสนุนในเรื่องผลงานทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์		
178	สถานศึกษามีการจัดบริหารการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านคณิตศาสตร์		
179	สถานศึกษามีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง		
180	สถานศึกษานำผลการประเมินมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน		
181	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาของปีการศึกษาที่ผ่านมา		
182	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี		
183	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์		
184	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีทักษะการสื่อสารเป็นอย่างดี		
185	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีความใฝ่รู้มีทักษะในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		
186	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล		
187	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีทักษะในการทำงานและสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		
188	ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันได้รับรางวัล ดีเด่นในด้านและระดับต่าง ๆ		
189	ครูร้อยละ 80 มีทักษะการจดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
190	ครูร้อยละ 80 มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อ พัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงาน 3		
191	ครูร้อยละ 80 มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้น การพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลาย		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
192	ครูร้อยละ 80 มีการพัฒนาสื่อนวัตกรรม นำภูมิปัญญา ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้มาใช้ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้		
193	ครูบุคลากรทางการศึกษามีผลงานทางด้านการวิจัยและ นำผลของการวิจัยไปพัฒนา ผู้เรียนอย่างได้ผล		
194	การจรรยาบรรณวิชาชีพ ติดตาม ประเมินและพัฒนางาน อย่างสม่ำเสมอ		
195	บรรยากาศการทำงานเป็นมิตรเอื้ออาทรกับผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ		
196	มีจำนวนผู้เรียนที่ออกกลางคันน้อยไม่เกินร้อยละ 3		
197	มีจำนวนผู้เรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95		
198	การได้รับรางวัลดีเด่นของสถานศึกษาในด้าน และระดับต่าง		
199	ความพอเพียงและทันสมัยของอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน		
200	การส่งเสริมพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีแก่ครูผู้สอน		
201	การพัฒนาและนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา		
202	การมีผลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์และสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่		
203	การได้รับรางวัลดีเด่นทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี		
204	มีการวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน		
205	มีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และบริบทของ สถานศึกษา		
206	มีการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง		
207	มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาและนำไป ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร สถานศึกษา		
208	มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา		
209	มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรครบทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้		
210	มีการใช้แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อจัดการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า		
211	มีการจัดการสอนซ่อมเสริมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้		
212	มีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินที่มีคุณภาพ หลากหลายเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด		
213	มีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่าง ชัดเจน		
214	มีการจัดทำระบบรายงานผลการวัดและประเมินผลต่อนักเรียนผู้ปกครองที่ถูกต้อง รวดเร็ว		
215	มีการส่งเสริมสนับสนุนการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม		
216	มีการใช้สื่อการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้อย่าง หลากหลาย		
217	มีการส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการ จัดการเรียนรู้อย่าง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
218	มีการขยายผลการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเผยแพร่ แก่ผู้สนใจ		
219	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ		
220	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านการพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างครบถ้วน		
221	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาช่วยเหลือ และแก้ปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง		
222	มีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างต่อเนื่อง		
223	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมสูงกว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาของ ปีการศึกษาที่ผ่านมา		
224	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี		
225	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์		
226	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีทักษะการสื่อสารเป็นอย่างดี		
227	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีความใฝ่รู้มีทักษะในการแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง		
228	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่าง สมเหตุสมผล		
229	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีทักษะในการทำงานและสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		
230	ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันได้รับรางวัล ตีเด่นในด้านและระดับต่าง ๆ		
231	ครูร้อยละ 80 มีทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
232	ครูร้อยละ 80 มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงาน 3		
233	ครูร้อยละ 80 มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้น การพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการ หลากหลาย		
234	ครูร้อยละ 80 มีการพัฒนาสื่อนวัตกรรม นำภูมิปัญญา ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้มาใช้ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้		
235	ครูบุคลากรทางการศึกษามีผลงานทางด้านการวิจัย และนำผลของการวิจัยไปพัฒนา ผู้เรียนอย่างได้ผล		
236	การจัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ		
237	บรรยากาศการทำงานเป็นมิตรเอื้ออาทรกับผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ		
238	มีจำนวนผู้เรียนที่ออกกลางคันน้อยไม่เกินร้อยละ 3		
239	มีจำนวนผู้เรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95		
240	การได้รับรางวัลดีเด่นของสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
241	ความพอเพียงและทันสมัยของอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน		
242	การส่งเสริมพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีแก่ครูผู้สอน		
243	การพัฒนาและนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา		
244	การมีผลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์และสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่		
245	ได้รับรางวัลดีเด่นทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี		
246	มีการพัฒนาห้องสมุดที่มีมาตรฐานมีปริมาณหนังสือที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ อย่างเพียงพอทันสมัย		
247	มีการพัฒนาห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้อย่างครบถ้วน และมีการใช้อย่างคุ้มค่า		
248	มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง		
249	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมสูงกว่า คะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาของปีการศึกษาที่ผ่านมา		
250	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี		
251	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์		
252	ผู้เรียนร้อยละ 80 มีทักษะการสื่อสารเป็นอย่างดี		
253	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีความใฝ่รู้มีทักษะในการแสวงหา ความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		
254	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล		
255	ผู้เรียนร้อยละ 75 มีทักษะในการทำงานและสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้		
256	ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันได้รับรางวัลดีเด่นในด้านและระดับต่าง ๆ		
257	ครูร้อยละ 80 มีทักษะการจดทะเบียนการเรียนรู้อื่นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
258	ครูร้อยละ 80 มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงาน 3		
259	ครูร้อยละ 80 มีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้น การพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลาย		
260	ครูร้อยละ 80 มีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม นำภูมิปัญญา ท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้มาใช้ ใน การจัดการกระบวนการเรียนรู้		
261	ครูบุคลากรทางการศึกษามีผลงานทางด้านการวิจัยและ นำผลของการวิจัยไปพัฒนา ผู้เรียนอย่างได้ผล		
262	การจัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและพัฒนางาน อย่างสม่ำเสมอ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
263	บรรยากาศการทำงานเป็นมิตรเอื้ออาทรกับผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ		
264	มีจำนวนผู้เรียนที่ออกกลางคันน้อยไม่เกินร้อยละ 3		
265	มีจำนวนผู้เรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95		
266	การได้รับรางวัลดีเด่นของสถานศึกษาในदान และระดับต่าง ๆ		
267	การส่งเสริมพัฒนาการใช้สอเทคโนโลยีแก่ครูผู้สอน		
268	การพัฒนาและนำสอเทคโนโลยีมาใช้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา		
269	การมีผลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์และสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่		
270	การได้รับรางวัลดีเด่นทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี		
271	ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		
272	นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		
273	มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพหรือผู้นำเยาวชนสาธารณสุขในโรงเรียนหรือ แกนนำนักเรียนด้านสุขภาพปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่		
274	การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์		
275	การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย		
276	การหลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติด รวมทั้งบุหรี		
277	การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย		
278	การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน		
279	กิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องเพศศึกษาและทักษะชีวิตในนักเรียน		
280	มีกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ด้านสุขภาพในโรงเรียน (เช่นเสียงตามสายการรณรงค์ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ แจกเอกสาร ฯลฯ)		
281	แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเขียนแผนบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน แสดงให้เห็นวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจนในทุกระดับชั้นและทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง		
282	การศึกษาพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ก.7-003) ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้		
283	การถ่ายภาพพรรณไม้		
284	การนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเอกสารเพื่อรู้ชื่อวิทยาศาสตร์		
285	การจัดทำตัวอย่างพรรณไม้ ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้		
286	การถ่ายภาพพรรณไม้แห้ง ดอง เฉพาะส่วน		
287	ระบบการจัดเก็บ และสืบค้นได้ วิธีการจัดเก็บเอกสาร		
288	การทำทะเบียนพรรณไม้ ตามแบบ อพ.สธ.		
289	ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
290	การร่างป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
291	การทำป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
292	การติดแสดงป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
293	การบันทึกการดูแลรักษา (การให้น้ำ ปุ๋ย ตัดแต่ง)		
294	การบันทึกการเปลี่ยนแปลง		
295	การบันทึกความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย		
296	การศึกษาคุณและสุนทรียภาพพรรณไม้ที่ปลูก คุณที่เกิดแก่สรรพสัตว์ คุณที่เกิดแก่คน คุณที่เกิดแก่สถานที่ศึกษา		
297	การมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา		
298	การศึกษาค้นข้อมูลพื้นฐาน		
299	การศึกษาค้นข้อมูลพรรณไม้		
300	การสรุปลักษณะและข้อมูลพรรณไม้		
301	การสืบค้นข้อมูลพฤกษศาสตร์		
302	การบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม		
303	การตรวจสอบผลงานเป็นระยะ		
304	ความเป็นระเบียบ ความตั้งใจ		
305	การศึกษาลักษณะภายนอก ภายในของพืชแต่ละส่วนโดยละเอียด		
306	การกำหนดเรื่องที่จะเรียนรู้ในแต่ละส่วนของพืช		
307	การเรียนรู้แต่ละเรื่อง แต่ละส่วนขององค์ประกอบย่อย		
308	การนำข้อมูลมาเปรียบเทียบความต่างในแต่ละเรื่อง ในชนิดเดียวกัน		
309	การสรุป การเขียนรายงานแบบวิชาการ แบบบูรณาการ		
310	การเรียบเรียงสาระเป็นภาษาที่สื่อกระชับได้ใจความ		
311	รูปแบบและความเรียบร้อยของรายงาน		
312	แบบเอกสาร เช่น หนังสือ แผ่นพับ ซีดี		
313	แบบบรรยาย เช่น การเล่านิทาน อภิปราย สัมมนา		
314	แบบศิลปะ เช่น การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ละคร ร้องเพลง การวาดภาพทางพฤกษศาสตร์ การถ่ายภาพทางพฤกษศาสตร์		
315	แบบนิทรรศการ		
316	แผนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้		
317	ผลงาน จำนวนชิ้นงานของนักเรียน ตามแผนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้		
318	การบรรยาย เช่น การสนทนา เสวนา สัมมนา อภิปราย		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
319	การจัดแสดง เช่น นิทรรศการ นิทรรศการประกอบบรรยายสรุป นิทรรศการเฉพาะเรื่อง เฉพาะประเภท และเว็บไซต์		
320	บันทึกข้อมูลการใช้พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
321	บันทึกข้อมูลการใช้ห้องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน พิพิธภัณฑสถานเฉพาะเรื่องพิพิธภัณฑสถานชาติวิทยา		
322	บันทึกข้อมูลการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง		
323	มีความเบิกบาน มีชีวิตชีวา		
324	มีบรรยากาศของการเรียนรู้		
325	มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม		
326	การศึกษาด้านรูปลักษณ์ (ชีววิทยา) ของชีวภาพ		
327	ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านรูปลักษณ์ ของชีวภาพ		
328	การศึกษาด้านคุณสมบัติ ของชีวภาพ		
329	ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านคุณสมบัติ ของชีวภาพ		
330	การศึกษาด้านพฤติกรรม การตอบสนองต่อปัจจัยภายนอก ภายในที่มีต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนา (สรีรวิทยา) ของชีวภาพ		
331	ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม การตอบสนองต่อปัจจัยภายนอก ภายในที่มีต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนา (สรีรวิทยา) ของชีวภาพ		
332	เปรียบเทียบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของชีวภาพกับชีวิตตน		
333	สรุปองค์ความรู้เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต		
334	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้		
335	ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้		
336	ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้		
337	นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้		
338	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้		
339	มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
340	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
341	มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้		
342	คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ		
343	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ		
344	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
345	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
346	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
347	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน		
348	จัดทำเครื่องมือ และ วัสดุและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
349	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
350	รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
351	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้		
352	มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”		
353	จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
354	ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
355	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
356	ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
357	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
358	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐาน การเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปี การศึกษา		
359	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ		
360	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านสังคม		
361	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน ด้านสิ่งแวดล้อม		
362	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัฒนธรรม		
363	สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายรูปแบบทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์		
364	สื่อการเรียนรู้มีเนื้อหาหลากหลายประเภททั้งวิชาการ สารคดี บันเทิงคดี		
365	สื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย		
366	สื่อการเรียนรู้มีเนื้อหาส่งเสริมการเรียนรู้		
367	สื่อการเรียนรู้สอดคล้องและเกี่ยวข้องกับท้องถิ่น		
368	สื่อการเรียนรู้อยู่ในความสนใจและสอดคล้องกับสภาพการณ์ของสังคม		
369	สื่อการเรียนรู้จัดหมวดหมู่อย่างเป็นระบบสะดวกต่อการ ใช้บริการ		
370	เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ใน การเข้าถึง/สืบค้นทรัพยากร สารสนเทศและสื่อการเรียนรู้		
371	สื่อการเรียนรู้มีการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน		
372	กิจกรรมที่จัดมีความหลากหลาย		
373	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้		
374	การจัดกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม		
375	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต		
376	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ		
377	การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าและเรียนรู้ เพิ่มเติมผ่านหนังสือ และสื่อ การเรียนรู้อื่น ๆ		
378	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เสนอกระบวนการ เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ด้วยการปฏิบัติ		
379	การจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง		
380	การจัดกิจกรรมครอบคลุมทุกกลุ่มผู้ใช้บริการ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
381	การจัดกิจกรรมสำหรับกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้ใช้ และผู้ยังไม่เคยใช้บริการห้องสมุด		
382	นิสัยรักการอ่านและใฝ่รู้		
383	ความคิดสร้างสรรค์		
384	ความคิดเชิงวิเคราะห์		
385	ความเข้าใจแนวคิด หลักการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับห้องสมุดมีชีวิต		
386	จิตบริการ		
387	มนุษยสัมพันธ์		
388	เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ		
389	การรับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น		
390	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ร่วมงานและบุคคลอื่น		
391	ทักษะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้		
392	ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
393	ทักษะการสื่อสาร		
394	ทักษะการแก้ปัญหา / การจัดการปัญหา		
395	ทักษะการทำงานได้หลายด้าน		
396	ทักษะการประสานงาน		
397	ทักษะการทำงานเป็นทีม		
398	การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		
399	แผนพัฒนาห้องสมุดสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือ นโยบายของต้นสังกัด		
400	แผนพัฒนาห้องสมุดมีความชัดเจน		
401	แผนพัฒนาห้องสมุดสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง		
402	ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน การบริหารจัดการหรือ ดำเนินงานห้องสมุด		
403	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การบริหารจัดการหรือ ดำเนินงานห้องสมุด		
404	กิจกรรมที่ผู้ใช้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือชุมชนร่วมกันจัด เพื่อพัฒนาห้องสมุด		
405	ครูมากกว่ากึ่งหนึ่งจัดกิจกรรมมากกว่ากึ่งหนึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง และครูในสถานศึกษาร่วมมือในการขายผลการขับเคลื่อน สู่ภายนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ครูนำสื่อ และ/หรือนวัตกรรมที่พัฒนามาในระดับ 4 มาใช้ขยายผลสู่ภายนอกสถานศึกษาจนเห็นผล		
406	มีนักเรียนแกนนำที่มีความรู้ความเข้าใจ และอธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
407	นักเรียนแกนนำเกิดการเรียนรู้ และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล เห็นคุณค่า และเกิดศรัทธา		
408	นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาจนมีนักเรียนที่มีคุณสมบัติอยู่อย่างพอเพียงจำนวนเพิ่มขึ้น		
409	นักเรียนแกนนำมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา และนักเรียนแกนนำได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง		
410	นักเรียนแกนนำเป็นหลักในการจัดกิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในสถานศึกษา และ/หรือจัดกิจกรรมขยายผลหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่ภายนอกสถานศึกษา		
411	มีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา และมีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้/ฐานกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย ฯลฯ		
412	มีแหล่งเรียนรู้ หรือฐานเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงใน และ/หรือภายนอกสถานศึกษาที่สอดคล้องกับภูมิสังคมของสถานศึกษาและมีการจัดการอย่างพอเพียง		
413	มีสื่อประกอบการเรียนรู้ประจำแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถสื่อความได้ถูกต้อง		
414	มีวิทยากรรับผิดชอบฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถอธิบายความได้อย่างถูกต้องชัดเจน และมีแผนการจัดการเรียนรู้ของแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน		
415	บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์จากแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน		
416	มีการประเมินผลการใช้แหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างเป็นรูปธรรม และมีการพัฒนาแหล่ง/ฐาน/กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง		
417	กิจกรรมที่จัดแสดงให้เห็นถึงการส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของนักเรียน โดยมีเอกสารหลักฐาน/ภาพถ่ายที่แสดงถึงการจัดกิจกรรม และผลการเรียนรู้ชัดเจน และนักเรียนได้เรียนรู้ร้อยละ 80 ขึ้นไป		
418	จุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้		
419	การบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน และความเหมาะสมในองค์ความรู้		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
420	การปลูกฝังความรู้ความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมให้กับนักเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียน		
421	แนวคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนากลุ่ม		
422	นวัตกรรมหรือภูมิปัญญาที่นำมาใช้ในการดำเนินการ		
423	เนื้อหาสาระ คุณภาพ ครบถ้วน ถูกต้อง		
424	การจัดแหล่งเรียนรู้เป็นไปตามหลักวิชาการและมาตรฐานการจัดการศึกษาอันเป็นที่ยอมรับองค์ประกอบ รูปแบบ		
425	การจัดทำแผนการเรียนรู้การบูรณาการการเรียนรู้รูปแบบวิถีดำเนินการหรือกิจกรรมของโครงการสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน		
426	การจัดหาหนังสือ เอกสาร ตำรา สื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยไว้ในห้องสมุดหรือมุมการเรียนรู้ของโรงเรียน ให้เหมาะสม สวยงาม มีบรรยากาศ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้		
427	มีเอกสารในเชิงพรรณนา พร้อมหลักฐาน รูปภาพประกอบ		
428	การนำแผนการเรียนรู้หรือแผนการจัดกิจกรรม/โครงการไปดำเนินการ หรือการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ		
429	ผลงาน/การดำเนินกิจกรรมมีลักษณะและองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้านการประกันภัย		
430	ผลงานของสื่อการเรียนการสอนแสดงหรือสื่อให้เห็นถึงความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน		
431	คุณภาพการจัดลำดับเนื้อหาการนำเสนอที่มีลำดับขั้นตอน มีความต่อเนื่อง สามารถสื่อสาระที่ต้องนำเสนอได้กระชับ เข้าใจง่าย		
432	การบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้		
433	การบูรณาการเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา		
434	การบูรณาการในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล		
435	นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน		
436	นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน		
437	จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการพุทธธรรมหรือหลักไตรสิกขาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน		
438	ส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมเป็นฐานในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา		
439	จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง		
440	จัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งผู้เรียนรู้และผู้จัดการเรียนรู้		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
441	จัดกิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญา ทั้งในการเรียนการสอนและในกิจกรรมการดำรงชีวิตประจำวัน		
442	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ		
443	นิมนต์พระสงฆ์ หรือเชียววิทยากรภูมิปัญญาทางพุทธศาสนา สอนนักเรียนสม่ำเสมอ		
444	จัดให้นักเรียนไปเรียนรู้ที่วัด หรือศาสนสถานที่ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ประจำของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง		
445	มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุมตามหลักภาวะ 4 (กาย ศีล จิต ปัญญา) โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนานักเรียนต่อเนื่อง		
446	บรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ ที่ส่งเสริม “การสอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น” ส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยิ้มแย้ม มีเมตตาต่อกัน ทั้งครูต่อนักเรียน ครูต่อครู นักเรียนต่อนักเรียน และครูต่อผู้ปกครอง		
447	บรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ ที่ส่งเสริม “การสอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น” ส่งเสริมบรรยากาศ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่สร้างสรรค์		
448	บรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ ที่ส่งเสริม “การสอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น” ส่งเสริมบุคลากร และนักเรียนให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น		
449	บรรยากาศ ปฏิสัมพันธ์ ที่ส่งเสริม “การสอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น” ส่งเสริมยกย่อง เชิดชู ผู้ทำดี เป็นประจำ		
450	กิจกรรมพื้นฐานชีวิตประจำวัน ฝึกฝนอบรมให้เกิดการกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น (รู้เข้าใจ เหตุผลและได้ประโยชน์ตามคุณค่าแท้ตามหลักไตรสิกขา)		
451	กิจกรรมพื้นฐานชีวิตประจำวัน ส่งเสริมกิจกรรมการรับผิดชอบดูแลรักษาพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย		
452	กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมปฏิบัติกิจกรรมพระพุทธศาสนาอย่างเห็นคุณค่า รู้เข้าใจเหตุผล		
453	กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา จัดกิจกรรมส่งเสริมการระลึก และศรัทธาในพระรัตนตรัย เป็นประจำ และในโอกาสสำคัญอย่างต่อเนื่องเป็นวิถีชีวิต		
454	กิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม และเห็นคุณค่าในการรักษา และสืบต่อพระพุทธศาสนา		
455	พัฒนาด้านกาย (กายภาพ) บริโภคใช้สอยปัจจัยสี่ในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสม ได้คุณค่าแท้		
456	พัฒนาด้านกาย (กายภาพ) การดูแลร่างกาย และการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย		
457	พัฒนาด้านกาย (กายภาพ) ดำรงชีวิตอย่างเกื้อกูลสิ่งแวดล้อม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
458	พัฒนาด้านศิลปะ (สังคม) มีศิลปะ 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต		
459	พัฒนาด้านศิลปะ (สังคม) มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา		
460	พัฒนาด้านศิลปะ (สังคม) สามารถพึ่งตนเองได้หรือทำงานเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต		
461	พัฒนาด้านจิตใจ (จิตใจ/อารมณ์) มีความกตัญญูรู้คุณ ตอบแทนคุณ		
462	พัฒนาด้านจิตใจ (จิตใจ/อารมณ์) มีจิตใจเมตตา กรุณา (เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปัน) ต่อกัน		
463	พัฒนาด้านจิตใจ (จิตใจ/อารมณ์) ทำงานและเรียนรู้อย่างตั้งใจ อดทน ขยันหมั่นเพียร		
464	พัฒนาด้านจิตใจ (จิตใจ/อารมณ์) มีสุขภาพจิตดี แจ่มใส ร่าเริงเบิกบาน		
465	พัฒนาด้านปัญญา มีศรัทธา และความเข้าใจที่ถูกต้องในพระรัตนตรัย		
466	พัฒนาด้านปัญญา รู้บาป-บุญ คุณ-โทษ ประโยชน์-มิใช่ประโยชน์		
467	พัฒนาด้านปัญญา ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาแสวงหาความจริง และใฝ่สร้างสรรค์ พัฒนางานอยู่เสมอ		
468	พัฒนาด้านปัญญา รู้เท่าทัน แก้ไขปัญหาชีวิตและการทำงานได้ด้วยสติปัญญา		
469	ระบุสภาพปัญหาความต้องการหรือเหตุผลความจำเป็นของสิ่งที่จะพัฒนาได้ชัดเจน มีการจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหาและมีหลักฐานอ้างอิง		
470	เสนอแนวทางการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาโดยใช้หลักการในการออกแบบผลงานที่สัมพันธ์กับปัญหาหรือสิ่งที่จะพัฒนาและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาและชุมชน		
471	กำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานได้ชัดเจน เป็นรูปธรรม ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาและชุมชน และส่งผลในภาพกว้าง		
472	ออกแบบผลงาน /นวัตกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมาย โดยมีแนวคิดสำคัญรองรับอย่างสมเหตุสมผล สามารถอ้างอิงได้นำมาเป็นพื้นฐาน ในการออกแบบกิจกรรมได้ ทุกกิจกรรมมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันและมีความคิดสร้างสรรค์		
473	ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบไว้ทุกขั้นตอน มีกิจกรรมการปฏิบัติปรากฏชัดเจน มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีหลักฐานการพัฒนาอย่างเป็นระบบ		
474	กิจกรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีวิธีการหรือองค์ความรู้ใหม่ที่ส่งผลต่อเป้าหมาย และมีการประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม คุ่มค่า สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนหรือหน่วยงาน		
475	ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ออกแบบครอบคลุม และเป็นไปตามจุดประสงค์ทุกจุดประสงค์ โดยมีหลักฐานหรือข้อมูลประกอบ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
476	แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตรงตามจุดประสงค์ และเป้าหมายอย่างครบถ้วน โดยมีข้อมูลทุกส่วนแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น		
477	ผลงาน /นวัตกรรมก่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันทั้งโรงเรียนและชุมชน ส่งผลต่อการส่งเสริมสนับสนุนเชื่อมโยงยอมรับ และเคารพในอัตลักษณ์และความหลากหลายของแต่ละชาติในอาเซียน		
478	มีข้อสรุปที่เป็นหลักการ สอดคล้องกับผลงานที่นำเสนอมีการแสดงข้อสังเกต / ข้อเสนอแนะ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาเพิ่มเติมให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น		
479	การแสดงแนวคิด ทฤษฎี หลักการของการพัฒนา BP		
480	กระบวนการพัฒนา BP อย่างเป็นระบบ		
481	ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการนำ BP ไปใช้		
482	กระบวนการตรวจสอบซ้ำ เพื่อปรับปรุงพัฒนา BP ให้เกิดผลดีอย่างต่อเนื่อง		
483	ความสอดคล้องกับภารกิจ จุดเน้น สิ่งที่ต้องการพัฒนาของโรงเรียน		
484	มีการศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ครอบคลุม ประเด็นปัญหา		
485	ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ในการสร้างสื่อ /นวัตกรรม		
486	การระบุกลุ่มเป้าหมาย		
487	การกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการพัฒนา Best Practice		
488	ขั้นตอนการสร้าง และพัฒนา Best Practice		
489	การตรวจสอบคุณภาพของ Best Practice		
490	การนำ Best Practice ไปใช้		
491	การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป และรายงานผล		
492	ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการนำ Best Practice ไปใช้		
493	กระบวนการตรวจสอบซ้ำ เพื่อปรับปรุงพัฒนา Best Practice ให้เกิดผลดีอย่างต่อเนื่อง		
494	มีการสร้างความเข้าใจระหว่างนักเรียนที่มีความบกพร่อง กับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน		
495	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน ให้เกิดการเรียนรู้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน		
496	มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่อง		
497	มีแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)		
498	มีการผลิตสื่อการสอน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาผู้เรียน		
499	มีการวัด และประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
500	มีการทำวิจัย เพื่อพัฒนาเด็กพิการ		
501	การส่งต่อนักเรียน		
502	มีการประสาน และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาเด็กพิการเรียนร่วม/เรียนรวม		
503	มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ		
504	แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเขียนแผนบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน แสดงให้เห็นวิธีการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจนในทุกระดับชั้น และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง		
505	การศึกษาพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ก.๗-๐๐๓) ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้		
506	การถ่ายภาพพรรณไม้		
507	การนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเอกสาร เพื่อรู้ชื่อวิทยาศาสตร์		
508	การจัดทำตัวอย่างพรรณไม้ ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้		
509	การถ่ายภาพพรรณไม้แห้ง ดอก เฉพาะส่วน		
510	ระบบการจัดเก็บ และสืบค้นได้ วิธีการจัดเก็บเอกสาร		
511	การทำทะเบียนพรรณไม้ ตามแบบ อพ.สร.		
512	ระบบการจัดเก็บและสืบค้นได้		
513	การร่างป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
514	การทำป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
515	การติดแสดงป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์		
516	การบันทึกการดูแลรักษา (การให้น้ำ ปุ๋ย ตัดแต่ง)		
517	การบันทึกการเปลี่ยนแปลง		
518	การบันทึกความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย		
519	การศึกษาคุณและสุนทรียภาพพรรณไม้ที่ปลูก คุณที่เกิดแก่สรรพสัตว์ คุณที่เกิดแก่คน คุณที่เกิดแก่สถานที่ศึกษา		
520	การมีส่วนร่วมของผู้ศึกษา		
521	การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน		
522	การศึกษาข้อมูลพรรณไม้		
523	การสรุปลักษณะและข้อมูลพรรณไม้		
524	การสืบค้นข้อมูลพฤกษศาสตร์		
525	การบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม		
526	การตรวจสอบผลงานเป็นระยะ		
527	ความเป็นระเบียบ ความตั้งใจ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
528	การศึกษาลักษณะภายนอก ภายในของพืชแต่ละส่วนโดยละเอียด		
529	การกำหนดเรื่องที่จะเรียนรู้ในแต่ละส่วนของพืช		
530	การเรียนรู้แต่ละเรื่อง แต่ละส่วนขององค์ประกอบย่อย		
531	การนำข้อมูลมาเปรียบเทียบความต่างในแต่ละเรื่อง ในชนิดเดียวกัน		
532	รวบรวมผลการเรียนรู้ คัดแยกสาระสำคัญ และจัดเป็นหมวดหมู่		
533	การสรุปการเขียนรายงานแบบวิชาการแบบบูรณาการ		
534	การเรียบเรียงสาระเป็นภาษาที่สื่อกระชับได้ใจความ		
535	รูปแบบและความเรียบร้อยของรายงาน		
536	แบบเอกสาร เช่น หนังสือ แผ่นพับ ซีดี		
537	แบบบรรยาย เช่น การเล่านิทาน อภิปราย สัมมนา		
538	แบบศิลปะ เช่น การแสดงศิลปะพื้นบ้าน ละคร ร้องเพลง การวาดภาพทางพฤกษศาสตร์ การถ่ายภาพทางพฤกษศาสตร์		
539	แบบนิทรรศการ		
540	การบรรยาย เช่น การสนทนา เสวนา สัมมนา อภิปราย		
541	การจัดแสดง เช่น นิทรรศการ นิทรรศการประกอบบรรยายสรุป นิทรรศการเฉพาะเรื่อง เฉพาะประเภท และเว็บไซต์		
542	บันทึกข้อมูลการใช้พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
543	บันทึกข้อมูลการใช้ห้องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน พิพิธภัณฑสถานเฉพาะเรื่องพิพิธภัณฑสถานชาติวิทยา		
544	บันทึกข้อมูลการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง		
545	มีความเบิกบาน มีชีวิตชีวา		
546	มีบรรยากาศของการเรียนรู้		
547	มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม		
548	การศึกษาด้านรูปลักษณ์ (ชีววิทยา) ของชีวภาพ		
549	การศึกษาด้านคุณสมบัติของชีวภาพ		
550	การศึกษาด้านพฤติกรรม		
551	การศึกษาด้านรูปลักษณ์		
552	การศึกษาด้านคุณสมบัติ (เช่นทางกายภาพ ทางเคมี)		
553	วิเคราะห์ความสัมพันธ์การตอบสนองต่อกัน ระหว่างปัจจัยในสภาวะต่าง ๆ		
554	วิเคราะห์ความความผูกพันพฤติกรรม การตอบสนองต่อกัน ระหว่างปัจจัยในสภาวะต่าง ๆ		
555	วิเคราะห์ตุลยภาพ ความสมดุลที่เกิดขึ้นระหว่างปัจจัยศึกษา		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
556	สรุปให้เห็นความสัมพันธ์ ความผูกพันและความสมดุล		
557	มีการจัดตั้งกองลูกเสือ ป.ป.ส. / เครือข่ายนักศึกษา		
558	มีการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยใช้กระบวนการลูกเสือ		
559	ผลการจัดการเรียนรู้การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต		
560	มีการจัดตั้งทีมงานแกนนำรับผิดชอบงานฝ่ายวิชาการของห้องเรียน		
561	ทีมงานแกนนำมีการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของห้องเรียน		
562	ทีมงานแกนนำมีกระบวนการช่วยเหลือเพื่อนฝ่ายวิชาการของห้องเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการเรียนการสอน		
563	ทีมงานแกนนำจัดทำแหล่งเรียนรู้/มุมความรู้/ป้ายนิเทศในห้องเรียน		
564	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกคนในห้องเรียน		
565	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ การสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติด เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน		
566	สภาพปัญหาที่ต้องแก้ไข เช่น พฤติกรรมผู้เรียน ครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คุณภาพผู้เรียน ในด้านที่ต้องการพัฒนา ความพร้อม หรือข้อจำกัดของสถานศึกษา		
567	กรอบแนวคิดในการพัฒนาที่แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างปัญหา แนวคิดหลักการและทฤษฎีที่ใช้ วิธีการพัฒนา และผลสำเร็จที่พึงประสงค์		
568	ผลงานที่เป็นชิ้นงานนวัตกรรม และผลการใช้นวัตกรรมที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านพฤติกรรม พัฒนาการหรือการเรียนรู้อื่น		
569	ข้อคิด ประสพการณ์ องค์ความรู้ที่ได้จากการพัฒนา รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นและแก้ไขปรับปรุง พัฒนาผลงานนวัตกรรมให้ดีขึ้น		
570	ระบุรายละเอียดที่แสดงถึงจุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรมที่ส่งเข้ารับการคัดสรร เช่น ความโดดเด่น ความแตกต่างหรือความแปลกใหม่จากผลงานอื่น ๆ รางวัลต่าง ๆ ที่เคยได้รับในระดับประเทศและระดับนานาชาติ		
571	ความหลากหลายของผู้ที่เกี่ยวข้อง		
572	พฤติกรรมกรมมีส่วนร่วม		
573	ระยะเวลา		
574	เทคนิคการนำเสนอ		
575	รายละเอียดของข้อมูล		
576	หลักฐานร่องรอย		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
577	ส่งเสริมให้นักเรียนจัดตั้งวงดนตรีไทยและ/หรือวงดนตรีพื้นบ้านที่เป็น แบบแผน ในโรงเรียน		
578	มีการการเรียนการสอนดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 2 ปี		
579	มีการจัดแสดงเผยแพร่ดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้าน		
580	มีการถ่ายทอดความรู้ด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านท้องถิ่นสู่ชุมชน		
581	มีการปรับปรุงแผนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง		
582	เคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ ทางด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านในภาครัฐ และเอกชน		
583	เคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ ทางด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านในระดับ จังหวัด		
584	เคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ ทางด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านในระดับ ภูมิภาค		
585	เคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ ทางด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านใน ระดับประเทศ		
586	เคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ ทางด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านในระดับ นานาชาติ		
587	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและความช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
588	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและความช่วยเหลือจากภาคหน่วยงานภาครัฐ		
589	กระบวนการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจภายในสถานศึกษา		
590	กระบวนการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจสู่ชุมชน		
591	การบูรณาการในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน		
592	ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง การคัดแยกขยะมูล		
593	การเป็นแหล่งเรียนรู้สู่ชุมชน		
594	นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการและวิธีการ สหกรณ์		
595	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสหกรณ์		
596	นักเรียนมีทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์		
597	การจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ในโรงเรียน		
598	สถานศึกษาขยายผลด้านความรู้ เรื่องการประหยัดพลังงานสู่ชุมชน		
599	การจัดการเรียนการสอน		
600	กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
601	สำรวจ เรียนรู้ประวัติศาสตร์ชุมชนภูมิปัญญา ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งอาหาร การใช้พลังงานในท้องถิ่นหรือค้นหาแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมวิถีพอเพียงในชุมชน		
602	ค้นหาความพอเพียงจากกิจกรรม การสืบค้นข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ที่มาแนวคิด แนวทางปฏิบัติของกิจกรรม		
603	มีหลักฐานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดโครงสร้างรายวิชา ออกแบบ หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการมาตรฐาน		
604	มีหลักฐานแสดงถึงการออกแบบการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการ ด้านการมาตรฐานในกลุ่มสาระ หรือข้ามกลุ่มสาระชัดเจน		
605	มีการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนได้สอดคล้องเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน		
606	มีการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย		
607	มีการประเมินผลการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนภายหลังการจบหลักสูตร เพื่อ ประเมินการรับรู้ของผู้เรียน		
608	มีการสร้างสรรค์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน		
609	การบริการจัดการแนะแนวอาชีพ		
610	การปฏิบัติงานแนะแนว 5 บริการ		
611	การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้รับบริการ		
612	การติดตามผู้รับบริการ		
613	การช่วยเหลือผู้บริการ		
614	ผลงานการบริการแนะแนวอาชีพดีเด่นที่ปรากฏ		
615	การรับฟังนักเรียน		
616	ความผูกพันของนักเรียน		
617	การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน		
618	การจัดการสารสนเทศ ความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ		
619	ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ		
620	ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน		
621	มีการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องยานพาหนะที่มีความปลอดภัยแก่นักเรียน อย่างทั่วถึง		
622	นักเรียนเลือกใช้/โดยสารยานพาหนะที่มีลักษณะปลอดภัย ในการเดินทาง		
623	การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการวิเคราะห์ผู้เรียน ที่สอดคล้อง/บูรณาการ คุณลักษณะ 5 ประการ ของโรงเรียนสุจริต		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
624	ครูมีการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างสม่ำเสมอ		
625	ครูมีการใช้สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและคุ้มค่า		
626	ครูใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลนักเรียนที่หลากหลาย และเหมาะสมตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างเที่ยงตรง		
627	ประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างเป็นธรรม และมีผลการประเมินใน ระดับดีขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 5		
628	นักเรียนจัดทำโครงการ/วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต		
629	ครูจัดทำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และหรืองานวิจัยที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต		
630	ผู้บริหารจัดทำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และหรืองานวิจัยที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต		
631	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนมีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต		
632	ครูจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ทั้งในและนอกเวลาเรียน เช่น ค่ายเยาวชน, กิจกรรมจิตอาสา, กิจกรรมสภานักเรียน ฯลฯ		
633	ครูปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการใน การพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมอย่างเคร่งครัด		
634	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ คุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต ด้วย ความสนใจ ร้อยละ 80 ขึ้นไป		
635	สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะ 5 ประการ ของโรงเรียนสุจริต ถูกต้องตามความเป็นจริง		
636	ครูและนักเรียนกล่าวคำปฏิญาณโรงเรียน สุจริตในกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ		
637	จัดทำแผนการนิเทศภายในที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ โครงการโรงเรียนสุจริต		
638	แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการนิเทศที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริตที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับ		
639	ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปฏิทินและ เครื่องมือนิเทศการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริต		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
640	ดำเนินการนิเทศตามปฏิทินที่กำหนดพร้อมทั้ง นิเทศจุดเน้นคุณลักษณะที่ต้องปฏิบัติ เร่งด่วนของ ผู้บริหาร ครู นักเรียนโรงเรียนสุจริตและให้ข้อมูล ย้อนกลับ (feedback) ตรงตามความเป็นจริง		
641	นำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนและ สะท้อนผลการนิเทศตามความเป็นจริง เพื่อ ร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนานักเรียนให้ มีคุณลักษณะ 5 ประการ ของ โรงเรียนสุจริตที่ดีที่สุด ประหยัด และเกิดประโยชน์สูงสุด		
642	มีการวางแผนการให้บริการด้านวิชาการที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ โรงเรียน สุจริตอย่างเป็นระบบ		
643	ให้บริการสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียน สุจริตด้วยความเสมอภาค		
644	บริการให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยน องค์ความรู้การดำเนินงานโครงการโรงเรียน สุจริต ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วย ความสมัครใจ		
645	มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต ทั้ง ภายใน และภายนอกโรงเรียนด้วยวิธีการที่ หลากหลายและต่อเนื่อง		
646	สร้างเครือข่ายการบริการด้านวิชาการที่ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียน สุจริต		
647	สรุปและรายงานผลการพัฒนา บุคลากรของโครงการโรงเรียนสุจริตอย่างสม่ำเสมอ		
648	การบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ การบริหารจัดการเจริญปัญญา การออม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนใช้สื่อ และการปฏิบัติจริงหลากหลายเป็นประจำ		
649	การประเมินและนิเทศภายใน ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
650	โครงการกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมธรรมะ กิจกรรมส่งเสริมการออม โครงการ คุณธรรม และชมรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม การออม และ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน		
651	การนำคนในชุมชน วิทยาการ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผู้รู้ศาสนามาบรรยายและ ให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ		
652	การบูรณาการหลักธรรมทางศาสนาที่ครู นักเรียนนับถือสอดแทรกในชีวิตของ นักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน		
653	ในปีการศึกษาที่ผ่านมาและ ปีการศึกษานี้โรงเรียนมีการ จัดทำโครงการ/กิจกรรม ด้านการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่จัดโดยครู หรือนักเรียน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
654	โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ / กิจกรรมที่เน้น การสื่อสารให้ความรู้ และปลูกจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ พลังงานและส่งเสริมการใช้ พลังงานหมุนเวียนแก่ครู บุคลากรอื่น ๆ และนักเรียน ในโรงเรียน		
655	โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/ กิจกรรมสื่อสาร/รณรงค์ เพื่อให้ความรู้ และปลูกจิตสำนึก ในการอนุรักษ์แก่ครูบุคลากรอื่น ๆ และนักเรียนในโรงเรียน		
656	โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ/ กิจกรรมด้านการสื่อสาร/ รณรงค์เพื่อให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกในด้านการอุปโภคบริโภคอย่างพอเพียง และการจัดการขยะอย่างเหมาะสมแก่ครู บุคลากร อื่น ๆ และนักเรียนในโรงเรียน		
657	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม เสริมสร้างบทบาทและการมีส่วนร่วมของครู บุคลากรอื่น ๆ และนักเรียนในการอนุรักษ์พลังงาน		
658	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วม ร่วมของครู บุคลากรอื่น ๆ และ นักเรียน ด้านการอนุรักษ์		
659	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วม ร่วมของครู บุคลากรอื่น ๆ และ นักเรียน ในด้านการจัดการขยะ ตามแนวคิด 1A 3Rs ได้แก่ หลีกเลี่ยงหรือ (Avoid) ลด (Reduce) การใช้วัสดุ สิ้นเปลือง และการใช้ซ้ำ (Reuse) วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดการขยะ แปรสภาพโดยผ่านกระบวนการและนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) (1A 3Rs)		
660	โรงเรียนมีการบูรณาการความรู้ด้านการอนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อมในหลักสูตร /แผนการสอน/ กิจกรรม/กระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มสาระต่าง ๆ / กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
661	โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้ความรู้ และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อม		
662	โรงเรียนมีการใช้ห้องเรียน สีเขียวในการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ (การใช้ห้องเรียน สีเขียวเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนในรอบ1 ปีการศึกษา)		
663	โรงเรียนมีการใช้ห้องเรียนสีเขียวในการให้ความรู้แก่นักเรียนจากโรงเรียนข้างเคียง/โรงเรียนเครือข่าย		
664	โรงเรียนมีการใช้ห้องเรียนสีเขียวในการให้ความรู้แก่ชุมชน		
665	โรงเรียนได้จัดให้มีการบำรุงรักษาห้องเรียนสีเขียวอย่างสม่ำเสมอ		
666	นอกจากห้องเรียนสีเขียวแล้วโรงเรียนมีการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ พลังงานและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน		
667	ครูบูรณาการโครงการ/กิจกรรม กับการเรียนการสอน		
668	นักเรียนมีส่วนร่วม ในการทำโครงการ/กิจกรรม		
669	นักเรียนเข้าใจและใช้หลัก ปศพพ. อย่างชัดเจน ในการทำโครงการ/กิจกรรม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
670	โครงการ/กิจกรรม ส่งผลต่อนักเรียน (คุณภาพการเรียนรู้/คุณภาพชีวิต)		
671	ใช้ภาษาไทย :- ฟัง พูด อ่าน เขียน คล่องแคล่ว ถูกต้อง เหมาะสมระดับชั้น		
672	ใช้ภาษาอังกฤษ :- ฟัง พูด อ่าน เขียน คล่องแคล่ว เหมาะสมระดับชั้น		
673	ใช้computer :- มี e-mail address และมีความสามารถสืบค้นข้อมูล สื่อสารผ่านระบบ ICT เรียนรู้ผ่านระบบ e-learning		
674	สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย		
675	หาวิธีการแก้ปัญหา หรือแสวงหาคำตอบ		
676	ไม่ปฏิเสธที่จะตอบคำถาม		
677	ตอบคำถามอย่างมีเหตุผล และมีข้อมูลที่ถูกต้องประกอบเหตุผล		
678	ข้อมูลที่น่าเสนอแสดงถึงการค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย		
679	ผลงานที่น่าเสนอสะท้อนความคิด-วิเคราะห์ อย่างเป็นรูปธรรม		
680	นำเสนอผลงานที่สะท้อนความคิด-วิเคราะห์ และหรือผ่านระบบ ICT		
681	ยินดีตอบคำถาม และตอบคำถามด้วย ความมั่นใจ		
682	คำตอบมีลักษณะการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับสาระที่กำลังทดลอง/ปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่ว		
683	ตอบคำถามได้ถูกต้องตามศาสตร์ของสาระที่น่าเสนอ		
684	ตอบคำถามถูกต้อง คล่องแคล่ว มีเหตุผล มีข้อมูลประกอบอย่างมั่นใจ และในกรณีที่ตอบคำถามไม่ได้แสดงความพยายามใน การสืบค้นข้อมูลและสามารถตอบคำถามได้		
685	สรุปผลการปฏิบัติการทำโครงการ หรือการทดลองได้		
686	ผลงานสะท้อนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ		
687	นำผลสรุปจากการทดลองหรือค้นคว้าไปใช้หรือพัฒนาต่อยอดเป็นผลงาน ชิ้นงาน หรือ มีแนวคิดที่จะพัฒนาต่อยอด		
688	นำเสนอสรุปผลจากการเรียนรู้หรือการปฏิบัติจริง หรือการทดลองเสนอผ่านระบบ ICT		
689	ผลงานสะท้อนความคิดสร้างสรรค์ (ไม่ลอกแบบ)		
690	จัดได้อย่างสอดคล้องกับสาระสำคัญ (Concept) และเป้าหมายของกิจกรรม		
691	นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง		
692	นักเรียนได้ฝึกการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบครบวงจร		
693	ทุกกิจกรรมได้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม การมีส่วนร่วมและสนับสนุนการปลูกฝังแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง		
694	นักเรียนได้เรียนรู้จากมีอาชีพเฉพาะเรื่องที่สอดคล้องกับกิจกรรมนั้น ๆ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
695	มีผลงานเป็นที่ยอมรับจากโรงเรียนอื่น โดยเป็นแหล่งศึกษาดูงาน		
696	จัดบรรยากาศห้องสมุดเหมือนบ้าน มีหนังสือสื่อใหม่เพียงพอเหมาะสม		
697	ปรับปรุงใช้สื่อการเรียนรู้ในห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า		
698	ใช้ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน		
699	ใช้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยีทันสมัยในการเรียนรู้		
700	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเดิม/เท่ากับ/มากกว่าค่าเฉลี่ย สพฐ. (ไม่เรียน)		
701	อ่านเขียนคิดเลขคล่องชั้น ป.2 และ/หรือสื่อสารภาษาอาเซียนได้ ชั้น ม.3 (ไม่รู้)		
702	ใช้เทคโนโลยีได้ 1 ใช้ภาษาอาเซียนได้ 1 มีงานอาชีพ 1 (ทันโลก)		
703	มีหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ พุทธธรรม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้		
704	จัดการเรียนรู้โดยบูรณาการพุทธธรรมหรือหลักไตรสิกขาในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน		
705	ส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมมาเป็นฐานในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา		
706	จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง		
707	จัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งผู้เรียนรู้และผู้จัดการเรียนรู้		
708	จัดกิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญา ทั้งในการเรียนการสอนและในกิจกรรม การดำรงชีวิตประจำวัน		
709	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ		
710	นิมนต์พระสงฆ์ หรือเชิญวิทยากรภูมิปัญญาทางพุทธศาสนา สอนนักเรียนสม่ำเสมอ		
711	จัดให้นักเรียนไปเรียนรู้ที่วัด หรือที่ศาสนสถานที่ใช้แหล่งเรียนรู้ประจำของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง		
712	มีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุมตามหลัก ภาวนา 4 (กาย ศีล จิต ปัญญา) โดยมีจุดประสงค์เน้นเพื่อพัฒนานักเรียนต่อเนื่อง		
713	ฝึกฝนอบรมให้เกิด การกิน อยู่ ดู ฟัง เป็น(รู้เข้าใจเหตุผล และได้ประโยชน์ตามคุณค่าแท้ตามหลักไตรสิกขา)		
714	มีศรัทธา และความเข้าใจที่ถูกต้องในพระรัตนตรัย		
715	รู้บาป- บุญ คุณ-โทษ ประโยชน์-มิใช่ประโยชน์		
716	ใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษาแสวงหาความจริง และใฝ่สร้างสรรค์พัฒนางานอยู่เสมอ		
717	รู้เท่ากัน แก้ไขปัญหาชีวิตและการทำงานได้ด้วยสติปัญญา		
718	โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านพุทธศาสนา เช่น พระพุทธประจำโรงเรียนแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ		
719	โรงเรียนจัดโครงการเรียนและสอบธรรมศึกษาเป็นประจำทุกปี		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
720	โรงเรียนจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานดีเด่นของโรงเรียนทั้งภายใน และภายนอก โรงเรียนอย่างหลากหลาย เช่น ป้ายนิเทศภายในโรงเรียน นิทรรศการทาง พระพุทธศาสนา เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต		

ด้านงบประมาณ

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชางบประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	มีการจัดทำแผนงาน โครงสร้างพัฒนาห้องสมุด ที่มีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนการดำเนินการ และการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน โดยจะต้อง สอดรับ กับแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน		
2	มีการกำหนดแผนการพัฒนาห้องสมุดไว้ในแผนกลยุทธ์ หรือ แผนปฏิบัติการของ โรงเรียน		
3	มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด การจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน และการพัฒนาห้องสมุด		
4	แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายในการจัดการศึกษา ตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษา		
5	การดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ		
6	การติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		
7	การรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ		
8	การบริหารงบประมาณเหมาะสมและเพียงพอ		
9	แผนการติดตาม ควบคุมการใช้งบประมาณชัดเจน		
10	การรายงานผลการใช้งบประมาณเป็นระบบ โปร่งใสและตรวจสอบได้		
11	การจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสมและทั่วถึง		
12	แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับเป้าหมาย และนโยบายในการจัดการศึกษาตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและสถานศึกษา		
13	การดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ		
14	การติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		
15	การรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทราบ		
16	การบริหารงบประมาณเหมาะสมและเพียงพอ		
17	แผนการติดตามควบคุมการใช้งบประมาณชัดเจน		
18	การรายงานผลการใช้งบประมาณเป็นระบบโปร่งใสและได้		
19	การจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรตามความเหมาะสมและทั่วถึง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาวบประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
20	แผนการดำเนินงานด้านการบริหาร โดยเขียนแผนงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ร่วมกับแผนงานประจำปีของโรงเรียน แสดงรายละเอียดงาน ระยะเวลางบประมาณ ผู้รับผิดชอบ		
21	การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน		
22	เอกสารสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ลงนามชื่อผู้บริหาร หัวหน้างาน		
23	หนังสือเชิญประชุม		
24	หนังสือขอบคุณผู้ร่วมประชุม		
25	ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากชุมชน/ องค์กรภาครัฐและเอกชน		
26	ได้รับการสนับสนุนบุคลากร สถานที่ในการดำเนินกิจกรรมสภานักเรียน จากชุมชน/ องค์กรภาครัฐและเอกชน		
27	มีการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย		
28	มีการจัดเวทีเสวนาแสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างหลากหลาย		
29	มีข้อกำหนด/มาตรการในการประหยัดพลังงาน		
30	มีผลที่เกิดจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด/มาตรการในการประหยัดพลังงาน		
31	การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจร่วมกัน		
32	การบริหารงานงบประมาณโปร่งใส ตรวจสอบได้		
33	การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจร่วมกัน		
34	การบริหารงานงบประมาณโปร่งใส ตรวจสอบได้		
35	มีการพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายความต้องการ และปัญหาของสถานศึกษาและท้องถิ่น		
36	มีการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง		
37	มีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน โดยใช้เครื่องมือการตรวจสอบที่มีคุณภาพ		
38	มีการนำผลการประเมินไปใช้ในปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง		
39	มีการจัดหางบประมาณได้อย่างเพียงพอ		
40	มีแผนติดตามควบคุมการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน		
41	มีการจัดทำบัญชีการใช้งบอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบัน และตรวจสอบได้ตลอดเวลา		
42	มีการใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
43	มีข้อกำหนด/มาตรการในการประหยัดพลังงาน		
44	มีผลที่เกิดจากการปฏิบัติตามข้อกำหนด/มาตรการในการประหยัดพลังงาน		
45	การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจร่วมกัน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาวบประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
46	การบริหารงานงบประมาณโปร่งใส ตรวจสอบได้		
47	ประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม คุ่มค่า สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน		
48	ใช้ทรัพยากรเหมาะสม คุ่มค่าสอดคล้องกับบริบทของ หน่วยงาน		
49	ใช้ทรัพยากรเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานแต่ไม่คุ้มค่า		
50	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม รองรับนโยบายส่งเสริมสุขภาพ		
51	มีการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา และความต้องการโดยใช้กระบวนการกลุ่ม		
52	มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน		
53	มีการระบุกิจกรรม และกำหนดเวลา		
54	มีการระดมถึงการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง		
55	มีการระบุการใช้ทรัพยากรและ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์		
56	มีการระบุกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน		
57	แผนการดำเนินงานด้านการบริหาร โดยเขียนแผนงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ร่วมกับแผนงานประจำปีของโรงเรียน แสดงรายละเอียดงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ		
58	การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน		
59	เอกสารสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ลงนามชื่อผู้บริหาร หัวหน้างาน		
60	หนังสือเชิญประชุม		
61	หนังสือขอบคุณผู้ร่วมประชุม		
62	มีนโยบายน้อมนำ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี		
63	ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา		
64	ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา		
65	นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา		
66	การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
67	ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาวบประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
68	ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
69	นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
70	มีแผนงาน/โครงการงบประมาณ และผู้รับผิดชอบในการปรับใช้อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
71	นโยบายและการสื่อสารนโยบายของผู้บริหารภายในโรงเรียน		
72	การสนับสนุนของผู้บริการโรงเรียน		
73	แผนการดำเนินงาน ความชัดเจน และรายละเอียดวิธีการ		
74	การดำเนินงานที่สม่ำเสมอต่อเนื่อง		
75	มีแผนงานการดำเนินงานในอนาคต		
76	การจัดหาทุนและการบริหารจัดการเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ		
77	การออมของสมาชิกกลุ่ม		
78	ฐานะทางการเงินของกลุ่ม		
79	การกำหนดแผนกลยุทธ์ /แผนงาน/ โครงการ/ปฏิบัติงานประจำปีที่ชัดเจน และสอดคล้องกับนโยบายในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน		
80	ความสอดคล้องกับกฎหมาย นโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น ความต้องการพัฒนาของสถานศึกษาและชุมชน		
81	แผนการดำเนินงานด้านการบริหาร โดยเขียนแผนงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ร่วมกับแผนงานประจำปีของโรงเรียน แสดงรายละเอียดงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ		
82	การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน		
83	เอกสารสรุปค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ลงนามชื่อผู้บริหาร หัวหน้างาน		
84	หนังสือเชิญประชุม		
85	หนังสือขอบคุณผู้ร่วมประชุม		
86	กำหนดรูปแบบโครงการ/กิจกรรมเพื่อการต้านยาเสพติดให้สอดคล้องกับนโยบาย และข้อกำหนดของกิจกรรมตามมาตรฐานระบบการต้านยาเสพติด		
87	กำหนดปริมาณงานในโครงการ/กิจกรรมให้เหมาะสม สามารถดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในแผน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาวบประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
88	การจัดทำแผนต้องกำหนดหัวข้อของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยในแต่ละกิจกรรมต้องระบุผู้รับผิดชอบ/คณะทำงานของกิจกรรมนั้น งบประมาณที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการ วิธีการวัดผล รวมทั้งรายละเอียดตามข้อ 5.4.1-5.4.4		
89	พิจารณากิจกรรมที่กำหนดขึ้นว่าจะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานระบบด้านยาเสพติด รวมทั้งนโยบายของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น		
90	กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นนั้น ได้มีการสำรวจความเห็น และความคาดหวังจากกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ		
91	เสนอขออนุมัติแผนงานและงบประมาณต่อผู้บริหารสถานศึกษา		
92	การจัดทำแผนนั้น ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นและได้รับอนุมัติก่อนที่จะนำไปปฏิบัติ		
93	การดำเนินงานที่สม่ำเสมอต่อเนื่อง		
94	มีแผนงานการดำเนินงานในอนาคต		
95	การจัดหาทุนและการบริหารจัดการเงินทุนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ		
96	การออมของสมาชิกกลุ่ม		
97	ฐานะทางการเงินของกลุ่ม		
98	สถานศึกษาของตนเองมีแผนงานสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีแผนงาน และได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนการดำเนินงานในทุกครั้ง และอย่างต่อเนื่อง		
99	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ และความช่วยเหลือจากครูหรือภาคีเครือข่ายได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนการดำเนินงานในทุกครั้ง และอย่างต่อเนื่อง		
100	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ และความช่วยเหลือจากองค์กรภาคเอกชนได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามแผนการดำเนินงานในทุกครั้งและอย่างต่อเนื่อง		
101	สถานศึกษาสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานไฟฟ้า ร้อยละ 10		
102	ระบุโครงการงานแนะแนวอาชีพที่เป็นระบบ และงบประมาณเพียงพอ		
103	การจัดทำเชิงกลยุทธ์		
104	การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ		
105	ผลลัพธ์ด้านการเงิน และสมรรถนะการให้บริการ		
106	ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน และ ป.ป.ช. สพฐ. น้อย มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการใช้จ่าย งบประมาณตามแผนงาน/โครงการของโรงเรียน		
107	มีแผนและปฏิทินการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ของโรงเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการงบประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
108	มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนได้		
109	มีการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครใจและ มีความเหมาะสมเพื่อแต่งตั้งให้รับผิดชอบงาน การเงิน การบัญชีและพัสดุของโรงเรียน		
110	ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน และ ป.ป.ช. สพฐ.น้อย มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละ แผนงาน/โครงการ อย่างเหมาะสม		
111	มีการประชุมชี้แจงแนวทางการใช้จ่ายเงิน งบประมาณให้บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนทราบ		
112	ผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการ/กิจกรรม ใช้จ่ายงบประมาณตรงตามวัตถุประสงค์ ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้		
113	ใช้จ่ายงบประมาณตามระยะเวลาที่กำหนด		
114	มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด		
115	มีการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่าย งบประมาณของโรงเรียนเป็นไปตามระเบียบของทางราชการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้		
116	แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามและ ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน โดยมีตัวแทน ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน และ ป.ป.ช. สพฐ. น้อยเข้ามามีส่วนร่วม		
117	มีการจัดทำปฏิทินการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน		
118	คณะกรรมการดำเนินการกำกับติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน อย่างถูกต้องและเป็นธรรม พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ตามความเป็นจริง		
119	คณะกรรมการบันทึกผลการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนต่อผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง		
120	โรงเรียนรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง		
121	สนับสนุนงบประมาณให้บุคลากร ในการพัฒนา และแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ โรงเรียนสุจริตอย่างเหมาะสม และคุ้มค่า		
122	โรงเรียนมีแผนการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่คุณธรรม		
123	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนหลักเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่คุณธรรม		
124	โรงเรียนมีการประเมินผลแผนหลักเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่คุณธรรม		
125	โรงเรียนมีการพัฒนาการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่คุณธรรม		
126	โรงเรียนมีนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษร		
127	นโยบายดังกล่าวมีสาระครอบคลุมประเด็นการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาการประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
128	นโยบายดังกล่าวมีสาระครอบคลุมประเด็นการจัดการของเสียอย่างเหมาะสม		
129	บุคลากรครูในโรงเรียนรับทราบเกี่ยวกับนโยบายอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน		
130	บุคลากรอื่น ๆ เช่น นักการภารโรง ผู้จำหน่ายอาหารในโรงเรียน ฯลฯ รับทราบเกี่ยวกับนโยบายอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน		
131	นักเรียนรับทราบเกี่ยวกับนโยบายอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม		
132	โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม		
133	โรงเรียนได้จัดให้มีการสำรวจปัญหาและสถานการณ์การใช้ทรัพยากร และการรักษาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนก่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการ		
134	มีการวิเคราะห์หรือใช้ข้อมูลด้านพลังงานที่สำรวจได้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการครั้งนี้		
135	มีการวิเคราะห์หรือใช้ข้อมูลการใช้น้ำ และน้ำทิ้งที่สำรวจได้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการครั้งนี้		
136	มีการวิเคราะห์หรือใช้ข้อมูลเกี่ยวกับขยะในโรงเรียนที่สำรวจได้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการครั้งนี้		
137	โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงาน และสิ่งแวดล้อม		
138	ได้มีการดำเนินงาน (จัดกิจกรรมหรือจัดทำโครงการต่าง ๆ) ตามที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการ		
139	โรงเรียนมีมาตรการหรือระเบียบการเกี่ยวกับการตรวจสอบ และทบทวนความต้องการวัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้มีการจัดซื้อเท่าที่จำเป็น		
140	โรงเรียนมีมาตรการหรือระเบียบการเกี่ยวกับการเลือกซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น เครื่องใช้ที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5 ก๊อกน้ำรุ่นประหยัดน้ำ ผลิตภัณฑ์ที่มีบรรจุภัณฑ์ที่ไม่สิ้นเปลือง และสามารถ Recycle ได้		
141	โรงเรียนมีมาตรการหรือระเบียบการในการคัดเลือกสินค้า หรืออาหารที่ไม่ก่อให้เกิดขยะ เข้ามาวางจำหน่ายในโรงเรียน		
142	มีการแสดงสถิติปริมาณขยะรายเดือน/ปี เพื่อสร้างความตื่นตัวในการลด/แยกขยะ		
143	มีการจัดให้บุคลากร/นักเรียนแยกขยะทั้งหมดในโรงเรียน (ทุกประเภทของขยะและทุกพื้นที่) อย่างเหมาะสม และเป็นรูปธรรม		
144	โรงเรียนได้มีการประสานกับผู้รับซื้อหรือรับวัสดุจากการคัดแยกมูลฝอย เพื่อนำกลับมา ใช้ใหม่ (Recycle)		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านวิชาวบประมาณ	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
145	โรงเรียนมีการนำขยะอินทรีย์ (เศษอาหาร) มาทำน้ำหมักชีวภาพ (EM) ทำปุ๋ยหมักหรือมอบให้กับโรงเรียนสุรหรืออื่น ๆ โดยมีระบบการจัดเก็บ และขนย้ายอย่างเหมาะสม		
146	โรงเรียนมีการลดปริมาณขยะแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม		
147	สถานศึกษามีนโยบาย และยุทธศาสตร์		
148	มีวิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย ธรรมนูญ แผนกลยุทธ์เน้นในการพัฒนาโรงเรียน วิถีพุทธ		
149	แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ และบริหารการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (บ ว ร) มีส่วนรวม		
150	ปลูกฝังศรัทธาสรางเสริมปัญญาในพระพุทธศาสนาให้เกิดขึ้นกับบุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง		
151	ร่วมมือกับผู้ปกครอง วัด และชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและชุมชน		
152	มีระบบตรวจสอบประเมินผล และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะอย่างเป็นกัลยาณมิตร เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		

ด้านบริหารบุคคล

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่หลักในการบริหารงาน ให้บริการจัดกิจกรรมห้องสมุด		
2	มีบุคลากรอย่างน้อย 1 คน สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรี สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ หรือ/และ สารนิเทศศาสตร์ หรือ/และ สาขาวิชาอื่น ๆ		
3	บรรณารักษ์จะต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจในการบริการงานห้องสมุด สามารถประเมินความต้องการของผู้ใช้บริการ และวางแผนพัฒนาห้องสมุด		
4	บรรณารักษ์จะต้องมีความสามารถในการปฏิบัติงานเทคนิคของห้องสมุด ได้แก่ การวิเคราะห์เรื่องและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศตามมาตรฐานสากล การสืบค้นสารสนเทศ เป็นต้น และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาบริการห้องสมุด		
5	ครูบรรณารักษ์ให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนในการจัดหาหนังสือ และสื่อสารสนเทศประกอบการเรียนการสอน		
6	ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสนอหรือคัดเลือกหนังสือ และสื่อสารสนเทศประกอบการเรียน การสอน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
7	ครูผู้สอนวางแผนการสอนโดยใช้ห้องสมุด เพื่อการเรียนการสอน		
8	ครูผู้สอนร่วมกับครูบรรณารักษ์ในการจัดกิจกรรมบูรณาการ เพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มสาระฯ		
9	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการ และการบริหารสถานศึกษา		
10	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และความเป็นผู้นำ		
11	ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย และยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม		
12	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา		
13	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร จิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริม และพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล		
14	ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน มีความสามารถในการจัดชั้นเรียน และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง		
15	ครูผู้สอนมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี		
16	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ และใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการเรียน การสอน		
17	บุคลากรสนับสนุนเข้าใจบทบาทหน้าที่ และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ		
18	บุคลากรสนับสนุนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา		
19	บุคลากรสนับสนุนตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดี		
20	บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา		
21	โครงสร้างการบริหารงานและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจน		
22	การจัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน และพัฒนางานดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ		
23	การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ จัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม		
24	การพัฒนาบุคลากรดำเนินอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และทั่วถึง		
25	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา		
26	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ		
27	ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยและยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม		
28	ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา		
29	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร จิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน สามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
30	ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน มีความสามารถในการจัดชั้นเรียน และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง		
31	ครูผู้สอนมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานและรับผิดชอบในหน้าที่ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี		
32	ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ และใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการเรียน การสอน		
33	บุคลากรสนับสนุนเข้าใจบทบาทหน้าที่ และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ		
34	บุคลากรสนับสนุน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา		
35	บุคลากรสนับสนุนตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดี		
36	บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา		
37	โครงสร้างการบริหารงาน และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจน		
38	การจัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน และพัฒนางานดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ		
39	การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ จัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม		
40	การพัฒนาบุคลากรดำเนินอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และทั่วถึง		
41	ลักษณะการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาที่ สะท้อนให้เห็นถึงความทุ่มเท มุ่งมั่น ฝ่าฟันอุปสรรค		
42	นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและใกล้ชิด ส่งผลคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมสูงขึ้น นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรมีทักษะชีวิตปลอดจากการออกกลางคันระหว่างเรียน และปลอดสาร เสพติดรวมทั้งอภัยมุขทั้งปวง		
43	ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจและทุ่มเท มีวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรักและความเมตตาอัน ดิغامต่อนักเรียน โดยไม่มีเงื่อนไข ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู และมีขวัญ กำลังใจในการปฏิบัติงานที่ดีในการปฏิบัติงานตาม		
44	การบริหารจัดการที่มีระบบการส่งเสริม สนับสนุน ติดตาม นิเทศและประเมินผล ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและตรวจสอบได้		
45	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนทั้ง 3 ฝ่าย เป็นแบบอย่างที่ดี โรงเรียนได้รับ เลือกลงเป็นตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม		
46	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้คุณธรรมให้กับบุคลากรและนักเรียน ในสถานศึกษา กิจกรรมวันพระการปฏิบัติประจำเดือน ประจำปี		
47	คำสั่งแต่งตั้งในแต่ละปี ต้องระบุหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานให้ชัดเจน		
48	คณะกรรมการการดำเนินงาน 5 องค์ประกอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
49	คณะกรรมการพี่ช้ศึกษา สาระธรรมชาติแห่งชีวิต สาระสรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว สาระประโยชน์แท้แก่มหาชน		
50	มีความรับผิดชอบ		
51	มีความซื่อตรง		
52	มีความอดทน		
53	มีความเพียร		
54	มีความสามัคคี		
55	มีความเอื้ออาทร เกื้อหนุน		
56	มีความเมตตา กรุณา		
57	การดูแล และรักษาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน วัสดุ อุปกรณ์		
58	ครูมีความกระตือรือร้น สนใจเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่เกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่อง		
59	ครูมีความกระตือรือร้น สนใจเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่เกี่ยวกับ คณิตศาสตร์อย่างต่อเนื่อง		
60	ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมการ ประเมินวิทยฐานะหรือ สวัสดิการอย่างทั่วถึง		
61	ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาใน ด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องในด้าน ต่าง ๆ		
62	ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสามารถ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติและ ได้รับรางวัลดีเด่น ทางด้านและระดับต่าง ๆ		
63	การปฏิบัติงานตามพันธกิจของสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้		
64	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหาร จัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
65	กระบวนการพัฒนานวัตกรรมก่อให้เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ร่วมกันทั้งหน่วยงาน		
66	กระบวนการพัฒนานวัตกรรมก่อให้เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ร่วมกัน เฉพาะกลุ่ม		
67	กระบวนการพัฒนานวัตกรรมก่อให้เกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ร่วมกันเฉพาะบุคคล		
68	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนหรือคณะทำงานที่ทำหน้าที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งประกอบด้วยครู นักเรียน ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้แทนองค์กร ในชุมชน		
69	บุคลากรในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
70	คณะทำงานรับผิดชอบในแต่ละโครงการ ส่งเสริมสุขภาพประกอบด้วยครู นักเรียน และผู้ปกครอง / เจ้าหน้าที่สาธารณสุข / องค์กรในชุมชน		
71	โครงการส่งเสริมสุขภาพ มีการนิเทศ / ติดตาม โดยระบบของโรงเรียน อย่างต่อเนื่อง มีสรุปผลการนิเทศ และมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน		
72	ผู้บริหาร / ครู / บุคลากร ในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และนำข้อมูลไปใช้ในการจัดกลุ่มบุคลากรตามภาวะสุขภาพ (กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่ม พบโรค)		
73	บุคลากรกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มพบโรคได้รับการปรึกษา / แนะนำ ด้านสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุข		
74	บุคลากรได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่อง สุขภาพอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (จากทุกแหล่งข้อมูล เช่น โทรทัศน์ เสียงตามสาย หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เป็นต้น)		
75	บุคลากรในโรงเรียนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาสุขภาพ เช่น กิจกรรมออกกำลังกาย, ส่งเสริมโภชนาการ, นันทนาการ ฯลฯ		
76	คำสั่งแต่งตั้งในแต่ละปี ต้องระบุหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานให้ชัดเจน		
77	คณะกรรมการดำเนินงาน 5 องค์ประกอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
78	คณะกรรมการพืชศึกษา สาระธรรมชาติแห่งชีวิต สาระสรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว สาระประโยชน์แท้แก่มหาชน		
79	มีความรับผิดชอบ		
80	มีความซื่อตรง		
81	มีความอดทน		
82	มีความเพียร		
83	มีความสามัคคี		
84	มีความเอื้ออาทร เกื้อหนุน		
85	มีความเมตตา กรุณา		
86	การดูแล และรักษาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน วัสดุ อุปกรณ์		
87	มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
88	ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่		
89	ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
90	จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา		
91	ติดตามผลการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม พัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริม การดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
92	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
93	ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
94	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง		
95	บุคลากรของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
96	บุคลากรจัดการทรัพยากร และดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
97	บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณะประโยชน์		
98	บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ		
99	บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์		
100	ผู้นำการเปลี่ยนแปลง		
101	ผู้นำเชิงกลยุทธ์		
102	ความคิดสร้างสรรค์		
103	ความสามารถในการตัดสินใจ		
104	วิสัยทัศน์ทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการจัดกระบวนการเรียนรู้		
105	ความสามารถในการวางแผนกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์		
106	ความสามารถในการบริหารจัดการ องค์กรและบุคลากร		
107	ความสามารถในการสื่อสารภายในองค์กร		
108	ความสามารถในการสื่อสารภายนอกองค์กร		
109	ความสามารถในการประสานงานและทำงานร่วมกับบุคคล และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง		
110	ใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
111	มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง		
112	ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา		
113	สามารถถ่ายทอดประสบการณ์การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการศึกษา และมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา		
114	ร้อยละ 25 ของจำนวนครูในสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ มีสื่อและ/หรือนวัตกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง		
115	ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และครูนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้รับผิดชอบจนเห็นผล และครูใช้สื่อ และ/หรือนวัตกรรม การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้จนเห็นผล		
116	ครูถ่ายทอดประสบการณ์ให้เพื่อนครูในสถานศึกษา จนมีครูทุกระดับชั้น และทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล		
117	มีครูแกนนำนำบทเรียนความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการถอดบทเรียนของตนเองจัดทำเป็นสื่อ ขยายผลสู่ภายนอกสถานศึกษา จนเห็นผล		
118	มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการครบทุกฝ่ายสมบูรณ์		
119	มีบันทึกการประชุมคณะกรรมการชัดเจน		
120	มีผลสรุปการประชุมด้านการวางแผนชัดเจน		
121	มีกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติตนเป็นคนดีให้นักเรียนร่วมกิจกรรม 3 กิจกรรมขึ้นไป และจัดอย่างมีคุณภาพ/ชัดเจน		
122	ลักษณะกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความรัก ความผูกพัน ความสามัคคีได้ดีมาก		
123	ผู้นำเสนอสามารถนำเสนอผลงานได้ชัดเจน เข้าใจ ครอบคลุมการดำเนินงาน		
124	ภาพประกอบ/เอกสารนำเสนอมีความน่าสนใจ		
125	การพัฒนาครู/บุคลากร เพื่อนำไปสู่กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุน การดำเนินงานโรงเรียน		
126	วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของกลุ่ม		
127	การวางแผนกิจกรรมของกลุ่ม		
128	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่ม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
129	การสร้างผู้นำ และการพัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่มยูวเกษตรกร		
130	การสร้างข้อตกลง และระเบียบในการทำกิจกรรมของกลุ่ม 12		
131	การดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม		
132	การประเมินผลงานของกลุ่ม		
133	การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรเป็นไปตามข้อบังคับกลุ่ม		
134	คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร/สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทและทำหน้าที่ตามบทบาทอย่างครบถ้วน		
135	คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร/สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีส่วนร่วมกันในการ กำหนด แผนงานร่วมกันดำเนินการตามแผนงาน และร่วมรับผลประโยชน์		
136	มีการมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างชัดเจน		
137	ผู้บริหารมีวิถีชีวิตสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม (ลด ละ เลิก อบายมุข) ถือศีล 5 และ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี		
138	ผู้บริหารมีพรหมวิหารธรรมประจำใจ		
139	ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์ จริงใจในการทำงาน		
140	ผู้บริหารมีความเข้าใจที่ถูกต้องในพระรัตนตรัย นบถือและศรัทธาในพระพุทธศาสนา		
141	ครูมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม (ลด ละ เลิกอบายมุข) มีศีลธรรม และ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี		
142	ครูมีพรหมวิหารธรรม มีความเป็นกัลยาณมิตร มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเจริญ งอกงามตามหลักไตรสิกขา		
143	ครูรู้ เข้าใจ หลักการพัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา		
144	ระบบบริหารมีวิสัยทัศน์หรือปรัชญา พันธกิจ เป้าหมาย ธรรมนูญ หรือแผนกลยุทธ์ ที่มีจุดเน้นในการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธ		
145	ระบบบริหารแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการดำเนินงานโรงเรียน วิถีพุทธและบริหารการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (บ ว ร) มีส่วนร่วม		
146	ระบบบริหารปลูกฝังศรัทธา สร้างเสริมปัญญาในพระพุทธศาสนาให้เกิดขึ้นกับ บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง		
147	ระบบบริหารร่วมมือกับผู้ปกครอง วัดและชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและชุมชน		
148	ระบบบริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ อย่างต่อเนื่อง		
149	ระบบบริหารมีระบบตรวจสอบประเมินผล และเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะ อย่างเป็นกัลยาณมิตร เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
150	ระบบหลักสูตรสถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการพุทธธรรมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้		
151	สภาพแวดล้อม จัดประดิษฐ์ฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียนและประจำห้องเรียนเหมาะสม		
152	สภาพแวดล้อม มีป้ายนิเทศ ป้ายคติธรรม คำขวัญ คุณธรรมจริยธรรมโดยทั่วไปในบริเวณโรงเรียน		
153	สภาพแวดล้อม สภาพโรงเรียนสะอาด ปลอดภัย สงบ ร่มรื่น เรียบง่าย ใกล้เคียงธรรมชาติ		
154	สภาพแวดล้อม บริเวณโรงเรียนปราศจากสิ่งเสพติด อบายมุข สิ่งมอมเมาทุกชนิด		
155	มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ		
156	คำสั่งแต่งตั้งในแต่ละปี ต้องระบุหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานให้ชัดเจน		
157	คณะกรรมการการดำเนินงาน 5 องค์ประกอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
158	คณะกรรมการพี่ชिक्षา สาระธรรมชาติแห่งชีวิต สาระสรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว สาระประโยชน์แท้แก่มหาชน		
159	มีความรับผิดชอบ		
160	มีความซื่อตรง		
161	มีความอดทน		
162	มีความเพียร		
163	มีความสามัคคี		
164	มีความเอื้ออาทร เกื้อหนุน		
165	มีความเมตตา กรุณา		
166	การดูแล และรักษาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน วัสดุ อุปกรณ์		
167	ผู้บริหารต้องถ่ายทอดนโยบาย แนวทาง กลยุทธ์การดำเนินงาน และเป้าหมายไปยังผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานและชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงเพื่อให้มีความเข้าใจร่วมกัน		
168	ผู้บริหารต้องกำหนดอำนาจ หน้าที่ บทบาท และความรับผิดชอบของบุคลากร		
169	สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบภายในสถานศึกษา โดยมีการกำหนดหน้าที่เพื่อตรวจสอบ การดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่อต้านยาเสพติดของสถานศึกษา		
170	วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของกลุ่ม		
171	การวางแผนกิจกรรมของกลุ่ม		
172	การกำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่ม		
173	การสร้างผู้นำ และการพัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่มยุวเกษตรกร		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
174	การสร้างข้อตกลง และระเบียบในการทำกิจกรรมของกลุ่ม		
175	การดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม		
176	การประเมินผลงานของกลุ่ม		
177	ครูผู้สอน/ครูผู้รับผิดชอบงานสหกรณ์ในโรงเรียน		
178	มีหลักฐานชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ		
179	ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินโครงการ และนำไปพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง		
180	มีครูแนะแนวที่มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามสาขาวิชา		
181	มีการพัฒนาครูแนะแนวอย่างเพียงพอและมีคุณภาพ		
182	มีการพัฒนาครูสาขาวิชาอื่น ๆ ให้เป็นครูแนะแนว		
183	การนำองค์กร		
184	การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม		
185	สภาพแวดล้อมในการทำงาน		
186	ความผูกพันของบุคลากร		
187	ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร		
188	ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร		
189	มีแผนงาน/โครงการพัฒนา บุคลากรของโรงเรียน เพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนัก ในการดำเนินงานโครงการโรงเรียน สุจริต		
190	มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน ได้รับการพัฒนาและแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต		
191	ยกย่อง ชมเชยบุคลากรที่เป็น แบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการ ของโรงเรียน สุจริต		
192	มอบรางวัล (โล่/เกียรติบัตร/ อื่น ๆ) ให้กับบุคลากรที่เป็น แบบอย่างตามคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต		
193	จัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับ บุคลากรโรงเรียนสุจริต		
194	ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรนำผลงานที่เกิดจากการดำเนินงาน โครงการโรงเรียน สุจริต ไปใช้ในการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ		
195	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานความสำเร็จที่เกิดจาก การดำเนินงานโครงการ โรงเรียน สุจริต		
196	มีการวางแผนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ		
197	ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผน ธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการ และ จรรยาบรรณวิชาชีพ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
198	ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหา ผลประโยชน์อันมิชอบ		
199	ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอเพียงอย่างมี สุขและเป็นแบบอย่างแก่สาธารณชน		
200	อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และส่วนรวม		
201	มีการวางแผนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ		
202	ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพ		
203	ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและเต็มความสามารถ		
204	ดำรงชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียง		
205	อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของทางราชการและส่วนรวม		
206	มีการทำงานเป็นขั้นตอน		
207	ปฏิบัติตามตามระเบียบ ข้อปฏิบัติ และข้อตกลงของโรงเรียน		
208	ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา ไม่ถือเอาสิ่งของ หรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน		
209	มีพฤติกรรมประหยัด อดออมและใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า		
210	ช่วยเหลืองานผู้อื่นและส่วนรวมด้วยความเต็มใจ		
211	บริหารงานอย่างมีส่วนร่วม โปร่งใส ตรวจสอบได้		
212	ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนทั้ง 3 ฝ่าย เป็นแบบอย่างที่ดี โรงเรียนได้รับเลือกเป็นตัวแทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการปลูกฝังคุณธรรม		
213	ผู้นำมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ		
214	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ		
215	โรงเรียนมีการประเมินผลการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล		
216	โรงเรียนมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล		
217	โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อดำเนินงานทางด้าน การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนครอบคลุมทั้ง 8 ประเด็น		
218	มีการกำหนดบทบาท และหน้าที่ของคณะกรรมการ/คณะ ทำงานแต่ละชุดอย่างชัดเจน		
219	คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม มีการจัดประชุม		
220	ผู้บริหารเข้าใจและใช้หลัก ปศพพ. อย่างชัดเจน ในการทำโครงการ/กิจกรรม		
221	ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุน โดยกำหนดเป็นนโยบายเกี่ยวกับเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม มีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินกิจกรรม พร้อมทั้งเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรและปิดประกาศให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนรับทราบ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
222	กำหนดและเลือกใช้วิธีการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามความเสี่ยง ทั้งนี้ควรเป็นกระบวนการสื่อสารแบบ 2 ทาง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการรับและให้ข้อมูลข่าวสาร ไม่ได้เป็นผู้รับข้อมูลอย่างเดียว		
223	ตรวจติดตาม ทบทวน และประเมินผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการดำเนินการตามแผนและมีการตรวจสอบผลลัพธ์ เช่น จำนวนวันลาที่ลดลง ความสนใจด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้น การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และการจัดสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงานดีขึ้น เป็นต้น		
224	กำหนด/เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง		
225	พัฒนาตนเองโดยเฉพาะด้านความสามารถ ใช้ Computer หรือ ICT เพื่อการเรียนรู้ การสอน		
226	กระตือรือร้นในการทำงาน สามารถ อธิบายหรือตอบข้อซักถามสอดคล้องกับ ผลงานที่ปรากฏอย่างเป็นเหตุเป็นผล		
227	ผลงานนักเรียนที่น่าเสนอ สะท้อนการ ปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน สอดคล้องกับด้านย่อยที่ 2.1		
228	พัฒนาการทำงานอย่างสอดคล้องกับเป้า หมายโรงเรียนในฝันภายใต้ข้อจำกัด		
229	ให้การดูแล ช่วยเหลือ แนะนำ นักเรียนตาม หลักการและแนวทางวินัยเชิงบวก (Positive Discipline) ด้านคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ ด้านแหล่งเรียนรู้ (ทั่วไป)		
230	เต็มใจเข้าร่วมโครงการโรงเรียนในฝัน		
231	มีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญ (Concept) และแนวทางดำเนินงาน โครงการโรงเรียนในฝัน		
232	ข้าราชการครูเป็นผู้นำทางวิชาการ		
233	ดำเนินการให้ครูนักเรียน ชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจและยินดีเข้าร่วมโครงการโรงเรียนในฝัน		
234	มีผลงานที่ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งผลงานในภาพรวมของโรงเรียนและของบุคลากร		
235	ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง		
236	สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานมีคำสั่ง และการประชุม		
237	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
238	มีวิถีชีวิตสอดคล้องหลักพุทธธรรม (มีศีล5)		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบุคคล	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
239	มีพรหมวิหารธรรมประจำใจ		
240	มีความซื่อสัตย์ จริ่งใจในการทำงาน		
241	มีความเข้าใจพระรัตนตรัย นับถือศรัทธาพระพุทธรูปศาสนา		
242	มีวิถีชีวิตสอดคล้องหลักพุทธธรรม (เป็นแบบอย่างที่ดี)		
243	มีพรหมวิหารธรรม มีความเป็นกัลยาณมิตร		
244	พัฒนาผู้เรียนตามหลักไตรสิกขา		
245	ส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร อ่อนน้อมถ่อมตน เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยิ้มแย้ม มีเมตตาต่อกัน ทั้งครูต่อนักเรียน ครูต่อครู นักเรียนต่อนักเรียน และครูต่อผู้ปกครอง		
246	ส่งเสริมบรรยากาศใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่สร้างสรรค์		
247	ส่งเสริมบุคลากรและนักเรียน ให้ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้อื่น		
248	ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชู ผู้ทำดีเป็น		
249	โรงเรียนโครงการครูพระมาปฏิบัติหน้าที่สอนเป็นประจำ		

ด้านบริหารงานทั่วไป

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	ขนาดพื้นที่และสถานที่ตั้งห้องสมุด 2-4 ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียน สะดวกต่อการเข้าใช้		
2	สะอาด สดชื่น ไม่มีมดแมลง มีแสงสว่างเพียงพอต่อการอ่านหนังสือ		
3	มีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการใช้บริการ ใช้ครุภัณฑ์ห้องสมุดที่เหมาะสมกับผู้ให้บริการ		
4	มีการออกแบบ ตกแต่งห้องสวยงาม ทันสมัย ดึงดูดการเข้าใช้บริการ มีการจัดแบ่งพื้นที่ โดยคำนึงถึงการให้บริการ การจัดกิจกรรม และการปฏิบัติงาน อีกทั้งสามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของทรัพยากรห้องสมุด และการขยายบริการในอนาคต		
5	มีการประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาใช้เพื่อการวางแผนในการพัฒนาห้องสมุดต่อไป		
6	มีการจำแนกประเภทหนังสือและสื่อสารสนเทศ (Collections) อย่างชัดเจน เช่น หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง คู่มือเตรียมสอบ นวนิยาย วารสาร ซีดี ฯลฯ		
7	วิเคราะห์และจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือตามเนื้อหาวิชาด้วยระบบมาตรฐานสากล		
8	จัดทำเครื่องมือสืบค้นสารสนเทศ		
9	ใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการจัดการฐานข้อมูลและสืบค้นสารสนเทศ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
10	ใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการจัดการฐานข้อมูลและสืบค้นสารสนเทศ		
11	ใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการบริหารงานห้องสมุด จัดการฐานข้อมูล สืบค้นสารสนเทศ และบริการยืม-คืน		
12	ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต		
13	มีเว็บไซต์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้บริการสื่อสารสนเทศผ่านระบบเครือข่าย		
14	นักเรียนมีน้ำหนักรวมและส่วนสูงตามเกณฑ์ ตามวัย แต่งกายสะอาดออกกำลังกายสม่ำเสมอ		
15	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวได้ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข		
16	นักเรียนเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุขทั้งปวง		
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา		
18	การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน		
19	การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัยและพัฒนาต่อเนื่อง		
20	การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน		
21	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในสถานศึกษาและผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา		
22	อาคารสถานที่ทุกแห่ง มีความสะอาดปลอดภัยถูกสุขลักษณะมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมแก่การทำกิจกรรม		
23	อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารมีปริมาณเพียงพอรอบบริเวณอยู่ในสภาพดี สะอาด และปลอดภัย		
24	การจัดระบบซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์		
25	ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดี ปลอดภัยและมีระบบป้องกันอันตราย		
26	การสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา		
27	การกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการจัดการศึกษาร่วมกัน		
28	สมาคม ชมรม หรือองค์กรที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษา		
29	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้		
30	สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ/กิจกรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน		
31	ผลการพัฒนาเกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วมและสังคม		
32	สถานศึกษาให้การสนับสนุนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง		
33	สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน		
34	โครงการ / กิจกรรมดีเด่นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา		
35	การดำเนินโครงการ / กิจกรรมใช้หลักการบริหารการจัดการแบบมีส่วนร่วม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
36	การดำเนินโครงการเน้นการทำงานเป็นระบบและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง		
37	ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและยึดเป้าหมายความสำเร็จของงานร่วมกัน		
38	ผลงานเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการของนักเรียนรอบด้าน		
39	ผลงานเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนครอบคลุมทั้งสถานศึกษา		
40	ผลงานได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชน		
41	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานอย่างแพร่หลาย		
42	นักเรียนมีน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ตามวัย แต่งกายสะอาดออกกกำลังกายสม่ำเสมอ		
43	นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวได้ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข		
44	นักเรียนเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศ และอบายมุขทั้งปวง		
45	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะ ดนตรี และกีฬา		
46	การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานที่ครอบคลุม และเป็นปัจจุบัน		
47	การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบทันสมัย และพัฒนาต่อเนื่อง		
48	การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ และการเรียนการสอน		
49	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในสถานศึกษา และผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา		
50	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในสถานศึกษาและผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา		
51	อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารมีปริมาณเพียงพอรอบบริเวณอยู่ในสภาพดี สะอาด และปลอดภัย		
52	การจัดระบบซ่อมบำรุงเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์		
53	ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ปลอดภัยและมีระบบป้องกันอันตราย		
54	การสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา		
55	การกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการจัดการศึกษาร่วมกัน		
56	สมาคม ชมรม หรือองค์กรที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษา		
57	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้		
58	สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ/กิจกรรม เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน		
59	ผลการพัฒนาเกิดประโยชน์ต่อส่วนร่วม และสังคม		
60	สถานศึกษาให้การสนับสนุนอย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง		
61	สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้ และบริการชุมชน		
62	โครงการ / กิจกรรมดีเด่นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
63	การดำเนินโครงการ/กิจกรรมใช้หลักการบริหารการจัดการแบบมีส่วนร่วม		
64	การดำเนินโครงการเน้นการทำงานเป็นระบบและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง		
65	ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและยึดเป้าหมายความสำเร็จของงานร่วมกัน		
66	ผลงานเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการของนักเรียนรอบด้าน		
67	ผลงานเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนครอบคลุมทั้งสถานศึกษา		
68	ผลงานได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชน		
69	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานอย่างแพร่หลาย		
70	ลักษณะการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือของสถานศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงความทุ่มเท มุ่งมั่น ฝ่าฟันอุปสรรค		
71	นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและใกล้ชิด ส่งผลคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมสูงขึ้น นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรมีทักษะชีวิตปลอดจากการออกกลางคันระหว่างเรียนและปลอดสารเสพติด รวมทั้งอบายมุขทั้งปวง		
72	การบริหารภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม ส่งเสริม สนับสนุน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและคุ้มครองเด็ก อย่างเป็นระบบและมีความยั่งยืน		
73	นักเรียนได้รับการพิทักษ์คุ้มครองและดูแล		
74	นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและการปรับตัว		
75	นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองสังคมอย่างรอบด้าน		
76	การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนสงบ สะอาด สวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย อบายมุข		
77	การจัดสถานที่ มุมกิจกรรมหรือมุมประสบการณ์ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การออม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในห้องเรียนและจัดจุดเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างสูงสุด		
78	มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนมาร่วมคิดร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน		
79	มีการสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมสู่สถานศึกษาอื่น ๆ		
80	มีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแลสอดส่องและส่งเสริมบุตรหลาน เยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม		
81	โครงการ/กิจกรรมด้านการฝึกปฏิบัติประชาธิปไตยในโรงเรียน (การแสดงออก/การแลกเปลี่ยนแนวความคิด/ความเห็นของนักเรียนด้านประชาธิปไตยในโรงเรียน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	เช่น กลุ่มสนใจ ชุมนุม ชมรม ค่ายประชาธิปไตย เยาวชนยุติธรรม ฯลฯ ทั้งนี้เป็นกิจกรรมซึ่งสะท้อนถึงวิถีประชาธิปไตย/ความเท่าเทียมกัน หรือเวทีที่แสดงความสามารถของนักเรียนในเชิงสร้างสรรค์		
82	โครงการ/กิจกรรมด้านการประยุกต์ใช้และขยายผลประชาธิปไตยในชุมชน (การส่งเสริมความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยให้แพร่หลายในชุมชนและสังคม ทั้งนี้อาศัยความรู้จากโครงการตามข้อ 1 และ 2 การจัดกระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และด้านการฝึกปฏิบัติประชาธิปไตยในโรงเรียนขยายผลสู่การพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชน มีความรู้ความเข้าใจแนวทางประชาธิปไตยและนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันจนเป็นวิถีชีวิต)		
83	โครงการ/กิจกรรมที่เป็นนวัตกรรม ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ริเริ่มด้วยการนำหลักประชาธิปไตยมาประยุกต์ใช้ในเชิงสร้างสรรค์ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และมีความยั่งยืน เช่น การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ด้วยวิถีประชาธิปไตย การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ประชาธิปไตยในโรงเรียน ฯลฯ		
84	วาระการประชุมเรื่องเกี่ยวกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
85	รายชื่อ ลายมือชื่อ คณะกรรมการสถานศึกษา และ/หรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ/หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
86	บันทึกการประชุม		
87	ภาพถ่าย		
88	ผลการดำเนินงาน 5 องค์ประกอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
89	ผลการดำเนินงานพืชศึกษา สารการเรียนรู้ สารธรรมชาติแห่งชีวิต สารสรรพสิ่ง ล้วนพันเกี่ยว สารประโยชน์แท้แก่มหาชน		
90	วิเคราะห์ปัญหา และหาข้อสรุป		
91	วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป		
92	การกำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษา		
93	การสำรวจพรรณไม้		
94	การจำแนกชนิดพืช		
95	การติดป้ายรหัสประจำต้น		
96	วิธีการหาตำแหน่งต้นไม้		
97	การจัดทำผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้เฉพาะพื้นที่การจัดทำผังพรรณไม้รวมทั้งโรงเรียน		
98	รายงานสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ตามผังพรรณไม้ ฝึกการวิเคราะห์		
99	กำหนดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
100	กำหนดชนิดพรรณไม้ที่จะปลูกวัสดุปลูก		
101	จัดทำผังภูมิทัศน์ แสดงรายละเอียดการปลูกพรรณไม้		
102	การสนับสนุน		
103	การขยายพันธุ์ การตอน การเพาะเมล็ด การปักชำ การติดตา ฯลฯ		
104	การปลูกพรรณไม้เพิ่มเติม		
105	มีความสะอาด		
106	มีความเป็นระเบียบ		
107	มีความร่มรื่นน่าอยู่		
108	นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้		
109	การเยี่ยมชมงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจากหน่วยงานอื่น ๆ		
110	การไปให้ความรู้เกี่ยวกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เช่นหนังสือเชิญ หนังสือขอบคุณ สมุดเยี่ยมชม ภาพถ่าย		
111	มีแผนงานโครงการส่งเสริมสถานักเรียน และประชาธิปไตยในโรงเรียน		
112	มีระเบียบ/ข้อบังคับ/ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียน ของโรงเรียน		
113	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน/ครูที่ปรึกษา กิจกรรมสถานักเรียน		
114	มีการประชุม/วางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานักเรียน		
115	มีห้อง/สถานที่ปฏิบัติกิจกรรมของสถานักเรียน		
116	มีการอบรม/พัฒนาคณะกรรมการสถานักเรียน		
117	มีกระบวนการถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานจาก สภารุ่นพี่		
118	มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของกรส่งเสริมประชาธิปไตยของสถานศึกษา		
119	มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม สถานักเรียน		
120	มีกระบวนการรับสมัครตัวแทนนักเรียน		
121	มีการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร		
122	มีการเลือกตั้งตัวแทนนักเรียน ทุกคนมีส่วนร่วม ด้วยกระบวนการประชาธิปไตย		
123	มีการประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ		
124	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ /ข้อบังคับ/ ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน		
125	มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานสถานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ /ข้อบังคับ / ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน		
126	มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ / ข้อบังคับ /ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
127	มีคู่มือการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนตามแนวทางการดำเนินงานของ สพฐ.		
128	การกำหนดแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม		
129	การจัดตั้งชุมชน/ชมรม		
130	การประชุม		
131	การลงมือปฏิบัติกิจกรรม		
132	การประเมินผล		
133	การรายงานผล		
134	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยนักเรียน/ ครู/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน มีส่วนรวมครบ 6 รายการ ตามที่กำหนดในตัวบ่งชี้		
135	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยนักเรียน/ ครู/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน มีส่วนรวม 5 รายการ ตามที่กำหนดในตัวบ่งชี้		
136	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยนักเรียน/ ครู/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน มีส่วนรวม 4 รายการ ตามที่กำหนดในตัวบ่งชี้		
137	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยนักเรียน/ ครู/ ผู้ปกครอง/ ชุมชน มีส่วนรวมจำนวน 1-3 รายการ ตามที่กำหนดในตัวบ่งชี้		
138	คารวะธรรม เช่น การทำความเคารพ ยิ้ม ไหว้ ทักทายฯลฯ		
139	สามัคคีธรรม เช่น การรวมมือ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ฯลฯ		
140	ปัญญาธรรม เช่น การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นฯลฯ		
141	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหาสาระ/กระบวนการที่ครอบคลุมแสดงถึงการมีคารวะธรรม สามัคคีธรรมปัญญาธรรม จำนวน 6 กิจกรรมขึ้นไป		
142	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหาสาระ/กระบวนการที่ครอบคลุมแสดงถึงการมีคารวะธรรม สามัคคีธรรมปัญญาธรรม จำนวน 4-5 กิจกรรม		
143	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหาสาระ/กระบวนการที่ครอบคลุมแสดงถึงการมีคารวะธรรม สามัคคีธรรมปัญญาธรรม จำนวน 2-3 กิจกรรม		
144	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหาสาระ/กระบวนการที่ครอบคลุมแสดงถึงการมีคารวะธรรม สามัคคีธรรมปัญญาธรรม หรือสอดคล้องหลักการอย่างใดอย่างหนึ่งอย่างน้อย 1 กิจกรรม		
145	ความพอประมาณ		
146	ความมีเหตุผล		
147	การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีภายใต้เงื่อนไข ความรู้ /คุณธรรม/มิติด้านวัตถุ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
148	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 6 กิจกรรมขึ้นไป		
149	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 4-5 กิจกรรม		
150	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 2-3 กิจกรรม		
151	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 1 กิจกรรม		
152	กิจกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ		
153	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/ กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริม/พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ประการ จำนวน 6 กิจกรรมขึ้นไป		
154	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/ กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริม/พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ประการ จำนวน 4-5 กิจกรรมขึ้นไป		
155	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/ กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริม/พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ประการ จำนวน 2-3 กิจกรรมขึ้นไป		
156	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/ กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริม/พัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ประการ จำนวน 1 กิจกรรมขึ้นไป		
157	สิทธิที่จะมีชีวิต		
158	สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง		
159	สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา		
160	สิทธิที่จะมีส่วนร่วม		
161	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริมสิทธิเด็กครบทั้ง 4 ประการ จำนวน 6 กิจกรรมขึ้นไป		
162	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริมสิทธิเด็กครบทั้ง 4 ประการ จำนวน 4-5 กิจกรรมขึ้นไป		
163	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริมสิทธิเด็กครบทั้ง 4 ประการ จำนวน 2-3 กิจกรรมขึ้นไป		
164	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริมสิทธิเด็กครบทั้ง 4 ประการ จำนวน 1 กิจกรรมขึ้นไป		
165	ความเป็นประชาคมอาเซียน		
166	ความเป็นพลโลก		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
167	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริมความเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก จำนวน 5 กิจกรรมขึ้นไป		
168	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริมความเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก จำนวน 3-4 กิจกรรมขึ้นไป		
169	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริมความเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก จำนวน 2 กิจกรรมขึ้นไป		
170	การรณรงค์/เผยแพร่ความรู้การเลือกตั้งสู่โรงเรียนท้องถิ่นหรือระดับชาติ		
171	การเลือกตั้งสถานักเรียน		
172	การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งท้องถิ่นหรือระดับชาติ		
173	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริม/สนับสนุนการเลือกตั้งระดับโรงเรียนท้องถิ่นหรือระดับชาติ จำนวน 5 กิจกรรม ขึ้นไป		
174	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริม/สนับสนุนการเลือกตั้งระดับโรงเรียนท้องถิ่นหรือระดับชาติ จำนวน 3-4 กิจกรรม ขึ้นไป		
175	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการส่งเสริม/สนับสนุนการเลือกตั้งระดับโรงเรียนท้องถิ่นหรือระดับชาติ จำนวน 2 กิจกรรม ขึ้นไป		
176	หลักสูตรมาภิบาล		
177	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมโดยการนำหลักสูตรมาภิบาลสู่การปฏิบัติ ครบ 6 ประการ		
178	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมโดยการนำหลักสูตรมาภิบาลสู่การปฏิบัติ ครบ 4-5 ประการ		
179	กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมโดยการนำหลักสูตรมาภิบาลสู่การปฏิบัติ ครบ 3 ประการ		
180	มีกิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริม/ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชนจำนวน 5 กิจกรรมขึ้นไป		
181	มีกิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริม/ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน จำนวน 3-4 กิจกรรมขึ้นไป		
182	มีกิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหา/กระบวนการที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริม/ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน จำนวน 2 กิจกรรมขึ้นไป		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
183	มีการประเมิน สรุป และรายงานผลการจัดโครงการ/ กิจกรรมของสถานักเรียน ร้อยละ 80 ขึ้นไป ของจำนวนโครงการ/กิจกรรมที่สถานักเรียนดำเนินการ		
184	มีการประเมิน สรุป และรายงานผลการจัดโครงการ/ กิจกรรมของสถานักเรียน ร้อยละ 60-79 ขึ้นไป ของจำนวนโครงการ/กิจกรรมที่สถานักเรียนดำเนินการ		
185	มีการประเมิน สรุป และรายงานผลการจัดโครงการ/ กิจกรรมของสถานักเรียน ร้อยละ 60 ขึ้นไป ของจำนวนโครงการ/กิจกรรมที่สถานักเรียนดำเนินการ		
186	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการสร้างเครือข่ายอย่างชัดเจน		
187	มีปฏิทินและปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนดอย่างชัดเจน		
188	มีการประเมิน สรุป และรายงานผลกิจกรรม		
189	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมในการสร้างเครือข่าย		
190	มีเครือข่ายการทำงานระหว่างสถานักเรียน /ชุมชน/องค์กรภาครัฐ และเอกชน		
191	เครือข่ายให้การสนับสนุนกิจกรรมสถานักเรียน		
192	สถานักเรียนให้ความร่วมมือ สนับสนุนเครือข่าย		
193	มีการประเมิน สรุป และรายงานผลการดำเนินงานสถานักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ เครือข่าย		
194	ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมประจำปีโดยกับชุมชน/ องค์กรภาครัฐและ เอกชน		
195	ได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้ ประสพการณ์ในด้านประจำปีโดยกับชุมชน/ องค์กร ภาครัฐและเอกชน		
196	มีการให้ความรู้ เรื่องประจำปีโดยแก่นักเรียนและชุมชน		
197	มีการทำข้อตกลงเกี่ยวกับประจำปีโดยรวมกับเครือข่ายชุมชน/องค์กรภาครัฐและ เอกชน		
198	เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชน/ ท้องถิ่น		
199	รวมกิจกรรมสาธารณะ วันสำคัญ โอกาสพิเศษต่าง ๆ ในชุมชนและท้องถิ่น		
200	นำเสนอผลงานของสถานักเรียนในระดับต่าง ๆ		
201	ผลงานที่ได้รับการเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย		
202	ได้รับการยกย่องชมเชยจากองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ		
203	มีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง		
204	มีการสรุป รายงานผล		
205	มีการประชาสัมพันธ์ผลงานผ่านสื่อที่หลากหลาย (อย่างน้อย 2 ช่องทางขึ้นไป)		
206	นำผลที่ได้รับมาวางแผนพัฒนากิจกรรมของสถานักเรียน		
207	สถานศึกษา มีมาตรฐานในการใช้ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
208	จำนวนอาคารเรียนและอาคารประกอบเพียงพอกับการใช้งาน		
209	ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี		
210	จัดสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ที่ร่มรื่น สวยงาม เอื้อต่อการเรียนรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้		
211	จัดสภาพแวดล้อม อาคารและอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นระเบียบเรียบร้อยโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ		
212	ความพอเพียงและทันสมัยของอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน		
213	การให้บริการอาคาร สถานที่แหล่งเรียนรู้แก่ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่น		
214	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ในการพัฒนาต่าง ๆ ของสถานศึกษา		
215	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น		
216	การสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการ พัฒนาการศึกษา		
217	มีผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของหน่วยงานบังคับบัญชา		
218	มีข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาอย่างครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน		
219	มีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ทันสมัย มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		
220	มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการอย่างคุ้มค่า		
221	มีการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวดเร็ว		
222	มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมสุขภาพกายอารมณ์และจิตใจอย่างเหมาะสม		
223	อาคารสถานที่ในสถานศึกษาทุกแห่งอยู่ในสภาพที่สะอาด ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ		
224	มีการจัดเตรียมอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในให้บริการ อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม		
225	มีการจัดระบบซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงสะอาดและปลอดภัยอยู่เสมอ		
226	มีการจัดระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ และปลอดภัย		
227	เป็นสิ่งที่ใหม่ที่ไม่เคยมีหรือปรากฏมาก่อน		
228	เป็นสิ่งที่มียอยู่แล้ว แต่นำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่		
229	เป็นสิ่งที่มียอยู่แล้ว แต่นำมาปรับปรุงหรือพัฒนาบางส่วน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
230	วัตถุประสงค์เป้าหมาย สอดคล้องกับสภาพปัญหาความ ต้องการพัฒนา โดยมีวิธีการ และเครื่องมือในการตรวจสอบ		
231	วัตถุประสงค์เป้าหมายสอดคล้องกับสภาพปัญหาความ ต้องการพัฒนาสามารถ ตรวจสอบได้		
232	วัตถุประสงค์เป้าหมายสอดคล้องกับสภาพปัญหาความ ต้องการ		
233	สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนา โดยมีแนวคิดหลัก หรือแนวคิดสำคัญรองรับอย่าง สมเหตุสมผลสามารถอ้างอิงได้นำมาเป็นพื้นฐาน การออกแบบและทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกัน		
234	สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการในการ พัฒนา โดยมีแนวคิดหลัก หรือ แนวคิดสำคัญรองรับอย่าง สมเหตุสมผล นำมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบ และ ทุกกิจกรรมมีความสอดคล้องกัน		
235	สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนา โดยมีแนวคิดหลัก หรือ แนวคิดสำคัญนำมาเป็น พื้นฐานในการออกแบบ		
236	ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบกำหนดไว้ทุกขั้นตอน และมีการปรับปรุงตลอดจน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		
237	ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบกำหนดไว้ทุกขั้นตอน และมีการปรับปรุงหรือ พัฒนา 3 ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบกำหนดไว้		
238	ผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ ประเมิน และสรุปผล		
239	ผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการวางแผน และการดำเนินการ		
240	ผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการวางแผน		
241	ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ออกแบบครอบคลุมและเป็นไปตามจุดประสงค์ ทุกจุดประสงค์โดยมีหลักฐานหรือ ข้อมูลประกอบ		
242	ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ออกแบบเป็นไปตาม จุดประสงค์บางจุดประสงค์ โดยมีหลักฐานหรือข้อมูลประกอบ		
243	ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ออกแบบเป็นไปตาม จุดประสงค์บางจุดประสงค์		
244	แก้ปัญหาหรือพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้ตรงตามจุดประสงค์และเป้าหมายอย่างครบถ้วน โดยมีข้อมูลแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นมาก		
245	แก้ปัญหาหรือพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้ตรงตาม จุดประสงค์และเป้าหมาย อย่างครบถ้วน โดยมีข้อมูลแสดง ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น		
246	แก้ปัญหาหรือพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้ตรงตาม จุดประสงค์และเป้าหมาย อย่างครบถ้วน โดยมีข้อมูล แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
247	การนำไปใช้มีข้อจำกัด		
248	มีการเผยแพร่และมีการนำไปใช้ทั้งในและนอกหน่วยงาน		
249	การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพนักเรียน		
250	การส่งเสริมสุขภาพจิต เฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ		
251	การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพตามสุขบัญญัติแห่งชาติ		
252	การคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน		
253	การส่งเสริมสุขภาพจิตและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง		
254	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ		
255	การส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน		
256	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพนักเรียนบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน		
257	ผู้ปกครองทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		
258	นักเรียนทราบนโยบายหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ		
259	มีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพ		
260	การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้นำ/แกนนำนักเรียนด้านสุขภาพ		
261	โครงการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเกิดจากการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน		
262	โรงเรียนจัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมพัฒนาสุขภาพของคนในชุมชน		
263	โรงเรียนร่วมกับชุมชนพัฒนาพื้นที่เพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน		
264	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน		
265	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและชุมชน		
266	มาตรฐานสุขภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน		
267	การเกิดอุบัติเหตุจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจนไม่สามารถมาเรียนได้ (ตั้งแต่ปีการศึกษา ที่ผ่านมจนถึงปัจจุบัน)		
268	โรงเรียนมีมาตรการและการดำเนินงาน ควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์และบุหรี่ในโรงเรียน		
269	นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน		
270	นักเรียนชั้น ม.1, ม.4 ได้รับการตรวจสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุขปีละ 1 ครั้ง		
271	นักเรียนชั้น ม.1 ขึ้นไป ประเมินสุขภาพตนเองและบันทึกลงในแบบบันทึกฯ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง		
272	นักเรียนชั้น ม.1, ม.4 ได้รับการทดสอบสายตาปีละ 1 ครั้ง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
273	นักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพ (เช่น มีไข้ เป็นหวัด ปวดท้อง ฯลฯ) ได้รับการรักษา		
274	นักเรียนที่เจ็บป่วยเกินขอบเขตการบริการของห้องพยาบาล (เช่น หอบหืด โลหิตจาง ฯลฯ) ได้รับการแนะนำช่วยเหลือ/ส่งต่อเพื่อการรักษา		
275	นักเรียนมีส่วนสูงระดับดี และรูปร่างสมส่วน		
276	นักเรียนที่มีปัญหาภาวะเริ่มอ้วน ผอมและเตี้ย ได้รับการแก้ไข		
277	นักเรียนได้รับประทานอาหารครบ 5 กลุ่ม อาหารตามสัดส่วนของธงโภชนาการทุกวัน		
278	นักเรียนมีความรู้เรื่อง ธงโภชนาการและสามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีคุณค่า ถูกหลักโภชนาการและความปลอดภัย		
279	การจัดวางเครื่องปรุงทุกชนิดที่จุดบริการและร้านค้าที่จัดจำหน่ายอาหารในโรงอาหาร หรือภายในโรงเรียน		
280	การจัดจำหน่าย หรือบริการอาหาร / อาหารว่าง / ขนม ที่มีผลเสียต่อสุขภาพ ไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ และมีรสหวานจัด เค็มจัด และมันจัด (เช่น ขนมถุง ท็อพที่ ขนมกรุบกรอบ อาหารน้ำมันทอดซ้ำ น้ำอัดลม เป็นต้น)		
281	มีสถานที่และอุปกรณ์ออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และปลอดภัย		
282	จัดกิจกรรม / มีเวลาว่างในการออกกำลังกาย / กีฬา สำหรับนักเรียน		
283	มีชมรม / ชุมนุม / กลุ่มจัดกิจกรรม ออกกำลังกาย กีฬา นันทนาการในโรงเรียน		
284	นักเรียนได้รับการทดสอบสมรรถภาพทางกายภาพตามเกณฑ์ทดสอบที่ได้รับการยอมรับ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
285	นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐาน		
286	ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ทดสอบสมรรถภาพทางกายภาพ และติดตามความก้าวหน้า		
287	ครูประจำชั้นคัดกรองและสามารถระบุนักเรียนที่มีปัญหาได้		
288	นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือคัดกรองอยู่ในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหาได้รับการเฝ้าระวังและช่วยเหลือเบื้องต้น		
289	โรงเรียนมีกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะรายที่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อนโดยการประสานงานขอคำปรึกษาจากเครือข่าย บุคลากรสาธารณสุขหรือผู้เกี่ยวข้อง		
290	นักเรียนที่มีปัญหาเกินขีดความสามารถของโรงเรียนได้รับการส่งต่อ เพื่อช่วยเหลือ / รักษา / บำบัด		
291	นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและมีปัญหาที่ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งต่อได้รับการติดตามและดูแลเนื่องจากครู		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
292	โรงเรียนมีบุคลากรหรือบริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิตหรือป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงสำหรับนักเรียน		
293	วาระการประชุมเรื่องเกี่ยวกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
294	รายชื่อ ลายมือชื่อ คณะกรรมการสถานศึกษา และ/หรือคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และ/หรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง กับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
295	บันทึกการประชุม/ภาพถ่าย		
296	ผลการดำเนินงาน 5 องค์ประกอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
297	ผลการดำเนินงานพืชศึกษา สารระเหยเรียนรู้ สารธรรมชาติแห่งชีวิต สารสรรพสิ่ง ล้วนพันเกี่ยว สารประโยชน์แท้แก่มหาชน		
298	วิเคราะห์ปัญหา และหาข้อสรุป		
299	วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป		
300	การกำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษา		
301	การสำรวจพรรณไม้		
302	การจำแนกชนิดพืช		
303	การติดป้ายรหัสประจำต้น		
304	วิธีการหาตำแหน่งต้นไม้		
305	การจัดทำผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้เฉพาะพื้นที่ การจัดทำผังพรรณไม้รวมทั้งโรงเรียน		
306	รายงานสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ตามผังพรรณไม้ ฝึกการวิเคราะห์		
307	กำหนดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่		
308	กำหนดชนิดพรรณไม้ที่จะปลูกวัสดุปลูก		
309	จัดทำผังภูมิทัศน์ แสดงรายละเอียดการปลูกพรรณไม้		
310	การสนับสนุน		
311	การขยายพันธุ์ การตอน การเพาะเมล็ด การปักชำ การติดตาม ฯลฯ		
312	การปลูกพรรณไม้เพิ่มเติม		
313	มีความสะอาด		
314	มีความเป็นระเบียบ		
315	มีความร่มรื่นน่าอยู่		
316	การดูแล และรักษาห้องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน พิพิธภัณฑ์เฉพาะเรื่อง พิพิธภัณฑ์ ธรรมชาติวิทยา		
317	นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้		
318	การเยี่ยมชมงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจากหน่วยงานอื่น ๆ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
319	การไปให้ความรู้เกี่ยวกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เช่น หนังสือเชิญ หนังสือขอขอบคุณ สมุดเยี่ยมชม ภาพถ่าย		
320	พื้น ผนัง เพดาน โถส้วม ที่กดโถส้วม โถปัสสาวะ ที่กดโถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้		
321	น้ำใช้สะอาด เพียงพอ และไม่มีลูกน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันตักน้ำ สะอาด อยู่ในสภาพดีใช้งานได้		
322	กระดาษชำระเพียงพอต่อการใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ (อาจจำหน่ายหรือบริการฟรี) หรือสายฉีดน้ำชำระ ที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้		
323	อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ กระจก สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดีและใช้งานได้		
324	สบู่ล้างมือ พร้อมให้ใช้ ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ		
325	ถังรองรับมูลฝอย สะอาด มีฝาปิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือหรือบริเวณใกล้เคียง		
326	มีการระบายอากาศดี และไม่มีกลิ่นเหม็น		
327	สภาพท่อระบายสิ่งปฏิกูลและถึงเก็บกักไม่รั่วแตกหรือชำรุด		
328	จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตรา เป็นประจำ		
329	จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการผู้สูงวัยหญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อยหนึ่งที่		
330	ส้วมสาธารณะพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ		
331	บริเวณที่ตั้งส้วมต้องไม่อยู่ที่ลับตา/เปลี่ยว		
332	กรณีที่มีห้องส้วมตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องส้วมสำหรับชาย-หญิง โดยมีป้ายหรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน		
333	ประตู ที่จับเปิด - ปิด และที่ล็อกด้านใน สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้		
334	พื้นห้องส้วมแห้ง		
335	แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ		
336	บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
337	ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน		
338	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
339	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
340	ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
341	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ		
342	คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง		
343	ที่ตั้งอยู่ในย่านชุมชน		
344	การคมนาคมสะดวก มีรถประจำทาง/บริการสาธารณะ		
345	ตั้งอยู่ใกล้สถานศึกษา		
346	ป้ายบอกทางหรือการสื่อสารชัดเจน ให้สามารถเข้าถึงห้องสมุดได้		
347	บรรยากาศผ่อนคลาย อบอุ่น เป็นกันเอง		
348	สภาพแวดล้อมภายในปลอดภัยและสะอาดตา		
349	การจัดระบบแสงสว่างคำนึงถึงการประหยัดพลังงาน		
350	ระบบการถ่ายเทอากาศดี		
351	การมองเห็นกันได้อย่างทั่วถึง		
352	การออกแบบตกแต่งสร้างสรรค์		
353	สะอาด สวยงาม เชิญชวนให้เข้าใช้บริการ		
354	ผสมผสาน สะท้อนอัตลักษณ์ของท้องถิ่น		
355	โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นหนังสือสามารถ เคลื่อนย้ายได้ง่าย		
356	การออกแบบพื้นที่เอื้ออำนวยในการใช้บริการสำหรับ ผู้พิการ		
357	การจัดแบ่งพื้นที่ตามกลุ่มอายุ		
358	การจัดแบ่งพื้นที่เอนกประสงค์สอดคล้องกับการให้บริการ		
359	การจัดแบ่งพื้นที่เอนกประสงค์สอดคล้องกับพฤติกรรมและความสนใจของกลุ่มเป้าหมายการออกแบบพื้นที่สะดวกต่อการให้บริการ		
360	จัดระบบบริการที่เอื้อต่อการใช้บริการด้วยตนเอง		
361	การจัดบริการเชิงรุกถึงกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้ใช้และผู้ยังไม่เคยใช้บริการ		
362	การจัดบริการสอดคล้องกับความต้องการ และแสดงความเอื้ออาทรต่อผู้ใช้		
363	ความสะดวก รวดเร็วในการรับบริการ		
364	การได้รับบริการตรงกับความต้องการ		
365	การได้รับบริการที่เชื่อถือได้		
366	ความเอื้ออาทรของผู้ให้บริการ		
367	ความสามารถในการตอบคำถาม และให้คำแนะนำของผู้ ให้บริการ		
368	ความเพียงพอของสื่อการเรียนรู้ที่มีให้บริการ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
369	ความทันสมัยของสื่อการเรียนรู้ที่มีให้บริการ		
370	การสร้างเครือข่ายห้องสมุดอย่างเป็นทางการ		
371	การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการ		
372	การสร้างและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกลุ่มสมาชิกผู้ใช้บริการ		
373	กิจกรรมร่วมกับเครือข่ายห้องสมุดเครือข่ายหน่วยงาน อื่น ๆ และเครือข่ายสมาชิก		
374	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการของผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงาน		
375	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริการผู้ใช้ของผู้ปฏิบัติงาน		
376	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์		
377	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการใช้บริการด้วยตนเอง		
378	การสื่อสารชัดเจน		
379	การสื่อสารมีหลากหลายช่องทาง		
380	การประชาสัมพันธ์เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย		
381	การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อที่หลากหลาย		
382	ผู้ใช้บริการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา		
383	การใช้บริการเพิ่มขึ้น		
384	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา		
385	สื่อการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา		
386	รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผน		
387	การนำสถิติ และผลสรุปการดำเนินงานมาใช้ในการ วางแผนและพัฒนางาน		
388	ขยายผลการการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชน สถานศึกษาอื่น ฯลฯ		
389	ชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกเห็นคุณค่า ยอมรับ และให้ความร่วมมือในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกสถานศึกษา		
390	รับรู้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา		
391	มีความสนใจและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา		
392	เห็นคุณค่า และศรัทธาในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา		
393	สนับสนุนกิจกรรมการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาจนเห็นผล		
394	สนับสนุนกิจกรรมการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ภายนอกจนเห็นผล		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
395	มีผู้รับผิดชอบการใช้ ปรับปรุง ดูแล อาคารสถานที่และจัดการสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้อย่างเหมาะสม		
396	ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาคาร สถานที่ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
397	ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษา และพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ		
398	มีเครือข่ายการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
399	มีประสบการณ์ในการรับสถานศึกษาอื่นมาศึกษาดูงาน		
400	สามารถบริหารจัดการเพื่อรองรับการขอศึกษาดูงานจากสถานศึกษาอื่น โดยไม่กระทบภารกิจหลักของสถานศึกษา		
401	เป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
402	สามารถเป็นที่เล็งในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย 1 แห่ง		
403	ความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานต่าง ๆ		
404	ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้และ/หรือ รับการสนับสนุนเพื่อการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
405	สามารถบริหารจัดการความสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ		
406	ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการขยายผลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่หน่วยงานภายนอก		
407	ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย 1 แห่ง		
408	มีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้แทนชุมชน		
409	ชุมชนให้ความร่วมมือดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการ		
410	ชุมชนร่วมสนับสนุนในการจัดกิจกรรม		
411	ชุมชนให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ		
412	คณะกรรมการสถานศึกษา ให้ความร่วมมือและข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่โรงเรียนมากขึ้น		
413	ชุมชนร่วมสนับสนุนในการสอดส่องดูแลรักษาความปลอดภัยแก่ครู และสถานศึกษา		
414	รายงานผลที่ให้เห็นถึงขั้นตอนการดำเนินการ ผลการดำเนินการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์		
415	กระบวนการส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในโรงเรียน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
416	กระบวนการส่งเสริมและการสร้างวินัยในการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ผู้เรียน และบุคลากรในโรงเรียน		
417	การมีส่วนร่วมของผู้เรียน ครู อาจารย์ และบุคลากรในโรงเรียน		
418	การมีส่วนร่วมของบุคลากรและภาคส่วนต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน เพื่อดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ		
419	การประเมินผลการมีส่วนร่วมของนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะ		
420	กิจกรรมการลด การใช้ซ้ำ และคัดแยกนำกลับมาใช้ประโยชน์		
421	กิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่โรงเรียน		
422	กิจกรรมการจัดการขยะรีไซเคิลอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่โรงเรียน		
423	กิจกรรมการจัดการขยะทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่โรงเรียน		
424	การจัดการขยะมูลฝอย โดยการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง		
425	การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม		
426	ผลสำเร็จการดำเนินกิจกรรม		
427	ความยั่งยืนในการดำเนินงาน		
428	การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกกับสมาชิกด้านสาธารณสุข ประโยชน์อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
429	กิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเอื้อต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
430	การมีส่วนร่วมของบุคลากรนอกโรงเรียน		
431	ความหลากหลายของกิจกรรม		
432	ความต่อเนื่อง และสม่ำเสมอในการจัดกิจกรรม		
433	ความเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน		
434	การเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน		
435	การยืมหนังสือ และสื่ออื่น ๆ ในห้องสมุดของนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียน		
436	บ้าน (ผู้ปกครองและชุมชน) บ้านและชุมชนมีสมาชิกที่เป็นคนดีไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขเพิ่มขึ้น		
437	บ้าน (ผู้ปกครองและชุมชน) ชุมชนมีผู้ช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชนมากยิ่งขึ้น		
438	วัดได้ศานาทายาทและกำลังช่วยงานส่งเสริมพระพุทธศาสนามากขึ้น		
439	โรงเรียนได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา และได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (บ้าน วัด ราชการ)		
440	มีร่องรอยหลักฐานการเผยแพร่มีการนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียน /หน่วยงาน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
441	ผลงานได้รับการยอมรับในระดับประเทศหรือระดับภาค		
442	มีการนำเสนอเป็นขั้นตอน ชัดเจน ครอบคลุมทุกประเด็น และตอบคำถามได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีเอกสาร /หลักฐาน ประกอบการนำเสนอที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน		
443	การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และขยายผลในวงกว้าง		
444	การคัดกรองคนพิการทางการศึกษา		
445	จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ		
446	ปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กพิการ		
447	สร้างความตระหนักให้กับครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการในชั้นเรียน		
448	มีการเผยแพร่องค์ความรู้ และประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาพิเศษ		
449	รายงานการประชุม		
450	หลักฐานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วม		
451	ผลการดำเนินงาน 5 องค์ประกอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน		
452	ผลการดำเนินงานพืชศึกษา สารการเรียนรู้ สารธรรมชาติแห่งชีวิต สารสรรพสิ่ง ล้วนพันเกี่ยว สารประโยชน์แท้แก่มหาชน		
453	วิเคราะห์ปัญหา และหาข้อสรุป		
454	วางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานในปีต่อไป		
455	รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. ทราบ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง		
456	การกำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษา		
457	การสำรวจพรรณไม้		
458	การจำแนกชนิดพืช		
459	การติดป้ายรหัสประจำต้น		
460	วิธีการหาตำแหน่งต้นไม้		
461	การจัดทำผังแสดงตำแหน่งพรรณไม้เฉพาะพื้นที่การจัดทำผังพรรณไม้รวมทั้งโรงเรียน		
462	รายงานสภามหาวิทยาลัยของพื้นที่ตามผังพรรณไม้ ฝึกการวิเคราะห์		
463	กำหนดการใช้ประโยชน์ในพื้นที่		
464	กำหนดชนิดพรรณไม้ที่จะปลูกวัสดุปลูก		
465	จัดทำผังภูมิทัศน์ แสดงรายละเอียดการปลูกพรรณไม้		
466	การสนับสนุน		
467	การขยายพันธุ์ การตอน การเพาะเมล็ด การปักชำ การติดตาม ฯลฯ		
468	การปลูกพรรณไม้เพิ่มเติม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
469	มีความเบิกบาน มีชีวิตชีวา		
470	มีบรรยากาศของการเรียนรู้		
471	มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม		
472	การดูแล และรักษาห้องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน พิพิธภัณฑ์เฉพาะเรื่อง พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา		
473	นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้		
474	การเยี่ยมชมงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจากหน่วยงานอื่น ๆ		
475	การไปให้ความรู้เกี่ยวกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เช่น หนังสือเชิญ หนังสือขอขอบคุณ สมุดเยี่ยมชม ภาพถ่าย		
476	ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดนโยบายในการด้านยาเสพติดภายในสถานศึกษาให้ชัดเจนโดยนโยบายต้องแสดงถึงเจตจำนงหรือความมุ่งมั่นที่จะให้นักเรียนภายในสถานศึกษาปลอดภัยจากยาเสพติดและสอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานระบบด้านยาเสพติดของสำนักงานอสาภาค		
477	ผู้บริหารต้องกำหนดแนวทาง กลยุทธ์การดำเนินงานผู้เกี่ยวข้อง และเป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดขึ้น โดยการกำหนดเป้าหมายนั้นจะต้องมีกำหนดเวลา และสามารถวัดได้		
478	ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดโครงสร้างองค์กรเพื่อการด้านยาเสพติดและแต่งตั้งบุคลากรเพื่อรับผิดชอบตามหน้าที่ต่าง ๆ ตามโครงสร้าง ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรทุกระดับทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูแกนนำ และนักเรียนแกนนำโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความตั้งใจของบุคลากร		
479	สถานศึกษามีการจัดตั้ง “ชมรมที่มีกิจกรรมสอดคล้องกับการต่อต้านสิ่งเสพติด” และผู้รับผิดชอบ ในระดับต่าง ๆ เพื่อการขยายเครือข่ายสมาชิกในการด้านยาเสพติด ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา		
480	ผู้บริหารต้องพิจารณาความสัมพันธ์ของงานในโครงสร้างองค์กร การทำงาน และความเกี่ยวข้องร่วมกัน ของผู้ปฏิบัติงานในโครงการ/กิจกรรมเพื่อการด้านยาเสพติด		
481	ผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงานต้องดำเนินงานตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนดไว้		
482	มีการประชุมผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อจัดเตรียมขั้นตอนต่าง ๆ มอบหมายงานชี้แจง ผู้ร่วม งานให้เข้าใจถึงวิธีการดำเนินงาน เป้าหมาย งบประมาณ การบันทึกผลการทบทวนแผนงาน และการประเมินผลแผนงานนั้น		
483	มีการบันทึกผลการดำเนินงานและการวัดผลที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงเพื่อตรวจสอบภายหลังได้		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
484	ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงานต้องจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร		
485	ผู้ตรวจสอบภายในที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษาจะทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานทุกแผนงานที่ได้มีการดำเนินการ โดยตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงาน การใช้ทรัพยากรและงบประมาณ ผลการดำเนินงาน แล้วสรุปผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ		
486	ผู้รับผิดชอบนโยบายและผู้รับผิดชอบแผนงาน ร่วมกับผู้ร่วมงาน จะต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลการประเมินและตรวจสอบทั้งจากผู้ตรวจสอบภายในและจากกลุ่มของตนเองเพื่อสรุปปัญหาและค้นหาสาเหตุต่าง ๆ ของปัญหา		
487	เมื่อทราบปัญหาและสาเหตุแล้ว ให้กำหนดวิธีการในการดำเนินงานใหม่ นำเสนอผู้บริหารซึ่งจะนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป		
488	สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว		
489	สถานศึกษาดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE		
490	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกัน ยาเสพติด		
491	สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา		
492	สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปีสภาวะหายาเสพติด อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง		
493	สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้ ยาเสพติด ภาคเรียนละ 1 ครั้ง		
494	สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษา แขนงนำครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรม ทุกสัปดาห์		
495	สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแล บำบัดรักษาฟื้นฟู		
496	สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม		
497	สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคม บำบัดในสถานศึกษา		
498	สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านการให้ คำปรึกษาในสถานศึกษา		
499	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง		
500	สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาใน การดำเนินงานด้านยาเสพติด อย่างน้อยห้องเรียนละ 5 คน หรือ ตามสัดส่วน 1 : 20		
501	สถานศึกษามีครู อาจารย์แกนนำ ห้องเรียนละ 1 คน สถานศึกษามีเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น		
502	สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการ ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ปลอดภัยยาเสพติด		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
503	ผลการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข สรุปผลงานตามยุทธศาสตร์ 5 ด้าน และกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่		
504	ผลการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว/แผนกสีขาว/คณะสีขาวที่ดำเนินการครบ ทุกห้องและระดับชั้น		
505	ผลการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต่าง ๆ ระดับจังหวัด/ระดับภาค/ ระดับประเทศ และผลงานการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับของชุมชนและ สังคม		
506	มีการจัดตั้งทีมงานแกนนำรับผิดชอบงานฝ่ายการงานของห้องเรียน		
507	ทีมงานแกนนำมีการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของห้องเรียน		
508	ทีมงานแกนนำดูแลพื้นที่ภายในห้องเรียนและรอบห้องเรียน		
509	ทีมงานแกนนำดูแลทรัพย์สินและความปลอดภัยในห้องเรียน		
510	ทีมงานแกนนำจัดทำสมุดบันทึกกิจกรรมห้องเรียนสีขาวในการปฏิบัติงานทั้ง 4 ฝ่าย ตามโครงสร้างห้องเรียนสีขาว		
511	มีการจัดตั้งทีมงานแกนนำรับผิดชอบงานฝ่ายสารวัตรนักเรียนของห้องเรียน		
512	ทีมงานแกนนำมีการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของห้องเรียน		
513	ทีมงานแกนนำมีกระบวนการดำเนินงานฝ่ายสารวัตรนักเรียนของห้องเรียน		
514	ทีมงานแกนนำมีการกำหนดมาตรการในการแก้ไขพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน ในห้องเรียน		
515	มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของห้องเรียน		
516	มีการจัดตั้งทีมงานแกนนำรับผิดชอบงานฝ่ายกิจกรรมของห้องเรียน		
517	ทีมงานแกนนำมีการดำเนินงานตามกระบวนการ PDCA ของห้องเรียน		
518	ทีมงานแกนนำจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ภายในห้องเรียน		
519	ทีมงานแกนนำให้ความร่วมมือการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา		
520	ทีมงานแกนนำให้ความร่วมมือการจัดกิจกรรมนอกสถานศึกษา		
521	สถานศึกษาดำเนินการห้องเรียนสีขาว		
522	สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อป้องกันยาเสพติด		
523	สถานศึกษามีข้อมูลนักเรียน		
524	สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปัสสาวะของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติด		
525	สถานศึกษามีการคัดกรองจำแนกกลุ่มปลอด/กลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มติด/กลุ่มค้า		
526	สถานศึกษามีการรายงานการสำรวจสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติด		
527	สถานศึกษามีนโยบายในการบำบัดรักษาและส่งต่อหน่วยงานสังกัดกระทรวง สาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่น		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
528	สถานศึกษามี “คลินิกเสมารักษ์” (จิตสังคมบำบัดในสถานศึกษา)		
529	สถานศึกษามีตู้เสมารักษ์ (รับเรื่องปัญหาหาสาเหตุและอบายมุข)		
530	สถานศึกษามีเครือข่ายด้านการเฝ้าระวังปัญหาสาเหตุและอบายมุข		
531	สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์		
532	สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม		
533	สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานและมีห้องปฏิบัติการ		
534	สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการบริหาร		
535	มีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน		
536	แนวคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนากลุ่ม		
537	นวัตกรรมหรือภูมิปัญญาที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน		
538	การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรเป็นไปตามข้อบังคับกลุ่ม		
539	คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร/ สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีความรู้ความเข้าใจในบทบาท และทำหน้าที่ตามบทบาทอย่างครบถ้วน		
540	คณะกรรมการสภายูวเกษตรกร/ สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานร่วมกันดำเนินการตามแผนงาน และร่วมรับผลประโยชน์		
541	มีการมอบหมายหน้าที่ในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างชัดเจน		
542	การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกกับสมาชิกด้านสาธารณประโยชน์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
543	กิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเอื้อต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ		
544	มีการถ่ายทอดกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้าน และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กลุ่มหรือชมรมทางสื่อต่าง ๆ		
545	มีการถ่ายทอดกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านสู่ชุมชน		
546	มีการขยายความร่วมมือและสร้างเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้นอกสถานศึกษา		
547	มีการจัดตั้งชมรมดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้าน		
548	มีครูภูมิปัญญาด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม		
549	เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านกับหน่วยงานอื่น ๆ ในภาครัฐและเอกชน		
550	เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านกับหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับอำเภอ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
551	เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านกับหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับจังหวัด (ส่วนภูมิภาค) / ระดับเขต (กทม.)		
552	เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านกับหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับภูมิภาค		
553	เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและ/หรือดนตรีพื้นบ้านกับหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับประเทศ		
554	นโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการ		
555	ความชัดเจนของแผนการดำเนินงานธนาคารขยะรีไซเคิล		
556	การมีส่วนร่วมของนักเรียน ครู อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษา		
557	การมีส่วนร่วมของชุมชน ภาคเอกชน ส่วนราชการ/องค์กร		
558	กระบวนการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการ		
559	การจัดรูปแบบและสถานที่ตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล		
560	การจัดระบบเอกสารข้อมูลการดำเนินงาน		
561	การบริหารจัดการธนาคารขยะรีไซเคิล		
562	การประเมินผลความสำเร็จของโครงการและสรุปผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ		
563	จิตสำนึก และพฤติกรรมของนักเรียนในการคัดแยกขยะ และการรักษาสิ่งแวดล้อม และการรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบของโรงเรียน		
564	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาและสร้างความยั่งยืนให้กับธนาคารขยะรีไซเคิล		
565	การลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน		
566	การลดมลพิษ ได้แก่ น้ำเสีย หรือปริมาณขยะมูลฝอย เป็นต้น		
567	โรงเรียนมีภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมที่ดี		
568	การขยายแนวคิดในการจัดทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม		
569	การผลิต การใช้ การพัฒนา/เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้การสหกรณ์		
570	การจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน		
571	การจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์		
572	การบริหารคุณภาพงานการสหกรณ์ในโรงเรียน		
573	การบริหารงานทั่วไป		
574	ความสำเร็จของการสหกรณ์ในโรงเรียน		
575	ความดีเด่นของการสหกรณ์ในโรงเรียน		
576	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การใช้พลังงานอย่างประหยัด		
577	สถานศึกษามีนักเรียนแกนนำด้านพลังงาน		
578	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีรายได้ระหว่างเรียนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
579	สถานศึกษามีกิจกรรมลดการใช้พลังงาน		
580	สถานศึกษามีกิจกรรมเกี่ยวกับขยะในโรงเรียน		
581	สถานศึกษามีกิจกรรม หรือมีการใช้พลังงานทดแทน		
582	สถานศึกษามีเครือข่ายกับสถานศึกษาอื่น		
583	สถานศึกษามีโครงการด้านอนุรักษ์พลังงานทดแทน หรือด้านสิ่งแวดล้อมที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์		
584	การบริหารจัดการ		
585	กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์		
586	ชุมชนในมุมมองด้านสิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม		
587	การหาวัสดุดิบ		
588	การผลิต		
589	การจัดจำหน่าย		
590	การบริโภค		
591	การกำจัด ทิ้ง		
592	การเปรียบเทียบปริมาณอัตราไฟฟ้ารายเดือน		
593	การลดปริมาณอัตราการใช้ไฟฟ้า		
594	การเปรียบเทียบปริมาณอัตราเพิ่ม/ลดของอัตราหน่วยไฟฟ้าต่อปี โดยเฉลี่ยเป็นค่าร้อยละ		
595	ผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำโครงการ		
596	ผู้ปกครองหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการทำโครงการ		
597	มีการเผยแพร่ความรู้เรื่อง มอก. ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย		
598	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเรื่อง มอก. ที่ถูกต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้		
599	มีการประเมินผลการเผยแพร่		
601	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม 12 ประการ		
602	การดำเนินโครงการสอดคล้อง PDCA และต่อเนื่อง		
603	มีการขยายเครือข่ายอัสวิน มอก. ภายในโรงเรียน		
604	มีการขยายเครือข่ายไปสู่โรงเรียนใกล้เคียงชุมชน		
605	สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเพื่อการทำงานแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพ		
606	สร้างเครือข่ายเพื่อให้บริการด้านการแนะแนวอาชีพ		
607	ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้รับบริการด้านการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น		
608	การมุ่งเน้นการดำเนินการ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
609	กำหนดหน่วยงานหลักพร้อมกับประสานงานเครือข่ายนักเรียน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม		
610	การดำเนินงานลดอุบัติเหตุในสถานศึกษา		
611	การวางแผนเป้าหมายระยะยาวในอนาคต		
612	สภาพถนนมีความปลอดภัยและเหมาะสมกับการใช้งาน		
613	ระบบการจราจร		
614	พาหนะที่นักเรียนขับขี่/โดยสารมีความปลอดภัย		
615	การมีส่วนร่วมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของนักเรียน		
616	ด้านวินัยในการใช้รถใช้ถนน		
617	มีการช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุ		
618	มีการฝึกสอนการปฐมพยาบาลผู้ประสบอุบัติเหตุให้แก่ นักเรียนของสถานศึกษา		
619	มีการค้นหาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุเบื้องต้น และมีการจัดทำรายงาน		
620	มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากรของโครงการ โรงเรียนสุจริตอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง		
621	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ผลงานความสำเร็จที่เกิดจาก การดำเนินงานโครงการโรงเรียน สุจริต		
622	สำรวจและวางแผนการพัฒนา ปรับปรุง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต		
623	เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดแนวทางและข้อตกลงในการใช้อาคารสถานที่และห้องพิเศษต่าง ๆ ของโรงเรียน		
624	จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้สะอาด รมรื่น สวยงาม ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต		
625	บุคลากรภายในโรงเรียนมีส่วนร่วมใน การบำรุงดูแล รักษาและใช้อาคารสถานที่ด้วยความสมัครใจ คุ่มค่าและเกิดประโยชน์ สูงสุด		
626	มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การใช้อาคาร สถานที่และรายงานผล ต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ		
627	วิเคราะห์สภาพชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลใน การวางแผนการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต		
628	แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านความสัมพันธ์ ชุมชนโดยมีตัวแทน ป.ป.ช. สพฐ. ชุมชน และ ป.ป.ช. สพฐ. น้อย เข้ามามีส่วนร่วม		
629	กำหนดแผนงาน/โครงการ ที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
630	โรงเรียนและชุมชนร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริตด้วยความสมัครใจ		
631	ประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่เข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต		
632	สภาพแวดล้อมร่มรื่น สวยงาม เป็นสัดส่วน และปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้		
633	มีข้อตกลง และแนวปฏิบัติร่วมกันในการ ดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา		
634	บริหารงานอย่างมีส่วนร่วม โปร่งใส ตรวจสอบได้		
635	ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด		
636	เป็นต้นแบบโรงเรียนโครงการโรงเรียนสุจริต		
637	มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานตาม โครงการโรงเรียนสุจริต		
638	ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน		
639	ช่วยกันดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน		
640	ดำรงชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียง		
641	ร่วมปฏิบัติงานด้วยความเสียสละและเต็มใจ กับโรงเรียนและชุมชน		
642	การจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนสงบ สะอาด สวยงาม ร่มรื่น ปลอดภัย		
643	การจัดสถานที่ มุมกิจกรรมหรือมุมประสบการณ์ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การออม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในห้องเรียนและจัดจุดเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างสูงสุด		
644	มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนมาร่วมคิดร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในชุมชน		
645	มีการสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมสู่สถานศึกษาอื่น ๆ		
646	มีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแล สอดส่องและส่งเสริมบุตรหลาน เยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม		
647	โครงการด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม		
648	โครงการค่ายคุณธรรม		
649	โครงการด้านกิจกรรมพุทธศาสนา		
650	โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติ เพื่อเป็นทิศทางในการปลูกฝังผู้เรียนและบุคลากร ให้มีคุณธรรม และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ		
651	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนการปลูกฝังคุณธรรม		
652	โรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปลูกฝังคุณธรรม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
653	โรงเรียนมีการพัฒนาผลการดำเนินงานด้านการปลูกฝังคุณธรรม สามารถเป็นต้นแบบของการเรียนรู้ในเครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม		
654	โรงเรียนมีอาคารที่มีการออกแบบและอุปกรณ์ที่เอื้อตามหลักของการประหยัดพลังงาน (คำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากลม แสงธรรมชาติ การป้องกันรังสีความร้อนเข้าทางหลังคา และผนัง)		
655	โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกหน่วยการใช้ไฟฟ้าค่าไฟฟ้าในแต่ละเดือน โดยมีการเปรียบเทียบ หน่วยการใช้ไฟฟ้าและค่าไฟฟ้า (ใช้ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี)		
656	มีการแสดงสถิติหน่วยการใช้ไฟฟ้า และค่าไฟฟ้าเพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในแต่ละอาคาร/ห้อง		
657	มีระบบตรวจสอบการปิดไฟ ปิดเครื่องปรับอากาศ ปิดพัดลม และปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ในห้องเรียน เมื่อไม่มีผู้ใช้งานหรือหลังเลิกเรียน		
658	มีระบบตรวจสอบการปิดไฟ ปิดเครื่องปรับอากาศ พัดลม อุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ในห้องอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพักครู ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ห้องปฐมพยาบาล ฯลฯ เมื่อไม่มีผู้ใช้		
659	มีมาตรการดูแลบำรุง รักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ ยกเว้นเครื่องปรับอากาศ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้มีประสิทธิภาพ		
660	โรงเรียนมีมาตรการเพื่อควบคุมดูแลให้มีการตั้งอุณหภูมิของเครื่องปรับอากาศ ให้อยู่ที่ 25 องศาเซลเซียสขึ้นไป		
661	โรงเรียนมีมาตรการในการกำหนดเวลา เปิด-ปิดเครื่องปรับอากาศ		
662	โรงเรียนมีมาตรการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศที่ติดตั้งในห้อง/อาคารต่าง ๆ ของโรงเรียน		
663	โรงเรียนมีการใช้เครื่องปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพสูงที่มีฉลากประหยัดไฟเบอร์ 5		
664	การติดตั้งเครื่องปรับอากาศในตำแหน่งที่เหมาะสม		
665	ลักษณะของห้องที่เหมาะสมในการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ		
666	มีร่มเงาของพรรณไม้ หรือมีวัสดุป้องกันความร้อน เช่น ม่าน ระเบียง ชายคา ฯลฯ เพื่อช่วยลดการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่ตัวอาคาร/ห้องที่มีการปรับอากาศ		
667	ห้องที่เครื่องปรับอากาศไม่มีต้นไม้ ตู้ปลา อ่างลอย อ่างลอยดอกไม้ที่ก่อให้เกิดความชื้น (ยกเว้นห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์)		
668	มีการเก็บกองกระดาษ ลัง เอกสาร ในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ ยกเว้นห้องธุรการ และห้องถ่ายเอกสาร		
669	มีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อนในห้องที่มีเครื่องปรับอากาศ (เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร กระจกต้มน้ำร้อน เต้าไฟฟ้า หม้อหุงข้าวไฟฟ้า เครื่องปิ้งขนมปัง)		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
670	มีการตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ตั้งตั้งแต่ 25 องศาเซลเซียสขึ้นไป ในขณะที่ใช้งาน		
671	มีการเปิด - ปิด เครื่องปรับอากาศ เป็นเวลาหรือตามเวลาที่โรงเรียนได้กำหนดไว้		
672	มีการเปิดเครื่องปรับอากาศทิ้งไว้โดยไม่มีคนอยู่ในห้อง		
673	มีการดูแล บำรุงรักษา เครื่องปรับอากาศให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
674	มีการดูแล รักษาหลอดไฟให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
675	มีการดูแล รักษาพัดลมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
676	การดูแล รักษาตู้เย็น ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
677	มีการดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่น ๆ เช่น โทรทัศน์		
678	มีการใช้แสงสว่างจากธรรมชาติ เพื่อลดการใช้ไฟฟ้า		
679	การใช้หลอดไฟประเภทหลอดไส้ (Incandescent) ในพื้นที่ต่าง ๆ ของโรงเรียน		
680	มีการใช้หลอดไฟ LED ภายในโรงเรียน		
681	มีการใช้สวิตช์แยกหรือสวิตช์กระตุกในพื้นที่อื่นนอกเหนือจากห้องเรียน เช่น ห้องธุรการ ห้องสมุด ห้องพักครู หรือระเบียบทางเดิน (การใช้สวิตช์แยกเหมาะกับพื้นที่บางส่วน การใช้สวิตช์กระตุกเหมาะกับพื้นที่ที่ใช้พื้นที่น้อยหรือพื้นที่จำกัดเฉพาะเท่านั้น)		
682	มีการทำสัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกตำแหน่งของหลอดไฟที่แผงสวิตช์ไฟ และโคมไฟสัมพันธ์กัน ในกรณีที่มีหลอดไฟมากกว่า 1 ตำแหน่งในห้องเรียน		
683	มีการทำสัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกตำแหน่งของหลอดไฟที่แผงสวิตช์ไฟ และโคมไฟสัมพันธ์กัน ในกรณีที่มีหลอดไฟมากกว่า 1 ตำแหน่งในห้องอื่น ยกเว้นห้องเรียน เช่น ห้องพักครู ห้องธุรการ เป็นต้น		
684	มีการเปิดไฟทิ้งไว้เมื่อไม่มีคนอยู่ในห้อง		
685	มีการถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าออกหลังเลิกใช้งาน หรือหลังเลิกเรียนหรือในวันหยุด (ยกเว้นตู้เย็น ตู้แช่ ไอศกรีม หรืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่จำเป็น)		
686	มีการเก็บบันทึกข้อมูลหน่วยการใช้ไฟฟ้า เพื่อนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดการเรื่องน้ำใช้ในโรงเรียน		
687	มีการแสดงสถิติหรือปริมาณการใช้น้ำรายเดือน/ปี เพื่อสร้างความตื่นตัวในการประหยัดน้ำ		
688	โรงเรียนมีระบบตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำ		
689	โรงเรียนมีมาตรการหรือกำหนดเวลาในการบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ		
690	โรงเรียนมีการใช้ก๊อกน้ำรุ่นประหยัดน้ำ (มี Aerator) หรือรุ่นก้านโยก		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
691	โรงเรียนมีการใช้สุขภัณฑ์รุ่นประหยัดน้ำในห้องน้ำที่มีการใช้ 670 สุขภัณฑ์แบบชักโครก		
692	อุปกรณ์จ่ายน้ำในโรงเรียน (ท่อ และวาล์ว ก๊อกน้ำ สุขภัณฑ์ ฯลฯ) มีการรั่วไหลของน้ำหรือไม่		
693	โรงเรียนได้กำหนดและสร้างระบบการคัดแยกเศษอาหารออกจากภาชนะที่จะล้างทุกครั้ง		
694	มีการติดตั้งถังดักไขมัน เพื่อดักไขมันของน้ำทิ้งจากโรงครัว/โรงอาหาร		
695	มีการนำไขมันออกจากถังดักไขมันอย่างสม่ำเสมอ		
696	การจัดการกากไขมันที่ดักได้อย่างเหมาะสม		
697	โรงเรียนจัดให้มีการบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีการอื่น ๆ ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำในโรงเรียนหรือชุมชน (ถ้ามี)		
698	โรงเรียนมีการป้องกันกลิ่นจากแหล่งกำเนิดกลิ่นทุกชนิด เช่น กองขยะ/ถังขยะ ห้องส้วมหรือห้องน้ำในโรงเรียน		
699	โรงเรียนมีการปลูกพันธุ์ไม้ เพื่อช่วยดูดซับสารพิษ และเป็นแหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียน		
700	โรงเรียนมีการจัดระเบียบการจราจรหน้าโรงเรียนในช่วงเวลารับ-ส่งนักเรียน เพื่อหลีกเลี่ยง ภาวะการจราจรติดขัด		
701	มีการเผาขยะในโรงเรียน		
702	มีการใช้ฆ่าแมลง หรือยาปราบศัตรูพืช ที่ผลิตจากสารเคมี ภายในโรงเรียน		
703	โรงเรียนได้กำหนดให้พื้นที่ทั้งหมดภายในโรงเรียน เป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่ 100%		
704	โรงเรียนมีการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อสร้างความร่มเย็น และเอื้อต่อการใช้ประโยชน์ของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน		
705	โรงเรียนมีมาตรการรักษาความปลอดภัยแก่บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน		
706	โรงเรียนมีการกำหนดช่วงเวลาทำความสะอาดอาคาร ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ (นอกจากเครื่องใช้ไฟฟ้า) อย่างชัดเจน		
707	โรงเรียนมีพื้นที่หรืออาคารจัดเก็บวัสดุครุภัณฑ์ที่รอใช้หรือไม่ได้ใช้ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย		
708	โรงเรียนมีพื้นที่หรืออาคารจัดเก็บ(พัก)ขยะและเศษอาหารก่อนนำไปจัดการด้วยวิธีการต่าง ๆ และเป็นพื้นที่ที่ไม่ส่งกลิ่นรบกวนสมาชิกในโรงเรียนหรือผู้ที่สัญจรไปมา		
709	โรงเรียนมีมาตรการการดูแลและป้องกันการแพร่ระบาดของสัตว์ที่เป็นพาหนะนำโรคอย่างไร		
710	โรงเรียนมีมาตรการและควบคุมดูแลไม่ให้มีสุนัขจรจัด เข้ามาอาศัยใน 6 โรงเรียน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
711	ในรอบปีที่ผ่านมาโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ		
712	โรงเรียนมีการจัดทำกิจกรรมเผยแพร่รณรงค์ด้านการอนุรักษ์พลังงานสู่ครอบครัว และชุมชน (โรงเรียนจัดเองโดยจัดในพื้นที่ของโรงเรียน หรือชุมชน)		
713	ในรอบปีที่ผ่านมาโรงเรียนมีการเชิญครูหรือนักเรียนจาก โรงเรียนอื่นเข้าร่วมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่จัดโดยโรงเรียน		
714	ในรอบปีที่ผ่านมาโรงเรียนมีการส่งครูหรือนักเรียนใน โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่จัดโดยโรงเรียนอื่น		
715	โรงเรียนดำเนินการขยายผลไปสู่บ้านนักเรียนโดยให้ครูนักเรียนกรอกข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้าในบ้านตนเอง		
716	โครงการ/กิจกรรม ของผู้บริหาร ครู นักเรียน เป็นกิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกัน		
717	โครงการ/กิจกรรม สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน		
718	ครูเข้าใจและใช้หลัก ปศพพ. อย่างชัดเจน ในการทำโครงการ/กิจกรรม		
719	โครงการ/กิจกรรม ส่งผลต่อโรงเรียนโดยรวม (สภาพแวดล้อม/การอยู่ร่วมกันตามหลัก ปศพพ.)		
720	ชุมชนมีส่วนร่วม ในการทำโครงการ/กิจกรรม		
721	กำหนดพื้นที่ใช้งานอย่างชัดเจน โดยแบ่งเป็นพื้นที่เพื่อการปฏิบัติงาน การจราจร ขนย้ายวัสดุ จัดเก็บวัสดุ/สารเคมี จัดเก็บวัสดุเหลือใช้ พื้นที่สำหรับพักผ่อน พื้นที่สำหรับรับประทานอาหาร/ดื่ม น้ำ และพื้นที่อื่น ๆ ที่จำเป็นพร้อมมีป้ายแสดงบอกไว้		
722	ไม่แขวนวัสดุต่าง ๆ ตามเสาหรือผนังของอาคาร เว้นแต่เป็นอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการเฝ้าระวัง ตรวจสอบหรือใช้เพื่อการตรวจวัดสภาพแวดล้อมในบริเวณนั้น และวัสดุอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น นาฬิกาแขวนผนัง ปฏิทินแขวนผนัง เป็นต้น		
723	สภาพของหน้าต่าง ประตู ชั้นบันได ราวบันได อยู่ในสภาพดีและสะอาด		
724	อุปกรณ์และหลอดไฟฟ้าตามที่ต่าง ๆ ต้องอยู่ในสภาพดี และสะอาด		
725	พื้นที่อยู่ในระนาบเดียวกัน เรียบ ไม่ลื่น ไม่ดูดซึมน้ำ หากเป็นบริเวณต่างระดับต้องมีสัญลักษณ์บอกความแตกต่าง มีการกันลื่น อยู่ในสภาพดีและสะอาด		
726	บริเวณที่ต้องมีเศษวัสดุเหลือใช้หรือเป็นผลิตภัณฑ์กลาง จะต้องมีการขนหรือรับ หรือมีการจัดเก็บอย่างถูกวิธีและเหมาะสม		
727	ขนาดความกว้างของพื้นทางเดิน ทางขนย้าย หรือทางเพื่อการจราจร มีขนาดเหมาะสมที่จะใช้เพื่อจุดประสงค์ในการนั้น อยู่ในสภาพดีและสะอาดไม่มีสิ่งกีดขวาง		
728	ตู้เก็บของหรือชั้นวางของอยู่ในสภาพดีและสะอาด ติดป้ายแสดงชนิดสิ่งของ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
729	ได้มาตรฐานการสุขาภิบาลอาหารของกรมอนามัย เช่น สถานที่รับประทานอาหาร/ เตรียมปรุง/ ประกอบอาหาร ต้องสะอาด เป็นระเบียบและจัดเป็นสัดส่วน ผู้สัมผัสอาหารแต่งกายสะอาด สวม เสื้อผ้ากัน ผู้ปรุงต้องผูกผ้ากันเปื้อน และสวมหมวกหรือเน็ตคลุมผม อาหารปรุงสุกมีการปกปิด หรือมีการป้องกันสัตว์แมลงนำโรค เป็นต้น		
730	ได้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมไทย ของกรมอนามัย เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม มีการระบายอากาศและแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีกลิ่น รวมทั้งมีเครื่องใช้และสิ่งอำนวยความสะดวก		
731	มีการควบคุมสัตว์และแมลงนำโรค ได้แก่ แมลงสาบ แมลงวัน หนู และยุง ในสถานที่ทำงาน เช่น การทำลายแหล่งอาหาร/แหล่งเพาะพันธุ์ และมีการกำจัดโดยการใช้เครื่องมือดักจับ หรือการใช้ยาเบื่อ หรือใช้สมุนไพรฉีดพ่น ที่ไม่มีสารพิษตกค้างและส่งผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน		
732	อุบัติเหตุจากการทำงานที่รายงานตามแบบ กท.16 หรือแบบรายงานการเกิดอุบัติเหตุ ลดลงจากรอบปีที่ผ่านมา		
733	ไม่มีผู้เจ็บป่วยรายใหม่ที่ป่วยเป็นโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน ตลอดระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา		
734	จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ถูกต้อง เหมาะสม และเพียงพอ เช่น ที่อุดหูหรือที่ครอบหูกรณีเสียงดัง หน้ากากป้องกันฝุ่นหรือสารเคมี แวนตาป้องกันแสงหรือประกายไฟ หมวกนิรภัย ถุงมือ เป็นต้น		
735	มีการกำหนดกฎระเบียบและขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัย		
736	ติดตั้งเครื่องจักร/อุปกรณ์อย่างมั่นคงและปลอดภัย เช่น ติดตั้งฝาครอบส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักร/อุปกรณ์ ตลอดระยะเวลาการทำงานเป็นต้น		
737	เครื่องจักร/อุปกรณ์/เครื่องมือ/เครื่องใช้ ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี และไม่มีชิ้นส่วนที่ชำรุด หรือส่วนแหลมคมที่อาจทำอันตรายได้		
738	การเดินสายไฟเป็นระเบียบ ใช้สายไฟถูกประเภท และมีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัย		
739	สวิตช์สายไฟ ได้รับการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย		
740	มีเส้นหรือขอบเขตแสดงบริเวณที่อาจมีอันตรายหรือห้ามเข้าใกล้		
741	มีอุปกรณ์ตัดไฟ (Safety Cut/ Breaker) รองรับกรณีเกิดไฟช็อต / รั่ว		
742	มีเครื่องดับเพลิงอย่างเพียงพอ ได้รับการตรวจสอบให้พร้อมใช้งาน และติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถนำมาใช้ได้ทันที		
743	ทางหนีไฟและบันไดหนีไฟอยู่ในสภาพที่ดีไม่มีสิ่งกีดขวางหรือ ถูกปิดตาย		
744	มีการจัดการด้านแสงสว่างให้มีความเข้มแสงเพียงพอต่อการทำงานหรือทำกิจกรรม		
745	ภายในห้องหรือบริเวณที่ทำงานมีการระบายอากาศที่ดี อุณหภูมิเหมาะสม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
746	ไม่มีเสียงดังและความสั่นสะเทือน ที่อาจมีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง		
747	กลุ่มของสารเคมีประเภทวัตถุอันตราย หรือวัตถุไวไฟ ต้องแยกเก็บไว้เฉพาะตามหลักปฏิบัติสำหรับสารเคมีประเภทนั้น ๆ		
748	ไม่มีปัญหาฝุ่นหรือควันที่มีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง		
749	ไม่มีกลิ่นสารเคมีหรือกลิ่นเหม็นรบกวนที่มีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง		
750	มีที่รองรับมูลฝอยเพียงพอมีฝาปิดมิดชิด และแยกมูลฝอยสารพิษ/ติดเชื้อ ออกจากมูลฝอยทั่วไป		
751	มีการจัดการมูลฝอยอย่างเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และสร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง		
752	น้ำเสียหรือสิ่งปฏิกูลได้รับการบำบัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลก่อนระบายออกนอกอาคารสถานที่ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน และไม่สร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง		
753	มีสถานที่เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีกลองรับความคิดเห็น และ/หรือกระดานสนทนา (เว็บบอร์ด)		
754	มีการให้ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมแก่ผู้ปฏิบัติงาน 7 เรื่อง/ปี คือ เรื่องการออกกำลังกาย โภชนาการ สุขภาพจิต สุขภาพช่องปาก อนามัยการเจริญพันธุ์ การจัดการความปลอดภัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงาน		
755	มีการให้ความรู้และจัดกิจกรรมการรณรงค์การลด เลิกบุหรี่ และสิ่งเสพติด รวมทั้งห้ามสูบบุหรี่ในอาคารสถานประกอบกิจการ ทั้งนี้สามารถจัด “เขตสูบบุหรี่” เป็นการเฉพาะได้		
756	มีการจัดหรือสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีทุกคน และมีการตรวจตามความเสี่ยงที่ผู้ปฏิบัติงานต้องสัมผัส		
757	มีตู้ยา ชุดปฐมพยาบาล และเครื่องชั่งน้ำหนัก พร้อมทั้งมีการจัดบันทึกการรักษา และการใช้ยา		
758	สถานที่ทำงานต้องกำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย		
759	มีการจัดตั้งกลุ่มแกนนำหรือชมรมสร้างเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ปี		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
760	มีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานได้ออกกำลังกาย เช่น มีสถานที่ อุปกรณ์ และจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา พร้อมทั้งกำหนดวัน เวลาการออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที		
761	มีการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อผ่อนคลายความเครียดและส่งเสริมความสามัคคีของผู้ปฏิบัติงาน เช่น จัดการแข่งขันกีฬา และจัดงานรื่นเริงในเทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น		
762	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแปร่งฟัน โดยจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีโอกาสแปร่งฟันในที่ทำงาน หรือให้มีสวัสดิการในการใช้บริการรักษาโรคฟัน		
763	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมโภชนาการ คือ ดูแลการจัดจำหน่ายอาหารให้มีความหลากหลายครบ 5 หมู่ตามหลักโภชนาบัญญัติ และใช้เกลือเสริมไอโอดีน		
764	มีการประเมินความเครียดด้วยตนเอง (ภาคผนวก ง) และ/หรือมีบริการให้คำปรึกษาเมื่อผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาสุขภาพจิต		
765	มีการประเมินภาวะโภชนาการ โดยใช้ค่าดัชนีมวลกายและวัดรอบวงเอว		
766	มีการทดสอบ/ประเมินสมรรถภาพร่างกายเกี่ยวกับหัวใจ ปอด และกล้ามเนื้อ		
767	ดำเนินงานโครงการพระราชดำริ/กิจกรรมที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี การทำนุบำรุงด้านศาสนกิจ และการร่วมมือร่วมใจ เสียสละเพื่อความมั่นคงของประเทศ		
768	ประโยชน์และการเป็นแบบอย่างของโครงการพระราชดำริ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์		
769	ผลงานโครงการพระราชดำริ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเทิดทูน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้รับเผยแพร่เป็นที่ยอมรับ		
770	ระยะเวลาในการดำเนินการตามโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์		
771	มีผลงานโครงการพระราชดำริ และผลงานที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี ทำนุบำรุงศาสนา และเสียสละเพื่อความมั่นคงของประเทศ		
772	ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
773	ประโยชน์และการยอมรับเป็นแบบอย่างของโครงการสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
774	ผลงานโครงการสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้รับเผยแพร่เป็นที่ยอมรับ		
775	ระยะเวลาในการดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาพอเพียง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
776	ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงาน		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
777	ผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข		
778	ประโยชน์และการเป็นแบบอย่างของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข		
779	ผลงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข		
780	ระยะเวลาในการดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข		
781	การประพฤติดนของบุคลากรเป็นแบบอย่างและสร้างเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา		
782	ดำเนินงานโครงการวิถีพุทธ โครงการสถานศึกษา คุณธรรม และโครงการเรียนธรรมศึกษา		
783	ประโยชน์และการยอมรับเป็นแบบอย่างด้านวิถีพุทธพุทธโครงการสถานศึกษา คุณธรรม และโครงการเรียนธรรมศึกษา		
784	ผลการดำเนินงานโครงการวิถีพุทธพุทธ โครงการสถานศึกษาคุณธรรม และโครงการเรียนธรรมศึกษาได้รับเผยแพร่เป็นที่ยอมรับ		
785	ใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต		
786	การดำเนินงานโครงการดนตรีไทยหรือการแสดงและกิจกรรมการอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเป็นที่ประจักษ์		
787	ดำเนินโครงการดนตรีไทย หรือการแสดงและกิจกรรมอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเกิดประโยชน์ต่อประชากรในวัยศึกษา ชุมชน สังคมและประเทศ		
787	ดำเนินโครงการดนตรีไทย หรือการแสดง และกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี		
789	ดำเนินงานดนตรีไทยหรือการแสดงและการอนุรักษ์มรดกไทย เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน เครือข่ายและบุคคลทั่วไป		
790	มีการประสานงานและบูรณาการ การทำงานการอนุรักษ์มรดกไทยร่วมกัน		
791	ยิ้มไหว้ทักทาย สนทนาอย่างมีสัมมาคารวะ		
792	ใช้ภาษา พูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้องเหมาะสม สัมกับกาลเทศะ		
793	คำตอบ บทสนทนา สะท้อนให้เห็นการได้ รับการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม ความเพียงพอ อย่างมีเหตุผล		
794	แต่งกายสะอาด เหมาะสม		
795	กิจกรรมการแสดง สะท้อน ความสามารถ ที่เหมาะสมกับวัยและสถานภาพนักเรียน		
796	ผลงานหรือกิจกรรมที่แสดง สะท้อนการ อนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และท้องถิ่น		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
797	บริเวณอาคาร สถานที่ รวมถึงห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้สะอาดร่มรื่น ปลอดภัย บรรยากาศอบอุ่น ส่งเสริมให้นักเรียนอยากมาเรียนรักโรงเรียน		
798	ห้องเรียนปกติแหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการ มีสื่อ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ มีความเหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์ของ ห้องหรือแหล่งเรียนรู้นั้น ๆ		
799	มีห้องปฏิบัติการที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ๆ		
800	ห้องปฏิบัติการ แหล่งเรียนรู้สื่ออุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้รวมถึงมีร่องรอยการใช้ และใช้อย่างคุ้มค่า		
801	นำ Computer และระบบ ICT มาใช้ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและหรือการบริหารจัดการ		
802	ระบบ ICT มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ		
803	จัดระบบการให้บริการ การใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ		
804	ระบบการให้บริการ การใช้ห้องปฏิบัติการ และแหล่งเรียนรู้ มีประสิทธิภาพโดย ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพ ภายใต้ข้อจำกัดด้านปัจจัยสนับสนุน		
805	มีมาตรการในการดูแล ซ่อมบำรุงและมีแนวทางเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการ		
806	ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมนั้น ๆ เป็นอย่างดี		
807	พัฒนาผลงานและหรือการดำเนินงานสู่การมีรายได้		
808	ใช้ ICT สนับสนุนการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม		
809	เผยแพร่ผลหรือวิธีการดำเนินงานจากกิจกรรมนั้น ๆ สู่ชุมชน		
810	มีความเหมาะสม สอดคล้องกับจำนวน และระดับของนักเรียน		
811	ตรงตามวัตถุประสงค์ มีความสะดวกต่อการใช้สอย สะอาดปลอดภัย ปรากฏร่องรอยการใช้อย่างคุ้มค่าและอยู่ในสภาพ พร้อมใช้		
812	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ประกอบเหมาะสม ปลอดภัย สะอาด อบอุ่น รวมถึงยาเพียงพอไม่หมดอายุมีความเหมาะสมที่จะเป็น แหล่งเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย		
813	ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอเหมาะสมสอดคล้องกับระดับของนักเรียนถูกสุขลักษณะ สะอาดปราศจากกลิ่นและปลอดภัย		
814	จัดระบบการดูแล การซ่อมบำรุง เพิ่มขีดความสามารถ การให้บริการบริเวณอาคาร สถานที่ เครื่องมือการออกกำลังกาย นาฏศิลป์ดนตรีและศิลปะ		
815	ผู้ดูแลและรับผิดชอบ ห้องหรืองานพยาบาล มีความรู้ความเข้าใจ การพยาบาลเบื้องต้น หรืองานอนามัยโรงเรียนเป็นอย่างดีและ จัดให้มีการเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย		
816	มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีแนวคิด แนวปฏิบัติสะท้อนวินัยเชิงบวก รวมถึงจัดอย่างเป็นระบบส่งผลต่อการดูแลที่มีประสิทธิภาพ		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
817	มีกิจกรรมสนับสนุน การดูแลสุขภาพ อนามัย การออกกำลังกาย ศิลปะ และนาฏศิลป์ ดนตรี		
818	มีกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้ด้านการดูแล สุขภาพอนามัยสู่บ้านและชุมชน		
819	มีผลงานด้านศิลปะ นาฏศิลป์ ดนตรีกีฬาและหรือการรักษาสุขภาพอนามัยที่เป็นที่ยอมรับ		
820	ดำเนินการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียน		
821	จัดระบบประกันคุณภาพครบทั้ง 8 รายการ		
822	จัดระบบและมาตรการในการดูแลซ่อมบำรุงและคงสภาพเป็นต้นแบบโรงเรียนในพื้นที่		
823	นำระบบ ICT มาใช้ในการสนับสนุนการบริหารจัดการอย่างคุ้มค่า		
824	การบริหารจัดการทุกระบบมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแสดงผลเชิงคุณภาพ ด้านต่าง ๆ อย่างสอดคล้องกับการสนับสนุนด้านปัจจัย		
825	มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น		
826	มีสถิตินักเรียนต่อหรือประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น		
827	มีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและเชื่อมั่นว่าทำได้จริง		
828	มีเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน		
829	มีความสะอาดเป็นระเบียบ สวยงามเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคน		
830	มีบริเวณโดยรอบร่มรื่นสวยงามด้วยร่มเงาธรรมชาติ		
831	มีบรรยากาศอบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส		
832	มีความปลอดภัยปลอดสารเสพติดและอบายมุข		
833	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมนิเทศ ประเมินและพัฒนาโรงเรียน		
834	เป็นศูนย์กีฬาชุมชนแบบครบวงจร มีสนามกีฬากิจกรรมดูแลรักษา		
835	มีห้องสุขานักเรียนที่สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ		
836	ฝึกความมีวินัย		
837	ฝึกการแสดงความเคารพ		
838	ฝึกความอดทน		
839	ฝึกนิสัยผ่านกิจกรรมชีวิตจริง 6 มิติจากการมีส่วนร่วมของ “บวร” “บรม”		
840	ปลูกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (บ้าน วัด/มัสยิด โรงเรียน)		
841	สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนทำความดีทุกวัน (กาย วาจา ใจ)		
842	ผู้บริหารและครูปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดี (กาย วาจา ใจ)		
843	ชื่อเสียงโรงเรียนดี		
844	มีวินัย มีความเคารพ มีความอดทน (ไผ่ดี)		
845	มีจิตอาสาและมีจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม(รับผิดชอบส่วนรวม)		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
846	มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี (สุขภาพดี)		
847	สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว		
848	สถานศึกษาดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE		
849	สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ ป.ป.ส. ด้านยาเสพติด		
850	สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้/กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อการป้องกันยาเสพติด		
851	สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา		
852	สถานศึกษามีการสุ่ม ตรวจปัสสาวะหายาเสพติด อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง		
853	สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติด ภาคเรียนละ 1 ครั้ง		
854	สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรม ทุกสัปดาห์		
855	สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู		
856	สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม		
857	สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษา		
858	สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านการให้คำปรึกษาในสถานศึกษา		
859	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง		
860	สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาในการดำเนินงานด้านยาเสพติด อย่างน้อยห้องเรียนละ 5 คน หรือ ตามสัดส่วน 1:20		
861	สถานศึกษามีครู อาจารย์แกนนำ ห้องเรียนละ 1 คน สถานศึกษามีเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
862	สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ปลอดภัยยาเสพติด		
863	สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการ บริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน		
864	พื้น ผืนง เพดานโถส้วม ที่กอดโถส้วม โถปัสสาวะ ที่กอดโถปัสสาวะ สะอาดไม่มีคราบ สกปรกอยู่ในสภาพดีใช้งานได้		
865	น้ำใช้สะอาด เพียงพอ และไม่มีลูกน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันตักน้ำ สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้		
866	กระดาษชำระเพียงพอต่อการใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ (อาจจำหน่ายหรือบริการ ฟรี) หรือสายฉีดน้ำชำระ ที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้		
867	อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ กระจก สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดี และใช้งานได้		
868	สบู่ล้างมือ พร้อมให้ใช้ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ		
869	ถังรองรับมูลฝอย สะอาด มีฝาปิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือ หรือ บริเวณใกล้เคียง		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
870	มีการระบายอากาศดี และ ไม่มีกลิ่นเหม็น		
871	สภาพทอระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั่วแตกหรือชำรุด		
872	จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตรา เป็นประจำ		
873	จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อย หนึ่งที		
874	ส้วมสาธารณะพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ		
875	บริเวณที่ตั้งส้วมต้องไม่อยู่ที่ลับตา/เปลี่ยว		
876	กรณีที่มีห้องส้วมตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องส้วมสำหรับชาย - หญิง โดยมีป้าย หรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน		
877	ประตูที่จับเปิด - ปิด และที่ล็อกด้านใน สะอาด อยู่ในสภาพดีใช้งานได้		
878	พื้นห้องส้วมแห้ง		
879	แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ		
880	มีป้ายโรงเรียนวิถิพุทธ		
881	มีพระพุทธรูปหน้าโรงเรียน		
882	มีพระพุทธรูปประจำห้องเรียน		
883	มีพระพุทธรูปศาสนาสุภาชิต วาฑะธรรม พระราชดำรัสติดตามที่ต่าง ๆ		
884	มีความสะอาด สงบ ร่มรื่น		
885	มีห้องพระพุทธรูปศาสนาหรือลานธรรม		
886	ไม่มีสิ่งเสพติดเหล้าบุหรี่ 100%		
887	ใส่เสื้อขาวทุกคน		
888	ทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์		
889	รับประทานอาหารมังสวิรัตินึ่งมือกลางวัน		
890	สวดมนต์แปล		
891	บริหารจัดการ เจริญปัญญา ก่อนเข้าเรียน เข้า ป้าย ทั้งครู และนักเรียน		
892	บูรณาการวิถิพุทธ ทุกกลุ่มสาระ และในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		
893	ครู พานักเรียนทำโครงการคุณธรรม กิจกรรมจิตอาสาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง		
894	ครู ผู้บริหาร และนักเรียนทุกคนไปปฏิบัติศาสนกิจที่วัดเดือนละ 1 ครั้ง มีวัดเป็นแหล่ง เรียนรู้		
895	ครู ผู้บริหาร และนักเรียนทุกคนเข้าค่ายปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
896	รักษาศีล 5		
897	ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
898	ก่อนรับประทานอาหารจะมีการพิจารณาอาหาร รับประทานอาหารไม่ดั่ง ไม่หก ไม่เหลือ		
899	ประหยัด ออม ถนอมใช้เงิน และสิ่งของ		
900	มีนิสัยใฝ่รู้ สู้งาน		
901	ไม่มีอาหารขยะขายในโรงเรียน		
902	ไม่ดู ด่า นักเรียน		
903	ชื่นชมคุณความดีหน้าเสาธงทุกวัน		
904	โหมโรงเพื่อสะท้อนความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ได้ทำความดี		
905	ครู ผู้บริหาร และนักเรียน มีสมุดบันทึกความดี		
906	ครู ผู้บริหาร และนักเรียน สอบได้ธรรมศึกษาตรีเป็นอย่างน้อย		
907	บริหารจัดการ เจริญปัญญา ก่อนการประชุมทุกครั้ง		
908	มีพระมาสอนอย่างสม่ำเสมอ		
909	กายภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างรอบคอบ		
910	ส่งเสริมกิจกรรมการรับผิดชอบดูแลรักษาพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย		
911	ส่งเสริมปฏิบัติกิจกรรมพระพุทธศาสนาอย่างเห็นคุณค่ารู้เข้าใจเหตุผล		
912	จัดกิจกรรมส่งเสริมการระลึก ศรัทธาในพระรัตนตรัยเป็นประจำ และในโอกาสสำคัญอย่างต่อเนื่องเป็นวิถีชีวิต		
913	ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม และคุณค่าในการรักษาและสืบต่อพระพุทธศาสนา		
914	บริโภคใช้สอยปัจจัยสี่ในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมได้คุณค่าแท้		
915	การดูแลร่างกาย และการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย		
916	ดำรงชีวิตอย่างเกื้อกูลสิ่งแวดล้อม		
917	มีศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต		
918	มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์		
919	สามารถพึ่งตนเองได้หรือทำงานเลี้ยงชีพด้วยความสุจริต		
920	มีความกตัญญูรู้คุณ ตอบแทนคุณ		
921	มีจิตใจ เมตตา กรุณา (เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปัน)		
922	ทำงานและเรียนรู้อย่างตั้งใจ อดทน ขยัน หมั่นเพียร		
923	มีสุขภาพจิตดี แจ่มใส ร่างเร็งเบิกบาน		
924	บ้านและชุมชนมีสมาชิกที่เป็นคนดีไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขเพิ่มขึ้น		
925	ชุมชนมีผู้ช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชนมากยิ่งขึ้น		
926	ได้ศาสนาทายาทและกำลังช่วยงานส่งเสริมพระพุทธศาสนามากขึ้น		

ที่	ตัวบ่งชี้ด้านบริหารทั่วไป	ความคิดเห็น	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
927	โรงเรียนได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา และได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (บ้าน วัด ราชการ)		
928	โรงเรียนดำเนินกิจกรรมด้านพุทธศาสนาประจำวัน เช่น การนั่งสมาธิก่อนเข้าเรียน อบรมหน้าเสาธง น้อมไหว้พี่ เป็นต้น		
929	โรงเรียนดำเนินกิจกรรมด้านพุทธศาสนาประจำสัปดาห์ เช่น สวดมนต์ประจำสัปดาห์ ทำบุญวันพระ คนดีประจำสัปดาห์		
930	โรงเรียนดำเนินกิจกรรมด้านพุทธศาสนาประจำภาคเรียน เช่น คนดีศรีโรงเรียน ห้องเรียนคุณธรรม นักเรียนต้นแบบด้านพุทธศาสนา ครูต้นแบบด้านพุทธศาสนา		
931	โรงเรียนดำเนินกิจกรรมด้านพุทธศาสนาประจำปี เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
932	โรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ		
933	ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านพุทธศาสนาของโรงเรียน เช่น ชุมชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมทางโรงเรียน		
934	โรงเรียนส่งเสริมการประกวดแข่งขัน กิจกรรมด้านพุทธศาสนา ทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนจนประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เช่น การประกวดนักเรียน ครู ผู้บริหาร และโรงเรียน		
935	โรงเรียนจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา และอื่น ๆ		
936	ผลงานและหลักฐานที่ปรากฏ (ลักษณะงานเป็นการส่งเสริม สนับสนุนกระทรวงวัฒนธรรมในการดำเนินงานศาสนา ศิลปะ)		
937	คุณประโยชน์ต่อกระทรวงวัฒนธรรม		

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 6812.2 /1596

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

28 ธันวาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันตัวบ่งชี้เกณฑ์ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล รหัสนักศึกษา 57252912 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับ
อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียน
มัธยมศึกษา” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญยืนยันตัว
บ่งชี้เกณฑ์ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อประโยชน์ในการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิจัย
เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	ดร.รัชชัยย์ ศรสุวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2	ดร.นิติกรณ์ ฉันทวงศ์ชนะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสงวนหญิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
3	ดร.ศรายุทธ รัตนปัญญา	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบพิธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

จากข้อค้นพบ ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาวัตถุประสงค์ เพื่อทราบผลการยืนยันความถูกต้องของตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ขอความกรุณาท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับข้อค้นพบดังนี้

ตอนที่ 1 แบบแสดงความคิดเห็นต่อตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและมีประโยชน์ โปรดทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
ด้านการบริหารวิชาการ								
1. สถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน								
2. มีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและบริบทของสถานศึกษา								
3. มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
4. มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
5. มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
6. มีแผนการจัดการเรียนรู้ของแหล่ง ฐานกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน								
7. มีหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการพุทธธรรมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
8. มีหลักฐานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดโครงสร้างรายวิชา ออกแบบหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการมาตรฐาน มอก.								
9. การวางแผนการจัดการเรียนรู้และการวิเคราะห์ผู้เรียนที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต								
10. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น ป้ายนิเทศ เสียงตามสาย นิทรรศการในวันสำคัญ แนะนำการใช้ห้องสมุด กิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด กิจกรรมวิชาการของโรงเรียน								
11. การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
12. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
13. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน								
14. การบูรณาการเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนวิถีพุทธ การบริหารจัดการ เจริญปัญญา การออม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอน								
15. ทุกกิจกรรมครูผู้สอนได้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม การมีส่วนร่วมและสนับสนุนการปลูกฝังแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง								
16. การนำคนในชุมชน วิทยากร พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผู้รู้ศาสนา มาบรรยายและให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ								
17. การบูรณาการความรู้เกี่ยวกับ ประชาธิปไตยในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
18. การบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
19. การศึกษาพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ก.7-003) ครบทุกชนิด ในทะเบียนพรรณไม้								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
20. การศึกษาคุณและสุนทรียภาพพรรณไม้ที่ปลูกคุณที่เกิดแก่สรรพสัตว์ คุณที่เกิดแก่คน คุณที่เกิดแก่สถานที่ศึกษา								
21. มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านสุขภาพโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ								
22. มีวิทยากรรับผิดชอบฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถอธิบายความได้อย่างถูกต้องชัดเจน								
23. รูปแบบวิธีดำเนินการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันภัยของโครงการ สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน								
24. บูรณาการงานกิจกรรมสมานักเรียน ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
25. บูรณาการกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันภัยในแผนการเรียนรู้								
26. ส่งเสริมให้มีการนำหลักธรรมมาเป็นฐานในการคิดวิเคราะห์และ แก้ปัญหาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง								
27. จัดกิจกรรมบริหารจัดการจิตเจริญปัญญาทั้งในการเรียนการสอน และ ในกิจกรรมการดำรงชีวิตประจำวัน								
28. นิมนต์พระสงฆ์ หรือเชิญวิทยากรภูมิปัญญาทางพุทธศาสนาสอนนักเรียน สม่ำเสมอ								
29. จัดให้นักเรียนไปเรียนรู้ที่วัด หรือที่ศาสนาสถานที่ใช้แหล่งเรียนรู้ประจำ ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง								
30. มีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้								
31. มีการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยใช้กระบวนการลูกเสือ								
32. มีการเรียนการสอนดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง								
33. การบูรณาการโครงการธนาคารขยะ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								
34. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้								
35. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เรื่อง การใช้พลังงานอย่างประหยัด								
36. มีการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องยานพาหนะที่มีความปลอดภัยแก่นักเรียน อย่างทั่วถึง								
37. มีครูภูมิปัญญาด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรม								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
38. มีการฝึกสอนการปฐมพยาบาลผู้ประสบอุบัติเหตุให้แก่นักเรียนของสถานศึกษา								
39. ครูมีการใช้แผนจัดการเรียนรู้บูรณาการเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริตอย่างสม่ำเสมอ								
40. ผู้บริหาร ครู นักเรียนจัดทำโครงการวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต								
41. ครูจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต								
42. การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย								
43. โรงเรียนมีการบูรณาการความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พัฒนาต่อยอดเป็นแนวคิดที่จะพัฒนาผลงานใหม่								
44. โครงการครู D.A.R.E. สถานีตำรวจจำลอง								
45. มีกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้ด้านการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคลและชุมชน								
46. ผู้ดูแลและรับผิดชอบ ห้องหรืองานพยาบาลมีความรู้ ความเข้าใจ การพยาบาลเบื้องต้นหรืองานอนามัยโรงเรียนเป็นอย่างดีและจัดให้มีการเรียนรู้ด้านสุขภาพอนามัย								
47. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการผลิต การจัดหา การใช้ การพัฒนาปรับปรุงสื่อ การสอน								
48. การทำทะเบียนพรรณไม้ตามแบบ อพ.สธ.								
49. การจัดทำระบบการจัดเก็บและสืบค้นตัวอย่างพรรณไม้ครบทุกชนิดในทะเบียนพรรณไม้								
50. การทำป้ายชื่อพรรณไม้สมบูรณ์								
51. สถานศึกษาสนับสนุนและให้ความสำคัญในการใช้สื่อการเรียนการสอนในการเรียนรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์								
52. สถานศึกษาสนับสนุนในเรื่องผลงานทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
53. การส่งเสริมพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้								
54. การมีผลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์และสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่								
55. นวัตกรรมใช้แก้ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้เรียนหรือข้อจำกัดของสถานศึกษา								
56. กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรมแสดงให้เห็น ความเชื่อมโยงสัมพันธ์ระหว่างปัญหา แนวคิดหลักการและทฤษฎีที่ใช้วิธีการพัฒนาและผลสำเร็จที่พึงประสงค์								
57. รายละเอียดที่แสดงถึงจุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของผลงานหนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม								
58. มีการจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย								
59. บริการสื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้และให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน								
60. นำ Computer และระบบ ICT มาใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและหรือการบริหารจัดการ								
61. ระบบ ICT มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ								
62. มีสื่อสนับสนุนการสืบค้นข้อมูลอย่างหลากหลายเพียงพอ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อ ICT								
63. การจัดข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัยและพัฒนาต่อเนื่องสามารถใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน								
64. ห้องสมุดมีหนังสือและสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ครบถ้วน สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้ใช้บริการได้แก่ หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง หนังสือส่งเสริมการอ่าน นวนิยาย วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อดิจิทัล สื่อทัศนวัสดุ เป็นต้น ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน								
65. กระบวนการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจโครงการธนาคารชยะภายในและภายนอกสถานศึกษา								
66. สถานศึกษาจัดแหล่งเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
67. จัดทำแหล่งเรียนรู้ด้านสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน								
68. บันทึกข้อมูลการใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ห้องสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน								
69. สถานศึกษามีการจัดบริบทการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์								
70. สถานศึกษาจัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
71. มีศูนย์รวมข้อมูลการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาและมีแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ ฐานกิจกรรมการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และมีสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
72. มีแหล่งเรียนรู้ หรือฐานเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง อุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียง								
73. การจัดแหล่งเรียนรู้กิจกรรมเกี่ยวกับการประกันภัย								
74. การจัดหาหนังสือเอกสารตำรา สื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัย ไว้ในห้องสมุดหรือมุมการเรียนรู้ของโรงเรียนให้เหมาะสมสวยงาม มีบรรยากาศ หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้								
75. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ในโครงการห้องเรียนสีขาว								
76. สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้โครงการธนาคารขยะชุมชน								
77. จัดให้มีสหกรณ์ร้านค้าเพื่อเป็นแหล่งเรียนในโรงเรียน								
78. โรงเรียนมีการใช้ห้องเรียนสีเขียวในการเรียนการสอน และเป็น แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายและชุมชน								
79. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน								
80. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ด้านพุทธศาสนา เช่น พระพุทธประจำโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ								
81. การศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำมาพัฒนานักเรียน								
82. นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและใกล้ชิด ส่งผล คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมสูงขึ้น นักเรียน								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร มีทักษะชีวิตปลอดจากการออกกลางคันระหว่างเรียน และปลอดสารเสพติดรวมทั้งอบายมุขทั้งปวง								
83. ภาพความสำเร็จของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียนได้รับการพิทักษ์คุ้มครองและดูแลนักเรียนได้รับการส่งเสริมให้เกิดภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและการปรับตัว นักเรียนได้รับการพัฒนาดตนเองสังคมอย่างรอบด้าน								
84. มีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาช่วยเหลือและแก้ปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง								
85. มีการจัดการสอนซ่อมเสริมที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้								
86. มีการจัดกิจกรรมแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
87. จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
88. ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
89. การเฝ้าระวังสุขภาพนักเรียนประเมินสุขภาพตนเองและบันทึก								
90. การตรวจสุขภาพนักเรียนโดยบุคลากรสาธารณสุข								
91. โรงเรียนมีกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะรายที่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อน โดยการประสานงานขอคำปรึกษาจากเครือข่ายบุคลากรสาธารณสุขหรือผู้เกี่ยวข้อง								
92. มีการสร้างสรรค์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน								
93. การบริการจัดการแนะแนวอาชีพและผลงานการแนะแนวอาชีพดีเด่น								
94. การจัดการสารสนเทศความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการแนะแนว								
95. สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปีสภาวะหายาเสพติดอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง								
96. สถานศึกษามีระบบการค้นหานักเรียนส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
97. มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีแนวคิดแนวปฏิบัติสะท้อนวินัยเชิงบวกรวมถึงจัดอย่างเป็นระบบส่งผลต่อการดูแลที่มีประสิทธิภาพ								
98. สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายและการนำผลการเรียนไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาหลักสูตร								
99. การสรุปรวบรวมผลการเรียนรู้ คัดแยกสาระสำคัญและจัดเป็นหมวดหมู่ เรียบเรียงสาระเป็นภาษาที่สื่อกระชับได้ใจความ								
100. มีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน								
101. มีการจัดทำระบบรายงานผลการวัดและประเมินผลต่อนักเรียนผู้ปกครองที่ถูกต้องรวดเร็ว								
102. มีการประเมินผลการใช้แหล่ง ฐาน กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเป็นรูปธรรมและมีการพัฒนาแหล่ง ฐาน กิจกรรม การเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง								
103. มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของการส่งเสริมประชาธิปไตยของสถานศึกษา								
104. ครูใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลนักเรียนตามคุณลักษณะ 5 ประการ ของโรงเรียนสุจริตอย่างเป็นธรรมชาติ								
105. มีการประเมินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาต่อไป								
106. มีการประเมินโครงการ กิจกรรม และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้นำ แกนนำนักเรียน								
107. มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข								
108. ประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการโรงเรียนสุจริต								
109. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษานำผลไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา								
110. การประเมินและนิเทศภายใน ที่เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
111. จัดทำแผนการนิเทศภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริต								
112. ดำเนินการนิเทศภายในตามปฏิทินโดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายและนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ เพื่อร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต								
113. นักเรียนมีความสนใจเข้าใช้ห้องสมุดและเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียนจัดขึ้นสม่ำเสมอ								
114. นักเรียนมีทักษะในการค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือและสื่ออื่น ๆ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์								
115. นักเรียนมีความรู้ความสามารถเขียนรายงานบรรณานุกรม สรุปสาระสำคัญและบันทึกการอ่าน								
116. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ นักเรียน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยและภูมิใจในความเป็นไทย								
117. นักเรียนมีความรู้ความสามารถรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวมของสถานศึกษาสูงกว่าเกณฑ์								
118. นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านภาษา เทคโนโลยี คิดวิเคราะห์ ค้นคว้าหาข้อมูลมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ								
119. นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง จิตใจแจ่มใส และมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา								
120. นักเรียนเป็นผู้ห่างไกลจากสารเสพติด ปัญหาทางเพศและอบายมุขทั้งปวง								
121. นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวได้ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข								
122. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์								
123. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง								
124. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
125. ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในการแข่งขันได้รับรางวัลดีเด่น ในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ในระดับต่าง ๆ								
126. นักเรียนเคยได้รับการฝึกทักษะในเรื่องการเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ การไม่รับประทานอาหารที่มีสารอันตราย การหลีกเลี่ยงเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ สารเสพติดรวมทั้งบุหรี่ การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย การหลีกเลี่ยงการพนัน การเที่ยวกลางคืน กิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่อง เพศศึกษาและทักษะชีวิตของนักเรียน								
127. ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม								
128. นักเรียนแกนนำที่มีความรู้ความเข้าใจ และอธิบายหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง								
129. นักเรียนมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์								
130. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะการทำงานสอดคล้อง กับอุดมการณ์สหกรณ์								
131. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง มอก. ที่ถูกต้อง สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้								
132. นักเรียนมีทักษะการใช้ภาษาไทย การใช้ภาษาอังกฤษ การใช้ คอมพิวเตอร์								
133. นักเรียนมีทักษะการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหา หรือแสวงหาคำตอบ								
134. นักเรียนสามารถสรุปผลการปฏิบัติการทำโครงการ หรือการทดลองได้ และนำไปใช้หรือพัฒนาต่อยอด เป็นแนวคิดที่จะพัฒนาผลงานใหม่								
135. ผลงานการดำเนินกิจกรรมก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสามารถสร้างองค์ความรู้ด้านประกันภัย								
136. มีการอบรม พัฒนาคณะกรรมการสภานักเรียน และการถ่ายทอด ประสบการณ์การทำงานจากสภารุ่นพี่								
137. มีผู้นำนักเรียนส่งเสริมสุขภาพปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่								
138. การดูแลร่างกาย และการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย ดำรงชีวิตอย่าง เกื้อกูลสิ่งแวดล้อม								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
139. มีคิล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีวินัย มีความรับผิดชอบ อดทน ขยัน หมั่นเพียรซื่อสัตย์ มีจิตใจ เมตตา กรุณา กตัญญูรู้คุณ								
140. รู้เท่าทัน มีสุขภาพจิตดี แจ่มใส ร่าเริงเบิกบาน สามารถพึ่งตนเองแก้ไข ปัญหาชีวิตและการทำงานได้ด้วยสติปัญญา								
141. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ อยู่ในระดับสูง								
142. ผู้เรียนมีผลงานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ที่มีคุณภาพ และได้รับการเผยแพร่ในระดับชุมชน/ระดับชาติ/ระดับนานาชาติ								
143. เคยได้รับรางวัลประเภทต่าง ๆ ทางด้านดนตรีไทย และดนตรีพื้นบ้าน ในภาครัฐและเอกชน								
การบริหารงานงบประมาณ								
1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ขอบเขตการดำเนินงาน และมีผู้รับผิดชอบ งานที่ชัดเจนมีการจัดทำแผนงาน								
2. โครงสร้างพัฒนาโครงการ กิจกรรม ที่มีการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ แผนการดำเนินการ และการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจนโดยจะต้องสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน								
3. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีสอดคล้องกับ เป้าหมายและนโยบายในการจัดการศึกษาตลอดจนสภาพของท้องถิ่นและ สถานศึกษา								
4. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม								
5. มีแผนและปฏิทินการใช้จ่ายเงินงบประมาณการปฏิบัติงานตามโครงการ/ กิจกรรมของโรงเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า								
6. มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนใน สถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี								
7. มีการจัดหางบประมาณได้อย่างเพียงพอ								
8. มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
9. การจัดทำแผนต้องกำหนดหัวข้อของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยในแต่ละกิจกรรมต้องระบุผู้รับผิดชอบ/คณะทำงานของกิจกรรมนั้น งบประมาณที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการวิธีการวัดผล								
10. การจัดหาทุนและการบริหารจัดการเงินทุนในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ								
11. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและความช่วยเหลือบุคคล ชุมชน องค์กร ภาครัฐ และเอกชน								
12. มีการวางแผนงานการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมในอนาคต								
13. การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน/โครงการของโรงเรียน								
14. โรงเรียนมีนโยบายด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่เป็นลายลักษณ์อักษร								
15. โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำกิจกรรมด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม								
16. การดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง								
17. การบริหารงานงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพโปร่งใสตรวจสอบได้								
18. ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น่าเชื่อถือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา								
19. ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
20. มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจนและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนได้								
21. บริหารงานอย่างมีส่วนร่วม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดโปร่งใสตรวจสอบได้								
22. มีการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนเป็นไปตามระเบียบของทางราชการอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้								
23. สถานศึกษาสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานไฟฟ้าได้ตามเป้าหมาย								
24. มีการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
25. ประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม คำนวณสอดคล้องกับบริบทของหน่วยงาน								
26. มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนโดยใช้เครื่องมือการตรวจสอบที่มีคุณภาพ								
27. มีการจัดทำบัญชีการใช้งบอย่างเป็นระบบเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้ตลอดเวลา								
28. มีแผนติดตามควบคุมการใช้งบประมาณอย่างชัดเจน								
29. ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ผ่านมาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา								
30. ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
31. มีการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครใจและมีความเหมาะสม เพื่อแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานการเงิน การบัญชีและพัสดุของโรงเรียน								
32. มีการประชุมชี้แจงแนวทางการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนทราบ								
33. มีการจัดทำปฏิทินการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน								
34. คณะกรรมการดำเนินการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนอย่างถูกต้องและเป็นธรรม พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ตามความเป็นจริง								
35. โรงเรียนมีมาตรการหรือระเบียบการเกี่ยวกับการตรวจสอบและทบทวนความต้องการวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้มีการจัดซื้อเท่าที่จำเป็น								
36. การรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ								
37. มีการรายงานสรุปผลค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง								
38. นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย แผนงาน โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
39. มีการประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาใช้ เพื่อการวางแผนในการพัฒนาต่อไป								
40. นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
41. ผลลัพธ์ด้านการเงิน และสมรรถนะการให้บริการ								
ด้านการบริหารงานบุคคล								
1. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารสถานศึกษา								
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำ								
3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตยและยึดหลักการบริหารงานแบบ มีส่วนร่วม								
4. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่ เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา								
5. โครงสร้างการบริหารงานและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรกำหนดไว้ชัดเจน								
6. การจัดระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินและพัฒนางานดำเนิน อย่างสม่ำเสมอ								
7. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจจัดให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายอย่างเหมาะสม								
8. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ อย่างชัดเจน								
9. ผู้บริหารต้องถ่ายทอดนโยบาย แนวทาง กลยุทธ์ เป้าหมายของโครงการ และกิจกรรมไปยังผู้เกี่ยวข้อง								
10. ผู้บริหารต้องกำหนดอำนาจ หน้าที่ บทบาท และความรับผิดชอบของ บุคลากร								
11. ผู้บริหารมีการติดตามผลการดำเนินโครงการและนำไปพัฒนาปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง								
12. ผู้บริหารมีการกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม								
13. ผู้บริหารประสานความช่วยเหลือและหรือได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากบุคลากร สถาบันหน่วยงานด้านการศึกษา								
14. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการภายใต้ข้อจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
15. การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรดำเนินงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและทั่วถึง								
16. จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
17. ติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
18. นำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
19. ส่งเสริมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน								
20. สถานศึกษามีหลักฐานชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการและกิจกรรม								
21. ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอและใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน								
22. ครูผู้สอนได้รับการส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะ หรือสวัสดิการอย่างทั่วถึง								
23. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสามารถได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติและได้รับรางวัลดีเด่นระดับต่าง ๆ								
24. มีครูผู้สอนมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการและกิจกรรม								
25. ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการและกิจกรรม								
26. ครูผู้สอนบูรณาการโครงการและกิจกรรมในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้								
27. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร จิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน								
28. ครูผู้สอนมีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนเป็นแบบอย่างดี								
29. บุคลากรสนับสนุนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
30. บุคลากรสนับสนุนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการจัดการศึกษา								
31. ครูผู้สอนมีความรับผิดชอบ ชี้อตรง อดทน สามัคคี ความเพียร เอื้ออาทร เมตตากรุณาและเกื้อหนุนกัน								
32. ครูผู้สอนมีผลงานทางด้านการวิจัย และนำผลของการวิจัยไปพัฒนา ผู้เรียนอย่างได้ผล								
33. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทราบนโยบายที่เกี่ยวกับ โครงการและกิจกรรม								
34. ครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดี								
35. ครูและบุคลากรทางการศึกษารู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล								
36. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการบริหารจัดการ สถานศึกษา								
37. มีครูแกนนำสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเห็นผล								
38. บุคลากรในสถานศึกษาสามารถเป็นวิทยากรอธิบายการใช้ประโยชน์ จากแหล่ง ฐานกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน การเสริมสร้างอุปนิสัยอยู่อย่างพอเพียงได้อย่างถูกต้องและชัดเจน								
39. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิถีชีวิตสอดคล้องหลักพุทธธรรม (มีศีล 5) มีพรหมวิหารธรรมประจำใจ								
40. คณะกรรมการดำเนินโครงการและกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจใน บทบาท และทำหน้าที่ตามบทบาทอย่างครบถ้วน								
41. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการและจรรยาบรรณวิชาชีพ								
42. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและเต็ม ความสามารถของตน เพื่อประโยชน์ของทางราชการและส่วนรวม								
43. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างหลากหลาย								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
44. ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน								
45. บุคลากรสนับสนุนเข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ								
46. บุคลากรสนับสนุนมีคุณธรรมจริยธรรม ตระหนักในการเป็นแบบอย่างที่ดี								
47. ครูผู้สอนมีทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความสนใจของนักเรียน								
48. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการหลากหลาย								
49. ครูผู้สอนมีการพัฒนาสื่อวัตกรรมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้								
50. ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน								
51. การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ตามโครงการและกิจกรรม								
52. ครูและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มเสี่ยง และกลุ่มพบกโรคได้รับการปรึกษาแนะนำ ด้านสุขภาพโดยบุคลากรสาธารณสุข								
53. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาสุขภาพ								
54. ผู้บริหารประสานความช่วยเหลือและได้รับการดูแลจากผู้อุปถัมภ์ (ในชุมชน หรือหน่วยงานหรือบุคคล หรือองค์กรภายนอกชุมชน ฯลฯ)								
55. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนมีการประเมินสุขภาพ								
ด้านการบริหารงานทั่วไป								
1. จัดห้องสมุดขนาด 2-4 ห้องเรียนขึ้นไป หรือเป็นอาคารเอกเทศ และตั้งอยู่ศูนย์กลางของโรงเรียนสะดวกต่อการเข้าใช้								
2. มีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน สะอาด สดชื่น ไม่มีมุมอับ มีแสงสว่างเพียงพอต่อการอ่านหนังสือสะดวกต่อการใช้บริการใช้ครุภัณฑ์ห้องสมุดที่เหมาะสมกับผู้ให้บริการ								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
17. ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอาคาร สถานที่ ให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
18. จัดประดิษฐานพระพุทธรูปประจำโรงเรียนและประจำห้องเรียน เหมาะสม								
19. มีป้ายนิเทศ ป้ายคติธรรม คำขวัญคุณธรรม จริยธรรมโดยทั่วไปในบริเวณ โรงเรียน								
20. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา								
21. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่เสี่ยง จัดเวที กิจกรรม กิจกรรมจิตอาสา ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และลานกีฬา ด้านยาเสพติด								
22. สถานศึกษาจัดห้องแนะแนวเป็นสัดส่วน และห้องที่ปรึกษาชัดเจน								
23. มีการบำรุงรักษาสภาพถนนให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ								
24. จัดสถานที่จอดรถที่เป็นระเบียบและปลอดภัย								
25. สำรวจและวางแผนการพัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต								
26. จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย และ เอื้อต่อการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต								
27. โรงเรียนมีอาคารที่มีการออกแบบและอุปกรณ์ที่เอื้อตามหลักของ การประหยัดพลังงาน								
28. การติดตั้งเครื่องปรับอากาศในตำแหน่งและขนาดของห้องที่เหมาะสม								
29. มีร่มเงาของพรรณไม้ หรือมีวัสดุป้องกันความร้อน เช่น ม่าน ระเบียง ชายคา ฯลฯ เพื่อช่วยลดการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่ตัวอาคาร ห้องที่มี การปรับอากาศ								
30. มีการดูแลบำรุงรักษา เครื่องปรับอากาศให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ								
31. มีการดูแลรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ								
32. โรงเรียนมีระบบตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำ								
33. มีการติดตั้งถังดักไขมัน เพื่อดักไขมันของน้ำทิ้งจากโรงครัวโรงอาหาร								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
34. โรงเรียนมีการปลูกพันธุ์ไม้ เพื่อช่วยดูดซับสารพิษ และเป็นแหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียน								
35. โรงเรียนมีพื้นที่หรืออาคารจัดเก็บวัสดุครุภัณฑ์ที่รอใช้หรือไม่ได้ใช้เพื่อ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย								
36. ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ประกอบเหมาะสมปลอดภัย สะอาด อบอุ่น รวมถึงยาเพียงพอ ไม่หมดอายุมีความเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้าน สุขภาพอนามัย								
37. ห้องสุขา มีจำนวนเพียงพอเหมาะสมสอดคล้องกับระดับของนักเรียนถูก สุขลักษณะสะอาดปราศจากกลิ่นและปลอดภัย								
38. พื้นผนัง เพดาน อ่างล้างมือก๊อกน้ำ กระจก ถึงร่องรับมูลฝอย โถส้วม ที่กด โถส้วม โถปัสสาวะ ที่กดโถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรกอยู่ในสภาพดีใช้ งานได้								
39. สภาพท่อระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั่วแตกหรือชำรุด มีการระบาย อากาศดีและไม่มีกลิ่นเหม็น								
40. จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการผู้สูงอายุหญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไป อย่างน้อยหนึ่งที								
41. ประตูที่จับเปิด ปิด และที่ล็อกด้านในสะอาดอยู่ในสภาพดีใช้งานได้								
42. แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ								
43. สถานศึกษาการดำเนินงานห้องเรียนสีขาวให้หน้าดู น่าอยู่ น่าเรียน								
44. สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ครบถ้วนเพียงพอ และใช้ประโยชน์ คุ้มค่า								
45. มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การใช้อาคารสถานที่และรายงานผลต่อ ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ								
46. สถานศึกษาการดำเนินงานห้องเรียนสีขาวให้หน้าดู น่าอยู่ น่าเรียน								
47. สถานศึกษาต้องกำหนดแนวทาง กลยุทธ์การดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้อง และ เป้าหมายที่สอดคล้องกับนโยบาย								
48. มีข้อตกลง และแนวปฏิบัติร่วมกันในการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
49. กำหนดชนิดพรรณไม้ที่จะปลูก วัสดุปลูก การหาตำแหน่งต้นไม้ การตัด ป้ายรหัส ประจำต้น								
50. มีระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน								
51. มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานักเรียน								
52. มีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานสถานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน								
53. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานักเรียนเป็นไปตาม ระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน								
54. มีคู่มือการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนตามแนวทางการ ดำเนินงานของ สพฐ.								
55. มีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล นำผลที่ได้รับมาวางแผนพัฒนา กิจกรรม								
56. มีข้อกำหนด/มาตรการในการประหยัดพลังงาน								
57. โรงเรียนมีมาตรการและการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ในโรงเรียน								
58. งดการจัดจำหน่าย หรือบริการอาหาร อาหารว่าง ขนม ที่มีผลเสีย ต่อสุขภาพ								
59. นำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม สาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
60. มีบันทึกการประชุมคณะกรรมการชัดเจน								
61. ระบุสภาพปัญหาความต้องการหรือเหตุผลความจำเป็นของสิ่งที่จะ พัฒนาได้ชัดเจน มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา								
62. เสนอนวัตกรรมแกปัญหาหรือการพัฒนาโดยใช้หลักการในการ ออกแบบผลงานที่สัมพันธ์กับปัญหาหรือสิ่งที่จะพัฒนาและสอดคล้องกับ ความต้องการของ สถานศึกษาและชุมชน								
63. กำหนดจุดประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานได้ชัดเจน เป็น รูปธรรมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของสถานศึกษา และชุมชน								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
64. ออกแบบนวัตกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์และเป้าหมาย ทุกกิจกรรม มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันและมีความคิดสร้างสรรค์								
65. สถานศึกษาต้องกำหนดนโยบายในการด้านยาเสพติดภายในสถานศึกษา ให้ชัดเจน								
66. การบริหารจัดการทุกระบบมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแสดงผลเชิงคุณภาพด้านต่าง ๆ อย่างสอดคล้องกับการสนับสนุนด้านปัจจัย								
67. สถานศึกษาจะต้องกำหนดโครงสร้างองค์กร เพื่อการด้านยาเสพติด								
68. มีการประชุมผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ และบันทึกผล การดำเนินงานและการวัดผลที่ชัดเจน								
69. สถานศึกษามีการจัดทำแผนการป้องกันและลดอุบัติเหตุในสถานศึกษา								
70. กำกับดูแลให้นักเรียนและผู้ใช้รถใช้ถนนที่เข้ามาในสถานศึกษาถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัด								
71. สำรวจและวางแผนการพัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามโครงการโรงเรียนสุจริต								
72. วิเคราะห์สภาพชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต								
73. กำหนดแผนงาน โครงการ ที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต								
74. โรงเรียนมีมาตรการในการกำหนดเวลา เปิด-ปิด เครื่องปรับอากาศ								
75. มีการใช้แสงสว่างจากธรรมชาติเพื่อลดการใช้ไฟฟ้า								
76. โรงเรียนมีมาตรการการใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด								
77. โรงเรียนมีมาตรการหรือกำหนดเวลาในการบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้น้ำอย่างสม่ำเสมอ								
78. โรงเรียนมีมาตรการการดูแลและป้องกันการแพร่ระบาดของสัตว์ที่เป็นพาหนะนำโรค								
79. โรงเรียนมีมาตรการและควบคุมดูแลไม่ให้มีสุนัขจรจัดเข้ามาอาศัยในโรงเรียน								
80. ใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานและปฏิบัติงานห้องสมุด								
81. ใช้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติในการจัดการฐานข้อมูลและสืบค้นสารสนเทศ								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
82. ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีเว็บไซต์ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์								
83. เปิดบริการทั้งวัน ในวันที่มีการเรียนการสอนทั้งก่อนเรียนและหลังเลิกเรียน ขยายเวลาเปิดบริการในช่วงเย็น หรือวันหยุด								
84. วิเคราะห์และจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือตามเนื้อหาวิชาด้วยระบบมาตรฐานสากล								
85. อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคารมีปริมาณเพียงพอรอบบริเวณอยู่ในสภาพดี สะอาด และปลอดภัย								
86. ระบบสาธารณูปโภคอยู่ในสภาพใช้การได้ดี ปลอดภัยและมีระบบป้องกันอันตราย								
87. สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรในการให้ความรู้และบริการชุมชน								
88. การดูแล วัสดุ อุปกรณ์ และรักษาสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มีความร่มรื่นน่าอยู่								
89. การให้บริการอาคาร สถานที่แหล่งเรียนรู้แก่ชุมชนเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ								
90. มีข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างครอบคลุมถูกต้องเป็นปัจจุบัน								
91. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการดำเนินงานแนะแนวอาชีพ								
92. ห้องเรียนปกติแหล่งเรียนรู้และห้องปฏิบัติการมีสื่ออุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้มีความเหมาะสมตรงตามจุดประสงค์ของห้องหรือแหล่งเรียนรู้นั้น ๆ								
93. ห้องปฏิบัติการแหล่งเรียนรู้สื่ออุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้รวมถึงมีร่องรอยการใช้ และใช้อย่างคุ้มค่า								
94. ระบบการให้บริการ การใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้มีประสิทธิภาพ โดยส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายอย่างมีคุณภาพภายใต้ข้อจำกัดด้านปัจจัยสนับสนุน								
95. มีมาตรการในการดูแลซ่อมบำรุงและมีแนวทางเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการ								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
96. กระดาษชำระ สบู่ล้างมือเพียงพอต่อการใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ หรือสายฉีดน้ำชำระที่สะอาดอยู่ในสภาพดี ใช้งานได้								
97. การส่งเสริมให้มีการใช้ระบบการขนส่งสาธารณะหรือยานพาหนะชนิดอื่น ๆ ที่มีความปลอดภัย								
98. น้ำใช้สะอาดเพียงพอ และไม่มีกลิ่นน้ำขุ่น ภาชนะเก็บกักน้ำชั้น ดักน้ำสะอาด อยู่ในสภาพดี								
99. จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตราเป็นประจำ								
100. มีการวางผังถนน จัดเส้นทางการจราจร ทางข้ามถนนที่สะดวกและปลอดภัยภายในสถานศึกษา								
101. การส่งเสริมสุขภาพจิต ฝึกระวังและแก้ไขปัญหาสุขภาพ								
102. โรงเรียนได้กำหนดและสร้างระบบการคัดแยกเศษอาหารออกจากภาชนะที่จะล้างทุกครั้ง								
103. การจัดข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ทันสมัยและพัฒนาต่อเนื่องสามารถใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน								
104. การสำรวจความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา								
105. ผู้ปกครอง ชุมชน สมาคม ชมรม หรือองค์กรที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษา								
106. สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการ กิจกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน								
107. การดำเนินโครงการ กิจกรรมใช้หลักการบริหารการจัดการแบบมีส่วนร่วม และเกิดประโยชน์ในวงกว้าง								
108. การบริหารภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและคุ้มครองเด็ก อย่างเป็นระบบและมีความยั่งยืน								
109. มีการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนมาร่วมคิดร่วมวางแผนในการพัฒนาชุมชน ด้านการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การออมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
110. มีการสร้างเครือข่ายขยายผลด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม สู่สถานศึกษาอื่น ๆ								
111. มีการจัดประชุมหรือเวทีธรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเป็นการดูแล สอดส่องและส่งเสริมบุตรหลาน เยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม								
112. จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการอื่น ๆ เกี่ยวกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน								
113. กิจกรรมที่ปฏิบัติมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยนักเรียน ครู ผู้ปกครองชุมชน มีส่วนรวม								
114. ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมประชาธิปไตยกับชุมชน องค์กร ภาครัฐและเอกชน								
115. มีเครือข่ายและข้อตกลงการทำงานร่วมกันระหว่างสถานักเรียน ชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน								
116. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนใน การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา								
117. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อโครงการร่วมระหว่างโรงเรียนและ ชุมชน								
118. ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน								
119. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา พัฒนาสถานศึกษาชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง								
120. ขยายผลการการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่ภายนอกสถานศึกษา								
121. ชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกเห็นคุณค่า ยอมรับและให้ความร่วมมือ ในการขยายผล การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ ภายนอกสถานศึกษา								
122. ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นได้ใช้ประโยชน์และมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการดูแลรักษาและพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของ สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
123. สามารถบริหารจัดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ จนสามารถพัฒนาสถานศึกษาอื่นให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงได้อย่างน้อย 1 แห่ง								
124. ชุมชนเสียสละกำลังกายในการจัดสถานที่ ร่วมบริจาคสิ่งของ เงินสมทบการจัดกิจกรรม								
125. ชุมชนมีตัวแทนร่วมจัดกิจกรรมและมีข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ								
126. โรงเรียนได้รับความไว้วางใจ เชื่อมั่น ศรัทธา และได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง (บ้าน วัด ราชการ)								
127. โครงการสำรวจประสานโรงเรียน 1 ตำบล 1 โรงเรียน								
128. สถานศึกษามีอาคารเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษา								
129. เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านกับหน่วยงานอื่น ๆ ภาครัฐและเอกชน								
130. สถานศึกษามีอาคารเรียน ภายนอกสถานศึกษา								
131. สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายภายในหรือภายนอกสถานศึกษา								
132. โรงเรียนและชุมชนร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการโรงเรียนสุจริตด้วยความสมัครใจ								
133. มีการประสานงานและบูรณาการ การทำงานการอนุรักษ์มรดกไทยร่วมกัน								
134. ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านพุทธศาสนาของโรงเรียน								
135. โรงเรียนส่งเสริมการประกวดแข่งขัน กิจกรรมด้านพุทธศาสนา ทั้งภายในและภายนอก								
136. สถานศึกษามีภาคีเครือข่ายภายในหรือภายนอกสถานศึกษา								
137. การมีส่วนร่วมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของนักเรียน								
138. จัดการประชุมกรรมการสถานศึกษาและผู้แทนชุมชนอย่างต่อเนื่อง								
139. บริหารงานอย่างมีส่วนร่วม ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดโปร่งใสตรวจสอบได้								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
140. จัดโครงการ กิจกรรมค่ายคุณธรรม ทำบุญวันพระ กิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา								
141. โครงการ กิจกรรมที่เป็นนวัตกรรม ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ริเริ่มด้วยการนำหลักประชาธิปไตยมาประยุกต์ใช้ในเชิงสร้างสรรค์ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและมีความยั่งยืน								
142. มีการเลือกตั้งตัวแทนนักเรียน ทุกคนมีส่วนร่วมด้วยกระบวนการประชาธิปไตยและประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ								
143. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานักเรียนเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมนูญว่าด้วยสถานักเรียนของโรงเรียน								
144. สถานักเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยตามวิถีประชาธิปไตย 3 ประการ คารวะธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม								
145. กิจกรรมที่ปฏิบัติมีเนื้อหากระบวนการที่แสดงถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การส่งเสริมสิทธิเด็ก การส่งเสริมความเป็นประชาคมอาเซียนและความเป็นพลโลก การส่งเสริมสนับสนุนการเลือกตั้งระดับโรงเรียนท้องถิ่นหรือระดับชาติ หลักธรรมาภิบาล มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน								
146. โครงการส่งเสริมสุขภาพมีการนิเทศ ติดตามโดยระบบของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องมีสรุปผลการนิเทศและมีการนำผลการนิเทศไปใช้พัฒนางาน								
147. มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
148. กิจกรรมการลด การใช้ซ้ำ และคัดแยกนำกลับมาใช้ประโยชน์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง								
149. กิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่โรงเรียน								
150. ดำเนินการตามกิจกรรมที่ออกแบบไว้ทุกขั้นตอน มีกิจกรรมการปฏิบัติปรากฏชัดเจน มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
151. วัตถุประสงค์เป้าหมายสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการพัฒนา สามารถตรวจสอบได้								
152. ประโยชน์และการเป็นแบบอย่างของโครงการพระราชดำริ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการเทิดทูนชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์								
153. การส่งเสริมสุขภาพและคุ้มครองผู้บริโภคในโรงเรียน								
154. จัดกิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกายภาพ การออกกำลังกาย กีฬา สำหรับนักเรียน								
155. มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE								
156. มีการจัดกิจกรรมภายใต้แนวคิด “ปรับทุกข์ สร้างสุขแก้ปัญหา พัฒนา EQ”								
157. โครงการรณรงค์วันสำคัญต่อต้านยาเสพติด								
158. กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด								
159. สถานศึกษาเน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาป้องกัน และแก้ไขตนเอง ให้ปลอดภัยจากยาเสพติด								
160. สถานศึกษาดำเนินงานด้านการให้คำปรึกษา และจิตสังคมบำบัด ในสถานศึกษา								
161. สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม								
162. โครงการสารวัตรนักเรียน นักศึกษา ป.ป.ส.								
163. สถานศึกษามีการจัดตั้ง “ชมรมที่มีกิจกรรมสอดคล้องกับการต่อต้าน สิ่งเสพติด”								
164. กิจกรรมการผลิตทุกกิจกรรมต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเอื้อ ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ								
165. สถานศึกษามีการจัดตั้งชมรมดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน								
166. กิจกรรมบ้านหลังเรียน เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา								
167. สถานศึกษาจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล								
168. การปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกกับสมาชิกด้านสาธารณสุขประโยชน์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
169. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาและสร้างความยั่งยืนให้กับ ธนาคารขยะรีไซเคิล								
170. สถานศึกษาสร้างจิตสำนึก และพฤติกรรมของนักเรียนในการคัดแยก ขยะ และการรักษาสิ่งแวดล้อม และการรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบของโรงเรียน								
171. สถานศึกษามีนักเรียนแกนนำด้านพลังงาน								
172. สถานศึกษาส่งเสริมให้มีรายได้ระหว่างเรียนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับพลังงาน								
173. สถานศึกษามีกระบวนการคัดเลือกยานพาหนะที่ปลอดภัย เพื่อส่งเสริม ให้นักเรียนใช้พาหนะที่ปลอดภัย								
174. สถานศึกษามีโครงการด้านอนุรักษ์พลังงานทดแทน หรือด้าน สิ่งแวดล้อมที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์								
175. สถานศึกษาจัดตั้งชมรมด้านความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนภายใน สถานศึกษา								
176. ดำเนินงานโครงการพระราชดำริ กิจกรรมที่แสดงออกถึงความ จงรักภักดี การทำนุบำรุงด้านศาสนกิจ และการร่วมมือร่วมใจ เสียสละ เพื่อความมั่นคงของประเทศ								
177. ดำเนินโครงการดนตรีไทย หรือการแสดงและกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง								
178. การดำเนินงานโครงการดนตรีไทยหรือการแสดงและกิจกรรม การอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเป็นที่ประจักษ์								
179. โรงเรียนดำเนินกิจกรรมด้านพุทธศาสนาประจำวัน ประจำสัปดาห์ ประจำภาคเรียน ประจำปี อย่างต่อเนื่อง								
180. โรงเรียนส่งเสริมการประกวดแข่งขัน กิจกรรมด้านพุทธศาสนา ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จนประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์								
181. โรงเรียนจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง								
182. จัดโครงการ กิจกรรมนักเรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม การออม และ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน								
183. จัดกิจกรรมสหกรณ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน สังคมและ สาธารณะประโยชน์								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
184. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของครูบุคลากรอื่น ๆ และนักเรียน ในด้านการจัดการขยะตามแนวคิด 1A 3Rs ได้แก่ หลีกเลี่ยงหรือ (Avoid) ลด (Reduce) การใช้วัสดุสิ้นเปลือง และการใช้ซ้ำ (Reuse) วัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดการขยะ แปรสภาพ โดยผ่านกระบวนการและนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)								
185. โรงเรียนจัดโครงการเรียนและสอบธรรมศึกษาเป็นประจำทุกปี								
186. จัดกิจกรรม นิทรรศการ ป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยและมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก๊ซ และลดอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนน								
187. สร้างเครือข่ายการบริการด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต								
188. มีการอบรม/พัฒนาคณะกรรมการสถานักเรียน และการถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานจากสภารุ่นพี่								
189. กระบวนการส่งเสริมและการสร้างวินัยในการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน								
190. ส่งเสริมปฏิบัติกิจกรรมพระพุทธศาสนาอย่างเห็นคุณค่ารู้เข้าใจเหตุผลในโอกาสสำคัญอย่างต่อเนื่องเป็นวิถีชีวิต								
191. รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. ทราบ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง								
192. รายงานสภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่ตามผังพรรณไม้								
193. ผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ออกแบบครอบคลุมและเป็นไปตามจุดประสงค์ทุกจุดประสงค์โดยมีหลักฐานหรือข้อมูลประกอบ								
194. ผลสำเร็จ ความยั่งยืนการดำเนินโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับขยะ								
195. สถานศึกษารายงานผลการแนะแนวการประกอบอาชีพ								
196. มีการเก็บข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดกับนักเรียนของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
197. มีการแสดงสถิติหน่วยการใช้ไฟฟ้า และค่าไฟฟ้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนัก ในพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในแต่ละอาคาร ห้อง								
198. มีการแสดงสถิติหรือปริมาณการใช้น้ำรายเดือน รายปี เพื่อสร้างความตื่นตัวในการประหยัดน้ำ								
199. มีผลงานโครงการพระราชดำริและผลงานที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี ทำนุบำรุงศาสนาและเสียสละเพื่อความมั่นคงของประเทศ								
200. ผลงานเกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการของนักเรียนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องและชุมชน								
201. ได้รับการยกย่องชมเชยจากองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ								
202. มีจำนวนผู้เรียนที่ออกกลางคันน้อยไม่เกินร้อยละ 3								
203. สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต								
204. การสรุปรวบรวมผลการเรียนรู้ คัดแยกสาระสำคัญ จัดเป็นหมวดหมู่ เรียบเรียงสาระเป็นภาษาที่สื่อกระชับได้ใจความ								
205. สรุปผลการเรียนรู้งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ประโยชน์แก่มหาชน								
206. มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของการส่งเสริมประชาธิปไตย								
207. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมในสถานศึกษา และผลการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา								
208. รายงานผลการดำเนินงานให้ อพ.สธ. ทราบ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง								
209. การจัดแสดงผลงานนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพวาด นิทรรศการ ป้ายนิเทศและแสดงทางเว็บไซต์								
210. ผู้เรียนมีผลงานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ที่มีคุณภาพ และได้รับการเผยแพร่ในระดับชุมชน/ระดับชาติ/ระดับนานาชาติ								
211. มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสภานักเรียน								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
212. มีกระบวนการรับสมัครตัวแทนนักเรียน มีการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร								
213. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานผ่านสื่อที่หลากหลาย								
214. จัดแสดง เผยแพร่ ประกวด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
215. มีเครือข่ายการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
216. เป็นสถานศึกษาแกนนำของเครือข่ายขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
217. มีการถ่ายทอดความรู้และจัดแสดงเผยแพร่ดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านสู่ชุมชน								
218. กระบวนการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจโครงการธนาคารขยะภายในและภายนอกสถานศึกษา								
219. สถานศึกษาขยายผลด้านความรู้ เรื่อง การประหยัดพลังงานสู่ชุมชน								
220. มีการเผยแพร่ความรู้เรื่อง มอก. ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย								
221. มีร่องรอยหลักฐานการเผยแพร่มีการนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียน / หน่วยงาน								
222. สร้างเครือข่ายบริการด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต								
223. โรงเรียนมีการจัดทำโครงการ กิจกรรมสื่อสาร รณรงค์เพื่อให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์และครุบุคลากรอื่น ๆ และนักเรียนในโรงเรียน								
224. โรงเรียนจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานดีเด่นของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย เช่น ป้ายนิเทศภายในโรงเรียน นิทรรศการทางพระพุทธศาสนา เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต								
225. มีการถ่ายทอดกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านสู่ชุมชนและมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กลุ่มหรือชมรมทางสื่อต่าง ๆ								
226. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ การแนะนำอาชีพ								
227. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานความสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสุจริต								

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
228. ดำเนินโครงการดนตรีไทย หรือการแสดงและกิจกรรมอนุรักษ์มรดกไทย มีผลงานเกิดประโยชน์ต่อประชากรในวัยศึกษาชุมชน สังคม และประเทศ								
229. ผลงานโครงการพระราชดำริ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้รับเผยแพร่เป็นที่ยอมรับ								
230. การถ่ายทอดความรู้โดยการบรรยาย เช่น การสนทนาเสวนา สัมมนา อภิปราย								
231. จัดกิจกรรม / นิทรรศการ / ป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีวินัยและมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ไขและลดอุบัติเหตุจากการใช้รถใช้ถนน								
232. โรงเรียนจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานดีเด่นของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างหลากหลาย เช่น ป้ายนิเทศภายในโรงเรียน นิทรรศการทางพระพุทธศาสนา เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต								
233. ดำเนินงานดนตรีไทยหรือการแสดงและการอนุรักษ์มรดกไทย เป็นที่ยอมรับของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน เครือข่ายและบุคคลทั่วไป								

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

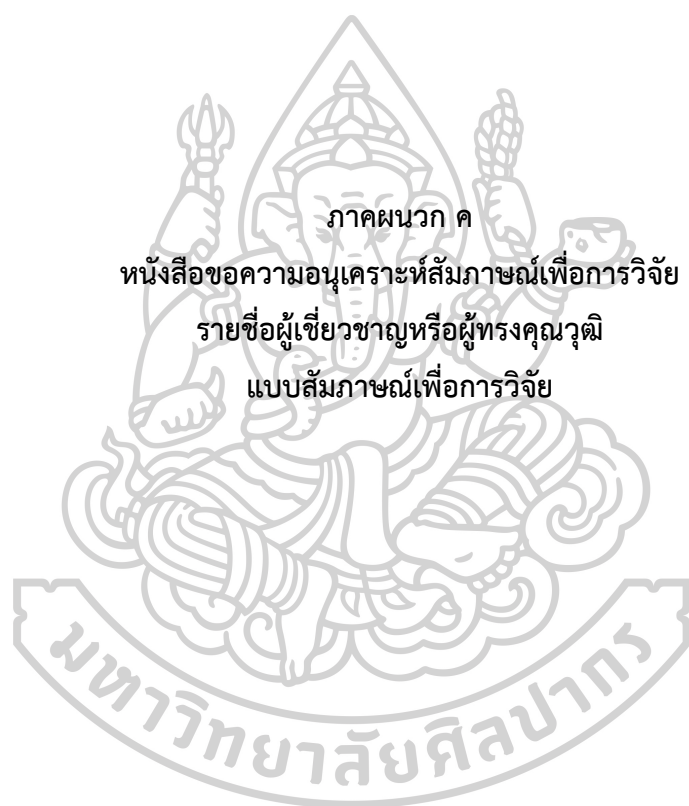
.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 6812.2/225

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 กุมภาพันธ์ 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน

ด้วย นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล รหัสนักศึกษา 57252916 นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่าน ในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

“องค์กรแห่งการสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิจัย
เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นางอังคณา ปานประเสริฐ	ผู้อำนวยการโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
2	ดร.สามารถ รอดสำราญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
3	นางอมรรัตน์ โพธิตะปะนะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ2 (สุวรรณสุทธาราม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
4	ดร.สายฝน ภาณุมาศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควายวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
5	ดร.นุชนาถ สอนสง	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
6	ดร.เลิศฤทธิ์ เรือนละหงส์	ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าข้ามวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37
7	นายสิทธิพร บำเพ็ญเพียร	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

เครื่องมือวิจัย : แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบการวิจัย

เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

1. การศึกษาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของการดำเนินการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา
2. ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ โดยเสรี ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน
3. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ครั้งนี้ จะเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อผู้สัมภาษณ์ แต่ประการใด และจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัยเท่านั้น

นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ .....

ตำแหน่ง .....

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์ .....

สถานที่สัมภาษณ์ .....

1. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ด้านวิชาการเป็นอย่างไร

.....
 .....

2. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ด้านงบประมาณเป็นอย่างไร

.....
 .....

3. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ด้านบุคคลเป็นอย่างไร

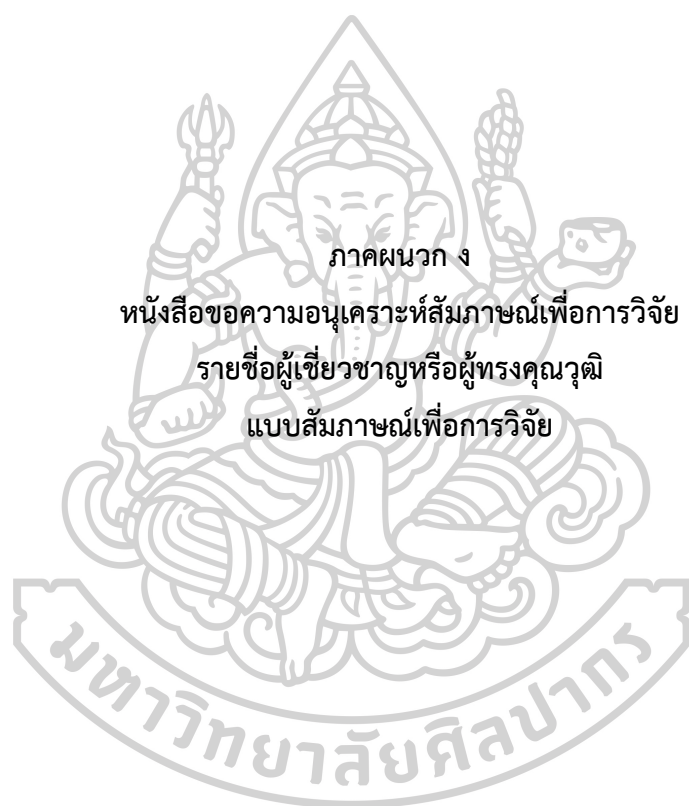
.....
 .....

4. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ด้านบริหารทั่วไปเป็นอย่างไร

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้ให้ข้อมูล
 (.....)

ตำแหน่ง .....

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 6812.2/๖๓๘

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

23 เมษายน 2561

เรื่อง ขอสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายสมพงษ์ เตชรัตนวรกุล รหัสนักศึกษา 57252916 นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา” ในการนี้
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษา
สัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 2637 1999

“องค์กรแห่งการสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิจัย
เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นางอังคณา ปานประเสริฐ	ผู้อำนวยการโรงเรียนปากน้ำปราณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
2	นางอมรรัตน์ โพธิตะปะนะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ2(สุวรรณสุทธาราม) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3	ดร.นุชนาถ สอนสง	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
4	ดร.เลิศฤทธิ์ เรือนละหงส์	ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าข้ามวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37
5	นายสิทธิพร บำเพ็ญเพียร	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

จากข้อค้นพบ แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์ เพื่อทราบผลการยืนยันความถูกต้องของแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ขอความกรุณาท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับข้อค้นพบ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และมีประโยชน์ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตัวบ่งชี้ของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา	ความคิดเห็น							
	เหมาะสม		เป็นไปได้		ถูกต้อง		มีประโยชน์	
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ได้	ไม่ได้	ใช่	ไม่ใช่	มี	ไม่มี
1. การบริหารงานวิชาการ								
1.1 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้								
1.2 ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้								
1.3 ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี								
1.4 ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา								
1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน								
1.6 ปรับปรุงประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล								

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายสมพงษ์ เตชรัตน์วรกุล
วัน เดือน ปี เกิด	2 กุมภาพันธ์ 2510
สถานที่เกิด	จังหวัดนครปฐม
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2533 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (ค.บ.) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป วิทยาลัยครูนครปฐม จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2557 ศึกษาต่อระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 91/5 หมู่ที่ 2 ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

